

Dagboeken van de Hospitaleros

Libro de Oro Roncesvalles 2022

WG.RCV2022- 54

..keep calm..

por favor: zona de trabajo

Please: at the working place

Voorwoord van de voorzitter WHR

Hoera! 2022 werd weer eens een gewoon Hospitaleerjaar.

Nou ja 'gewoon' ... Dat vermaledijde virus bleef met enkele varianten tot nog wel wat gemene streken uithalen. Een aantal Hospitaleros waren langer in de winterherberg dan ze lief was; ze waren daar in isolatie nadat ze een positieve testuitslag te zien hadden gekregen. Beetje snotterig, beetje hoofdpijn, een dagje wat beroerder, maar daar bleef het dan ook gelukkig wel bij.

Maar voor het overige was het een gewoon Hospitaleerjaar.

Nou ja 'gewoon' ... we maakten ons tweede decennium vol. Al twintig jaar zijn enthousiaste Nederlandse vrouwen en mannen gastvrouw en gastheer in de Albergue de Roncesvalles en dat mocht gevierd worden!

De voorzitter van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob, Peter Hesseling reisde met zijn vrouw af naar Roncesvalles en bood bij deze gelegenheid en tegelijk bij gelegenheid van het Heilig Jaar een speciaal geslagen penning aan , aan Prior Don Bibiano, Don Valentin, Marisol en Eurne. De dames en heren van de Werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles bezochten als laatste Equipo de Albergue en vierden met onze vrienden daar het tweede decennium en de najaarsbijeenkomst voor alle Hospitaleros 2020, 2021 en 2022, de werkgroep leden van nu en de werkgroep leden van het eerste uur, kreeg een extra feestelijk karakter.

En voor het overige ...

is er weer hard gewerkt, zijn er mooie ontmoetingen geweest, is er veel gelachen, zijn er plooiën gladgestreken en we hebben vooral onze stinkende best gedaan voor die grote aantallen pelgrims die in 2022 de Albergue de Roncesvalles weer wisten te vinden.

Ik beëindigde mijn voorwoord in het Libro de Oro 2020/2021 als volgt: *'Ik zak even onderuit, leeslamp aan en, ook al heb ik het allemaal al eens gelezen (...)'*

Dat is nu wat anders: De leeslamp hoeft niet aan, wel mijn laptop! We hebben ervoor gekozen het Libro de Oro voortaan niet meer in gedrukte vorm uit te geven. Verschillende Hospitaleros hebben ons daar ook om gevraagd. Milieu, papierschaarste (en oplopende kosten), u snapt het wel. De Libro's van alle jaren waarin groepsverslagen zijn geschreven, zijn te vinden op de website van het Genootschap. Veel leesplezier en mag ik zeggen: tot de volgende keer?

Henk Trimbach (voorzitter Werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles).

Slotwoord van de redactie

Als je terugkomt van de lunch bij La Posada of Casa Sabina en je ziet al die pelgrims op het plein wachten om binnengelaten te worden in de herberg, overvalt je toch iedere keer een gevoel van trots dat je hier deel van uit maakt. En je bent ook blij als je pelgrims kunt helpen met hun grote en kleine problemen: hun blaren, hun spierpijnen, hun bagage of hun ontbrekende sokken! Het blijft ieder jaar toch weer een geweldige ervaring!

Als we terugkijken dan zien we dat ongeveer 37.000 pelgrims dit jaar in Roncesvalles hebben overnacht. Dat is slechts 7,5% minder dan in 2019, het jaar voor Corona. De grootste aanloop hadden we in mei, juni en begin september. In die weken hebben we veel gebruik gemaakt van taxivervoer om pelgrims naar een volgende locatie te brengen.

Er waren periodes met grote hitte, storm, maar ook een periode die vanwege de grote sneeuwval bijna niet meer naar huis kon rijden. Met grote omwegen bereikten zij uiteindelijk weer Frankrijk. De mondkapjes waren dit jaar niet meer verplicht, maar daardoor bleken toch in een aantal groepen Hospitaleros besmet met het Covid-virus, waardoor ze voortijdig af moesten haken. Gelukkig hadden we dit jaar behalve onze ervaren Hospitaleros ook een groot aantal nieuwe vrijwilligers in de verschillende ploegen. En dat is goed. Want ieder jaar vallen mensen om diverse redenen af, en we moeten blijven verjongen!

Dit "Libro de Oro" bevat zoals gebruikelijk de verslagen van de Hospitaleros die gedurende 18 periodes dit werk in de herberg hebben gedaan. En vooral met veel plezier! Ook de redactie heeft met veel plezier deze verslagen bijeen gebracht. Wij hopen dat het lezen van dit "Libro de Oro" u veel inspiratie zal geven voor het komende jaar!

Noortje Spekman- Waasdorp en Joke de Kler-Kuypers

Vergelijking aantal pelgrims 2019 en 2022 (2020 en 2021 waren onvolledige jaren)

Aantal pelgrims

	2019	2022		2019	2022
P 1	621	578	P 10	2362	2042
P 2	1983	1233	P 11	2770	2202
P 3	2471	1966	P 12	2808	2319
P 4	2914	2668	P 13	2886	2618
P 5	3009	3109	P 14	3090	3384
P 6	2896	3042	P 15	2877	2912
P 7	2670	2605	P 16	1830	2103
P 8	2381	2089	P 17	883	810
P 9	2580	1942	P 18	891	358

Periode 1	vrijdag 4 maart t/m vrijdag 18 maart 2022
Hospitaleros:	Joke de Bakker, Annemieke de Jongh, Martien van Diesen, Berry Lammertink, Wim Tomassen,
Aantal pelgrims:	578

Vrijdag 4 maart

Er ligt, voor het eerst in jaren geen sneeuw in Roncesvalles. De klimaatomslag is ook hier dus zichtbaar. Overigens blijft het ijskoud. Buiten, omdat het permanent regent. Binnen omdat de verwarming nog maar net aan staat. Verdieping twee lijkt de Himalaya wel. Joke is vanmorgen gereanimeerd moeten worden: ingevroren. We lopen 's-morgens even door het gebouw, om, na twee jaar onthouding, de draad en de sfeer weer op te pakken. De aanblik van de waskelder stemt ons opgewekt: een paar nieuwe wasmachines en dito drogers. Sabina is als vanouds en Marisol straalt weer de energie uit van het Baskenland.

Opvallend veel Nederlanders en Vlamingen vandaag, aangevuld met een aantal verdwaalde Duitsers. Spanjaarden en zelfs Koreanen zijn (nog) in de minderheid. Het is fijn om te merken, dat ondanks de kou, de regen en de inspanningen, de pelgrims heel coöperatief zijn en de resterende coronamaatregelen zonder morren opvolgen. Zich zelfs soms betrappt voelen, als ze in de haast om de barre omstandigheden buiten te ontvluchten, vergeten het mondkapje om te doen.

's-Avonds steken we een kaarsje op voor Wim, die, te voet op weg naar Roncesvalles, verdwaald lijkt te zijn in de Pyreneeën. Morgen gaat een ploeg hem zoeken. In de avond hebben we daar geen zin meer in.

(Tekening van Joke de Bakker)

Zaterdag 5 maart

Vraag tijdens de cursusdag voor Jefes: “Wat gebeurt er als je de jongste Hospitalero zelfstandig aan het werk zet?” Juiste antwoord: C. Ongelukken. Berry L. (vanwege de privacy een gefingeerde naam) zal de komende jaren tijdens de Jefe cursus als voorbeeld bij deze probleemstelling dienen. Met zijn 71 is Berry verreweg het jongste lid van groep 1. In zijn prille enthousiasme bedacht hij voor zichzelf de opdracht om de Capilla de Santiago te kuisen. Hem werd gezegd, dat direct na de voordeur een klein afstapje al aan menig pelgrim de enkel gekost had. Dus deze klip wist hij goed te omzeilen. Maar... Incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdim. En prompt stuitert de brave borst van de verhoging bij het altaar. Een gekneusd borstbeen, een gehavend scheenbeen, en als een donkerrode kers op de taart een gezwollen, zwart kleurende pink, waarin zijn ring moeiteloos verdween. Helaas voor Berry zegt de cursus Jefe over zo’n voorval: het initiatief prijzen en opnieuw aan het werk zetten.

Een ezel stoot zich geen tweede maal aan dezelfde ezel. Wim daarentegen slaagde erin driemaal op een rij in de fout te gaan in de Pyreneeën. Voorafgaande aan drie opeenvolgende hospitaleerperiodes probeerde hij een weg te zoeken door de Pyreneeën naar Zubiri, varianten op de Ruta de Baztan. Maar ook dit jaar, overmand door sneeuw en kou, liep hij de fout in en meldde hij zich al na twee dagen aan de poort van het klooster in Roncesvalles; druipend van de regen en de schaamte. Een telefoontje naar huis: nejt gluuft. Ziehier zijn verslag.

Zondag 6 maart

Dit is dag drie in de Albergue onder het zwaard van Roland met zijn Rolands lied. Na een autorit zonder regen en zonder sneeuw met een onderbreking in MAC BED en eten in de routier ernaast zijn we aangekomen, strekken de benen en krijgen in Sabina een goede maaltijd van snelle Mikel, die je overal boventuit hoort. Die avond maak ik mijn rugzak klaar voor een mini GR richting westen. Ik had al tweemaal geprobeerd vanuit Bayonne via die weg naar Roncesvalles te komen. Nu moest ik het weten ook, hoe die weg loopt. 's Morgens neem ik een stevige Bocado met koffie, twijfel nog even vanwege de regen, maar zet door. Hup naar Ibaneta, even met 3 Schotten schuilen onder het afdak van de kapel, de regenpijpen aan en hup de weg oversteken. Juist op dat moment passeert Hans Perik, die natuurlijk even toetert.

Ik loop een heel stuk parallel aan de weg naar St. Jean Pied de Port en begin al te twijfelen. Op dat moment maakt mijn route naar Urepel een grote bocht naar links en ik ben gerustgesteld. Ik passeer een stenen hut en begin te klimmen en blijf klimmen. Onderweg zie ik geen mens, wel veel jagersposten met lange ladders en hutten, die erop wijzen dat hier veel gejaagd wordt. Nou ik zie dus ook helemaal niets aan wild; Wellicht kunnen ze beter een andere hobby kiezen.

Boven aangekomen volg ik op een driesprong een wegwijzer richting Urepel. Dus dat zal wel goed zijn, denk ik foutievelijk. Ik daal af, kom op een tractorspoor, dan weer pad tot ik alleen maar over

omgewaaide bomen mijn weg moet zoeken. Dat kan het niet zijn na 2 uur zwoegen. Ik dus terug naar boven; wat een klim, ga even uit de wind genieten van de wolken en de vogels, die door het zwerk zwabberen, luister intensief naar de stilte en kom terug bij de driesprong. Ja, ik had de andere weg moeten kiezen. Volgende keer beter denk ik en besluit terug te keren. Wat een klim weer. Op

de top zet ik mijn tent neer en begroet het enige levende wezen dat ik zie, een paard, dat al schrapend wat voedsel bij elkaar scharrelt. Ik duik in de tent, rol me op in mijn slaapzak en luister naar een ongemeen sterke wind, die door de bomen suist.

Zo wordt het half elf en omdat de wind is gaan liggen half zeven. Dan merk ik dat er in plaats van de wind een behoorlijk pak sneeuw is gevallen, ook op mijn tent. Ik dacht al, wat is die tent toch klein geworden. Maar het mooiste is: WAT EEN STILTE. Ik luister weer een tijdje naar de stilte, haal de sneeuw en het ijs van de tent, pak mijn tent in en ga vanwege de sneeuw voorzichtig op weg. Maar niet. De wind is, voordat ik van het paard, dat nog steeds naar voedsel krabt, afscheid genomen heb ijskoud en ik ben blij met mijn kleding in 4 lagen.

Zo kom ik via Ibaneta, waar een sneeuwveger op werk wacht, weer in Roncesvalles, waar ik uitbundig begroet word door m'n mede-Hospitaleros en ik hen bedank voor de opgestoken kaarsjes.

Deze twee dagen, waarin ik zo plezierig gewandeld heb, zal ik nog lang koesteren.

Maandag 7 maart

De werkdag begint in ons keukendomein. Ik ben de schoonhouder, koffie- en theezetter. Vandaag staan op het menu vijf eieren, voor ieder Equipe lid een. En dat worden gekookte eieren van 3 minuten, zoals we de avond tevoren uitvoerig besproken hebben. Het is 6.30u. Ik zet koffie en let erop, dat ik 7.30u. water opzet, waarin straks de eieren een vastere inhoud krijgen, die dan gemakkelijk te verteren vallen. Het water "kookt" naar mijn mening; ik leg de eieren in het water en houd minutieus in de gaten, wanneer ik ze eruit moet halen. Ik zet de eieren in een bakje op tafel en wacht op de kompanen om samen te ontbijten. Daar komt Annemieke; ze pakt een ei en wat gebeurt er. Je zult het niet geloven, maar ze houdt een gebroken ei in haar handen waar de vloeibare struif uit druipt. Dus ik trek de conclusie, dat of de kooktijd te kort was of dat het water niet voldoende op stoom was. We slurpen, sommigen met duidelijke tegenzin, onze eieren op; iedereen kijkt schuin naar mij, de uiteindelijke schuldige van dit debacle. Ik kom dus terecht in een leerproces, dat de volgende dag duidelijke resultaten moet opleveren.

De volgende dag staat Annemiek mij terzijde in het afmeten van de tijd en in het op stoom krijgen van het water. De eieren komen weer op tafel; iedereen trekt een gezicht van "vol verwachting klopt ons hart, is het ei struif of is het hard". En ja hoor mijn leerproces en Annemieke d'r coaching hebben succes. Iedereen is tevreden en ik mag in de keuken blijven als eerste eierkoker.

Dinsdag 8 maart, internationale dag van de vrouwen-brouwerijen

Met schaamrood op de kaken constateerden we gisteren en vandaag, dat we slechts 13 pelgrims ingeschreven hadden. Niet eens genoeg voor het klooster om aan het einde van onze periode de “bedankzak” te kunnen bekostigen. Het was stil aan het ontbijt.

Het was alsof het brood geslagen werd uit onze handen (Martinus Nijhoff). Wat doe je op zo'n dag anders dan wachten, wachten, wachten.

Spannende uitjes waren niet aan de orde, want het regende voortdurend en een snerpnd koude wind teisterde mens en dier. Dan maar nuttige handwerken. De kussenslopen van alle afdelingen eraf halen, wassen, drogen en weer terugzetten. Maar als je dat twee dagen lang doet is de jus er ook wel af. Een voorstel van de Jefe om de kussenslopen nog een keer te wassen haalde het daarom niet (zij het nipt).

We kijken daarom vol verwachting uit naar aanstaande vrijdag: 192 reserveringen. Zelfs de oude herberg (Itzegandia) en de winterherberg worden opengegooid, want er zouden ook wel eens reguliere pelgrims kunnen komen. We zullen ons moeten beramen op de logistiek. Of laten we het maar gebeuren?

Woensdag 9 maart

We hebben nu ook weer per Hospitalero 2,6 pelgrims onder onze hoede gehad. Dus die pelgrims die in deze periode het er al op wagen om aan de Camino te beginnen worden wel heel erg in de watten gelegd. Het gevolg hiervan is dat we 's morgens wel moeite hebben ze om 8 uur de deur uit te krijgen. Daar is dan wel enige zachte drang voor nodig. Maar onze reinigingsacties moeten toch op tijd gestart kunnen worden. Vandaag besloten om toch maar niet opnieuw kussenslopen te gaan wassen, dus om 10 uur waren wij weer paraat bij Sabina voor de koffie. Nog even overwogen om op het terras te gaan zitten, maar daar toch maar vanaf gezien vanwege de ijzige poolwind die hier nog steeds volop blaast.

Na de koffie zijn de wandelaars onder ons weer vertrokken voor hun dagelijkse wandelingetje. Het bleek dat er voor vandaag zelfs 11 reserveringen waren. Bijna net zoveel als het totaal aantal pelgrims wat er gisteren was. Dus dat belooft wat. In het totaal zitten we nu inderdaad aan het dubbele aantal pelgrims van gisteren.

Vanmiddag kregen we een pelgrim binnen van een flink formaat en met een woeste rode baard. Hij liep in zijn korte broek. Dus dat baarde wel enig opzien onder de hospitaleros. Toen bleek dat hij uit IJsland kwam was dat allemaal wel te verklaren.

Hieronder heeft Wim zijn overwegingen van vandaag nog aan het papier toevertrouwd. Lees het als de dagsluiting.

Muurbloempjes

Op weg naar Sabina de muurbloempjes bij de trap bewonderd. Na de koffie wandel ik in oostelijke richting. Ik zie, dat er een GR door het bos loopt. Het is dezelfde GR, die ik op mijn kleine Camino tegenkwam, namelijk 7 "Le Poeder". Ik kijk naar de bomen om me heen, schat de leeftijd en een kronkelige, zeer kronkelige stam trekt mijn aandacht. Ik maak er een foto van. Dan denk ik aan het boek, waarin staat, hoe die bomen via een ingenieus stelsel van verbindingen met elkaar in contact staan. Als je dus een boom afzaagt, zaag je een hele ondergrondse wereld van vertakkingen af. De moeite waard om er even bij stil te staan, dat we maar een gedeelte van de werkelijkheid om ons heen zien, horen en voelen.

Iets verderop geniet ik van het uitzicht op de besneeuwde Poeder, die me herinnert aan die beroemde berg in Japan, de Fuji. Nu ik toch weer in de natuur loop denk ik terug aan de kleine Camino met bovenop de top bloemen. Die bloemen blijken achteraf Cantabrische narcissen, viooltjes en onze narcissen te zijn. Hoe komt het toch dat deze bloemen in zo'n onherbergzaam gebied overleven.

Zij bloeien daar, zonder het te weten en wij maken ons overal druk om, want stel je voor dat we het te koud krijgen. Dan moet je je lichaam toch minstens met 4 lagen bedekken om behaaglijk te kunnen "Camineren". En dat terwijl die bloemen daar zo hoog en zo bloot van hun existentie getuigen.

Met de gedachte "waar maak ik me zo druk om" zie ik de lichtheid van het bestaan, dat die bloemen uitstralen en, je gelooft het of niet, zelfs de rugzak lijkt lichter dan tevoren.

De nazit, als de pelgrims te ruste zijn, de lichten uit en de voordeur gesloten, is wel het meest intieme moment van de dag. Door de vermoeidheid toegankelijker geworden voor emoties en Patxarán, schuilen we bij elkaar in steeds intiemere bekentenissen. Annemiek blijkt een onontkoombaar zwak te hebben voor poezelige kinderkitjes. Berry laat zich helemaal gaan, als het gaat om de kleine haartjes op de neus. En Wim vertelt over zijn jongste jeugd, toen hij op de knie van de bezoekende kapelaan moest aanschuiven, totdat zijn vader ingreep. Martien mijmert over de naakte schicht die tussen Bougue en Mont de Marsan hem het pelgrims pad blokkeerde, waarna Joke aarzeland de potloodventer memoreert in de omgeving van Navarette. Geschokt en geïnteresseerd botelen we over elkaar met onze verhalen, totdat we voor het slapengaan verzaligd aan Annemieke vragen nog eens te vertellen over die zachte kinderkitjes. En glimlachend vertelt Annemieke verder.

Donderdag 10 maart

Vanavond besteedde Don Bibiano aandacht aan Jos, de vrouw van onze Jefe, die een jaar geleden overleden is. Marisol bleef langer om het mogelijk te maken dat alle Hospitaleros daarbij konden zijn: een familie.

Vrijdag 11 Maart

Allemachtig, heeft onze Sjef weer eens iets nieuws bedacht. Deed hij eerdere jaren in bloemrijke taal zelf kond van ons wel en wee (meer wel dan wee) in Grupo Uno, moeten we nu ieder een “stukkie” schrijven, zei die!

Waar zal ik het over hebben, over de eieren, hoe die onder leiding tot het kookpunt gebracht worden of hoe de sinaasappels met het bijkans industriële apparaat tot heilzame drank verworden? Allemaal flauwekul. Wel wil ik de kwaliteit van de eierschaal aan de kaak stellen. Die gaat achteruit. Ik ben toch werkelijk geen krachtpatser, toch gaat zo’n van nature gewoonlijk beschermend omhulsel van het kippenembryo onder een lichte greep mijnerzijds aan gruzelementen. Een gore kledderboel tot gevolg! Daarom: meer kalk voor de kip!!!!

Of houd ik een verhandeling over het trappenhuis? Want omdat de inmiddels jarenlange tiran, covid, het fenomeen ruiltafel, ook wel Corte D’ Ingles genoemd, het loodje heeft moeten leggen, is mijn dagelijks werk hier, het prullen bakken schuimen, komen te vervallen. “Doe jij het achter-trappenhuis?”, zei de Sjef.

De basalten constructie krijgt er zodoende van langs, dag in dag uit. Ik leef me uit, om het verdriet van de om zeep geholpen recycling te verwerken. Met de hardste veer ga ik het nauwelijks belopen ding te lijf. Hij kan er tegen. Geen krasje te zien na de afranseling. Dat is dus nog niet genoeg, ik poog hem met een gemeen sopje nog eens extra op te monteren, wakker te schudden. Want gemiddeld 17 pelgrims, of wie daar voor doorgaan, per dag houdt hem niet alert.

Mijn kompaan, Berry, geeft dezelfde behandeling aan het voor-trappenhuis.

Maar het zal morgen anders zijn. Zowat 200 pupillen van wat monjas zullen de slaperige treden uit de winterslaap trappen. Voor een dag spelen we vandaag “winter – herbergje”. Wandelaars daarin en de voornoemde pupillen in de grote.

Zaterdag 12 maart

Eigenlijk was het hemeltergend. Vol verwachting brachten we de dag door: er waren meer dan tweehonderd reserveringen. Aanvankelijk waren ze (15-16-jarigen van een middelbare school) aangekondigd voor zeven uur ’s-avonds. Tegen zessen werd er verdaagd tot negen uur. Zelfs Don Bibiano werd er door overvallen, getuige zijn “Madre de Dios” aan de telefoon. Zijn humeur werd er rond half tien niet beter op, toen er nog steeds geen teken van leven uit de richting Barcelona kwam.

Uiteindelijk reed rond elf uur ’s-avonds een aantal touringcars het parkeerterrein op. Maar daarmee was er nog geen eind-goed-al-goed-scenario op de planken. Het was natuurlijk een verfrissend gezicht, honderden jonge meiden opgewekt het gebouw in beslag te zien nemen. (De reguliere pelgrims moesten zich behelpen in de winterherberg; de jongens moesten naar de Itzandegua). Het geluid van ratelende rolkoffers vulde het trappenhuis en de gangen. IJverige Hospitaleros probeerden een en ander in goede banen te leiden, aldoor ook wegwerpbeddengoed uitdelend en

wijzend op de verplichting mondkapjes te dragen. Een twintigtal jonge nonnen trad als begeleidster op. Dat wil zeggen, ze traden helemaal niet op. Kirrend als bakvissen, de mondkapjes losjes om de hals, hun leerlingen kussend alsof geestelijken vrijgesteld waren van covid, staken ze geen hand uit. Erger ze verhoogden onze feestvreugde door met allerlei afspraken te zwaaien, die door het klooster gemaakt waren en waarvan wij op generlei wijze op de hoogte gesteld waren. Toen we na twaalfen onze kooi opzochten, gonsde het nog in het hele gebouw, zwierven jongens feestvierend rond bij de oude herberg en moesten we enkele dronken pelgrims in de winterherberg tot de orde roepen. Tot overmaat van ramp ging rond drie uur het alarm af. Locatie: de Sótano, waar tot verbazing van de Jefe, zich een aantal nonnen gesetteld had, los van alle afspraken. Was het een sigaret? Was het de brandende liefde tot de Heer? We zullen het nooit weten. De gesluierde dames hadden wel het alarm gehoord, maar vonden een reactie niet nodig, zoveel vertrouwen hadden ze in de voorzienigheid.

's-Morgens om half zeven deden we nog zwaar vermoeid het licht op de slaapzalen weer aan, want om 8 uur was er een mis voor de een-dag-pelgrims, die zaterdag naar Zubiri zouden wandelen. Maar op zijn Spaans was het algemeen gevoel van de leerlingen en hun begeleidsters, dat acht uur in ieder geval niet acht uur was. Daarmee een argument hebbend niet te hoeven reageren op het verzoek van de Hospitaleros het pand te verlaten.

We hebben welgemoed, de Sótano, de winterherberg en alle verdiepingen die dag gekuist, ons verbazend dat Spanje organisatorisch nog steeds niet in een Kladderatsch gestort was.

Zondag 13 maart

Eindelijk is het er dan van gekomen. Waar de afgelopen tien jaar het verblijf van groep 1 (in maart) gekenmerkt werd door sneeuw, was het tot nu toe een grijze leegte. Maar vannacht heeft het dan eindelijk gesneeuwd.

Pelgrims wandelen elke dag door de voordeur of de achterdeur en krijgen een bed in de herberg. Zo ook heel veel Koreanen in de pre-covid-periode. Nu zien we af en toe een Koreaan of Koreaanse binnenkomen. Zo ook gisteren. Een stevige Koreaanse zie ik verschijnen. Ik voel me tot haar aangetrokken vanwege een Duits boek, dat ooit hier is blijven liggen en in het Koreaans heet:

“고테 파우스트 “ (voor de lezertjes die het Koreaans niet beheersen: Goethe's Faust)

Ik ga naar haar toe, merk, dat ze buiten Koreaans geen enkele taal beheerst en derhalve elke andere taal op haar mobiel oproept. Ze heeft het over een “Maleta”. In de transportruimte zie ik een koffer zo zwaar, dat hij in een vliegtuig extra belast zou worden. Wij schatten tussen de 20 en de 30 kg. Daar wil ze mee verder “Camineren”, terwijl ze al een grote, felblauwe rugzak meesjouwt. MAAR wat is er aan de hand: vanaf vandaag is er een algemene Huelga ofwel staking van elk transport buiten de bus. Ja, wat nu? Ze kan dus met haar 40 kilo eigenlijk alleen met de bus verder Camineren. Dat wil ze niet. Ze neemt per telefoon contact op met een anglofone Koreaanse elders op de wereld. Met de telefoon aan mijn oren ga ik met deze twee vrouwen het gesprek aan. Engels met de verre vrouw, die het weer in het Koreaans vertaald voor de nabije vrouw. We komen niet tot een oplossing. Ze wil gewoon niet. Een Koreaanse jongeman in de herberg wil wel helpen: samen met de bus naar Pamplona, daar 30 kilo doorsturen naar Santiago en dan met de bus terug om verder de Camino te lopen met de felblauwe rugzak. Ook zij komen niet tot een oplossing. Ze wil niet. Annemieke bemoeit zich ermee. Maar ondanks haar waarlijk diplomatieke kwaliteiten lukt het niet. We zien haar de volgende dag tussen myriaden van spullen naast het bed zitten met een cosmetisch gezichtsmasker op. Ze pakt haar spullen, waarbij we een kappersstoel, een droogkap, een föhn en een kammetje

vermoeden Ze zegt TNX en “vertrekt”. MAAR om 11.00u, als wij aan de koffie zitten, duikt ze weer op bij Sabina, haar telefoon met vertaalmachine gebruikend als communicatiemiddel. Ze schijnt met een rugzak op en de koffer meeslepend naar Burguete gelopen te zijn en weer naar Roncesvalles terug gewandeld in de trant van drie stappen vooruit en twee achteruit. Ze heeft dus echt gevoel voor traditie. Zullen we haar de komende dagen nog zien? Wij denken van wel. De tijd zal het leren.

Maandag 14 maart

Rond een uur of acht in de avond is er enige reuring waar te nemen in de Mostrador. Er is een pelgrim, die gereserveerd had, nog niet aangekomen. Andere pelgrims hebben hem wel waargenomen op de berg en hadden het idee dat hij enigszins uitgeput was. Dus de Bomberos maar inschakelen en deze sterke mannen en vrouwen de berg opsturen. Na enig speurwerk was de brave ziel nog steeds niet gevonden. Wat zou er gebeurd zijn? Uiteindelijk kwam het verlossende woord vanuit Casa Sabina: de goede man had de herberg niet kunnen vinden en had vervolgens zijn intrek daar maar genomen. Maar op zich is het natuurlijk bewonderenswaardig om de herberg in Roncesvalles te missen. Misschien toch een idee om de naam in grote neonletters op het dak te zetten?

Dinsdag 15 maart

Korea zorgt elke dag wel voor een verhaal. Meestal niet zo'n positief verhaal, vaak veroorzaakt door een totaal gebrek aan talenkennis. Maar vandaag mogen we toch twee ontroerende verhalen bijschrijven. Allereerst de story van de jonge moeder die met haar twee zoontjes aan de Camino is begonnen. Ze hebben alle drie een kleine rugzak op en leggen al spelend het traject af, terwijl (althans dat was de bedoeling) een grote rugzak met de overige spullen door een transporter worden vervoerd. Helaas, een vakbond voor de kleinere vervoerder riep een algemene staking uit. Wat nu? Moedertje is niet voor een gat gevangen: ze houdt gewoon een passerende auto aan en vraagt hem de zak in de volgende herberg te bezorgen. Ze doet het blijkbaar zo overtuigend, dat de man even later de spulletjes netjes bij de herberg aflevert. Een paar uur later arriveert het vrolijke trio, ontroerde verzuchtingen ontlokkend aan onze beide vrouwelijke Hospitaleros.

Iets later komt een voortreffelijk Spaans sprekende jongeman uit Korea bij onze burelen. Hij vertelt opgewekt dat hij op huwelijksreis is. We fronsen onze voorhoofden, kijken even het plein over, tillen zijn rugzak op, om te bevroeden wat er in zit. In ieder geval geen jonge bruid. Geruime tijd later (na een douche en een dut) verschijnt de jonge bruidegom (?) weer aan de balie, waar nu Marisol hem

ontvangt. Zijn bruid is kwijt. Hij wil haar gaan zoeken. Trage reactie? Theater? Vermoeidheidswaanzin? Geen van dat alles. Een Politieagent tilt hem in zijn bolide en samen gaan ze richting Valcarlos. Je weet wel wat je zoekt, maar niet wat je vindt, zei Wittgenstein eens. Maar de Koreaan vist in het juiste water, zodat hij even later zijn voortreffelijk Engels sprekende bruid den volke kon tonen.

De volgende morgen bleken zij een deel van hun huwelijksoutfit te hebben achtergelaten. Vanwege het gewicht of om de druk van het huwelijk te ontlopen?

Woensdag 16 maart

Hiep hiep, bijna hoera. Omdat Marisol zaterdag jarig is en wij vrijdag onze hospitaleersessie afsluiten hebben we vandaag alvast maar haar verjaardag gevierd. Wij hadden voor haar een aantal lieveheersbeestjes op de kop getikt, waarmee we haar konden verblijden. En hoe. Overdonderen is een beter woord voor haar reactie. Omdat het toch een feestdag was, koppelden we er maar meteen een paar excursies aan vast. Onder leiding van Don Valentin bezochten we het museum, de bibliotheek en de crypte. Iedereen, zelfs degenen die deze rondleidingen al eerder hadden meegemaakt, waren onder de indruk van al het moois dat dit klooster te bieden heeft. Iedereen? Nou ja, na 48 hospitaleerperiodes kan de boog niet steeds gespannen blijven.

Donderdag 17 maart

Nog even over het project "ei ". Door de weken heen zijn we dan van lieverlee op de super tijdsspanne geraakt voor de ultieme hardheid van het ochtend eitje: VIJF minuten !

En zo verantwoord gevoed aan de slag. Zeker niet elke dag hetzelfde. De transportsectie staakt, geen Jacotrans deze dagen. Dus hoe moest het dan met de reuze tas van het Koreaanse moedertje met haar kroost? Met de inval Jacotrans dan maar. Voor het eerst heb ik toen Marisol verontwaardigd gezien. Het was niet goed ! Niks Jacotrans vervangen. " Nou goed, voor deze keer dan, de eerste maar ook de laatste keer".

Johanna en ik op weg. Vrolijke uitstapje naar Zubiri. Want daar hebben ze ook geweldig lekkers , een Parijse bol, lekker vet en besuikerd. Johanna nog naar de supermarkt voor het zo ontberende zeepoeder. Helaas, niks nuttigs daar. Moet de onovertroffen Don Pablo toch voor zijn rekening nemen.

Op naar het plezier, de tocht terug, de oh en ah zijn niet van de lucht, Johanna geniet met volle teugen. Er is nog een winkel, want shoppen zit ons in het bloed: Espinal , de rommeltempel. We

halen ons hart op. Echter geen zeepoeder. Het besef dringt door dat het ook voor Don Pablo een klus van jewelste is.

Creatief als onze wasbaas is heeft hij al de pelgrim – mensjes toch van fris riekende kledij voorzien. En nou stop ik, want de koffie voor de aflosploeg is klaar. Dus HOUDOE en maak er net zo'n spirituele periode van als wij deden.

17 maart St. Patricks Day

De cirkel is rond. Onze volle laatste dag is een kopie van onze eerste werkdag in de herberg: regen, regen, regen. Met medelijden zien we de pelgrims 's-ochtends vertrekken naar hun volgende schuiloord.

En de 's-middags komende pelgrims: nat, koud en vooral moe. Wat een contrast met die verwende hospitaleros die zich kunnen warmen aan de heerlijke groentesoep van Berry.

En die zich de afgelopen twee weken hebben kunnen wentelen in en laven aan een veilig groepsgevoel.

Tekening van Joke de Bakker

Periode 2 vrijdag 18 maart t/m vrijdag 1 april 2022

Hospitaleros: Peter Stoks, Noortje Spekman, Jos Spekman, Catherine Michot,
Berdike Franssen, Peter Ballemans

Aantal pelgrims 655

Donderdag 17 maart

Vanuit alle Nederlandse windstreken zijn allen neergestreken in Roncesvalles. Niet zonder problemen weliswaar. Twee hadden de bus gemist en daardoor ook de trein, maar hebben dit opgelost door een dure taxi te nemen waarin tevens een Pelgrim werd meegesleurd om enigszins de kosten te drukken. Maar klokslag 18.30 uur was het hele team compleet. Nog hijgend van de haast zaten we daar met z'n allen achter een welverdiend wijntje. Het is een bij elkaar geharkt groepje. Zes in totaal en geselecteerd op energie, ambitie, innovatie en anarchie. Het was loltrappen vanaf het eerste moment. Het gelach was oorverdovend en zorgde er ook voor dat de wekenlang durende regenbuien zich geschrokken schuil hielden achter de bergen. Eindelijk droog dus. Vermoeid van de reis en met wellicht een scheutje te veel alcohol ging eenieder vroeg op stok.

Vrijdag 18 maart

Met elkaar nog wat onwennig aan het ontbijt. In een vooruitstrevende voortvarendheid werden meteen taken verdeeld en ambities ingevuld. Omdat onze Jefe de avond van tevoren al met de Jefe van groep 1 informatie over de eerste periode had gedeeld, was de overdracht een eitje. Zelfs vervroegd, omdat een aantal van groep 1 snel er vandoor moest vanwege het halen van treinen. En we kunnen ons dat goed voorstellen om zo snel mogelijk uit dit regenachtige oord te vertrekken na 15 dagen aaneen regendruppels op de kop te hebben gehad. De kamers werden onderling snel verdeeld en al rap stond de club klaar voor de klussen die te wachten stonden. Maar eerst nog een schor en een tamelijk aritmisch gezongen ode aan de jarige Marisol. Hierdoor kwamen de geschrokken regenbuien weer even terug om te bezien wat voor een bizar geluid dat nu weer was. Marisol blij met een lading cadeaus die door Catherine secuur en met een vleugje Hollands sentiment was aangeschaft. Een onvergetelijke blijde lach op het gezicht van Marisol. Hier maar meteen een

foto van gemaakt, want zo vaak komt die lach niet voor. Althans niet bij groep 2. Voor de rest die middag kwamen de pelgrims maar mondjesmaat binnen. Sommigen vernikkeld van de kou die door ons meteen getrakteerd werden op een lekkere warme mok thee. Die werd in grote dankbaarheid aangenomen. Onderling hebben we een kansspel ontwikkeld. Wie het aantal raadt hoeveel pelgrims er binnen komen krijgt een onvergetelijk souvenir uit het winkeltje van Roncesvalles.

Ondertussen kwamen wel wat bijzondere figuren binnen. Onder andere een Nederlandse mevrouw die met een veel te zware rugzak binnen 5 uur vanaf Saint Jean Pied- de- Port hier naartoe had gelopen. Zij blijkt een Nederlandse postbode te zijn die van haar hobby - het lopen - haar beroep heeft gemaakt. Vijf dagen in de week met meer dan 15 kilometer per dag zorgt voor

deze ferme prestatie. Misschien een tip voor aankomende pelgrims om zich te melden bij de post. Er verscheen ook een pelgrim die met alles neuriede. Tijdens het invullen van de formulieren, bij het afrekenen, het omdoen van zijn rugzak en zelfs bij het opmaken van zijn bed. Op de vraag waarom hij neuriet gaf hij een vreemd niet te verwachte antwoord; "Omdat ik niet kan zingen". Bijzondere gasten heb je toch.

Een opletpunt is dat er een staking is van de bagagevervoerders. Dit betekent dat er nog wel bagage kan worden vervoerd van Frankrijk naar Spanje, maar niet door Spanje. Dit met heel veel gepruttel van de Koreanen die hun meegestuurde garderobes nu zelf de berg op moeten tossen. Verder verliep de avond zonder incidenten of valse alarmen. Na de gebruikelijk afsluiting en het verdelen van de taken voor de volgende dag heeft eenieder snel zijn bed opgezocht. Veel nieuwe indrukken en het wennen aan het werken in Roncesvalles zorgden voor een snelle reis naar dromenland.

Zaterdag 19 maart

Een voortreffelijk ontbijt geritseld door de familie Spekman, die door hun ervaring een welkome aanvulling is op dit vreemde bij elkaar geharkt groepje. Zo hebben we een overactieve Catherine die alles al geregeld heeft alvorens bij de groep het idee om datgene te doen dat zij inmiddels al

heeft gedaan nog in een embryonaal stadium verkeerd. Een snuggere, snelle en leergierige Peter B,

die het goed kan vinden met vermoeide pelgrims die strompelend over de drempel van deze herberg komen. Opmerkelijk is wel dat het alleen maar betrekking heeft op pelgrims van het vrouwelijk geslacht. En dan hebben we ook Berdike. Een nieuweling die supersnel gewend is aan het bestaan van een Hospitalero. Daarbij heeft zij een rustgevende levenswijsheid die de hyperactieve Catherine mooi in balans houdt. En dan hebben we de familie Spekman. Een mooi stel dat elkaar met subtiele elleboogstootjes of schopjes onder de tafel seintjes geeft. We hebben ze door. En hoe mooi is het te zien dat de vele

jaren die zij samen zijn resulteert in een onverstoerbare eenheid, waar menigeen nog van kan leren. Jammer dat dit hun laatste keer Hospitaleren is.

Vandaag een opmerkelijke misser van de Jefe. Door zijn wandeldrang is hij de weg kwijt en komt daardoor 20 minuten te laat bij de lunch. Zijn excuses hebben de gefronste wenkbrauwen van zijn teamleden niet doen verdwijnen.

De middag verloopt soepel. Adriana vervangt Marisol en dat lachebekje zorgt voor een vrolijke en prettige sfeer. De regenwolken zijn vandaag niet te zien. Daarentegen de zon volop.

Nog een klein incidentje. Bed 107 slaat alarm. Bedbugs te zien. Kordaat handelen dus. Samen met de geschrokken pelgrim het bed geïnspecteerd. Inderdaad een dosis van die enge dieren, maar allemaal hartstikke dood. Maar ter geruststelling hebben we meteen de geschrokken pelgrim een nieuw bed gegeven en ook een nieuw bed voor degenen die naast haar lag.

Een ander opmerkelijk gebeuren is die van de stoere en uitgeputte Mexicaan. Zwetend als een tor kwam hij binnenvallen. Hij was samen met zijn vrouw al 12 uur onderweg vanuit Saint Jean Pied-de-Port. Een van de redenen waarom die tocht zo lang duurde was wel de fotografielust van zijn vrouw. Om de haverklap gedwongen stoppen vanwege het fotograferen van onvergetelijke vergezichten hebben de tocht daarom aanzienlijk vertraagd. De andere reden was dat hij noodgedwongen de rugzak van zijn vrouw moest dragen en die samen met die al veel te zware rugzak van hem, zette hem in een begrijpende vertraging. Jos was de klos om hem met zijn vrouw naar La Posada te begeleiden. Ook hij kwam bezweet terug na het dragen van twee rugzakken. De laatste vermelding van vandaag is Michelle. Een Ierse die vanochtend vroeg uit Lourdes was vertrokken en daarom pas om 12.30 uur huppelend door vanuit Saint Jean Pied-de-Port liep en besloot toch nog maar naar Roncesvalles te lopen. Niets vermoedend liep ze de moeilijke route over de berg die feitelijk nog gesloten is. Dus ook in het pikkedonker de steile afdaling door het bos. Alsof het de gewoonste zaak was meldt zij zich pas om 21.30 uur. Onze gastheer Peter B verwelkomt haar met een warme kop thee en heeft haar toen snel naar haar bed begeleid. Want zo meteen gaat het licht uit.

Zondag 20 maart

Over "het licht uitgaan" nog even het volgende. Ben jij wel eens op iemand zo kwaad geweest dat bij jouzelf even het licht uitging? Nou bij deze scribe wel. Na een gezellige afsluiting van de vorige dag zijn we redelijk bijtijds gaan slapen. Op de kamer van de Jefe werd de huisbel pontificaal vlak bij zijn bed neergezet. Die huisbel ging luid om 2.40 uur af. In pyjama strompelde de geschrokken Jefe blootvoets naar de voordeur. En daar stond de beller. Mister peuk uit Korea die buiten nog even een haaltje wilde nemen alvorens te gaan pitten. Niet wetende dat de deur achter hem meteen in het slot zou vallen. Dus aanbellen maar en daarmee de Jefe een hartverzakking

bezorgen. Na duizendmaal zijn excuses te hebben aangehoord probeerde de Jefe wederom zijn slaap te hervatten. Dit lukte aardig totdat om 4.50 uur weer die huisbel onze Jefe abrupt naar beneden riep. Op zijn blote voeten en in een koude pyjama staat hij bij een andere deur weer oog in oog met Mr. Peuk. Er werd naar het waarom van zijn daad gevraagd. Slapeloosheid dwong Mr. Peuk naar buiten voor een nicotineshot. Ook nu weer waren de excuses niet van de lucht. Daarna verdween Mr. Peuk op zijn rode pantoffels bliksemsnel naar bed. Ook onze Jefe probeerde zijn slaap te hervatten, maar door de grenzeloze irritatie en de gierende adrenaline in zijn lijf mislukte dat keer op keer. Na een half uur besloot hij dan ook om maar op te staan en zich aan te kleden. Dan kon hij

alvast alles klaarzetten voor de opening van deze dag. Nadat hij net zijn schoenen had aangetrokken ging weer die huisbel. Welverdom..... riep hij luidkeels en liep met grote snelheid naar de voordeur. En ja hoor, voor de derde maal die lapzwans van een Mr. Peuk. Met schuim op zijn mond verklaarde onze zachte en menslievende Jefe hem de oorlog. Nou zijn die Zuid-Koreanen wel wat gewend aan dreigend oorlogstaal, maar dit hadden wij van onze Jefe nooit verwacht. Hij was in staat hem een draai om de oren te geven, waarvan wij hem nog net op tijd hebben kunnen weerhouden. Het licht ging bij hem even uit, verklaarde hij ons naderhand. Wat een tumult allemaal op de vroege ochtend.

Binnen ons bij elkaar geharkt team hebben wij bijzondere talenten. Dit bleek deze ochtend toen Peter B de pelgrims trakteerde op een luidkeels en scherp gezongen pelgrimslied dat met applaus werd ontvangen. Een ander talent is onze plakker Noortje. Met veel geduld worden de nieuwe sheets op artistieke wijze daar geplaatst waar de pelgrim niet overheen kan kijken. Daarnaast hebben we Jos die ons up-to-date houdt met zijn kennis van geografie en geschiedenis.

De dag verloopt rustig. Na de schoonmaak een uitgebreide brandoefening, waarin eenieder een etage krijgt toegewezen om bij een eventuele evacuatie te weten wat te doen. Daarna aan de koffie en dan tijd voor persoonlijke zaken. Twee hospitaleros lopen even de berg op en zien toch pelgrims deze kant op komen. Zou het druk worden?

Nada, niet, noppes. Het blijft rustig en met 44 pelgrims hebben we het vandaag dan ook wel gehad. Bijzondere pelgrims zijn er wel. Zo hebben we twee dolle Italiaanse fietsers die kwaad zijn op de tergende tegenwind, een klagend stel, omdat er geen lakens en dekens waren, een lers stel dat stoer en monter binnenkwam en meteen aan het gedestilleerd spul wilde beginnen en een pelgrim die het gebeuren maar uiterst pover vond en zich snel naar het hotel begaf. Tot slot nog een kennelijk vermist persoon. Wel gereserveerd en betaald, maar niet verschenen. Na raadpleging van Marisol (niets aan doen), gingen we met een gerust hart naar bed.

Maandag 21 maart

Een rustige nacht en buiten is het nog steeds koud en de wind waait stevig. De pelgrims gaan allemaal geleidelijk weg en nadat de laatste met enige dwang de tent verlaat is de herberg in volle rust. Alhoewel niet wetende dat Catherine als een dolende stier al bezig is alles te kuisen en Peter B de pannen laat klingelen, omdat het ontbijt klaar is. Daarna weer de taken verdeeld en ieder aan de poets. Ook vanwege het voorwerk en de energie van de jongere garde was alles binnen no-time top-clean. Wel vinden we nog gekke dingen. Onder andere nog een zakje met drie aardappelen, een petje, boeken en een verstopte neusspray. O ja, ook nog een bed-bonnetje van oktober 2021 en opgedroogde bedbugs. Vermoeide en verkleumde enkelingen die de tocht vanaf Saint Jean Pied-de-Port hier beëindigen, melden zich weer. De warme thee montert hen een beetje op en zodra ze in

staat zijn de pen in hun koude en verstijfde vingers te hanteren en daarmee het entree-formulier wordt ingevuld, gaan ze naar de volgende corridor, waar zij met een even warm hart worden ontvangen en een bed krijgen toebedeeld. Het valt op dat er vandaag veel pelgrims binnenkomen uit Zuid-Amerika, Polen en Tsjechië. De Spaanse en Franse pelgrims zijn in de minderheid. Vermeldingswaardig is nog de vrouw met de hond in de tent. Een klein venijnig keffertje dat onlosmakelijk verbonden bleek met een Duitse schone. Peter B was de klos. Tijdens haar moment van poedelen en douchen, mocht Peter B haar hondje bewaken. Dat duurde lang en lang, maar uiteindelijk paradeerde zij verschoond en wel terug naar de oppasser. Later werd zij nog even in haar tent bezocht met de melding dat de deur van de herberg dicht gaat en zij alleen maar de volgende ochtend gebruik kan maken van het sanitair. Dit was voor haar en de hond geen probleem. Vandaag slechts 35 pelgrims.

Dinsdag 22 maart

Jawel, weer een heerlijke dag. Snel de bedden gepoetst, de grond gezwabberd en daarna kiest een aantal Hospitaleros het hazenpad. De een naar Burguete en de andere de berg op. Maar het middageten lokt, dus gezamenlijk hebben we daar weer van genoten. Steeds verbazen wij ons over de kwaliteit van de middaghap. Daarna weer in de bak aan de bak. Maar er is niets te doen. Blij als een pelgrim binnenkomt wordt deze meteen in de watten gelegd. Warme thee, een koekje en soms vullen wij het entree-formulier zelf in, zodat hij of zij dat niet hoeft te doen. En we brengen zelfs de rugzak voor hem of haar naar boven. Wellicht overdreven, maar wij hebben daar nu ruimschoots de tijd voor. Het is een service-plus-extra-pakket dat wij nu kunnen bieden. Tussendoor pakken we allerlei klussen op. Zoals extra schoonmaken, een losgelaten pijp van de afvoer van een droger weer vastmaken en gewassen spul naar het bed van de persoon van wie die was is toebrengen. Ondertussen oefenen twee Hospitaleros met het zingen van ingewikkelde liederen. Trouwens, dat laatste is hard nodig, want het is nog steeds niet om aan te horen. Het plan van die twee redelijk bij stem zijnde liederen is om eerstdaags de pelgrims te wekken met het **“Laudate omnes gentes laudate Dominum”**. Zelf zou ik dan hard gillend de tent uitrennen, maar mij werd verzekerd dat dit kunst is. Twee bekende, namelijk Don Valentin en Don Bibiano, werden erbij gehaald om hen te helpen met

de tekst en toon. A hell of a Job. Na het aanhoren van hun gezang vertrokken ook zij snel terug naar hun vertrouwde en stille omgeving.

Verder valt op dat er vandaag meer vrouwelijke pelgrims zijn dan mannen. Allen behoorlijk pittig, stoer en dapper. Vandaag geen hond.

Woensdag 23 maart

Omdat de groep snel op elkaar is ingewerkt en een ieder weet wat te doen, was de ontsmettings-poets al om 9.30 uur rond. Besloten werd dat een viertal Hospitaleros zou afzakken naar Saint Jean Pied-de-Port om een alpinopetje te kopen. Het schijnt iets speciaals te zijn dat alleen maar daar te koop is. Bijna 80 euro dokken voor een gek zwart lapje op je kop blijft toch een ietwat vreemde

hobby. Maar ze zijn daar blij mee en eerlijk gezegd staat het niet gek. Het heeft iets artistieks, excentrieks en iets koddigs. Vooral met zo'n gek uitstekend piemeltje bovenop. Eerder zijn de bijzondere talenten van de groep beschreven. We hebben er nog eentje. Berdike. Buiten het feit dat ze regelmatig de 80-km loopt, herhaaldelijk de vierdaagse (55 km) en dikwijls te vinden is op

allerlei lange afstandswandelpaden in Nederland, is zij in de Mostrador super behendig in het regelen, administreren en organiseren. Als je haar zo bezig ziet is het net een octopus. Zo snel gaan die armen heen en weer en van links naar rechts.

Voor het eerst een blauwe lucht. Maar onverminderd waait er een koude wind. Als je even in het zonnetje zit lijkt het alsof je onder de hoogtezoon in een koelcel van het abattoir zit.

Er is nog iets vreemds. Er komen minder pelgrims dan anders. Maar toch heeft het op ons diezelfde impact als bij grotere groepen. Je moet er van 's-ochtends vroeg tot laat zijn, je moet alert blijven, vragen blijven beantwoorden en met elkaar de klussen klaren. En ook al zijn het minder wasjes, er moet toch iemand daar aanwezig zijn. Al met al is de intensiteit minder maar de inzet niet.

Plotsklaps krijgen we een bericht van het restaurant Casa Sabina. Een vrouwelijke pelgrim heeft daar haar portemonnee laten liggen. Deze werd snel naar de Mostrador gebracht en een koppeltje slimme Hospitaleros zijn aan het uitpluizen hoe wij haar kunnen bereiken. Maar al snel wist Jos zich te herinneren dat er een leuke Franse Freule door tippelde naar de Camping in Espinal. En dat bleek ook zo. Met behulp van Marisol was deze gebeurtenis eigenlijk te kort om het te benoemen. Zij heeft de knip weer terug.

Marisol is niet gek te krijgen. Hoge mate van stressbestendigheid valt haar ten deel en is onze rots in de branding. Toch ontwaart er even voor 19.00 uur bij haar een vleugje van verontrusting. Doordat La Posada ineens geen gas heeft, kan daar niet worden gegeten. Dus alle afgegeven dinerbonnen moeten worden omgeruild. Maar wie heeft die? Al snel gingen de Hospitaleros langs alle bedden om hen hierover te informeren en al snel stond er een richeltje pelgrims voor het loket van Marisol die met haar grote improvisatietalent hen een andere plek bij de overige restaurants toebedeelde. Later bleek dat een graafmachine een gasleiding heeft geraakt. Het scheelde 5 centimeter en de overige gasleidingen waren ook geraakt, zodat het hele complex (Albergue, Casa Sabina en Hotel) gasloos zou zijn geweest.

Tot slot kwam om 21.30 uur nog een stel binnen dat hier wilde slapen. Zij hadden de Camino naar

Santiago in tegenovergestelde richting gelopen en hadden hier hun auto staan. Ook zij werden met een warm hart ontvangen.

Donderdag 24 maart

Vandaag een sightseeing Roncesvalles produced by Don Valentin. Hij doet dat nog steeds in dezelfde stijl met dezelfde grapjes. Dus een kaskraker voor de nieuwe Hospitaleros. De tour werd afgesloten met een gezellig samenzijn in de kamer van Don Valentin met de bijpassende Patxarán. Daarna de dagelijkse klussen zonder bijzondere gebeurtenissen. Alhoewel, eentje dan. Vanaf Saint Jean Pied-de-Port kwam een jonge pelgrim die hier voor een stempel kwam en meteen door wilde naar Zubiri. Oeps op 1 dag meer dan 50 kilometer. Die pelgrims komen we niet zo vaak tegen.

We hebben een nieuwe jonge dame die bestemd is voor de Mostrador en ingewerkt wordt door Marisol. Haar naam is Maite en komt ons in de weekenden vergezellen. De grootste verandering vandaag is dat wij gaan wisselen van restaurant. Morgen naar La Posada en niet meer naar Casa Sabina.

Het weer was redelijk. Droog en af en toe de zon die door de wolken heen wilde priemen.

Wat heb je toch opmerkelijke pelgrims. De meeste Hospitaleros weten dat voor het avondeten er een geplastificeerd bonnetje wordt gegeven, waarop de naam van het restaurant staat. Om 19.30 uur kwam een pelgrim naar ons toe met de mededeling dat de automaten - waar frisdrank, snoep en eten in zit - het niet doen. Een van de Hospitaleros loopt gediensig met deze goede pelgrim mee om te zien of hij dit euvel zou kunnen verhelpen. Tot zijn stomme verbazing zag hij dat de goede pelgrim het geplastificeerde kaartje in de automaat heeft gestopt in de hoop iets te eten te krijgen. Ondanks dat de Hospitalero niet in de lach wilde schieten mislukte dit volop. Bulderend van de lach heeft hij de verbaasd kijkende pelgrim maar naar het restaurant gebracht, waar hij nog net op tijd kon genieten van een driegangen menu.

Onze pluizenmoeder Noortje heeft alles van de nieuwe drogers uitgeplozen. Haar conclusie; Moeilijke machines met een lange droogtijd. Maar morgen gaat ze verder met het uitpluizen van mogelijke snellere opties. Met 35 pelgrims slapen we als een os.

Vrijdag 25 maart

Vanwege de staking van het bagagevervoer zien we dat er veel kleding wordt achtergelaten. Die kledingstukken worden allemaal gewassen en gaan in de zak bestemd voor Oekraïne. Vandaag lopen we allemaal met blauw/gele strikjes om onze solidariteit te tonen aan de Oekraïners.

Het zangstel Jos en Peter B. oefenen in de kerk om een strak recital te kunnen geven. Het klinkt steeds beter, maar nog een paar keer oefenen en dan is het helemaal top.

Weer een paar bijzondere pelgrims ontvangen. Allereerst een op het eerste gezicht vrolijke jonge dame. Ze treuzelt wat, omdat zij nog niet weet of zij bij ons gaat slapen of even door tippelt naar Espinal. Een van onze Hospitaleros bespreekt de opties met haar. Het is een fragiele dame met een zwaar gemoed. Tot twee keer toe heeft zij zichzelf van het leven willen beroven, maar al die keren mislukte dat. Zij liet de littekens op haar polsen zien. De een was van meer dan een jaar terug, maar die andere van twee maanden geleden. Dit zijn moeilijke en lastige gesprekken, waarbij je niet de illusie moet hebben dit zware levensvraagstuk voor haar op te kunnen lossen. Als Hospitalero huppel je langs de randen van de levensproblemen van de pelgrims. Het is mooi om ze een advies te geven, of tips, maar we zitten niet op de stoel van een psycholoog of psychiater. En de meesten van ons ontbreekt die kennis ook. Na een half uur vervolgde zij haar tocht, blij met een gewillig oor, een warme kop thee en een koekje. In ieder geval tot en met Espinal zullen er geen gekke dingen met haar gebeuren. Daar moeten wij het maar mee doen.

Er kwam een groepje pelgrims binnen waarvan er een 10 kilometer lang de rugzak van de ander had

gedragen. Hij was kapot, maar zeker ook degene die de rugzak toebehoort. Die laatste riep hard dat hij zijn engel was en zonder hem deze laatste etappe niet had gered.

Als het kan en wij zien dat een pelgrim aan het einde van zijn of haar Latijn is, dragen wij hun rugzakken naar het bed. Zo ook bij eentje die een kunstarm heeft die iets te laat door de actieve Hospitalero werd opgemerkt en haar rugzak van haar wilde overnemen. Het had weinig gescheeld of deze Hospitalero had niet alleen de rugzak maar ook die kunstarm op zijn rug getorst. Zij moest hier zelf hard om lachen.

Tussendoor zijn er interessante gesprekken met verschillende pelgrims. Door de ervaren en sociaal ingestelde Hospitaleros wordt informatie uitgewisseld, opbeurende woorden gesproken en praktische tips gegeven. Je merkt dat die pelgrims dit bijzonder waarderen. Buiten de warme kop thee en koekje om.

Vermeldingswaardig is nog dat er door onze Hospitalero Peter B yogales aan de overige Hospitaleros werd gegeven. Voor de kenners; De 4 windrichtingen van Mansqkh Patel. Met een verlicht gevoel

vallen zij - na het gezellig samenzijn en avondsluiting – snel in slaap. Nog steeds te weinig pelgrims. Slechts 48.

Zaterdag 26 maart

Omdat de staking van de bagagetransporteurs ten einde is, liep de ochtendspits even anders. Het is weer even wennen aan de speciale handelingen die voor het verder laten vervoeren van de bagage nodig zijn. De enveloppen waarop de adressen van de volgende verblijfplaats of ophaalplek moet worden vermeld, het wisselen van geld en het brengen van die rugzakken naar het fietsenhok. Er wordt dikwijls gevraagd

naar welk adres de rugzak vervoerd moet worden. Hoeveel onze dienstverlening ook gaat, de pelgrims moeten zelf contact opnemen met hun volgende slaapplek, omdat nog steeds vanwege Covid-19 een aantal gesloten is. Belangrijk is dat het aantal te vervoeren rugzakken aan Marisol moet worden doorgegeven.

De poets was een eitje. We krijgen daar steeds meer efficiëntie in. En binnen 40 minuten glom de eerste etage weer als een spiegel en waren alle bedden en kussens gedesinfecteerd.

Na de koffie aan de wandel. De Jefe had door zijn vlijt vergeten de sleutel van het geldkistje achter te laten. Dus Marisol aan de lijn en al snel keerde een van de Hospitaleros terug om dat ringelend sleuteltje met grote spoed terug te brengen.

Vandaag weer een jonge dame met hond en tent. De derde al gedurende ons verblijf hier. Misschien een nieuwe trend. Zij maakt gebruik van het sanitair en voor de rest is het een stille gast. Dit in tegenstelling tot de blaffende hond. Er komt een hardloper binnen die in nog geen 4 uur van Saint Jean Pied-de-Port naar Roncesvalles heeft gelopen. Morgen holt hij in één dag naar Pamplona. Dit in grote tegenstelling tot een vrouwelijke pelgrim die puffend, zuchtend en zeer zuur kijkend neerplofte op de bank en geen pap meer kon zeggen. Zelf had zij geen kracht meer om aan haar warme kop thee te nippen. Een Hospitalero ondersteunde haar naar haar bed. Daar plofte zij neer en met grote biggeltranen vertelde zij dat zij barst van de rugpijn en dat die pijn uitstraalde naar haar benen.

Ze kon zich nog nauwelijks bewegen. Wat te doen? Als zij een dokter wenst moet zij zelf 112 bellen en aangezien wij niet eens een aspirientje mogen geven, hebben we haar maar verwend met thee,

een broodje en fruit. Het vervolg van haar trip viel in duigen. Onze Catherine heeft een aantal opties met haar besproken. De wens van de gedupeerde was verder lopen en van opgeven was geen sprake. Met het team bespraken we een mogelijkheid om haar – in overleg met Marisol - hier wellicht nog een dag te houden. Dit gaf haar wat rust. Deze optie en een aantal zwaardere medicijnen die zij door een andere pelgrim kreeg toegestopt, lieten haar snel in slaap vallen. Ondertussen was onze andere Hospitalero Peter B. alweer drukdoende gratis Yogales te geven. Dit wordt voor ons een Donativo-kaskraker. Hospitalero Jos sprak met een rugzakker in de kerk. Hulpverlenend zoals onze Jos is, bood hij aan hem alsnog te begeleiden naar de Albergue om hem aldaar in te schrijven. Hij wilde dat niet en liep in het donker richting Burguete. We hebben hem dan ook niet meer gezien.

Een drukdoende en aandacht vragende pelgrim wilde eerst een andere slaapplek, omdat volgens hem zijn locker niet werkte. Na uitleg hoe die locker door middel van één euro in het gleufje op slot kon, was ook dit probleem opgelost. Maar hij was boos dat wij dit niet eerder aan hem hadden uitgelegd. Daarna wilde hij nog een kaartje voor het pelgrimsmenu en toen hij terugkwam weer eentje voor het ontbijt. Toen dat gebeurd was kwam hij weer terug met het verzoek om wisselgeld. Een half uur later wilde hij wandelstokken. En dat allemaal met veel gepuf en gezucht tussendoor. Daartegenover hebben we gelukkig ook heel veel blijde, vrolijke en positief ingestelde pelgrims die zich verbazen over de luxe en schone entourage en vriendelijke ambiance. Voor de programmering van de drogers hebben we nog steeds niet de ultieme oplossing gevonden. Maar we gaan daarmee door, maar eerst met 44 pelgrims in huis, even slapen.

Zondag 27 maart

Wat hebben we toch gedisciplineerde en vrolijke pelgrims. Al om 7.45 uur was de boel leeg op ééntje na. En wat is het toch leuk hen uit te zwaaien, nog een laatste advies te geven en de waardering van onze klussen in ontvangst te nemen. Opmerkelijk was een Amerikaan, die eerst zijn hoed kwijt was en daarna terugkwam, omdat hij zijn medicijntasje had vergeten en na een dik halfuur weer voor onze neus stond, omdat zijn wandelstokken nog ergens in een hoek stonden. De ochtend verliep vervolgens snel. Nog even in het zonnetje en dan aan de bak. Er kwam een Duitse mevrouw die pelgrimerend de Camino del Norte naar Santiago genomen had en via een omweg nu aan het teruglopen is. Ze heeft even buiten in de zon liggen pitten. Er is een intensief gesprek met een pittige Nederlandse Pelgrim die een hele rugzak vol verdriet meesjouwt. Precies één jaar terug is hij zijn vrouw aan kanker verloren, maar wil door zonder het zware gevoel van dit grote verlies. Hij denkt dit te kunnen doen om naar Santiago te lopen. Zijn tranen stromen over zijn wangen en vindt het fijn zijn verhaal met ons te delen.

Tot slot een verlate pelgrim die om 22.15 uur aanbelde en totaal was afgepeigerd. Logisch, want deze knul had helemaal van Ostabat naar Roncesvalles gelopen (52 kilometer) en dat allemaal in één dag. Zonder veel lawaai te maken zocht hij op de eerste etage een slaapplek op de grond. Met 41 pelgrims was het een rustige nacht.

Wij hebben een “Rising Star” in ons midden. Jawel, onze Jos staat groot afgebeeld in de Diario de Navarra. Niet zomaar een lokaal blaadje, maar een groot dagblad dat door velen gelezen wordt. Hij stond met diverse pelgrims in dat blad. Het effect is dat diverse pelgrims bij binnenkomst hem herkende en pontificaal met hem op de foto wilden. Maar hij blijft gewoon Jos, zonder kapsones. Alhoewel hij wel af en toe stiekem pelgrims de zegen geeft en zegt dat het water uit de kraan buiten “heilig” water is.

Daar geloven ze in en geeft hen vleugels, waardoor ze de etappe naar Zubiri makkelijk kunnen overbruggen.

“El Camino es medicina para la cabeza”

HOLANDA 84 AÑOS
PROFESOR JUBILADO
Y HOSPITALERO

Entre los hospitaleros que estos días ayudan a los peregrinos en Roncesvalles, se encuentra un matrimonio holandés de 84 y 80 años. Jos, antiguo profesor, pasea por la primera planta del albergue, saludando a los recién llegados que descansan antes de cenar. Jos y su mujer se quedarán hasta el 29 de marzo. “¿Cómo empezó todo?”. Sonríe. “Cuando me jubilé, con 61 años, cerramos la puerta de casa y nos pusimos a caminar. Y aquí encontré comunicación y espiritualidad. El Camino es la mejor medicina para el cuerpo y la cabeza”.

Maandag 28 maart

Vandaag kussenslopendag. Oude d'r af, die wassen en andere d'r weer op. Een mooie klus die ook weer met veel lol, snel is afgerond.

De pelgrims komen weer binnen. Mondjesmaat, maar met een mooie regelmaat, zodat we onze super-plus-service weer kunnen geven. Een kopje thee bij binnenkomst en het dragen van de rugzak naar hun bed, als zij dit wensen. Zo ook bij een Duitse jongedame. Een stoere dame die deze ochtend uit Saint Jean Pied-de-Port vertrokken was. Een van de Hospitaleros droeg haar rugzak. Die bleek 18 kilo te zijn. En dan nog zonder de waterfles. De Hospitalero kwam vol bewondering voor haar terug met het gevoel dat hij door het dragen van die zware rugzak 10 centimeter gekrompen was. Een andere dame had in slechts 6 uur die afstand afgelegd en weer een andere, in nog geen 5 uren. Wat heb je toch een bikkels. Mannen die binnenkomen zijn daarentegen een beetje aan het zeuren. Te lang, te stijl en te koud. Mannetjes worden een beetje de watjes van Roncesvalles, terwijl de vrouwen uitblinken door hun prestaties. Op eentje na. Een Amerikaanse vrouw kwam laat binnen. Zonder rugzak, zonder cash, zonder energie, maar met een aandacht-vragerij van hier tot Santiago. Haar rugzak had zij te laat ingeleverd, waardoor die niet hier was gebracht en pas morgen kon arriveren. We noemen haar zuignapje omdat zij de kunst bezat eenieder die maar even langs kwam,

naar zich toe te zuigen en het hele verhaal tot in den treure met geuren en kleuren te vertellen. Maar onze actieve en oplossingsgerichte Catherine vond, zoals altijd, weer een oplossing. Met Marisol mee naar het Hotel Roncesvalles, daar van haar creditcard gecashd, waarmee ze een rugzak en etensbonnetjes kon kopen en wat kleding hadden we nog over uit de zak die bestemd was voor Oekraïne. Lang hoorden we nog haar stem door de gangen galmen en uiteindelijk was het stil. Ze sliep. Samen met 38 vermoeide pelgrims.

Dinsdag 29 maart

Het onverwachte vult onze dag. Er druppelt weer een handjevol pelgrims binnen, maar het wachten is op een groep Denen die bestaat uit 49 personen. We weten er weinig van en ook Marisol kan ons daar niets over vertellen. Om vijf uur komen er twee Denen binnen. De kwartiermakers en eentje daarvan is de organisator. Steeds meer krijgen we een beeld wat er gaat gebeuren. Het is een groep van 11 gehandicapten met begeleiding. Zij zijn vanaf gisteren al met de bus onderweg en denken hier om 21.00 uur aan te komen. De spelregels van de herberg worden duidelijk uitgelegd. Om 22.00 uur de lichten uit, morgen weer om 6.30 uur aan en om 8.00 uur de tent uit. Dit wordt een aantal maal herhaald, omdat wij enigszins de bui al zagen hangen. En ja hoor, de bus kwam om 21.30 uur binnen. Een lange stoet rolstoelers met de begeleiding kwam in het pikkedonker vanuit de parkeerplaats naar boven. Koffers, bedliften, tassen en bakken volgden. In eerste instantie werden zij geplaatst in de grote kantine van de herberg. Zij werden voorzien van

thee en frisdrank. De tijd liep door en de overige pelgrims waren al braaf gaan slapen. Maar die Denen waren dat nog niet van plan. Ze waren moe van de reis van 25 uur en vonden het heerlijk even uit te puffen. Maar ja, dan kennen ze onze Catherine niet. Ze plofte bijna uit haar vel toen de leiding van die groep nog op haar dooie akkertje een boterhammetje ging smeren. "Tien uur is tien uur en je moet respect hebben voor de andere pelgrims die al liggen te slapen", zei ze stoer. Dit hielp. Alles werd ingepakt en de Denen gingen naar de voor hen gereserveerde tweede etage. Om 22.00 deden wij het rondje en zagen op die tweede etage zo'n ongelooflijke troep. Overal koffers, tassen en kledingstukken op de grond, matrassen die van de bedden waren gehaald en daartussen

hingen, lagen, stonden en liepen de Denen. Onverantwoord om nu de lichten uit te doen. Dus opnieuw werd de leiding streng toegesproken en kregen nog 20 minuten respijt. Die werden wonderwel optimaal benut en om 22.20 uur was alles stil en in bed geschoven.

Wij hebben lang nagezeten en ons afgevraagd waarom zo'n lange vermoeiende reis, waarom zo slecht georganiseerd en waarom zo zeulen met die groep gehandicapten? En zouden die het echt naar hun zin hebben? Enfin, na de Patxarán en het gelijkspel van Nederland gingen we toch met 89 pelgrims op stok. Morgen weer poetsen en pledgen.

Woensdag 30 maart.

Vroeg op vanwege het geluid van koeienbellen om tientallen paardennekken. En dat was maar goed ook, want er is vandaag veel te doen. Het is vandaag voor Berdike en Peter B. hun laatste dag als Hospitalero. Morgen lopen zij vroeg al richting Saint Jean Pied -de-Port. Dus zijn zij door ons

extra aan de poets gezet. De anderen doen de tweede etage, waarop de Denen geslapen hebben. Trouwens hun vertrek verliep meer gedisciplineerd dan hun aankomst. Alhoewel ook hier wordt de afgesproken tijd van 8.00 uur niet gehaald, maar werd het 8.30 uur. Die Denen werden door ons volop geholpen. Hun koffers werden door ons gezeuld, tassen overgenomen, rolstoelen door ons

voortgeduwd, allemaal richting La Posada, waar de Denen een ontbijt kregen. De poets op de tweede werd afgerond met een zwierig rondje pledgen. Ook de eerste etage ziet er uit om te zoenen, evenals het trappenhuis. In Casa Sabina hebben we een feestje gebouwd vanwege het feit dat deze keer Hospitaleren voor Jos en Noortje, de laatste keer is. Meer dan 15 keer hebben

ze dit gedaan en binnen Roncesvalles hebben ze naam gemaakt en eenieder kent hen. De groep heeft bijzonder veel aan Jos en Noortje gehad. Van hun uitgebreide kennis van de Camino, hun levenswijsheid, gezelligheid, hun ervaringen in de Herberg en van oneindige kennis van Noortje rondom de geldende richtlijnen, handboeken en de Libro de Oro's. Nog twee dagen en dan zit het voor hun erop. Ook voor ons natuurlijk, maar wellicht komen wij nog terug. De middag verliep rustig. We vernamen dat de volgende groep vandaag al vertrokken is en hopen dat zij heelhuids hier arriveren.

Er gebeuren geen noemenswaardige dingen. O ja, een pelgrim was onderweg zijn gebit verloren en gaat morgen naar huis (Frankrijk) om zijn reserve-gebit te halen, een andere pelgrim had in Val Carlos zijn drone laten liggen en heeft aan de eigenaar van de herberg waar hij had geslapen gevraagd die op te sturen naar een hotel in Pamplona en nog een pelgrim die zijn paspoort had laten liggen in Saint Jean Pied-de-Port. Al die dingen zijn door ons of in samenwerking met Marisol opgelost. Aan de Mostrador hebben we 's-avonds ons laatste samenzijn afgesloten met een verborgen borrel. In een theekopje werd Patxarán geschonken en passeerden de bijzondere gebeurtenissen van de afgelopen periode. De Jefe had moeite om alles in toom te houden en stuurde iedereen om 21.45 uur naar bed. Ook alle 53 pelgrims die in huis zijn, maar de meesten lagen al lang te snurken.

Donderdag 31 maart

Het leven van een simpele Jefe gaat beslist niet over een door rozen geplaveid weggetje. Hij heeft mazzel met de saamhorigheid van de groep en veel leidinggeven hoeft hij deze keer niet. Af en toe een lichte bijsturing, maar meer voor de lol dan dat het de effectiviteit verhoogt. Hij moet toch het gevoel hebben dat hij daar niet voor Jan Snotje zit. Vandaar af en toe een poging om de anarchistische groep voor te zijn. Maar eerlijk gezegd is dat tot nu toe nog niet gelukt. Morgen misschien. Een pijnpunt of liever gezegd een knots van een irritatiepunt van elke Jefe is "de bel". De bel die elke nacht naast het bed van de Jefe staat om gestrande pelgrims binnen te laten. Onze Jefe was al een aantal maal uit zijn bed gebeld door een in de nacht rokende pelgrim en is hierdoor licht allergisch van dat ding geworden. Maar goed, hij slaapt nog steeds naast dat ding. Totdat vannacht een pelgrim vond dat om 4.50 uur de keuken maar eens open moest. Keihard ging die bel en in no-time stond de Jefe naast zijn bed en snelde naar beneden. Hij wilde de deur openen, maar daar stond een Koreaan voor met een simpele vraag de keuken te openen. Harde woorden, begeleid met dotten speeksel en vreselijke verwensingen kwamen uit de mond van de kwade Jefe. De Koreaan werd terechtgewezen en weer naar zijn bed gestuurd. Higgend kwam de Jefe weer boven en besloot maar op te blijven en alvast het ontbijt te verzorgen. Eigenlijk kwam dit vroege opstaan wel goed uit. Berdike en Peter B vertrekken vroeg en zo hadden wij ook meer de tijd hen uitgebreid gedag te

zeggen. Vreemd hoor en leeg zo zonder die twee. Maar wij moeten door. Poetsen, poetsen en poetsen. En tussendoor nog gekeken naar de toespraak van de President van Oekraïne Zelensky. Even een korte lunch en daarna weer aan de bak. Tussendoor is groep 3 binnengekomen. Een goed plan om de vele nieuwelingen al te laten zien waar alles, ligt, staat en hangt en hoe de herberg eruit ziet. Een goed team zo te zien.

Heel veel natte en verkilde pelgrims komen binnen. Verkleumd en afgepeigerd door de afstand, de regen en de kou. Onze thee en warm ontvangst doen wonderen.

Een leuk detail. Het begon ineens hard te sneeuwen en een jonge pelgrim holde als een jong veulen die voor het eerst de wei in mag door die sneeuw. Hij probeerde de vlokken te pakken en ook met zijn mond te vangen. Een gek, vrolijk en typisch gezicht. Maar wat bleek? Deze jonge pelgrim komt uit Australië en heeft nog nooit sneeuw gezien. Dit tafereel werd door de aanwezige pelgrims meteen op de video gezet.

De laatste avond van ons Team minus twee. Wasjes worden gedaan, de tassen alvast ingepakt, de kamers worden schoongemaakt, de administratie wordt afgerond en tot slot het slot.

We zijn klaar voor morgen, de overdracht.

We zijn klaar met de klussen.

We zijn klaar om te gaan, maar met een weemoedig gevoel.

Wat hebben wij het hier fijn gehad.

Dank aan het geweldige TEAM 2.

Vrijdag 1 april

Wakker worden met heel veel sneeuw. De pas naar Saint Jean Pied-de-Port was afgesloten en wij, Peter S., Catharine, Jos en Noortje moesten via Pamplona, Irun en Bayonne de weg naar Frankrijk terug vinden.

Tot Slot 1 Hoe leuk !

Hoe leuk is het om met een willekeurige groep zo een top tijd te mogen hebben als de tijd die wij gehad hebben als Hospitalero in Roncesvalles in periode 2.

Even voorstellen, ons team: Jefe Peter S, altijd zorgzaam, de eerste op en de laatste naar bed, onze Padre. Zijn naamgenoot Peter B, altijd gezellig en in voor vele geintjes, tevens onze Yoga docent. De lekkerste plek voor hem is aan de voordeur. Onze Nijmeegse Berdike, diskreet maar alles overziend, overal op haar plek, aan de voordeur, in de bak of in de was en tussen de bedrijven door onze

kilometervreter. En ondergetekende, Catherine, als ze niet gelukkig slaapt, dertelt ze gelukkig rond in haar gelukkige oplossingen modus. Dat zijn er maar vier. . daar kun je niet op draaien. En dan en ja, wat dan ?

De slagroom op onze Stilstaande Camino , zoals een Duitse pelgrim zei, is een bijzonder duo. Noor en Jos ! Zij zijn ons geheugen, ons toeverlaat, onze wandelende Libro de Oro, zijn weten alles. En daarnaast zijn ze lief en reuze grappig. Er gaat geen dag voorbij of wij betrappen ze op onderonsjes met het welbekende ellebogenwerk (maar dan heel anders) en waar wij zoeken en discussies aangaan , kunnen wij ieder moment van de dag graven in hun prima werkend geheugen. Noor is de aanhouder die welk project ze ook maar aangaat tot het einde zal uitvoeren en ook uitvoert, een echte doorzetter. En Jos is de gastheer met vele nationaliteiten en nog meer grappen. Jos staat elke pelgrim te woord, is het niet in de taal van de pelgrim dan is het wel in een soort Jospersanto waar de pelgrim reuze happy mee is. Ik heb het een voorrecht gevonden met ze kennis te maken en met ze te werken, het heeft mijn Stilstaande Camino tot een prachtig avontuur gemaakt.

Dikke knuffel, Catherine

Tot slot 2 Onlosmakelijk verbonden

Stoere Jos en slimme Noortje. Wat moet het lastig zijn geweest het besluit te nemen, Roncesvalles achter jullie te laten. Het is een beetje jullie 3^e huis (Norg is het 2^e) geworden. Hier ligt een stuk onuitwisbare geschiedenis die jullie gestalte hebben gegeven en waar nog jaren over zal worden gesproken. Jos en Noortje, een mooi stel. Een onlosmakelijk geheel dat een oneindige verbintenis kent. En het mooie is dat wij hiervan intens genoten hebben. Het "met elkaar" gevoel, de ingesloten gewoontes, die zelf in de motoriek en woorden terug zijn te vinden. De stille blikken naar elkaar die veel te zeggen hebben. Wat een genot moet het zijn om zulke intense maatjes te zijn. Vergroeid en toch ieder apart, maar altijd samen. Lieve lieden bedankt voor jullie wijze woorden, gezellige ogenblikken en het delen van datgeen onbetaalbaar is; het laten zien dat elkaars liefdevolle respect leidt tot een mooi stel, gepolijst door het verleden en klaar om het avontuur voor de toekomst samen af te ronden. Dank voor jullie aanwezigheid, inzet en wijze lessen.

Een stevige hug en tot snel.

Peter S.

Tot slot 3.

Lieve Noortje, lieve Jos,

Wat ben ik ontzettend blij dat ik jullie heb ontmoet en wat hebben jullie een toch geweldige bijdrage geleverd aan onze Hospitaleros-groep.

Noortje, je bent een topper. Niets ontgaat jou. Ons persoonlijk gesprek zal mij nog heel lang bijblijven.

Ik hoop echt dat je samen met Jos nog heel veel mooie momenten kan delen in goede gezondheid.

En dan jij Jos. Wat ben jij toch een prachtmens, met al jouw verhalen en streken; Forever young.

Je bent het toonbeeld van een echte Hospitalero.

Heel vriendelijk naar alle pelgrims, altijd met een bijzonder gevoel van humor en een hart onder de riem stekend naar hen en ook naar ons.

Onvergetelijk is ons gezamenlijke zang van Laudate . Daar zal ik nog vaak aan terugdenken.

Jos, het gaat jou goed samen met Noortje.

Ik hoop jullie snel weer te zien.

Dikke Knuffel, Peter B.

Tot slot 4.

Lieve Noortje en Jos,

Ik ken jullie pas kort, maar jullie zijn een geweldig voorbeeld voor mij.
Zo mooi om jullie samen te zien.
Ieder met een eigen mening, maar vol respect en bewondering naar elkaar.
En genieten maar.

Ik heb een ienie-mienie liedje voor jullie gemaakt, dat jullie samen mogen zingen,
zo vaak jullie maar willen. (De melodie zal jullie vast bekend zijn)

1-2-3-4 Noor en Jos

Jos en Noor

1-2-3-4 Laatste keer hier

we laten jullie niet graag gaan,
maar de laatste dag, die komt eraan.

1-2-3-4 Heel veel dank van ieder hier.

Ik wens jullie al het geluk op de Camino, jullie levenspad, dat nu verder gaat volgen.

Heel veel liefs.

Berdike.

Periode 3 **vrijdag 1 april t/m vrijdag 15 april 2022**

Hospitaleros: Janine Verhaaf, Huub van Alem, Rob Burghouts, Patrick Kleuver, Heleen van Kuijeren, Lily Dobma, Heine Wieringa, Dirk Reuvekamp

Aantal pelgrims **1966**

Vrijdag 1 april

Een team bestaande uit 5 brugpiepers en 3 oudgedienden werd op hun eerste werkdag meteen voor de leeuwen gegooid op een gedenkwaardige dag met bakken veel sneeuw, een gesloten

route Napoleon en toch nog 126 pelgrims die via Valcarlos kwamen aanlopen. Vijf pelgrims hadden toch de hoge route genomen, twee Schotten en drie Noren die duidelijk getraind en goed voorbereid over kwamen. Voor personen boven de 60 jaar en matig fysiek voorbereid is het toch een hachelijke onderneming als het fors heeft gesneeuwd. Er waren drie gevallen van forse onderkoeling en een groot aantal mensen had dringend behoefte aan warme thee en een dito douche. Met een goede theeservice en gericht ontvangen en verwijzen van binnenkomende pelgrims verliep de gehele dag vlekkeloos. Mensen werden snel van warme thee, een slaapplek en een warme douche voorzien. In de wasserij was het even wennen aan de nieuwe machines, maar wasmachines en drogers doorstonden

de vuurproef probleemloos en de Hospitaleros bleven niet achter.

Zij die onderkoeld waren werden adequaat opgevangen en zowel lichamelijk als geestelijk liefdevol en zorg opgewarmd. Als je doorvraagt, blijken zij die onderkoeld raken, niet alleen slecht getraind en voorbereid, maar aten ze ook niet voldoende gedurende de tocht via Valcarlos.

Met andere woorden: we hebben als team P3 vanaf het eerste uur getoond wat we waard zijn. Lily schreef historie door een tamelijk zware Spanjaard in de gang terug te sturen; hij liep in de centrale gang en keuken met werkschoenen aan. Hij protesteerde maar Lily verstond hem niet; zij was echter vastbesloten dat hij niet met zijn schoenen naar boven mocht, tot twee keer toe riep ze hem terug. De man ging naar Marisol, en Lily werd 'op het matje geroepen'. Wat bleek: de man was Pabo ...

Daarna volgde een uitbundige lachsalvo van zowel Marisol, Pablo als Lily. Zoals dat heet, moe maar voldaan ging eenieder met de kippen op stok.

Zaterdag 2 april

Vannacht is er nog een dik pak sneeuw bij gekomen; dikke sneeuwduinen alom, bij de voordeur vallen regelmatig sneeuwlawines die van het dak afschuiven, precies op de binnenkomende pelgrims. Ook hangen er ijspegels aan, een gevaarlijke situatie als je daar recht onder staat. Vanmorgen was er een huwelijk; een antieke auto stond gestald onder de poort en bij de kerk stonden Spaanse dames, op naaldhakken, in mooie jurkjes te wachten in de ijzige kou en de kniehoge sneeuw. We hebben even overwogen ook daar met onze potten thee naartoe te gaan, maar uiteindelijk hebben we unaniem besloten dat onze service zijn grenzen heeft. De zon laat zich van zijn beste kant zien, de pelgrims komen veel minder verkleumd binnen dan gisteren. Dat scheelt enorm. Natuurlijk zijn er toch nog wel een paar mensen die medische bijstand nodig hebben, maar ook dat wordt minder ernstig dan gisteren.

De geheimen van de wasserij worden langzamerhand steeds duidelijker voor een aantal niet met namen genoemde heren. De drie dames – Moeder, Dochter en de Heilige Geest – hebben besloten dat de werkzaamheden in de wasserij genderneutraal worden uitgevoerd en zo hoort het ook. Janine dreigt dat ze de eega's van een aantal heren zal Appen om ze te vertellen dat hun echtgenoot nu ook de was kan verzorgen. Zo zijn niet alleen de pelgrims dankbaar voor de Hospitaleros (en dat zijn ze!!) maar wellicht ook een aantal echtgenotes .

Zondag 3 april

Voorafgaand aan de koffie geeft Patrick, onze zeer ervaren brandweerman, een uitgebreide instructie wat te doen wanneer het brandalarm afgaat. Hij vertelt dingen waar nog nooit iemand bij heeft stilgestaan, hij is van plan een instructiefilmpje op te nemen om op de laptop te zetten voor volgende groepen. Acut gevaar van een totaal andere orde dreigt op de Plaza de los Infantes: het heeft vannacht flink gevoren, de ingelopen paden in de sneeuw zijn veranderd in levensgevaarlijke ijsbanen. Alle looppaden in Roncesvalles zijn sneeuwvrij gemaakt met sneeuwschuivers en een pekelwagen, echter de Plaza de los Infantes is daarbij overgeslagen of kon niet bereikt worden. Die pelgrims moeten maar zien hoe ze heelhuids de Albergue bereiken. De afgelopen dagen heeft Huub, de medicus in ons midden, een aantal onderkoelde pelgrims professioneel kunnen helpen en adviseren. Wij zitten echter niet te wachten op pelgrims met botbreuken, dus gaat P3 na de koffie hard aan de slag om een nieuw, sneeuwvrij pad te maken voor de pelgrims die wij vanmiddag weer mogen ontvangen. Was het poetsen van de slaapzalen gisteren nog onbekend werk

voor alle brugpiepers, vandaag begint de routine behoorlijk op gang te komen; inmiddels weet iedereen wat hem/haar te doen staat. Jolanda, de schoonmaakster was blij verrast te zien dat ook haar zakken afval door de hospitaleros waren afgevoerd. Door de sneeuwophoping bij de achterdeur is het nauwelijks te doen die zakken door de kniehoge sneeuw naar de containers te brengen, maar de sterke mannen van P3 staan hun mannetje en draaien daar hun hand niet voor om.

's Middags kwamen de Italianen en Spanjaarden in groten getale binnen; de kleurenbordjes werden in gebruik genomen; het is altijd lastig om de mensen te overtuigen dat ze met hun bordje in de eetzaal moeten gaan zitten, maar Rob stond daar met grote potten thee en toen was de bedoeling duidelijk. Het zetten van de vele potten thee – en het tussendoor afwassen van de glazen/kopjes – neemt erg veel tijd in beslag, dus hebben we besloten daar morgen mee te stoppen. De afgelopen dagen was het erg hard nodig, de pelgrims konden hun handen warmen en op temperatuur komen; Rob werd tot driemaal toe een engel genoemd, iets wat hem thuis ook wel eens door zijn vrouw gebeurt, maar toch echt niet driemaal kort achter elkaar. De temperaturen worden iets beter, de snijdende wind is weg, dus de mensen komen ook niet meer zo verkleumd binnen. 's Avonds komt een jonge Jamaicaanse inchecken; bij het scannen van haar paspoort ziet Janine dat haar voornamen 'Princess Abba' zijn. Janine vraagt of haar vader Abba-fan is, en ja dat is hij. 'But he is also crazy', aldus de jongedame. Ze heeft gelijk, met zo'n naam wil je toch niet opgescheept worden!

Maandag 4 april

Soms valt het mee, soms valt het tegen. De muziekinstallatie kraakt oorverdovend en de printer heeft problemen met de coronadraad, Wij hebben heel voorzichtig aan de hand van een gedownloade gebruiksaanwijzing die draad gereinigd, uiteraard met mondkapje op, want je weet maar nooit met die corona-virussen. Ook de muziekinstallatie vertoont kuren, hij kraakt ongelooflijk. Er wordt met een deskundige blik naar gekeken wij hopen dat deze blik wonderen heeft gedaan en dat wij de komende dagen de pelgrims kraakvrij kunnen wekken. Een drukke dag met veel reserveringen, waaronder een schoolklas met 33 opgewonden pubers en drie leraren die gelukkig goed Engels spreken. Marisol had ze bij voorbaat al op de derde etage ingedeeld en Huub en Janine brengen ze naar de derde etage, wat daar veel wow uitroepen ontlokte omdat ze het prachtig vinden, gevolgd door een run op de bedden, wie slaapt bij wie? Het was een en al opgewondenheid met al die jeugdige testosteronbommetjes. De zon doet de hele dag ernstig haar best om de sneeuw te laten smelten; het water stroomt van de daken. Een Mexicaan komt 's middags naar Lily toe met een zakje kleine hangertjes met een handje eraan; Lily mag er een uitzoeken, maar ssstttt Niet verder vertellen! Even later krijgt Heine er ook eentje, en tot slot komt hij 's avonds naar de Mostrador, om ook Janine er eentje te overhandigen.

Dinsdag 5 april

Een werkelijk stralende dag. De zon doet haar uiterste best om de sneeuw te doen smelten. Natuurlijk lukt dat niet, daarvoor was er te veel sneeuw, maar oh, wat is het heerlijk om eindelijk eens op een bankje op de Plaza de los Infantes in het zonnetje te zitten ... We knappen er allemaal van op. De lunch in La Posada wordt meer en meer gewoon, en de kwaliteit is zeker niet om over naar huis te schrijven is. Wij verheugen ons nu al op de exquisite maaltijden die wij vanaf vrijdag in Casa Sabina voorgeschoteld (hopen te) krijgen. Zelfs een eenvoudige aanpassing in de maaltijd (rijst in plaats van vette patat) is niet mogelijk in La Posada; voorwaar, geen creatieve kok. De pelgrims komen ook totaal anders binnen, nu ze lekker in het zonnetje gelopen hebben. Ze hebben zichtbaar genoten, wij hebben de theepotten weer in de kast gezet, niet meer nodig. Toch is nog medische bijstand noodzakelijk: een Brit met hartproblemen is duidelijk in moeilijkheden;

hij wordt naar boven gebracht met de mededeling dat Huub ieder half uur komt kijken. En wat een toeval: vlak bij hem ligt een Nederlandse verpleegkundige; hoeveel geluk kan een eigenwijze Brit hebben die denkt dat hij met zijn hartproblemen wel even met onvoldoende training de Pyreneeën kan nemen.

Woensdag 6 april

Slechts 86 bedden bezet, een mooie ochtend voor een extra klusje: we wassen de kussenslopen van de eerste etage. Het is duidelijk dat de vijf nieuwelingen met een zeer frisse blik kijken naar de werkzaamheden. Allerlei schoonmaakmateriaal blijkt te ontbreken, of het is niet duidelijk waarvoor iets bedoeld is, het is kapot of er is niet voldoende voorraad. Twee Hospitaleros gaan e.e.a. inventariseren op alle etages en vragen voldoende voorraad aan Maribel zodat niemand mis hoeft te grijpen. Dat werkt veel prettiger! Lily en Heine verwelkomen een vriend in de Albergue, die hier vannacht slaapt en zijn komst al via Whatsapp had aangekondigd Toch mooi, zo'n Gronings weerzien in het niet meer zo heel zonnige zuiden.

We eten sinds vrijdag in La Posada, en het eten wordt steeds minder gewaardeerd. De patatjes zijn niet gaar, de salade drijft in de olie en wanneer iemand vraagt of ze haar vis met rijst in plaats van patat kan krijgen kan dat niet: er is geen rijst. Een restaurant waar geen rijst is? Wanneer iemand de

salade Orreago dan maar zonder olie bestelt in verband met gevoelige darmen krijgt ze de salade inderdaad zonder olie, maar ook zonder de walnoten die deze salade zo lekker maken. Slechte service al met al, we verheugen ons nu al op de lunch vanaf a.s. vrijdag in Casa Sabina. te laten smelten; het water stroomt van de daken. Een Mexicaan komt 's middags naar Lily toe met een zakje kleine hangertjes met een handje eraan; Lily mag er een uitzoeken, maar ssstttt Niet verder vertellen! Even later krijgt Heine er ook eentje, en tot slot komt hij 's avonds naar de Mostrador, om ook Janine er eentje te overhandigen.

Donderdag 7 april

Begin de dag met een lach, en dat lukt ons wel. Equipo 3 begint haar eigen terminologie te ontwikkelen:

- Het avondlijke WC-rollenspel: de WC rollen nalopen
- Het avondlijke WC-drollenspel: idem
- De rugzak-correcties: geen rugzakken in het gangpad
- De kussens slopen: de slopen verwisselen
- De kussen VIP behandeling: de kussens van de bovenbedden worden na het verschonen van de slopen verwisseld, anders is het zo zielig voor de kussens van de onderbedden dat ze nooit op een bovenbed mogen.
- Het schuifprotocol: 's avonds om 21.55 uur de kistjes met verkoopspullen aanschuiven naar de Mostrador om ze daar op te bergen.

Tijdens de lunch in La Posada blijkt op het damestoilet het Wc-papier op te zijn; de dames van het WC-rollenspel overwegen even hun werkzaamheden 's avonds uit te breiden naar La Posada, maar besloten wordt de verantwoordelijkheden daar te laten waar ze horen.

Er heeft zich inmiddels spontaan een schoonmaak-inventarisatie-team gevormd; dit uit pure frustratie omdat er niet overal voldoende schoonmaakmiddelen zijn, omdat je telkens moet vragen om spullen en omdat een deel van de beschikbare hulpmiddelen defect zijn; ik noem als voorbeeld een stoffer met blik met een gat erin, daar heeft een mens weinig aan als hij stof en vuil wil opvegen.

Don Valentin, die verleden week Corona had en in quarantaine zat is weer vrij; hij heeft zich onmiddellijk gemeld voor een rondleiding waarbij de bekende plekken worden bezocht. Don Valentin heeft aan deze groep een enthousiast gehoor met vijf nieuwelingen voor wie al dat moois toch wel heel bijzonder is om te zien.

's Middags kom er een Duitse binnen, die al een paar dagen haar bagage mist. Ze was komen vliegen naar Biarritz, maar daar is haar rugzak niet aangekomen. Haar rugzak zou naar Beilari worden gestuurd, en in Beilari hebben ze haar toegezegd dat zij haar rugzak weer zouden doorsturen naar Roncesvalles. Heleen, onze vloeiend Franssprekende collega, heeft even voor haar met Beilari gebeld om e.e.a. te checken. De rugzak was daar (helaas) nog niet verschenen, dus ze had nog steeds niets; geen kleren, geen handdoek. We hebben de kleren die ze aanheeft gewassen, en morgen wil ze nog een nacht hier slapen, in afwachting van haar rugzak.

Soms gebeurt het dat de vermoeidheid bij zekere Hospitaleros toeslaat ... dat is het moment dat zij heel even de binnenkant van hun ogen moeten bekijken.

Een pelgrim vertelde dat hij de nacht hiervoor, in Saint-Jean-Pied-de-Port wakker was geworden om 1 uur 's nachts, en dat hij toen zijn rugzak is gaan inpakken en op stap wilde gaan, toen hij ontdekte dat het nog geen ochtend was. Wat bleek: bij hem in de kamer sliep een Koreaan die ook zijn wekker had gezet, maar die vergeten

was de tijd van zijn telefoon te verzetten.

Vrijdag 8 april

In onze groep zijn bijzonder talenten aanwezig. Een speciaal woord mag gewijd worden aan de keukenploeg, bestaande uit Rob en Heleen, die ons in zeer nauwe samenwerking iedere avond een verrassend en verantwoord hapje weten voor te schotelen. De eerste dagen hebben zij daarvoor hun culinaire creatieve brein diep moeten aanspreken, omdat de aanwezige groente niet aanwezig was. Na een bestellijst bij Marisol te hebben ingeleverd en een verfrissende wandeling naar Burguete voor nog wat aanvullende ingrediënten kunnen zij helemaal los. Ofschoon ze beide thuis een eigen eega hebben, beginnen ze samen langzamerhand tekenen te vertonen van een echtpaar wat al heel lang samen is, de samenwerking verloopt vlekkeloos en zij weten elkaar perfect aan te vullen waarvan wij allen 's avonds kunnen genieten. Ook Janine in de Mostrador wordt niet vergeten; haar avondhapje wordt met zorg opgediend en voorzien van een glaasje wijn. In een limonadeglas.

Ook bij - of eigenlijk na het ontbijt – kunnen wij allen genieten van een andere kwaliteit van Rob: hij doet dan met ons een korte meditatie, met aandacht voor de ademhaling en het geaard zijn op je stoel en je voeten op de grond. Een zeer ontspannende ervaring, die door de ene hospitalero meer op prijs wordt gesteld dan de andere, maar voor de meesten onder ons toch een heerlijk ontspannen begin van de poetswerkzaamheden oplevert.

De rugzak van de Duitse dame die al drie dagen zonder bagage rondloopt is om 11 uur eindelijk aangekomen. Ze is zo dolblij dat ze eerst Huub, en daarna Janine om de hals vliegt. Ze heeft een zware periode achter de rug, is zichtbaar zelf ernstig ziek geweest en heeft een kind verloren. Wij hebben haar geholpen waar we maar konden, en dat maakt een hospitalero erg blij: dat je mensen die ernstig in de problemen zijn toch op gang kunt helpen en hun verhalen kunt aanhoren.

's Avonds belt een Spaanse om 20.00 uur: of ze om 21.30 uur nog kunnen komen, en of we bedden hebben? Jazeker hebben we die! Vervolgens vraagt ze of ze dan hier nog kunnen eten. Janine legt uit dat het pelgrimsdiner dan achter de rug is. Verbazing alom. Even na 21.30 uur komen drie ratelende dames binnen; ze willen bed, Credential, ontbijt en eten. Weer meldt Janine dat er geen pelgrimsdiner meer is, maar dat we automaten hebben, en wellicht kunnen ze – als ze heel snel zijn in de bar van Casa Sabina of La Posada nog iets krijgen. De dames hebben geen haast, ratelen er vrolijk op los, totdat ze om 21.55 uur worden gemaand om snel naar boven te gaan, want wij gaan het licht uitdoen. Ook willen ze hun auto bij de achterdeur laten staan. We leggen uit dat de auto op de parkeerplaats moet, de ruimte bij de achterdeur moet vrij blijven voor eventuele hulpdiensten. Nog meer verbazing en de vraag of we dan het licht wat langer aan willen laten, want ze moeten nog douchen. We hebben nog nooit met zoveel plezier het licht om 22.00 uur uitgedaan .

Zaterdag 9 april

Een mooie stralende dag, er wordt hard gewerkt. De eerste serie bedbakken op de eerste etage wordt uitgezogen en Heleen neemt de koelkast en vriezer secuur onder handen. Er zit veel rijp in de vriezer, er komt veel water uit en na de koffie ziet alles eruit om door een ringetje te halen. Het eten bij Casa Sabina waar we sinds gisteren eten was toch al een hele verbetering na de maaltijden bij La Posada, maar nu het zaterdag is en we het weekendmenu krijgen is het helemaal een feest voor het oog en voor de smaakpapillen. Alleen dan wel weer jammer dat de zaak vol zit en er te weinig personeel is om ons te bedienen, waardoor het toetje eigenlijk veel te laat komt.

's Middags krijgen we een voorproefje van wat ons te wachten staat de komende week, Semana Santa. De bus uit Pamplona zit vol Spanjaarden, daarnaast komen er enkele taxibusjes met Spanjaarden, alles tegelijk. Door middel van het beproefde kleurensysteem en met dank aan de 'speech' van Marisol waarbij zij de hele procedure in het Spaans uitlegt verloopt de incheck soepel. Wij moeten van Marisol de matrassen van de 28 bedden in de kelder ook voorzien van de plastic hoezen, dit schetst onze verbazing: was niet immers de kelder een jaar geleden gesloten voor pelgrims op last van de brandweer? Pelgrims die daar slapen zitten als ratten in de val, de ingang is tevens de uitgang en er is geen vluchtweg.

's Avonds scharrelt er een Spanjaard rond de Mostrador; hij zoekt in de EHBO-ruimte en wijst op zijn voeten. Huub – denkende dat de man een pijnlijk probleem heeft – neemt hem mee naar de EHBO-ruimte maar wordt daar niet veel wijzer van. De man praat onophoudelijk in een soort Spaans waarvan Janine in eerste instantie denkt dat het een zwaar accent is. Echter, na enige tijd blijkt dat de man stomdronken is, hij loopt op zijn sokken, wil eruit maar kan zijn schoenen niet vinden. Het schoenhok wordt hem gewezen en blij verlaat hij de Albergue.

Minder blij is Janine als zij later op de avond, om 23.30 uur in haar eerste slaap ligt en de bel gaat. De dronken Spanjaard, nog meer in de lorum dan voorheen, staat voor de deur, hij wil erin. Janine werpt hem haar dodelijkste blikken toe en maant hem heel zachtjes de trap op te lopen en de donkere slaapzaal in te gaan. En zo komt er weer een einde aan alweer een mooie dag in Roncesvalles.

Zondag 10 april

Alweer zo'n stralende dag, wij kunnen voor het eerst koffiedrinken bij Casa Sabina op het terras! Wat een heerlijkheid. De dag verloopt zoals wij wensen: rustig, plezierig en allemaal prettige pelgrims.

Een verzoek van Marisol roept bij ons veel vragen op: er zijn bedhoezen voor de 28 bedden in de Sótano en het verzoek is deze om de bedden te doen. Als het eind van deze week druk wordt moeten we eerst de Sótano vullen – de voorkeur van het Colegiata is: alles in een gebouw – en pas daarna is de winterherberg aan de beurt. Omdat de Sótano twee jaar geleden moest worden gesloten voor pelgrims op last van de Bomberos omdat daar geen vluchtweg is vraagt Janine hiernaar bij Marisol. Volgens de Nederlandse wetgeving – waaronder wij als Hospitalero vallen – kun je, als je voorkennis hebt van een strafbaar feit, daarvoor aansprakelijk worden gesteld, of zelfs bestraft worden. Marisol zal dit met Edurne, de manager van het Colegiata bespreken.

Mandag 11 april

Na de ochtendschoonmaak krijgen we deel 2 van de rondleiding door Don Valentin; de oude herberg, de Silo, de kloostergang en de kapittelzaal zijn aan de beurt. Daar is net een groepje Spaanse toeristen aanwezig als Don Valentin zijn gezang aanheft om te laten horen wat een geweldige akoestiek daar is. De toeristen vinden het prachtig, er wordt luid geapplaudisseerd, voor een vrouw uit Peru zingen we nog El Condor Pasa, gevolgd door Ultreia; een van de dames vindt dat zo mooi dat we op speciaal verzoek nog een toegift geven. Als vervolgens Don Valentin zelf 'Oh when the Saints' aanheft is het feest compleet; de Spaanse toeristen zingen vrolijk mee, Don Valentin gaat uit zijn dak en er wordt vrolijk gezongen en geswongen.

Het is zonnig, maar er staat een straffe wind, en de pelgrims komen vandaag voor het eerst over de Col Lepoeder. Het was daar koud en er was heel veel wind, maar ze hebben geluk omdat de pas tot gisteren gesloten was.

Een jonge Zuid-Amerikaanse houdt een aantal hospitaleros gedurende de middag en avond continu bezig. Zij heeft een enorme rolkoffer bij zich, die zij zelf niet kan dragen. Zij had gedacht dat ze die koffer vanaf Roncesvalles kon laten doorsturen naar Santiago. Dat is niet het geval; er is een postkantoor in Burguete, maar dat is alleen open van 8 tot 9 's morgens; dan zou ze met die rolkoffer naar Burguete moeten lopen en dat is geen optie. De andere mogelijkheid is de rolkoffer te laten vervoeren naar Pamplona, daar wordt die koffer afgeleverd in de Albergue Jesus y Maria, en dan moet ze hem vandaar toch echt zelf naar het postkantoor brengen, rollend door de hobbelige straatjes van Pamplona. Die afstand is niet zo heel groot, maar erg onhandig met een enorme, loodzware koffer. Ze blijft maar vragen of er echt geen andere oplossing is, en die is er niet.

Dinsdag 12 april

De dag begint met veel regen. We besluiten zelf koffie te zetten; voor de koffie laten we ons niet natregenen; straks hebben we het er wel voor over om naar Casa Sabina te lopen voor die geweldige lunch. Tijdens de ochtendschoonmaak vindt Huub een zakje met allemaal spulletjes van een Koreaanse, waaronder een aantal slaapmaskertjes. Omdat er vier hospitaleros vrijdag met de Flixbus naar huis gaan proberen we er eentje uit, om te kijken of het bevalt. Heleen neemt een voorproefje, en raakt helemaal in hoger sferen ... Zij was al Zen door het dweilen van de slaapzaal, en

dan zo'n zoetgeurend maskertje er achteraan voert haar naar een stadium van opperste gelukzaligheid.

Marisol is onderscheiden met een prijs van de grenspolitie uit Valcarlos. Ook kreeg ze een T-shirt voor haar goede werk hier in de Albergue; het is een prachtige onderscheiding en ze is met recht apetrots. Een van die kerels, Txetxu Lumbreras loopt hier regelmatig rond in de Albergue, iedereen op strenge toon manend dat hij/zij zijn of haar mondkapje moet opdoen.

De middag is heerlijk zonnig, veel relaxte pelgrims en natuurlijk ook relaxte Hospitaleros.

Een jonge Canadese vrouw vraagt of er hier ergens een publieke telefoon is; sinds de opkomst van de mobiele telefoons is dat fenomeen uitgestorven zelfs in Roncesvalles waar alles toch nog redelijk stamt uit het stenen tijdperk. Haar telefoon is door de hevige regenval van vanmorgen nat geworden, en nu kan ze haar ongeruste man niet bellen. Janine biedt haar aan een Whatsapp berichtje te sturen met haar telefoon; zagezegd, zo gedaan Matthew is gerustgesteld. Janine noteert haar bednummer, mocht Matthew antwoorden dan legt ze we een briefje op haar bed. Nog voordat de Canadese halverwege de gang is om naar boven te gaan pingt de telefoon al: Matthew is gerustgesteld.

Een Nederlandse man komt binnen met een Duitse vrouw. Ze rijden op een tandem, met daarachter een aanhangwagentje. De vrouw zit er goed doorheen, de man is nog fit. Wat blijkt: het zijn broer en zus, ze hebben een gemeenschappelijke vader die zich in zijn jonge jaren redelijk internationaal met het vrouwelijk schoon heeft beziggehouden. De vrouw blijkt MS te hebben; zij zou zo'n tocht in haar eentje nooit kunnen maken, haar man is zo'n echte dikke Duitser met een bierbuik. Dus broerlief

gaat daarom met zijn zus op stap, om zodoende haar droom toch gezamenlijk waar te kunnen maken.

Na een Belgische hond die het gisteren nodig vond om Janine in haar hand te bijten, kwam vandaag een Italiaanse hond binnen; een lieverd die wel goed benaderbaar is. De hond draagt zijn eigen voer in een rugzakje, en daarin ook 'wandelschoentjes' om de kussentjes onder zijn poten te sparen. 's Avonds komt een groep van 25 jongens uit Oekraïne binnen. Het zijn vluchtelingen die in de buurt van Nantes worden opgevangen. Hun vaders zijn in Oekraïne gebleven, en de meeste moeders ook, omdat ze bijvoorbeeld als verpleegster daar werken; slechts enkele moeders zijn ook in Frankrijk. Het is een zeer gedisciplineerde groep; voordat ze naar boven gaan zingen ze voor ons in volle overgave het Oekraïense volkslied, een zeer emotioneel moment. Ze slapen op de derde, daar hebben ze de hele etage voor zich alleen. 's Avonds wordt er een maaltijd bereid, en na afloop wordt alles pico bello opgeruimd; de jongens vragen zelfs om een dweil om alles aan te dweilen; dit hoeft natuurlijk niet. Bij een avondronde over de slaapzaal ligt de kleinste jongen hartverscheurend in zijn bed te huilen ...

Woensdag 13 april

De Oekraïense groep maakt ontbijt in de keuken en alweer wordt heel gedisciplineerd gegeten in de eetzaal, waarbij de tafels door de jongens worden afgenomen. Het afscheid roept bij de Hospitaleros emoties op, wat een diepe confrontatie met die verschrikkelijke oorlog die daar gaande is ... Het wordt een drukke dag, met veel Koreanen met rolkoffers en een totaal gebrek aan talenkennis. Een groep van 6 had gereserveerd, maar ze kwamen met zijn zevenen opdagen. Het kostte ons al veel moeite om ze de hele gang van zaken rond rolkoffervervoer, schoenen uit en de rest van het protocol uit te leggen, en Marisol ging weer uitgebreid met haar ogen rollen, want de 7^e persoon weigerde te betalen, omdat de anderen dat ook niet hoefden ... Daar is Marisol op haar geheel eigen wijze erg resoluut in, ze liet zijn paspoort in de Mostrador liggen, net zo lang totdat het kwartje viel en de man toch maar zijn eurootjes kwam inleveren. Vervolgens natuurlijk de verwarring dat die ene man op de derde etage moet slapen, terwijl de rest vanwege hun reservering op de eerste liggen.

Donderdag 14 april

Om 4:50 uur gaat de bel; eerst de achterbel, dan de voorbel. Janine doet open, een Koreaanse staat daar in de stromende regen. 'Ik slaap hier' is haar antwoord als Janine vraagt waarom ze gebeld heeft. 'Neen, u slaapt niet, u staat hier voor de deur, middenin de nacht'. 'Maar ik heb hier een bed' is het antwoord. 'Ja, maar waarom ligt u dan nu niet in uw bed?'. 'Ik wilde naar de regen kijken'

Koreanen, het blijft een vreemd volk

De rest van de dag is het een grote, chaotische drukte. Er zijn 144 reserveringen, dus de eerste én de tweede etage zijn al volgeboekt voordat de eerste 'losse' pelgrims zich melden. En het gaat maar door en door Een paar Hospitaleros zien toch nog kans om naar de speciale mis vanwege Witte Donderdag te gaan. Voor deze mis werden 12 vrijwilligers gevraagd voor de voetwassing. Hospitalero Huub, die al dagenlang alle weersomstandigheden tartaar in korte broek te lopen biedt zich graag aan. Helaas wordt slechts één voet door Don Bibiano gewassen, maar je kunt nu eenmaal niet alles hebben.

Als al ras de winterherberg vol zit komt het kritieke moment dat de Sótano door ons met forse tegenzin in gebruik genomen gaat worden. Een Amerikaanse vrouw zit er dusdanig doorheen dat voor haar doorlopen geen optie is. Haar wordt uitgelegd dat we eigenlijk geen pelgrims in die Sótano willen leggen omdat we het geen geschikte ruimte vinden, maar voor een uitgeputte pelgrim is een bed een bed; dankbaar laat ze zich naar de Sótano geleiden en breekt in tranen van dankbaarheid uit als ze op haar bed gaat zitten. Twee Nederlandse dames die deze conversatie hadden aangehoord deelden resoluut mede dat ze óók graag in die Sótano willen slapen. Later op de avond volgen er nog een paar pelgrims, hetgeen ons dag totaal op 226 pelgrims brengt.

Vrijdag 15 april

De dag begint met een (vals) brandalarm om 6.50 uur. Er staan al veel pelgrims in de corridor klaar om te vertrekken, het brandalarm veroorzaakt terecht behoorlijk wat onrust en paniek onder de mensen. Onze specialist in brandzaken Patrick gaat - samen met Lily - naar de tweede etage waar de brand zou zijn, om te concluderen dat er niets aan de hand is. Als Bilbao belt kunnen we gelukkig melden dat het een vals alarm was.

Daarna wordt het nog even héél stevig poetsen, drie etages, de winterherberg en de Sótano, en alles klaarzetten voor de overdracht met P4 in de bibliotheek. Die verloopt verder op rolletjes; één van de Hospitaleros van P3 was eerder vanmorgen al vertrokken, hij is al een paar dagen ziek en gaat zo spoedig mogelijk naar huis.

Na de gezellig drukke gezamenlijke lunch in Casa Sabina vertrekt P3.

We hebben een mooie tijd gehad samen, we hebben erg goed samengewerkt en we hebben veel lol gehad. Er zijn harde woorden gevallen over de aanpak vanuit het Colegiata door de nieuwelingen die met een frisse blik naar een en ander hebben gekeken, Janine zal deze verbeterpunten bij de eerstvolgende werkgroep vergadering naar voren brengen.

Periode 4 Vrijdag 15 april t/m Vrijdag 29 april 2022

Hospitaleros: Hans Kassenaar, Els Kassenaar, Martin van Rooijen, Wim Menheere, Ruud Ellermann, Anna van der Putten, Toon van der Bruggen, Hanny Dolsma en Willy Hoogesteijn-Knoppert.

Aantal pelgrims 2.668

Vrijdag 15 april

De nieuwe groep bestaat uit 9 leden met 4 nieuwe Hospitaleros. Best spannend voor de nieuwelingen om goed op te letten en de taken goed te onthouden. Op vrijdag hebben we de overdracht van de vorige groep en hebben we gezellig gegeten in Casa Sabina. Daarna is iedereen paraat voor de ontvangst van een volle herberg met pelgrims.

Zaterdag 16 april

Het is eigenlijk Paaszaterdag!

Zo'n 219 pelgrims in het hoofdgebouw en in de winterherberg. Op een laat moment ook nog een Duitse vrouw die nog een plaatsje in de kelder krijgt. Ze is helemaal op. Wat zal die goed geslapen hebben! Ieder heeft zo zijn taak. Om 10 uur na het sluiten van de herberg natuurlijk even evalueren en ontspannen met een drankje.

La historia de Antonio

Ik ben hier voor de eerste keer Hospitalero en mijn naam is Toon. Omdat we in Spanje zijn heb ik mezelf maar Antonio genoemd. Mijn relaas van de eerste dag: Mijn taak is de pelgrims ontvangen, meelopen naar het fietsenhok als ze met de fiets komen of om hun gebrachte rugzakken op te halen en dan onderweg proberen een gesprek te voeren. Waar ze vandaan komen en of ze goed gewandeld hebben. De eerste dag krijg ik nog 5 euro voor de Donativo (vrijwilligerspot) omdat ze zo vriendelijk worden onthaald.

Zondag 17 april

De volgende morgen zijn zoals gewoonlijk de meeste pelgrims vlot weg en begint het echte werk: bedden afhalen, schoonmaken, prullenbakken legen en voorzien van nieuwe zakken, ontsmetten van kussens, dweilen en soppen, schoonmaken van de toiletten enzovoorts.

En na het werk even tijd om koffie te drinken en te douchen, om weer gereed te staan voor de volgende groep pelgrims die om twee uur weer voor de deur staat.

La historia de Antonio

Om ongeveer 19 uur komen er twee jonge dames uit Mallorca binnen. Ze willen ook nog even naar de kerk en wat drinken. Maar de schoenen moeten uit om de rugzakken naar hun bed te brengen maar dat vinden ze wel bezwaarlijk. Ik heb aangeboden hun rugzakken in het bagagehok te zetten en dat vinden ze prima. Om half 10 komen ze terug van hun diner of pelgrimsmaaltijd en ze zien mij in de deuropening staan. Ze roepen al van ver: "Hola Antonio!!". En bezorg ze weer de rugzakken uit het bagagehok. Ze bedanken mij met: "Gracias, Gracias". Dat doet je goed!

Deze dag zijn er niet zoveel pelgrims. Het is rustig, maar toch wel tegen de 200 pelgrims. We zullen deze dag weer evalueren en uitdrinken met een glaasje Patxarán. Ondertussen zijn er twee pelgrims die er zeer sjofel uitzien en niet zo fris ruiken. Maar toch melden ze zich keurig bij de balie en checken vervolgens normaal in. Ze hebben zich al wel bij de collega's gemeld dat ze geen geld hebben maar dat blijken ze toch wel te hebben. Ook een pelgrim met twee honden maar die moet buiten kamperen.

Maandag 18 april

Tweede Paasdag. Het is een rustige dag met weinig toeristen en somber weer. Na het schoonmaken natuurlijk koffie drinken en daarna eten. Om twee uur beginnen de pelgrims binnen te komen maar het wordt niet druk. Er is in de middag nog een pelgrim die zijn slaapzak in St Jean Pied-de-Port heeft laten liggen. Hij wil daar naar toe om het op te halen maar er rijden geen taxi's meer. Wim brengt hem naar St Jean Pied-de-Port. Rustige dag dus. Antonio en Anna hebben een vrije middag en gaan naar Pamplona. Daar is op de tweede Paasdag ook niets te beleven.

Dinsdag 19 april

De morgen begint met de beslissing dat Els naar de Medicijnpost moet met een ontstoken vinger. Hans en Els gaan richting Burguete-Auritz waar ze eerst een half uur bij de secretaresse voor de administratie zitten voordat ze naar de dokter kunnen. Met een tetanusprik en een medicijnkuur zou het over moeten gaan.

Het weer is een beetje triest en begint met regen.

La historia de Antonio

We lopen tegen het probleem aan dat er geen stofzakken meer zijn te vinden voor de Makita stofzuigers. Er moeten volgens de overlevering nog 6 doosjes zijn. Een zoekteam wordt geformeerd en slaat aan het zoeken. Hieronder een paar foto's van het team:

En inderdaad zijn er nog een paar doosjes. Van de andere stofzuiger is er geen stofzak meer, die moet besteld worden bij Marisol.

Woensdag 20 april

Weer een trieste dag voor de pelgrims. Ze gaan allemaal met goede moed op pad. Ook de Amerikaanse Filippino die gisteren na een tocht van 12 uur om 9 uur binnenkwam uit St Jean Pied-de-Port.

Na het schoonmaken krijgen we van Don Valentin met een groepje een rondleiding door het museum, de bibliotheek met 17.000 boeken waaronder ook één van Boerhave. Er zijn zeer oude exemplaren bij. Daarna een rondleiding door het klooster met als afsluiting een glaasje Patxarán.

De pelgrims staan bibberend in de gang, zo koud hebben ze het.

Een Duits echtpaar komt aan met een hond die ze gevonden hebben op de berg. Dat is een probleem want honden mogen er niet in. Na overleg met de politie besluiten ze dat de hond teruggaat naar Frankrijk want de Spaanse politie maakt de honden af. In Frankrijk hebben ze hun camper staan.

In de wasserij is het zo druk dat de drogers tot 23 uur moeten draaien. 49 klanten deze dag. Maar daardoor kunnen onze pelgrims weer droog verder.

Donderdag 21 april

Toch weer een trieste dag maar met iets minder regen. In drommen komen ze na de middag binnen. Dat is toch een probleem qua verwerking bij de receptie. Dat gaat zeer traag. Er zouden eigenlijk twee incheck plaatsen moeten zijn. De mensen staan meer dan 1,5 uur nat in de gang.

Vrijdag 22 april

Deze dag lijkt het weer prima en het is droog. Een zeer goede dag om te wandelen. Om twee uur loopt de herberg vol maar het lijkt niet zo druk als gisteren. Dat is dus een misvatting.

Zaterdag 23 april

De dag begint met een regentje. Van de pelgrims horen we dat het spookt op de berg. Storm, regen, sneeuw en wind. Vanaf twee uur stromen de pelgrims binnen. Eén met hond en een Chinees met een paard Julio. Dat had hij gekocht in Galicië in de buurt van Santiago. Hij komt uit Santiago en wil met het paard naar China lopen. Zo'n 17.000 kilometer. Hij doet er dan wel twee jaar over.

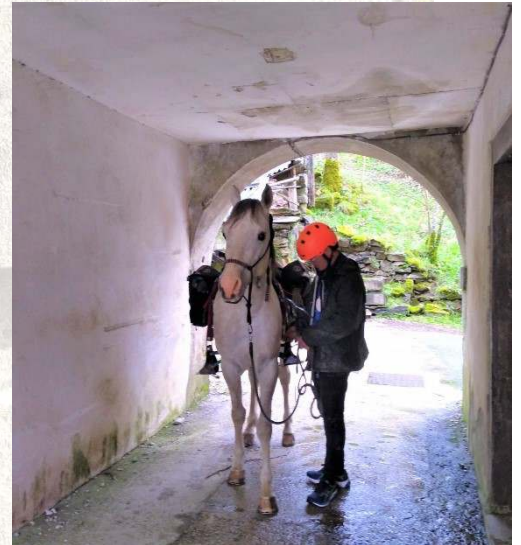
Pelgrim Dagmar, uit Kroatië die in Nederland woont en heel goed Nederlands spreekt, heeft met de hond een tentje buiten. Honden mogen niet binnen!

Verder hebben we een groep van 40 pelgrims die begeleid worden door twee Dominicaner monniken. Zij hebben hun

eigen viering.

Sommige pelgrims noemen ons (de vrijwilligers): "Trail Angels" Een mooie term.

Zondag 24 april

Onze Chinees zit op het bed als we de winterherberg gaan schoonmaken. Hij kan niet bij zijn zadel. Maar toch vertrekt hij met paard rond 10 uur. Rond 11 uur horen we wilde paarden lopen en zien we het paard van de Chinees erachter aan hollen. Later horen we van de Chinees dat in een onbewaakt moment het paard achter de wilde paarden aan ging met de bepakking erop. Hij vindt zijn bepakking terug op de route. Hij slaapt vandaag weer bij ons.

Vandaag is het erg rustig. Even op adem komen.

Maandag 25 april

Een mooie dag. Het regent niet! Het paard van de Chinees is weer ontsnapt. Het loopt ergens op de weg. Antonio heeft hem aangeraden een merrie te kopen. Een **meegaander** type! De Guardia Civil lokaliseert het paard en brengt de Chinees er weer naartoe. Een tijdje later komt hij langs met het paard aan een touw. Vandaag krijgen we nog een rondleiding van Don Valentin. Hij neemt ons mee naar de "Oude" herberg en laat ons zien hoe het is gerestaureerd. Ook bij de Silo vertelt hij zeer interessante verhalen. Ook van de kerk en de crypte.

La historia de Antonio

Antonio heeft de fantastisch mooie aanduidingsbordjes van Hans bevestigd zodat de pelgrims de ingang beter kunnen vinden.

Dinsdag 26 april

De dag begint normaal. Met gezamenlijk ontbijt en daarna weer soppen en schoonmaken. Plotseling verschijnt een filmploeg van de Baskische TV. Ze maken wat opnamen en verdwijnen weer.

Plotseling wordt er om Wim geroepen. Er is telefoon voor hem. Het blijkt de

burgemeester van Borne, die hij goed kent. Wim denkt nog van: hij wil me iets vragen maar al gauw blijkt dat hij een verrassing voor hem heeft. In het geheim is alles voorbereid door Martin, zijn vriend die al lang in het complot is betrokken. Hij vertelt hem dat de koning het heeft behaagd hem te benoemen als lid van de orde van Oranje Nassau. Dat moet toch even tot hem doordringen. De hele groep staat om hem heen om het te filmen. Ze hebben ook gezorgd dat er een mooie oranje taart is en we hebben heel gezellig koffie gedronken met z'n allen.

In de middag komt er een doodvermoeide pelgrim binnen die in de receptie op de grond valt. We laten hem wat drinken en eten en brengen hem in de zaal waar hij later toch weer opstaat.

Woensdag 27 april

Deze morgen weer geen regen. Fantastisch. Martin gaat ons verlaten omdat hij een familiefeest heeft en op tijd terug moet zijn. We moeten maar proberen om het zonder hem te doen.

Donderdag 28 april

De dag begint met het flink schoonmaken van de slaapzalen. Voor de volgende ploeg moet alles een beurt hebben gehad. Het ziet er naar uit dat het vanmiddag weer heel druk wordt. De winterherberg is weer in gebruik en Marisol gaat eerst La Posada vol maken.

Er is een Canadees die geheel ontredderd is: zijn iPhone heeft hij verloren. Maar deze is gelukkig al gebracht door een pelgrim die de telefoon heeft gevonden. Hij is helemaal gelukkig!!

De nieuwe ploeg druppelt binnen.

Vrijdag 29 april

De dag van de overdracht. Na het schoonmaken en inpakken hebben we met de nieuwe ploeg de zaken overgedragen en met een stukje taart koffie gedronken.

Onze taak zit erop. Ruud en Hanny vertrekken voor een wandeltocht van 14 dagen en komen dan terug in deze herberg om weer 14 dagen te helpen. Antonio, Willy, Anna en Wim vertrekken per auto naar Nederland met een tussenstop in Chalus bij Limoges. Zaterdag proberen ze thuis te zijn. Onze Jefe Hans en Els gaan van hieruit nog vakantie vieren. Allemaal:

Buen Camino!

Periode 5 vrijdag 29 april t/m 13 mei 2022

Hospitaleros: Henk Trimbach, Mieke Trimbach, Rudy Cornelis, Agnes Dubelaar, Henk Boender, Henk Oudenes, Annemarie Hens, Cor Deckers

Aantal pelgrims 3.109

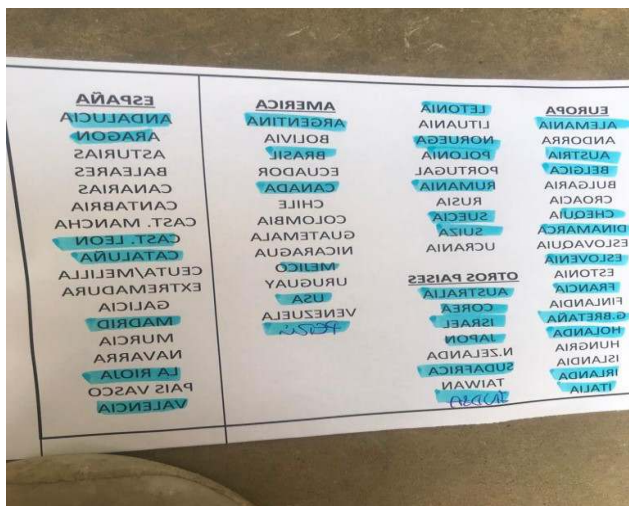
Vrijdag 29 april

Gisteren zijn na de nodige omzwervingen alle Hospitaleros van groep 5 gearriveerd. Na een heerlijke maaltijd snel ons bed in de Sótano opgezocht.

De volgende morgen ontbijten in Burguete en afgesloten met een wandeling terug. Om 11 uur de overdracht met als steekwoord druk, druk, druk.

Na de lunch sprongen we in het diepe, met 165 reserveringen wisten we dat het ook vandaag weer druk zou worden. Duidelijk post-covidtijd met nu weer mensen van all over the world. Het bordjes systeem bewees zijn nut ook nu weer, anders was de hal te klein geweest, zeker met daartussendoor nog allerlei mensen die een stempel wilden hebben. Omdat het bijna de hele dag mistig was hebben we ook volop de nieuwe wasmachines uitgeprobeerd met 35 wasjes groot en klein was het aanpoten tot 8 uur, maar we hebben zo wij denken een goed systeem ontdekt door alle was ook die uit de nieuwe machines nog extra door de centrifuge te laten gaan en wasjes in de droger tussentijds te controleren en de droge was er vast uit te halen zodat de nog natte was sneller kon drogen. Dus alles bij elkaar liep het best soepel.

Uiteindelijk hadden we 's avonds 241 mensen te slapen en waren de meeste mensen min of meer tevreden. Bij de evaluatie om 10 uur onder het genot van een welverdiend drankje nog even gefinetuned en om 23.30uur lekker slapen.

Dag 1 'overleefd'.

Zaterdag 30 april

Er stonden al 135 reserveringen op het lijstje en Maite (ach wat een lieve, bescheiden jongedame) was al vroeg op haar post en maakte kennis met onze energieke groep Hospitaleros. Intussen raakt Maite steeds beter ingewerkt en kan ze het tempo wat omhoog schroeven.

Twee van ons maken de Winterherberg (alleen in het weekend) en de Sótano schoon, maar aan de Sótano komen ze niet toe, omdat het werk in de Winterherberg gigantisch is! Alles is nat. De deuren van de nieuwe douches hangen op een verkeerde wijze boven de drempels. Water stroomt eroverheen tot in de slaapruiimte! Onze Jefe heeft besloten de douches te sluiten! Het droog houden van de ruimtes is onbegonnen werk! Pelgrims die in de winterherberg slapen hebben er geen moeite mee om in Aterpea te gaan douchen.

Een Spaanse mevrouw meldt dat haar bed bezet is door een onbekende afwezige. De Hospitalero van dienst zegt: 'Wanneer die vent terugkomt, jaag hem dan maar uit je bed.' 'Een vent?' roept de Spaanse dame, 'nee hoor, die jaag ik er niet uit!'

Zondag 1 mei

Douches Winterberg part 2: Ondanks het niet toegankelijk maken van de douches door onze Jefe werden deze vanmorgen vrijgegeven door Pablo om een aantal mensen te laten douchen. Maar goed ze zijn terug dichtgemaakt en de douches blijven niet toegankelijk voor de pelgrims. Schrijver dezes staat met een gigantische verkoudheid op. Een ganse dag is het een niezen en neus snuiten van je welste. Door de goede zorgen van Agnes en Anne-Marie (Anne-Mie is leuker, maar goed.) die me voorzien van pillen en papieren zakdoeken is het bij slapen gaan toch iets beter. Ieder zal zich de bagger herinneren die het Genootschap en de Hospitaleros over zich hebben gehad op de groep "Virtuele Albergue-Camino de Santiago". Een Nederlandse dame die vandaag bleef slapen had het ook allemaal op FB gelezen en vond dat er niets van waar was. Ze vond het inderdaad druk maar stelde vast dat ieder zijn best deed het naar behoren te laten verlopen. Bij thuiskomst zou ze een positieve post plaatsen. Tja, we zien wel.

Ten slotte, een Koreaanse jongeman verliest 50 euro, iemand anders vindt ze, brengt ze binnen en gaat zo terug naar de gelukkige eigenaar. Mooi toch?

Maandag 2 mei

In tegenstelling tot gisteren is het vanmorgen mistig en koud. Ik (Henk B) heb medelijden met de pelgrims die vandaag over de berg gaan. 's Morgens weer hetzelfde ochtendritueel van de pelgrims, veel vragen, waar kunnen we ontbijten en natuurlijk de donkey service (bagagetransport) zoals de Koreanen het noemen. Ik hoop niet dat ze ons met de "donkeys" bedoelen.

Na het middageten bij Casa Sabina moeten wij weer aan de bak. Er staan alweer de nodige pelgrims te wachten en we beginnen direct de kleurbatches uit te delen, een systeem dat prima werkt maar niet bij alle pelgrims meteen binnenkomt. Als ik de witte batches binnenroep blijven er drie pelgrims zitten. Als ik ze op de witte kleur wijs zeggen ze "o wij dachten de je de kleur van het koord (in dit geval roze) bedoelde.

Gelukkig komen de pelgrims vandaag niet met drommen tegelijk binnen dus kunnen we de afhandeling prima aan. Als de bus met Spanjaarden uit Pamplona komt zijn er steeds weer Spanjaarden die menen dat ze met voorrang behandeld moeten worden omdat ze gereserveerd hebben. Ik denk weleens dat deze Spanjaarden de Camino lopen omdat wanneer ze later aan de hemelpoort staan tegen Petrus kunnen zeggen "ja maar wij hebben een Compostela"

Een jong meisje uit Taiwan heeft haar stokken bij de receptie laten staan. Rudy heeft ze weggezet. Als ze een beetje in paniek bij mij komt kan ik haar de stokken direct overhandigen. Ik zeg er in het Engels bij, dat ik ze met mijn leven verdedigd heb. Ze begrijpt het niet en neemt haar telefoon en vraagt mij de zin nogmaals in te spreken. Zodra ze de vertaling ziet barst ze in lachen uit. Ze vraagt me nog even te wachten. Ze belt haar moeder op die goed Engels spreekt en overhandigt mij de telefoon. Haar moeder zegt "oh what a good looking guy" Ik ga bijna naast mijn schoenen lopen. Waar het echter om gaat is dat haar dochter morgen "donkey service" wil voor de rugzak van haar dochter. Zo kan je dus ook de Camino lopen. Een echtpaar uit Amerika (zij, een maat te groot en haar man van Japanse afkomst maar geboren in de USA) zijn naar de pelgrims mis geweest. De man heeft

een oranje gewatteerde deken om zich heen geslagen en is zo naar de mis geweest. Hij zegt "de priester keek wel een beetje bedenkelijk toen ik zo binnenkwam". Wij roepen hem uit tot de koning van Roncesvalles.

Later op de avond als we al gezellig aan de borrel zitten komen er nog vier doodvermoeide jonge pelgrims binnen. In de Sótano is gelukkig nog voldoende plaats. Later brengt Rudy ze nog wat fruit en daar doen we het tenslotte voor.

Dinsdag 3 mei

Beetje koud, maar wel droog. Een Australiër is na de Pyreneeën doodop en gelooft me niet als ik zeg dat hij de zwaarste etappe achter de rug heeft. "I hope so" antwoordt hij me gelaten maar is blij dat hij een bed heeft. En mooi palet pelgrims, een Fransman met een ezeltje en tent, Cor begrijpt hem van geen kanten, maar het komt wel goed. En ook iemand met een grote, maar toch wel heel brave hond, die het 's anderdaags niet leuk vindt dat hij zijn rugzakje moet dragen, maar met een knuffel van baasje het uiteindelijk wel toelaat. Een mooi gezin, pa, ma, twee broertjes acht en zes en zusje van twee in een karretje. Zo mooi, die verbondenheid doet iets met een mens. En drie Franciscaner paters uit Roemenië, zij zullen tussen de andere pelgrims slapen. Roemeens spreken we helemaal al niet, maar 3 Franciscaner paters spraken gelukkig Frans

Onwetende dat de douches in de Winterherberg hersteld zijn, vertel ik (Rudy) alle pelgrims die ik naar daar breng, dat ze moeten douchen in het hoofdgebouw. Het wordt met niet veel enthousiasme onthaald, te meer dat het regent...Dus: kolen op het vuur voor de critici op "De Virtuele Alberque'...

Henk O merkt op dat veel vaders met hun dochter op stap zijn en wil graag een fluitje. Is er een verband? Tenslotte een mooie quote van Annemie "Alleen oude mannen met

reservaties zeuren. Alle nationaliteiten, dus niet alleen Nederlanders". En ja, mijn verkoudheid is aan de betere hand. Dit dankzij de zorgen van alle dames hier. Ik dank ze van harte en geef ze een knuffel...

Woensdag 4 mei

Huiskamervraag: Op welke dagen schreef onze Belg in dit Libro de Oro? Tip: Let op het bloemrijke taalgebruik! Vandaag een vol huis.

Eén Italiaanse van de berg gehaald door de Bomberos; twee Italiaanse mannen kwamen door duisternis en mist nog om 21.30 uur binnen. Ze hadden engeltjes op hun schouders: vlak voor hun binnenkomst annuleerden twee mensen hun reservering. Het fietsenhok lijkt vandaag op een stalling bij een NS-station.

In de wasserij gaan tientallen complimenten over de balie. De pelgrims zijn zo gelukkig met 'ons' 😊
1 Didammer, onze Henk B, ontmoet 2 Didammers. Een paar weken geleden ontmoetten ze elkaar in hun woonplaats. De twee meldden dat ze de Camino zouden gaan lopen en ... hier in Roncesvalles was de tweede ontmoeting.

Tegen het einde van de rondleiding loodst Don Valentin ons de kamer van Don Jesús binnen; de oude man (96) zat in de stoel naast zijn bed de rozenkrans te bidden. Hij was blij ons te zien en waren blij hem te mogen begroeten. 'Mijn hoofd is goed, maar mijn knieën laten me in de steek,' zei hij met een brede lach op zijn gezicht.

Donderdag 5 mei

Nog een verkouden Hospitalero erbij, maar gelukkig met een negatieve test. Dus we kunnen wel voltallig aan de slag. Na weer een uitstekend ontbijt moet dat lukken.

Vandaag is het mop-dag dus een extra taak. Het is even zoeken tussen de Spaanse schoonmaakspullen welk materiaal daarvoor het beste voldoet. Wij Nederlanders hebben over het algemeen een hekel aan de Spaanse moppen, maar we doen het ermee.

Om 11 uur kunnen we lekker aan de koffie, nog steeds niet buiten zitten want het is nog steeds koud en mistig.

Na de uitstekende lunch in Casa Sabina staat het binnenplein al aardig vol. Er zijn 180 reserveringen dus de herberg zit al bijna vol. Het nadeel voor ons van zoveel reserveringen is dat je niet weet hoeveel mensen in de wachtrij een reservering hebben zodat je de vraag van mensen of je denkt dat ze een bed kunnen krijgen niet kan beantwoorden.

Vandaag weer een scala van verschillende nationaliteiten, de 1^e Argentijn gespot, maar ook dorpsgenoten uit Uden van Henk en Mieke en alles wat ertussen zit.

Een Koreaanse moeder met haar dochters in haarkleur variërend tussen grijs en zwart, van hetzelfde stel vonden we bij de was 200 euro, in een shirtje. Deze was voorzichtigheidshalve toch maar persoonlijk afgeleverd bij de betreffende dames. Het werd met veel geknik in ontvangst genomen.

Aan het begin van de avond kwam een bezorgde Française vertellen dat haar vriendin nog op de berg was en de weg kwijt. We hebben de vrouw gebeld en geadviseerd 112 te bellen zodat de Bomberos haar konden lokaliseren en ophalen. Gelukkig was ze dichtbij en kon ze even later moe maar gezond afgeleverd worden door de Bomberos.

Onze after-party werd wel 2x onderbroken door verlate bargangers maar alla. Het was weer een drukke maar toch goede dag. Nu nog duimen voor beter weer.

Vrijdag 6 mei

We zijn halverwege ons hospitaleer-periode!
Tijd voor een kort overzicht van de eerste week.

Ons team bestaat uit vijf oud gedienden en drie Hospitaleros die voor het eerst hier komen werken.

Na een paar dagen is de toon gezet: we zijn een prima ploeg. De taken worden per dag verdeeld door onze Jefe. Het loopt als een trein met onze groep. Dat is ook wel nodig want het is behoorlijk druk.

Elke dag zijn er tussen de 220 en 245 pelgrims. Het kleuren badges systeem werkt perfect met deze

enorme drukte. Grapjes over Olympische gouden, zilveren en bronzen medailles doen de ronde. Het weer in deze eerste week: koud en mistig, met af en toe een buitje regen.

Tijdens de overdracht vorige week, vernamen we dat de gloednieuwe douches in de winterherberg behoorlijk lekken. Het douche-water loopt richting de bedden. Er zijn rugzakken die op de grond stonden nat geworden. We concludeerden dat er niet meer gedoucht kon worden voordat de boel gerepareerd zou zijn. We besloten de douches af te plakken. Na een gesprek van de Jefe met Marisol, en het afplakken van de douches, is de urgentie van het probleem duidelijk geworden. De volgende dag zijn de lekkende douchedeuren voorzien van een aluminium strip. Probleem opgelost.

Gelukkige Hospitaleros en dito pelgrims!!!!

Er waren ook vandaag weer veel interessante mensen op de Camino. De jongste passant was Rock. Twee jaar oud en met zijn pappa op sjouw, zittend in een trekkar. Rock vermaakte de rij wachtenden met zijn capriolen. Echt leuk zo'n klein mannetje in Roncesvalles!

Na 10 uur zaten we zoals te doen gebruikelijk gezellig na te praten over de dag. We kwamen met ons gesprek op ons functioneren op de verschillende werkplekken 's-middags in de herberg.

Rudy gaf ons een klein college over hoe verschillende elementen van menselijk gedrag op elkaar reageren. Hij noemde de drie E's: Efficiëntie-Energie-Empathie. We hebben geboeid geluisterd naar zijn indrukwekkende "lezing". Tot zover. Op naar het tweede week. We hebben er zin in.

Zaterdag 7 mei

Het weer is dag na dag aan het verbeteren. We gaan een droge en in de middag zelfs zonnige zaterdag in.

In de loop van de dag wordt de sfeer onder ons, Hospitaleros, steeds luimiger; meliger zou je ook kunnen zeggen. De zon maakt ons sowieso nog vrolijker dan we al zijn. Wanneer er een groepje Braziliaanse fietsers arriveert beginnen een drietal Hospitaleros spontaan 'Brasil' te zingen en te 'lalala-en'. De fietsers doen mee! Cor en Rudy vragen zich af of zij samen in een wasmachine zouden passen. "Wel als je er eerst met je armen ingaat," zegt een van ons. Een van de Henken wordt om de hals gevlogen door een Française en is vervolgens een poosje uit beeld... Hospitalero Cor wordt door een Zuid-Afrikaanse pelgrima zodanig geprezen voor zijn goede werk dat er spontaan een aureooltje boven zijn hoofd verschijnt. En 's avonds is het lachen om ... nou ja soms ook zaken die maar niet in dit libro geschreven moeten worden (over Koreaanse jongedames, een Belg en maar liefst twee Bh's bijvoorbeeld. O nee ... ik zou er niets over schrijven).

De Bomberos brachten tegen elven nog een ler die bij binnenkomst om een bed en een biertje vroeg. Het bed heeft ie gekregen!

Zondag 8 mei

Vandaag was het echt zomer hier, maar het terras was vol. Het is meimaand dus heel veel bedevaartgangers komen naar Roncesvalles. Dus moesten wij noodgedwongen binnen onze koffie drinken.

Er was een echte processie ter ere van onze Lieve Vrouw van Roncesvalles.

Gisteren waren er iets minder pelgrims en hoefden we de winterherberg niet schoon te maken.

Gelukkig want daar is altijd veel te poetsen. Pablo heeft een andere manier van werken dan wij. Wel de Sótano, maar dat is simpel.

Toen we terugkwamen van de lunch stond er een gigantische rij voor alleen een stempel ontdekten wij. Dus snel een tafeltje buiten gezet en stempelen maar. Daarna de kleurtjes weer uitgedeeld en alles verliep soepel.

Ook kregen we hulp van een Italiaan, die goed Engels sprak en voor zijn landgenoten als tolk optrad. En zo waren er nog meer pelgrims, die tolkten. Prima, want al die talen... dat geeft soms onnodig oponthoud.

Ook vandaag weer Nederlanders. Twee dames op de fiets. Ze wilden 8 maanden onderweg zijn, na Santiago de Zilverroute en verder. Een hele uitdaging. Ze hadden er zin in.

In de wasserij blijft men zich verbazen over de centrifuges. En vroeg men zich af of 4 euro voor wassen en drogen per (kleding)stuk was. Wij stelden ze gerust: 'Het is per mandje!'

Na een bijna volle herberg ook vandaag weer voldaan nagepraat en gelachen. En tevreden naar bed voor een rustige nacht.

Maandag 9 mei

Vandaag weer een hele fraaie dag in de Pyreneeën. Korte mouwen, broeken en veel drinken. Rond de middag zijn er (maar) 100 reserveringen voor de Albergue. Om 14:00 uur waren er al best veel pelgrims voorzien van een bedje, dus als het lint weg gaat zijn er al veel die naar de slaapzalen gaan. Natuurlijk om na de douche etc., lekker een terrasje te pakken en te genieten van het mooie weer.

Bij de bagage ophalen was een Amerikaanse ligt ontstemd, omdat haar zware bagage niet naar Casa Posada gebracht werd door ons. Rudy had nog wel een taxi aangeboden. De dame in kwestie kon daar niet om lachen. Wij natuurlijk wel. Onder de pelgrims is er voortdurend een discussie over het wel of niet moeten reserveren van slaapplekken op de Camino. Ook voor het doorsturen van de bagage is veel Camino stress, waar het naar toe te sturen. In de ochtend was er een pelgrim die zo lang treuzelde, en pas na 8:00 uur besloot, dat de vervoerder al vertrokken was en hij dus zelf de bagage moest meenemen. Intussen had Mieke het bord: verboden voor honden, aan de buitendeur geplakt. Tot die tijd zat deze aan de binnenkant en leek het of honden niet naar buiten mochten. Nog meer Camino stress aan de receptie: een pelgrim zei te hebben gereserveerd, niet te vinden in de lijst van 9 mei. Bleek uiteindelijk voor juni te hebben gereserveerd. Ook weer verholpen. Een Engelse pelgrim was zijn hele portefeuille verloren en dacht dat hij zonder paspoort de terug reis naar de UK moest aanvaarden. De man had duidelijk last van de warmte en Camino stress. Had overal gezocht, onder het bed, matras, rugzak en dacht dat hij het mogelijk in de verkeerde locker had gelegd. Hij was ook de tijd vergeten en na het wisselen van zijn kaartje kon hij uiteindelijk om 20:30 gaan eten. 5 minuten later kwam hij weer terug, om nogmaals te kijken of de pelgrim van de bovenste locker al terug was. 10 minuten later kwam hij dolgelukkig naar buiten met zijn portefeuille. Bleek in het voor vak van zijn rugzak te zitten. Hoezo alles doorzocht? De pelgrim kon gaan eten en de Camino morgen gaan vervolgen. De Camino stress was gelukkig aan het zakken. Het was weer een enerverende dag!

Dinsdag 10 mei

Jawel, wij boffen! Mooi weer en vrolijke pelgrims, ook al moeten ze een poosje, sorry een poos, wachten voordat ze zijn ingecheckt.

Maar de ochtend begon toch wat vervelender, vooral voor de Italiaanse dame (ik schat haar rond de 40) die van het bedtrapje was geleden en volgens haarzelf haar voet had gebroken. Ze werd getolkt door twee lieve landgenoten die goed Engels spraken, omdat ze zelf enkel de Italiaanse taal machtig was. Lopen lukte niet. We vroegen haar zelf 112 te bellen. Het Centro de Salud vroeg haar naar Burguete te komen en dat lukte natuurlijk niet: niet kunnen lopen, niet te tillen en wij mogen niet rijden met een patiënt. Marisol gebeld en die was er vrij snel. En ... wat schetst onze verbazing: de dame kwam de gang door gestrompeld! Ze is uiteindelijk met de taxi doorgestuurd naar het ziekenhuis in Pamplona en daar bleek dat ze een middenvoetsbeentje had gebroken. Dus toch een breukje.

Een dame kreeg een handvol 5 cent-muntjes als wisselgeld terug uit de automaat. Een ander drukte de letters voor een Twix in kreeg voor hetzelfde geld twee Kitkat.

En verder ... kwam de Albergue niet helemaal vol en hebben we weer veel plezier gehad met elkaar.

Woensdag 11 mei

Vandaag onze uitgaansdag, vroeg ontbeten zodat we vroeg aan de schoonmaak konden. Om 9.30 uur stonden we startklaar om naar de Foz de Lumbier te gaan.

Leuk uitstapje, mooie omgeving en veel vogels gezien, ook veel vale gieren. Na een uurtje weer terug om op tijd te zijn voor het eten. Zoals altijd weer heerlijk gegeten.

Bij terugkomst stond de binnenplaats al aardig vol en het was behoorlijk warm. De rest van de middag grote drommen mensen tegelijk zodat er weer een behoorlijke rij was. Omdat het warm was wilden ook veel mensen binnen wachten, wat uiteraard geen probleem is, maar veel mensen bleven bij de ingang hangen, iedere keer maar uitleggen wegsturen naar de eetzaal en

dan komen ze toch weer terug.

Om 4 uur geen warm water meer, of het een storing was of alle warm water voor dat moment opgebruikt bleef een raadsel. Het leverde wel een hele boze Italiaanse mevrouw op die in badhanddoek gehuld verhaal kwam halen. Er werd flink gescholden, maar daar verstaan we toch niets van.

Ook weer een hond te gast, wat wij allen zielig vinden voor de hond!

Uiteindelijk werd het om een uur of 7 toch rustiger en hadden we 234 mensen binnen.

Bij de evaluatie 's avonds werden verschillende ideeën gelanceerd om de wachtrijen te voorkomen en mensen eerder te kunnen laten weten of ze kunnen blijven of dat het vol is en ze verder moeten. Het beste idee is toch een aparte rij voor reserveringen en minder reserveringen zoals voorheen.

Teven zou het invullen van de statistiekbriefjes ook digitaal bij een reservering kunnen dat scheelt een hoop heen en weer geloop tussen de rijen door, de rest kan dan zijn/haar briefje invullen tijdens de wachttijd in de Mostrador zoals voorheen, zeker nu er maar 4 mensen tegelijk in de Mostrador zijn is dat ook een stuk rustiger.

Algemene conclusie, de pelgrim is veranderd, veeleisender geworden en vaak meer een sportieve vakantieganger.

Donderdag 12 mei

Donderdag – mopdag! En dan bedoelen we niet dat onze moppentapper Henk B juist op donderdag in actie komt, want hij heeft elke dag wel wat mopjes paraat, maar dat de vloeren met appeltjes-schoonmaakmiddel in het water gemopt worden. Een fikse poetsbeurt, zodat morgenvroeg (hopelijk) een schoonmaakbeurt-light voldoende is.

We zijn moe, maar dat is natuurlijk niet verwonderlijk. Veel pelgrims, in de eerste week koud en nat en gelukkig in de tweede week zonnig en een aangename temperatuur. Maar we zijn ook moe van het vasthouden van onze buik; wat hebben we gelachen met elkaar en met de pelgrims!

En warempel, dit werd de meest rustige dag van onze periode: 183 Peregrinos! Een paard, een hond en opnieuw enkele Nederlanders. We zijn weer op de Camino met z'n allen; van over de hele wereld. Een vijftal vrienden van Equipo 6 arriveren in de loop van de dag. We ontvangen ze hartelijk. Ze slapen in de Sótano, op één doodvermoeide Fransman van 80 (!) na privé. Hun dagverblijf is de bibliotheek. Na een korte evaluatie zoeken we onze bedjes op.

Vrijdag 13 mei

Henk B blijft nog even; hij vervangt Martje voor enkele dagen; Henk T, Mieke en Agnes naar Marmande, niet zo ver dus, om na nog een etappe in Frankrijk zondag huiswaarts te keren. Annemarie en Cor lopen naar Sain Jean-Pied-de-Port en keren zaterdag huiswaarts en Rudy hoopt zaterdagmiddag alweer in Gent te zijn.

Dit was dreamteam 2.0. Wat hebben we het goed gehad samen!

Periode 6 vrijdag 13 mei t/m vrijdag 27 mei 2022

Hospitaleros: Stef Lankveld, Gerard Zegers, Jaap Harthoorn, Ruud Ellerman, Rosi Sanfrutos, Martje Bont, Etienne Claes, Hanny Dolsma

Aantal pelgrims: 3.042

Vrijdag 13 mei

Het is half zeven als we de eerste pelgrims horen boven op de trap en in de hal. We slapen met ons team van zeven Hospitaleros in de Sótano. Gisteren zijn we in Roncesvalles gearriveerd, met de privéauto of de trein vanuit Nederland, België, Frankrijk, Duitsland of Spanje. Helaas heeft Annemieke moeten afzeggen om bij haar zieke moeder te kunnen zijn in Nederland. Martje heeft haar komst moeten uitstellen om een begrafenis bij te wonen van een familielid. Stef is de Jefe, met wie de meesten al kennis hebben gemaakt tijdens een eerste teambijeenkomst in Nijmegen.

Na een eenvoudig ontbijt in restaurant Sabina, gaan we naar de bibliotheek voor de overdracht van taken. Henk T. (van de vorige groep) loopt het gehele lijstje na van zaken die aandacht behoeven. Belangrijke verandering is dat Coronamaatregelen verder versoepeld zijn in Spanje en ook hier: we dragen geen mondkapje meer. Meer toelichting op het nieuwe vegen en zwabberen, matrassen afnemen met een vochtige doek, zuigen en dweilen met afgepaste momenten.

Stef had gisteravond al een korte uitleg gegeven van het werkschema dat hij met kleuren had opgesteld. Vandaag zou het voor de middagactiviteiten in werking treden. Nadat de overdracht een feit was met de rode hesjes, de persoonlijke sleutelbos en de test met de walkietalkie, gaan de twee teams gezamenlijk eten bij Casa Sabina. Aan het eind van deze lunch vertrekt het oude team en krijgen wij de verantwoordelijkheid voor het Hospitaleren. Henk Oudenes verklaart zich bereid om vier dagen in te vallen tijdens de afwezigheid van Martje. De middagpauze wordt dan ook gebruikt om de eigen bagage en rugzakken te vervoeren naar de slaapkamers voor de Hospitaleros.

Om 14.00 u begint ons eigenlijke werk met het ontvangen van pelgrims en het wassen van de pelgrimskleding. Het wordt stilaan steeds drukker. Buiten is het prachtig zonnig weer; het aantal gearriveerde pelgrims neemt langzaam toe. Na een paar uur gaat Henk over tot het uitdelen van de gekleurde bordjes om de wachtende rij onder controle te krijgen en het lukt. Ruud neemt de gekleurde bordjes in, terwijl Henk ze weer aan volgende pelgrims uitdeelt. De nieuwkomers blijken heel gehoorzaam, maar vooral ook zijn ze vrolijk, moe maar vrolijk. Rosi en Jaap helpen pelgrims om hun weg te vinden in Spaans en andere talen, op één van de drie etages of beneden in de Sótano. Gerard helpt de pelgrims hun rugzakken en koffers terugvinden die zij hebben laten vervoeren. Stef is bezig om als vliegende kiep kleine probleempjes op te lossen, mensen te verbinden of te verleiden met een drankje. In de wasserij zijn vooral Etienne en Hanny hard aan de slag om tijdig en goed zorg te dragen voor de was van de pelgrims.

Juist voor 10 uur komen twee gezonde jonge heren vragen of zij in de herberg kunnen slapen; zij hebben geen identiteitskaart/paspoort of Credential, ook geen geld (voor het hotel bijvoorbeeld). Uiteindelijk accepteren ze om weer te vertrekken.

Nadat de laatste pelgrims hun plaats hebben gevonden, wordt het na 10 uur stil in de herberg. Bijeenkomst voor de avondborrel, korte evaluatie van de dag. Er wordt nog tweemaal gebeld aan de deur door verlate pelgrims die naar hun bed willen.

Zaterdag 14 mei

Om 6 uur zijn Ruud en Stef beneden, alles verloopt rustig, iedereen vertrekt uiteindelijk voor acht uur. Gisteren hadden we gevraagd de stokken samen met de schoenen in het schoenenhok te laten, maar dat blijkt niet verstandig. Daarom: de stokken mogen mee naar de slaapkamer, maar onder het bed leggen.

Het is een beetje fris, maar het wordt mooi weer. Maite vervangt vandaag Marisol. De schoonmaakster is op tijd, de drie etages worden schoongemaakt, de Sótano was vannacht volledig bezet, maar er is geen goede bezem, daarom wordt met een klein bezempje onder bed en de matrassen en kussen geveegd.

Na de lunch blijkt er al een grote rij pelgrims buiten te staan om zich in te schrijven. We beginnen meteen met de kleurenbordjes en dat houden we vol tot ongeveer 18.00 uur. Etienne staat buiten de deur om de pelgrims op te vangen, Gerard voor de getransporteerde bagage, Jaap binnen om de gekleurde bordjes weer in te nemen, Ineke om pelgrims te begeleiden naar hun plaatsen. Ruud maakt een heerlijke tomatensoep, Stef zorgt als vliegende kiep voor oplossingen van vele praktische problemen en de drinkwatervoorziening. In de wasserij staan Rosi en Henk.

Rond vijf uur gaat het regenen en daarna wordt het langzaam rustiger, terwijl verschillende mensen wat soep gaan eten in de keuken.

De drukte van pelgrims maakt dat niet alleen de Sótano vol raakt, maar ook dat de winterherberg / dependance in gebruik wordt genomen. In totaal zijn er 245 mensen.

Zondag 15 mei

In de Mariamaand komen elke zondag veel mensen uit de omgeving naar Roncesvalles om de speciale mis bij te wonen. Tegen 12 uur komt er een processie naar de kerk toe, geleid door de prior en gevolgd door mannen met zwarte maskers die een houten kruis op hun rug meedragen. Het is dus erg levendig vanmorgen op de binnenplaats, voor de kerk en bij de twee restaurants, bovendien is het mooi weer, zonnig met een straffe wind.

De schoonmaak als gewoonlijk, maar wegens de drukte van gisteren krijgen we nu – behalve de klus in de Sótano – ook de schoonmaak van de Dependencia erbij. De nummering van bedden is nog onvolledig, maar dat herstellen we. De bednummers 3,4,5 en 6 ontbreken. Door de hoogste nummers 33, 34, 35 en 36 met band te beplakken en deze opnieuw te nummeren met 3 t/m 6 lossen we het probleem op. De specifieke nummering van de bedden in de Sótano ontbreekt op de bedden, maar de pelgrims krijgen wel een bednummer mee op hun ticket. En dat nummer is dan wel weer handig voor de administratie bij de wasserij.

De lunch in Sabina is zoals altijd goed. We zijn tijdig op onze plek om de lange rij pelgrims te ontvangen. De drukte wordt groter in de middag, uiteindelijk zijn er nog maar een paar plaatsen onbezet. In de wasserij valt het aantal klanten juist tegen, ca. 18 pelgrims gebruiken het wasprogramma van 4 euro. Veel handwasjes, centrifugeklusjes, buiten veel wasgoed aan de lijn in de wind en zon. Buiten staan enkele tenten, o.a. pelgrims met hun honden.

Maandag 16 mei

Mooie rustige ochtend, bijna 10 pelgrims zijn om acht uur nog niet vertrokken. Blijkbaar moeten we eerder de mensen achter hun voden aanzitten! De was buiten en in de wasserij is opgehaald. Sótano wordt schoongemaakt en trappen gezogen. De Dependencia is druk beslapen, maar inmiddels al door Pablo schoongemaakt.

We drinken koffie bij Sabina, even pauze en daarna lunch. Om 13.45 uur weer terug en aan de slag met de middagtaken. Marisol is aanwezig en neemt daarna pauze, Hanny vervangt haar. Ruud in de wasserij, Henk en Rosie en Jaap en Gerard en Stef bij de ontvangst. Het wordt druk maar zeer geleidelijk aan. Gekleurde bordjes hoeven niet gebruikt te worden. Alles verloopt goed, maar veel mensen willen hun bednummer en restaurant op het laatste moment ruilen of terug verkopen aan Marisol. Eind van de middag arriveert er een groep van 58 scholieren onder leiding van ca. 8 docenten die een extra dynamiek geven aan de sfeer in de herberg. Veel kabaal op de slaapzaal, de kinderen zijn erg uitgelaten, uiteindelijk om 10 uur wordt het rustig.

Een enkel probleem met een pelgrim die zijn bed in de Sótano wil verruilen voor een bed op de derde etage omdat daar nog 20 bedden leeg zijn. Ons voorstel om maar een hotel te gaan zoeken voor een betere nachtrust wijst hij af.

Rond 18.00 uur komen enkele personen van de Guardia Civil op routinebezoek, zijn hebben gesprekken met Marisol. Na 22.00 uur tijdens korte evaluatie stelt Rosi voor om haar te wisselen en vrij te maken van de ochtend dienst in de keuken. Om te beginnen morgenochtend gaat Jaap het ontbijt doen, terwijl Gerard en Rosi de 6 uur dienst draaien.

Dinsdag 17 mei

Rosi en Gerard zijn de vroeg opstaanders, gebruikelijke drukte, ook voor transport van de rugzakken en koffers. Maar er is een groeiend probleem. Er komen nieuwe transporteurs bij die hun eigen systeem volgen waarbij aan het begin van de Camino in St. Jean-Pied-de-Port alles in één keer tot het einde betaald wordt. Terwijl onze gebruikelijke transportdienst 'Bourricot' vraagt om betaling per ritje naar de volgende Albergue in de envelop te voldoen, werken de andere diensten dus zonder betalingen, ook in Roncesvalles. Stef gaat uitzoeken bij Marisol hoe wij hiermee moeten omgaan. Na de koffie worden Stef, Gerard, Rosi, Etienne en Jaap rondgeleid in het museum door Don Valentin. Allereerst bekijken we alle kunstschaten, horen we historische verhalen over o.a. Karel de Grote, de koning van Navarra, de grote slag van 1212 als het begin van de Reconquista en de Roelandsliederen. Mooie oude antieke handgeschreven manuscripten, juwelen, gouden kronen, sieraden en munten. Ter afsluiting een bezoek aan de bibliotheek waar veel eeuwenoude handschriften zijn verzameld. Als laatste krijgen we allemaal een borrel van Don Valentin van de overheerlijke lokale Patxarán. Volgende week wil hij weer een kleine tour maken elders in de gebouwen. De dag verloopt heel rustig, 90 reserveringen, heel langzaam loopt het redelijk vol. Onbezet blijven de Sótano en ook de Dependance.

Om half zeven komt Martje, Etienne heeft haar opgehaald in St. Jean-Pied-de-Port. Ze heeft een lange reis achter de rug. Om half acht gaan we met z'n allen, incl. Marisol, een groepsfoto laten maken.

Woensdag 18 mei

Het is een mooie wandeldag. Bijna vol, de Sótano wordt ook in gebruik genomen. Jaap heeft last van buik en darmen en meldt zich ziek, Etienne heeft ook wat last van de buik. Jaap en Etienne hebben gisteren allebei pochas de (witte bonen) gegeten. Misschien ligt daar de oorzaak. In de douches in de Dependance blijft lang water staan. Vandaag worden ze gerepareerd.

Donderdag 19 mei

Mooie dag om te wandelen, in St. Jean-Pied-de-Port regent het 's morgens. Ochtendwerk gaat goed, Jaap is weer aanwezig, maar zegt af bij de koffie. De middagontvangst is vanaf drie uur behoorlijk druk en dat blijft het. De pelgrims worden vanwege drukte in de gang, niet allemaal binnengelaten. Ze wachten tegen de muur buiten, eerst in de schaduw, maar later zitten of staan ze

daar pal in de zon. Als het zou regenen, zouden we iedereen toch binnen moeten laten. Onderwerp voor evaluatie vanavond. Het avondeten is gemaakt door Martje: courgettesoep. Overheerlijk.

Vrijdag 20 mei

Mooi weer maar er blijkt een sterke wind te waaien in de middag op de bergtoppen. Verschillende pelgrims zijn gevallen, omgewaaid en gewond geraakt tegen te stenen en rotsen. Enkele pelgrims besluiten dan ook de volgende etappe hun rugzak te laten vervoeren naar het volgende dorp. Redelijke bezetting: de Sótano wordt beslapen, maar de Dependencia wordt niet bezet. Werken met kleurbordjes is weer een succes.

Zaterdag 21 mei

Verwachting is dat het weer erg druk zal worden net als vorige week, maar de werkelijkheid is anders: de Dependencia blijft onbeslapen. Het is erg warm vandaag en gerekend wordt op een late aankomstgolf maar ook die blijft uit. Het ontbijt is weer erg lekker en ook het avondeten van courgette met gehakt is geslaagd.

Er zijn weer aardig wat toeristen die alleen maar een Credential met stempel komen halen. Of alleen een maaltijd. Sommigen komen alleen maar vragen om een douche (van 4 euro). Ook weer tenten vanmorgen met meisjes met een hond. Midden in de nacht halen we nog een laat aankomende Duitser binnen en geven hem een bed in de Sótano.

Zondag 22 mei

Door de beperkte drukte gisteren is de dependance niet beslapen en in de Sótano zijn slechts zes bedden bezet geweest. Op de etages wordt gedweild, kussenslopen vervangen. 's Middags, 28 graden, is er een constante drukte waardoor we de toestroom goed kunnen verwerken. Ook de drukte in de wasserij is ook weer heel laag, veel kleine handwasjes. Na 22.00 uur de evaluatie. We sluiten alles af, we laten nog een late roker binnen, die zich had buitengesloten.

Maandag 23 mei

Het regent, de taxi verschijnt bij de Albergue en pelgrims stappen in. Na 8 uur verschijnen nog twee trage pelgrims die laat waren ontbijten en nu de rugzak nog komen ophalen. Ze hebben geen haast want het regent. Slopen worden gewassen, trappenhuizen schoongemaakt. Twee fietspelgrims komen al vroeg voor een stempel, we zijn pas om 10 uur open, maar Marisol helpt de jongens toch maar.

De wasmachinemonteur komt langs en voert enkele reparaties uit. De linkse van de twee grijze wasmachines doet het weer. Hij vraagt om een schema van de zeep/watertoevoer van de machines, maar die hebben we niet gevonden (omdat die vermoedelijk niet bestaat). Wel vinden wij de Miele gebruiksaanwijzing met de electriciteitsschema's. Bij het zoeken naar de schema's stuiten we op de Covid-testen. Meteen voert Rosi een test uit, ze voelt zich niet goed vanmorgen, keelpijn. Nu blijkt de test positief. Zij gaat zolang ze zich goed voelt door met het werk. Iedereen gaat nu een mondkapje dragen. Jaap wordt negatief getest. Voor sluiting komen enkele Spanjaarden naar ons toe om 7 flessen wijn aan te bieden. Wij nemen ze aan, gracias. Heel sympathiek. Na 22.00 uur vullen we het menu del dia in voor morgen. Eten gaan we dan doen in de La Posada, aansluitend op de rondleiding.

Dinsdag 24 mei

We ontbijten lekker met scrambled eggs en spek van Martje. De pelgrims zijn weer op weg en het is buiten 5 graden. Het is miezerig fris weer. De Albergue wordt schoongemaakt, de kelder

was slechts door 6 mensen beslapen, dus Jaap kan Rosi helpen op de 1^e etage. Voor acht uur heeft Stef al een nieuwe was van kussenslopen aangezet, zodat uiteindelijk voor vrijdagochtend alle slopen zijn gedaan. Na de schoonmaak een korte koffiepauze bij Casa Sabina. We ontmoeten een vroege Vlaamse pelgrima en we stellen voor dat zij met ons meegaat met de rondleiding. Don Valentino is akkoord. Stef gaat niet mee, hij heeft de rondleiding meerdere malen gedaan.

Dan beginnen we aan de rondleiding deel 2 door Don Valentino langs de silo (met de opgegraven skeletten op 8 meter diepte), de oude herberg (waar Stef 2 keer gehospitaliseerd heeft en Martje en Gerard ooit nog slapen), de kerk (waar we vanaf de eerste etage achterin in de kerk kijken en de glas-in-lood ramen kunnen bewonderen) en de crypte (waar oude muurtekeningen in kleur goed bewaard zijn). Na de rondleiding volgt direct het eten bij La Posada. Iedereen redelijk tevreden over de kwaliteit.

's Middags is de aanloop van pelgrims gestaag. De drie etages raken vol, in de winterherberg slechts enkele personen, de Sótano blijft ongebruikt. Ongeveer dezelfde takenverdeling van de Hospitaleros als gisteren. In de wasserij blijven – onverwacht met de regen – de wasjes beperkt.

Een aantal mensen heeft een poncho gekocht. Iemand heeft gisteren een bril laten liggen in de Sótano. Wij hebben 'm gevonden, een vriendin van het slachtoffer laat ons de foto van haar vriendin zien – met bril. Het klopt: haar bril. Ze is blij en verrast. Ze bedankt ons en meteen stuurt ze een foto met bril naar haar vriendin.

Rond een uur of acht zien we dat jonge Italianen twee kleine tentjes hebben opgezet in het 'tochtgat' schuin tegenover de ingang. Wegens de regen buiten. Maar dat is gevaarlijk voor de brandveiligheid omdat een eventuele vluchtweg wordt geblokkeerd. Na herhaald verzoek om te vertrekken, gaan ze slapen in de Dependance bij vrienden.

Woensdag 25 mei

Het is koud en het regent. De pelgrims trekken hun regenkleding aan, sommigen komen eerst naar de ingang om met een arm naar buiten te 'voelen' of het regent. Een forse tegenvaller, die regen, vooral voor de beginnende pelgrim. Toch is het aantal rugzaktransporten beperkt, maar er worden wel poncho's verkocht. Drie pelgrims hebben al betaald voor alle transporten, zeggen ze. Ze willen hun koffers nu doorboeken naar volgende Albergues. Maar dat is een ander transportbedrijf dan waar wij afspraken mee hebben. Wij verwijzen ze naar La Posada vanwaar ze hun transport kunnen regelen. De schoonmaak van de drie etages is geen probleem, want de Sótano is onbeslapen gebleven zodat tijd Jaap tijd over heeft en Rosi kan helpen op de eerste etage. Het regent nog steeds, de luiken gaan voorlopig dicht en de ramen open voor de ventilatie.

Aan het begin van de middag regent het nog, maar daarna wordt het steeds verder droog. Het blijft toch nog bewolkt (weinig zicht in de Pyreneeën) en behoorlijk fris. Vanaf 14.00 is er een behoorlijke aanloop van pelgrims, verkleumd, moe en niet zo helder meer. Uiteindelijk worden de drie etages bezet en gaat ook de Dependance / Winterherberg open. De Sótano blijft onbeslapen. De wasserij wordt deze dag overvraagd, op een gegeven moment zijn er geen mandjes meer beschikbaar. Rond 18 uur komt er weer een redelijke rust en is de drukte eraf. Verder op de avond veel enkelingen met vragen over transport van bagage morgen.

Donderdag 26 mei

Heerlijk ontbijt, vroeg aan de slag om de resterende slopen in de was te doen. Wederom is de Sótano niet beslapen, zodat al het schoonmaken zich kan concentreren op de drie etages en de trappenhuisen. In de wasserij is alle wasgoed van de lijnen gehaald. Al met al snel klaar met de

schoonmaak. Om half elf voor de laatste keer een koffie con leche met het hele team. Direct daarna aandacht voor schoonmaak van eigen kamers en inpakken van persoonlijke zaken voor vertrek morgen. Laatste maaltijd gezamenlijk in de La Posada, gevolgd door een groepsfoto bij het beroemde bord "Santiago de Compostela 790".

Het blijft vrijwel droog vandaag, er komen veel pelgrims. Misschien vanwege de vier dagen vakantie vanaf vandaag Hemelvaartsdag tot maandag. Uiteindelijk komt de herberg helemaal vol (inclusief de gereserveerde plaatsen) en wordt ook gebruik gemaakt van de Winterherberg / Dependance. De Sótano blijft onbeslapen voor de pelgrims. Maar de drie nieuw gearriveerde Hospitaleros die ons gaan vervangen, slapen vannacht in het achterste deel van de Sótano. Om half acht komt een Duitse vrouw van 70 binnen met een rugzak-kar met daarin o.a. een mini-pinchertje in een gesloten mandje. Ze gaat slapen buiten in een tent.

Het is tien uur als we bij elkaar komen in de keuken. Zoals altijd wordt er gebeld: een welkome gast staat voor de deur. Onze grote vriend Don Valentin. Hij komt er bij zitten, drinkt een borreltje mee en bedankt ons voor al het werk dat we gedaan hebben. Rosi bedankt namens ons Don Valentin voor de mooie rondleidingen en voor de gastvrijheid in Roncesvalles. Zo is het een mooi afscheid.

Buiten liggen de wolken heel laag op de Herberg van Roncesvalles, het is fris koud. De komende week is weinig tot geen regen te verwachten maar ook wat zonneschijn. Het worden weer mooie weken voor de nieuwe groep 7.

Periode 7**vrijdag 27 mei t/m/ vrijdag 10 juni 2022**

Hospitaleros: Willem van de Wiel, Marian van de Wiel, Jack Poel, Ans Hermelink, Annemieke de Jongh, Rineke Maarse, Gerard van der Werf, Ger Beijers.

Aantal pelgrims: 2.605

Een nieuw team aan de slag laten gaan begint natuurlijk met een kort voorstelrondje. Ons team bestaat uit acht personen met vier nieuwkomers die komen Hospitaleren en vier ervaren hospitaleros. Iedereen (in willekeurige volgorde) heeft zijn eigen motivatie om hier in Roncesvalles de komende veertien dagen aan de slag te gaan.

Onze 'Jefe' is Willem, hij heeft dit werk al 6 keer gedaan en wilde na de Corona graag weer hier aan de slag.

Annemieke is al 49 periodes van twee weken als Hospitalero hier aan de slag geweest en loopt jaarlijks nog de Camino vanaf uiteenlopende plaatsen. "Je wordt familie, het voelt als thuis" en noemt het Hospitaleren 'Camino uit stand' vanwege de aard en de contacten.

Marian, de weduwe van Willem, komt ook al 6 jaar met Willem in Roncesvalles. Het is iedere keer weer spannend en leuk om met bekende of nieuwe mensen een team te vormen en mee samen te werken, hoewel het werken in lange dagen best wel zwaar kan zijn.

Gerard is sinds 2003 hier jaarlijks aan de slag geweest en heeft zo heel wat ervaring opgebouwd met het werk, de teamleden en de pelgrims. Hij is ook meerdere keren in Santiago geweest.

Ans is er voor het eerst, liep in 2018 vanaf Leon de Camino Frances en bezocht in 2021 Roncesvalles en nam zich voor om hier in 2022 te komen Hospitaliseren. De tocht vanaf Saint Jean-Pied-de-Port naar Roncesvalles stond nog op haar wensenlijstje.

Rineke is ook voor het eerst hier, heeft in 2009 de Camino gelopen, en geeft aan dat ze bewust voor het doen van (dit) vrijwilligerswerk heeft gekozen. Zij vindt het heerlijk om met elkaar bezig te zijn.

Jack, ook nieuweling, die in 2009 de Camino heeft gelopen, heeft zijn focus op Roncesvalles toen eigenlijk opgedaan en kan dat nu omzetten in het Hospitaliseren hier.

Ger, de laatste nieuweling, is bij het fietsen naar Santiago Roncesvalles gepasseerd zonder iets van

Hospitaleren af te weten. Begin 2022 komt hij bij toeval er mee in contact en geeft hij aan dat ook hij zich graag gedienschtig wil maken voor de pelgrim onderweg.

Aan ons nu de opgave om er een team van te maken. Bij de introductie en kennismaking in Nederland ontstond al een goed gevoel hiervoor op basis van de eerste indrukken. Een duidelijk Handboek, de aanvullingen en de kennis van de ervaren Hospitaleros zijn het kompas waarmee wij als Team 7 de komende twee weken zullen gaan varen onder leiding van onze Jefe.

Vrijdag 27 mei

Tegen half elf ontmoeten we de Jefe van team 6 voor de overdracht van relevante zaken uit de voorafgaande periode. Echt schokkende dingen zijn er niet, de weetjes zijn netjes genoteerd, zodat Willem geïnformeerd aan de slag kan met ons team.

We maken een korte rondgang door het gebouw. Wat opvalt is de kwaliteit van de inrichting van de drie etages waar de pelgrims slapen, dat in 2011 is gerenoveerd. In de kelder staan ook nog ruim 30 stapelbedden als overloop, maar deze van oorsprong bedoelde leesruimte is niet gerenoveerd, heeft geen faciliteiten en is tamelijk koud om in te slapen.

Willem wil het liefst geen werkrooster maken, ontdek ook zelf wat je graag wil en wat je goed kunt en dan zien we wel. Het proces moet eerst op gang komen, vanavond evalueren we en kijken we wat er eventueel bijstelling behoeft.

Voor de ervaren rotten is alles bekend, maar voor de groentjes breekt er een spannende tijd aan: wat staat ons in de praktijk te wachten. Na de eerste middagmaaltijd gaat de deur voor de arriverende pelgrims open: het inchecken kan beginnen.

Het zonnige weer zorgt er ook voor dat de instroom vlot verloopt. De pelgrims worden aan de deur opgevangen en geïnformeerd over de documenten, reserveringen voor het avondeten en ontbijt en krijgen zo goed mogelijk antwoord op hun vragen in hun eigen taal. Engels, Duits, Frans en een enkele keer Nederlands, voor Spaans zijn Annemiek en Gerard de reddende engel. Geweldig leuk om mee te maken hoe ook onze gasten zich willen verstaanbaar maken.

Marisol zorgt voor het verstrekken van tickets met bednummers, avondeten en Desayuno.

Bewondering en respect voor de manier hoe ze dagelijks haar job invult, elke veertien dagen komt er weer een ander team en zij moet daar iedere keer op inspelen. Jammer dat de automatisering niet verder is doorgevoerd, het zou haar werk behoorlijk vereenvoudigen.

In de kelder bevindt zich ook de wasserij met zijn machines. Een aantal drogers blijken niet goed de was drogen, maar Ans en Marian weten dat op te lossen met hun technische kennis. Alles lijkt gereed voor het doen van de wasjes van de kleren van pelgrims die dat vragen, enkele dames zorgen voor dat ook dit proces gaat lopen.

Nadat de wasjes zijn gedroogd, worden deze gevouwen in de mandjes teruggelegd. Behulpzame mannenhanden komen daarbij zeker van pas, dus vooruit. Op de vraag “Hoe deze mondkapjes moesten worden gevouwen” kwam het antwoord dat die dingen damesslipjes waren. Ja, zo iets kan gebeuren, toch.

De mis in de kloosterkerk had de nodige belangstelling van de pelgrims. Aan het einde van de dienst werden zij naar voren geroepen voor een speciale pelgrimszegen op hun weg naar Santiago: een mooi moment voor de aanwezigen.

Onder het genot van een glaasje wijn wordt er na tien uur nog even terug gekeken en geëvalueerd. Er heerst een voldaan gevoel over onze eerste dag, enkele kleine aanpassingen worden besproken voor de dag van morgen. We hebben dankbaarheid ervaren en veel vriendelijke mensen ontmoet. Daar doe je het vrijwilligerswerk eigenlijk zelf veel geven en je krijgt daarvoor ook veel terug. Als we dit zo in de lucht kunnen houden als team, gaan we een prachtige tijd tegemoet.

Zaterdag 28 mei

We slapen op de 1^e en 2^e etage in een appartement voor de Hospitaleros. Om kwart voor zes in de ochtend staan er al enkele mensen beneden bij de deur, de eerste pelgrims gaan al op weg en om 6 uur gaat het licht weer aan dat daags ervoor om tien uur 's avonds werd gedoofd.

“Buen Camino” als afscheidsgroet aan de pelgrims die hun dank uitspreken voor alles wat ze ervaren hebben in de Albergue en van de Hospitaleros. De vriendelijke wandelaars en fietsers, hun oprechte hartelijkheid, hun lachende gezichten, het respect voor elkaar, even met ons op de foto: hier doe je het voor. Het geeft je extra energie voor de komende tijd.

Om acht uur is er even tijd voor ons ontbijt en daarna gaan we voor het eerst aan de slag met de schoonmaak. Wij doen de slaapzalen. De begane grond, de douches en toiletten op de 1^e en 2^e verdieping doet een professionele organisatie, de 3^e verdieping doen wij. We hebben al snel de slag te pakken en we kunnen het terras op tijd opzoeken voor ons bakkie koffie.

Er is even een moment van pauze voordat we aan onze lunch beginnen. We hebben weer op de menukaart van La Posada mogen aangeven welk voorgerecht, hoofdgerecht en dessert we willen hebben. De maaltijd voelt als een rijkelijke beloning en als een voorrecht.

Vanaf één uur 's middags kunnen pelgrims zich laten registreren bij Marisol, vanaf twee uur gaat de deur open en mogen de pelgrims naar hun bedden toe. Soms komen de pelgrims verspreid aan, soms in drommen, maar alles gaat gedisciplineerd. De met de taxidienst afgeleverde bagage of meegebrachte fietsen gaan achter slot en grendel in de opslag buiten het gebouw. Na het inchecken gaan de schoenen uit en dan naar de etages waar het bed wacht en natuurlijk de heerlijke douche om daarna fris en fruitig in vrijetijdskledij even te relaxen buiten op het terras van één van de twee restaurants.

Soms moet je anticiperen. Een Fransman wilde inchecken, maar hij had geen officieel identiteitspapier bij zich. Hij mocht binnen met zijn gezondheidspas voor deze keer.

Een wandelende pelgrim van Poolse afkomst is – helaas voor hem – de deur geweigerd omdat hij geen identiteitspapier bij zich had. Hij gaat kwaad weg en neemt de moeite om beide middelvingers op te steken bij het verlaten van het binnenterrein.

Het is even schrikken als een vrouw ons komt vertellen dat er een Duitse pelgrim in het gangpad ligt, hij is niet goed geworden. Ger gaat naar boven kijken wat er aan de hand is. De man blijkt bij bewustzijn en kan praten. De diagnose is vrij snel gesteld: de goede man blijkt al uren niet meer gegeten te hebben en te weinig gedronken en dan wil je wel om half zes in de namiddag onderuitgaan. Een landgenoot geeft hem een vloeibaar energiedrankje waarna hij zienderogen opknapt.

Zondag 29 mei

Ook vandaag is het weer mooi wandelweer, zonnig en droog en veel zuurstof in de lucht. Iedereen staat weer op zijn werkplek en alles draait als vanzelfsprekend. In korte tijd heeft het team de dingen goed op gang weten te brengen. De zieke Duitser is weer helemaal opgeknapt en wandelt weer verder.

Het is behoorlijk druk, er zijn veel oudere pelgrims en aan het einde van de dag worden de eerste slaapplekken in de kelder ingezet om de toestroom te kunnen herbergen. In de wasserij is het aanpotten om de stroom binnenkomende was te verwerken.

Willem is vandaag geïnterviewd door een verslaggever van de plaatselijke krant in Valkenswaard. Hij had zijn belangstelling opgeroepen nadat hij had verteld over het vrijwillige Hospitaleren. Enkele dagen later zou het artikel al te lezen zijn via internet, het is een prachtig verhaal geworden. Als team zijn we er natuurlijk trots op dat we zo naar buiten kunnen treden!

Vandaag zijn er twee bijzondere pelgrims geweest waarvan er eentje onze harten heeft gestolen. Midden in de middag komt er een gezin aan dat met twee fietskarren over voetpaden van de Ibaneta vanuit St. Jean-Pied-de-Port naar Roncesvalles zijn gelopen. Vader, moeder, zoon van 9 jaar, meisje van 4 jaar en een meisje van 18 maanden, allen lopend en opgewekt. Het is gewoon een prachtig gezicht om te zien hoe gedisciplineerd het gezin incheckt, de fietsen opbergt en naar de slaapplek gaat.

Soms sta je bij het ontvangen van een pelgrim met je mond vol tanden. Zo komt er een Koreaanse die geen westerse taal spreekt, er is alleen contact mogelijk in het Koreaans. En dan biedt de

techniek een prachtige oplossing: de vertaalapp op het mobieltje. Elk woord wordt vertaald in een Koreaanse pentekening van strepen, kubussen en driehoeken. Nog voordat de tekening af is, is de boodschap duidelijk en in no time weet ze waar ze kan gaan slapen.

Er komt ook een bijzondere pelgrim binnen, die - helaas voor haar – niet kan blijven. De Maleisische jonge vrouw wil inchecken en zit boordevol met vragen. Aanvankelijk worden deze met de nodige beleefdheid en geduld beantwoord. Maar al snel blijkt dat de jongedame vreselijk veel noten op haar zang heeft en blijft doordrammen: ze luistert niet naar wat er gezegd wordt en ze blijkt geen flauw benul te hebben van de voettocht waaraan ze begonnen is. Ze verwacht de luxe van een hotel en mensen die op haar aanwijzen van alles voor haar verzorgen. Om kwart voor tien 's avonds wordt ze de herberg uitgezet met het advies om naar het hotel Roncesvalles te gaan.

Maandag 30 mei

Als de deur om zes uur open gaat, is het buiten nat. De lichte druilregen blijkt de vertrekkende pelgrims te verrassen en ze trekken snel andere kleding aan. Wanneer Jack naar buiten gaat, ziet hij een jongeman in gestrekte houding met zijn rug op de grond liggen bij het fietsenhok, met zijn ogen dicht. Jack heeft Ger erbij gehaald en die constateert dat hij gelukkig nog ademt. Hij blijkt bezig te zijn met yoga om enige tijd later over te gaan tot mediteren in de houding van de fakir op het vliegende tapijt in de Efteling. Voor zijn vertrek vraagt hij ons team om met hem samen op een video-opname de yell "Save the soil" te roepen en dat doen we natuurlijk.

Het gezin met de drie jonge kinderen heeft tussen de overige pelgrims op de eerste etage geslapen. De kids vonden het geweldig en hebben aan een stuk doorgeslapen. De spullen worden op en in de fietsen op hun vaste manier gelegd en terwijl ze lopend op pad gaan, zwaaien wij ze uit: wat een prachtig gezicht.

Wanneer we ons gebruikelijke bakje koffie gaan doen, staat ons een verrassing te wachten. Onze prinses, zoals we het verwende Maleisische meisje hebben genoemd, staat naast ons aan de koffiefar. Ze vraagt ons weer van alles zonder te luisteren, we antwoorden netjes en even later is ze spoorloos verdwenen.

In de late namiddag komen er drie Nederlandse pelgrims uit Limburg, vlotte meiden op de e-bike die een stempel willen hebben, op weg naar Santiago. Ze willen ook een stempel in een Credential voor hun overleden broertje die zo graag de Camino had willen fietsen. We raken aan de praat en dan horen we dat ze de urn met zijn as bij zich hebben en een deel van de as hebben uitgestrooid op de Ibaneta, het andere deel zal bij het Cruz de Ferro worden uitgestrooid. De tranen staan in hun ogen, ook wij worden stil. Drie leuke, spontane, lachende, meiden zijn onderweg met een droeve opgave. En zo zijn er velen onderweg met een eigen last.

Jack heeft last van hoesten als hij in bed ligt en hij houdt zijn kamer hospitaleras uit de slaap. Dus naar de plaatselijke vrouwelijke dokter, die hem medicatie geeft en vraagt om over een maand weer langs te komen. Hij heeft bedenktijd gevraagd.

Ons bereikt het bericht dat er een dood wild paard ligt in een wei naast het voetpad naar Roncesvalles. Gieren uit de lokale gierenkolonie doen zich tegoeed aan het kadaver. De natuur heeft zijn balans gevonden, de opruimers doen hun werk.

Als je voor het eerst hier bent, kun je wel eens een fout(je) maken. Zo zag Rieneke een persoon zonder rugzak rondlopen bij het fietshok, dus stapte zij eropaf om te vragen wat hij hier kwam zoeken. De vermeende pelgrim was slecht geschoren en zag er niet echt verzorgd uit. Toen ze hem vroeg wie hij was kreeg ze als antwoord dat hij de prior was en verantwoording verschuldigd is aan het bisdom Pamplona voor de kerkelijke eigendommen in Roncesvalles. Rieneke heeft toen maar gauw kennis gemaakt met hem om erger te voorkomen.

Dinsdag 31 mei

Het dagelijkse afscheid van de vertrekkende pelgrims blijft bijzonder. Sommigen zijn al vroeg op, anderen moeten nog wakker worden als ze om zeven uur naar het ontbijt gaan. De zon schijnt en het is fijn wandelweer. De vorige dag is er een vrouw uit de Verenigde Staten aangekomen met wel een heel bijzonder kenmerk: de vingernagels van haar rechterhand waren beschilderd met tekens van de Camino. De jongedame wilde een video maken van haar pelgrimstocht en dus mocht het hele team met haar op de clip. Ondertussen sprong en danste ze dat het een lieve lust was. Later is ze vrolijk zwaaiend verdergegaan met haar Camino.

Die dag komen er weer meer dan tweehonderd pelgrims, een gezellige drukte en de pelgrims wachten geduldig op hun registratie en tickets. Een 'welcome', "soyez bienvenu" of "herzlich willkommen" doet de vermoeide gezichten veranderen in een glimlach alsof er een stuk spanning en vermoeidheid wegvalt.

Een jongeman heeft tijdens het wandelen last van zijn knie gekregen en gaat het wat rustiger aan doen.

Jack en Ger raken aan de praat met een Duitse pelgrim, die voor de vierde keer de Camino loopt. Hij vertelt dat hij jaren geleden een hartinfarct heeft gehad en dat hij – na een moeizaam herstel – toen vanuit Pamplona zijn derde Camino heeft gelopen samen met een aantal andere mensen en een priester, die elke dag een korte mis opdroeg. Hij had toen een grote kaars bij zich waarin de namen van zijn kinderen en kleinkinderen waren gegraveerd. Aangekomen bij het Cruz de Ferro werd de kaars ontstoken in de kapel. Dit keer loopt hij voor het laatst en hij heeft vier kleine kaarsen met namen bij zich voor het thuisfront. Voor hij vertrok uit Heidelberg, heeft hij met 'der lieber Herrgot' afgesproken dat hij 99 jaar oud zou worden. Op de vraag hoe het komt dat hij er zo goed uitziet, antwoordde hij: "Wein und Bier dass schencke Ich dir" had God gezegd.

Woensdag 1 juni

De blauwe hemel verradt dat het vandaag warm wordt en dat zal van de pelgrims extra inspanning vragen. Een jongeman moet bij het inchecken zelfs zijn kleingeld inzetten om binnen te kunnen, maar merkt dat hij welgeteld vijf eurocent tekortkomt. "Daar doen we niet moeilijk over" zegt Willem en hij maakt aanstalten om dat aan de man mee te delen. Deze komt terug met een muntstuk van twee euro dat hij juist op de grond gevonden heeft. Toeval bestaat niet, dit moet iets van de heilige Jacob zijn! Er komt een vrouw binnen, die vertelt dat haar vriendin verdwaald is tijdens de afdaling van de Ibaneta. Marisol schakelt de alarmcentrale in via 112. Er kan telefonisch contact worden gelegd met de verdwaalde vriendin waarna deze wordt binnen geloodst via de telefoon. Oververmoeid en huilend van blijdschap komt ze aan in onze herberg waar Rieneke haar opvangt. Ze had de verkeerde afslag genomen en had een deel van het pad de verkeerde kant op gelopen. Eind goed en dat telt.

Donderdag 2 juni

Als je 's morgens lekker spek met ei kunt eten, is dat een heerlijke start van de dag. De pelgrims zijn vanaf zes uur weer op pad gegaan en een stevig ontbijt gaat er altijd in. De rollen zijn verdeeld, het schoonmaken van de slaappleatsen, het verschoneren van kussens, het keren van bedden en wat dies meer zij, kan beginnen. Er komen elke dag verloren of achter gelaten voorwerpen tevoorschijn, soms vraag je je af hoe is dat mogelijk. Mooie stukken nieuwe kleding, schoenen, medicijnen, snoertjes en oplaadkabels, drinkflessen, truien, en ga maar door. Is het gehaastheid, is het vergeten of domweg slordig?

Het team is stilaan een geoliede machine geworden die met plezier de zaken oppakt. De behoefte om af te wisselen wordt kenbaar gemaakt en als vanzelfsprekend ingevuld zonder morren. Acht voor elkaar onbekende vrijwilligers, we doen het gewoon.

Om elf uur zijn de nieuwkomers te gast bij Don Valentin die hen het museum en delen van het klooster laat zien. De Don geeft tekst en uitleg bij een aantal prachtige kunstschaten die stammen uit de 13^e eeuw. Op de eerste etage bezoeken ze onder meer het archief met ruim 15.000 wetenschappelijke boeken. Prachtige handgeschreven werken uit de 13^e eeuw, rijk geïllustreerd met tekeningen en gouden en zilveren versieringen. We hebben ook naar de Libelle en Margriet gezocht, maar helaas... Met een glaasje Patxarán en

een koekje is afgesloten in de kamer van de Don.

Het hele gebouw is bezet, er staan drie tenten en de winterherberg hebben we moeten inzetten om de pelgrims te herbergen. En dan is er ook veel te wassen. Een Spanjaard is zo snugger om zijn elektrisch scheerapparaat in de was te laten zitten, een Amerikaanse vond het nodig om haar paspoort te laten mee wassen, gelukkig was dit nog toonbaar.

Hoewel onze focus primair ligt op de pelgrim, gaan we niet voorbij aan de staat van onderhoud van het gebouw. Veiligheid van onze gasten, wetgeving, dagelijks onderhoud en omissies zijn soms onderwerp van gesprek, omdat we ons betrokken voelen en zaken om aanpak vragen. De Jefe zal alles onder de aandacht brengen van de verantwoordelijken.

Vrijdag 3 juni

De vroege vertrekkers kunnen hun hart ophalen: goed zonnig wandelweer vandaag. Het Nederlandse paar dat zich gisteren opvallend vervelend had gedragen, is ook op tijd weg. Als pelgrim naar Santiago sta je open voor andere mensen, ben je positief en blij met de hartelijkheid die je onderweg ontmoet, toch. Maar er zijn mensen die de kunst verstaan om bij andere mensen de haren overeind te doen staan, nu lukte dit twee Nederlanders. Alle ramen op de slaapzaal moesten open staan vanwege Covid-19 vonden zij en ze begonnen tweespalt te zaaien op de slaapzaal. Momenteel zijn er in Spanje geen beperkingen voor slaapzalen en er volgde dan ook een stevige discussie daar andere slaapzaalbewoners het koud hadden. Tijdens de dagelijkse evaluatie is dit gedrag o.a. aan bod gekomen en het team komt met een creatief voorstel. Indien bij jeugdige geslachtsrijpe pelgrims dit soort van gedrag wordt vermoed, zou het ziekenfonds gratis condoms

moeten verstrekken om verder verspreiden ervan te voorkomen. Het zit even niet mee bij het inchecken, omdat het scanapparaat hapert met lange wachtrijen tot gevolg. We hanteren de kleurencodes, zodat de wachtenden ook naar buiten kunnen gaan en de wachtrij minder lang is. Een Amerikaanse opa is met drie van zijn kleinkinderen in de leeftijd van 18, 17 en 15 jaar onderweg naar Santiago. De jongste, een jongen, is thuis erg gesloten en wilde eigenlijk niet meegaan. Toch hebben zijn zussen hem weten over te halen. Vol trots vertelt grootvader hoe de jongen is opgebloeid en volop praat, hij kan het niet geloven. Vandaag rolt voor het eerst mist de Ibañeta af, koudere lucht die tijdelijk als een deken over ons heen gaat liggen. Even later prikt de hete zon er gaten in en is het weer zonnig.

Enkele dingen, die we thuis ook zouden oppakken, heeft onze Jefe hersteld: een wc-bril en enkele bakjes van de geldopvang in de lockers. Gewoon doen. Hij heeft aan Henk Trimbach, voorzitter van de Werkgroep Hospitaleren, verhaal gedaan over onze eerste week in de Albergue en daarbij aangegeven dat deze zonder klachten, ongelukken of schades is verlopen.

Zaterdag 4 juni

Elke pelgrim heeft zo zijn eigen kijk en aanpak van de Camino en soms zijn er wel erg bijzondere mensen bij. Om zijn Camino te kunnen afleggen, heeft een Spanjaard een karretje achter zich en trekt dat voort met een speciale gordelriem. Hij is onlangs geopereerd aan beide schouders en kan geen last verdragen. En dan de Duitse vrouw uit Osnabrück, midden zestig, die op 28 februari 2022 is vertrokken en vandaag lopend in Roncesvalles is aangekomen met haar karretje vol bagage en haar tent. Ze vertelt dat ze naar Santiago onderweg is en dan weer te voet teruggaat naar huis: ruim 5600 kilometer! Ze verwent zich vandaag met een bed in de Albergue, het miezert op dat moment en het is al laat in de middag. Onwillekeurig krijg je bewondering voor zo iemand die met weinig tevreden is en een glimlach met zich meedraagt.

Midden op de middag komt er een vijftal jonge Brazilianen op de fiets aan, ze maken deel uit van een groep van 9 personen, hebben gereserveerd, de overige vier zijn nog onderweg. Terwijl ze nog even wachten op hun kameraden, slaat het weer om: de zon maakt plaats voor volledige mist, je kunt maar weinig zien. Het wachten duurt langer en twee leden van de groep komen binnen: de andere twee zijn ze kwijtgeraakt in de mist. Meteen worden de Bomberos ingeschakeld en met enige moeite worden de twee achterblijvers telefonisch gelokaliseerd en weer op het goede spoor gezet. Als ze aankomen bij ons blijkt dat ze de verkeerde afslag hebben genomen in de dichte mist. Doodop en met tranen in de ogen gaan ze naar hun slaapplekken, nemen een douche en eten daarna nog vlot wat.

En dan is het er toch, lang tevoren aangekondigd en steeds weer vooruit geschoven naar een later tijdstip: een onweer. Eigenlijk stelt het onweer niet echt veel voor, het is een ontlading van opgebouwde warmte en de koude lucht, na tien 's avonds even door regenen en hopelijk morgenvroeg weer droog.

Zondag 5 juni

De lichte druilregen maakt al weer plaats voor droog en zonnig weer en de stoet pelgrims komt langzaam op gang. Nog voor de deur om zes uur open gaat, zijn de vroege vogels weg. Andere pelgrims gaan nog dromerig naar hun Desayuno bij een van de drie restaurants om daarna op pad te gaan. Het is vandaag Pinksteren en het zou een doorsnee dag worden zonder echt noemenswaardige feiten.

Maandag 6 juni

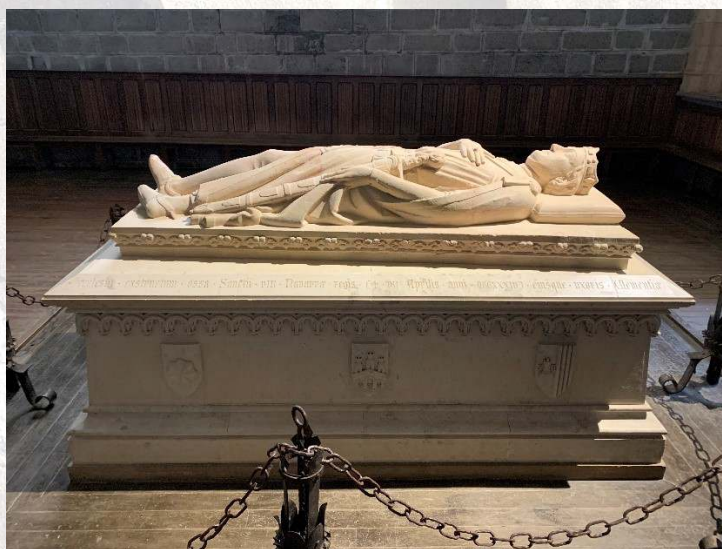
De ochtendzon is er al vroeg bij, pelgrims vertrekken zoals gewoonlijk op tijd en nemen met een opgewekt 'bedankt voor alles' afscheid. Een dag zoals altijd, geen Tweede Pinksterdag hier in Spanje, maar een gewone werkdag. Toch zijn er vandaag twee vermeldenswaardige voorvallen. Bij het oplopen van de trap naar haar etage komt een vrouw ten val en komt met haar linkerarm op de rand van een traprede terecht. Met moeite weet ze Mostrador te bereiken waar ze door ons wordt opgevangen, er is geen sprake van een zichtbare breuk. We waarschuwen Marisol en 112, ze wordt per ambulance naar het ziekenhuis vervoerd waar ze te horen krijgt dat haar onderarm op twee plaatsen is gebroken. Ze brengt met de arm in het gips de nacht door in onze Albergue en vertrekt de volgende ochtend met de bus naar Toulouse.

Het is ruim elf uur 's avonds als de bel gaat. Willem kijkt uit het raam en Annemieke, die zojuist naar haar 'thuis' is vertrokken, vertelt dat er nog twee pelgrims aankomen. Willem en Ger doen open en laten de twee pelgrims binnen: vader en zoon. Ze zouden op tijd zijn aangekomen, maar vader was een aantal keren gevallen en was steeds meer vermoeid geraakt. Vader heeft geen noemenswaardige verwondingen. We geven beiden wat te eten en te drinken en brengen hen meteen naar een slaapplek in de kelder. De volgende ochtend gaan ze met de andere pelgrims weer op pad.

Dinsdag 7 juni

Het is een dag zoals andere gewone dagen zonder echte bijzondere dingen. Je raakt op zeker moment gewend aan van alles, het woord 'routine' duikt op, het circus draait gewoon door. Het aantal gasten is duidelijk minder, de wasserij heeft weinig te doen en een bus met Poolse wielerpelgrims komt aan. Ook een autobus vol met Duitse wandelaars komt aan, ze gaan starten in Roncesvalles en ze komen nu bij ons hun eerste stempel halen.

We zijn vandaag opnieuw te gast bij Don Valentin, de nieuwkomers gaan mee. Zij brengen een bezoek aan twee kerken, de crypte, de silo van Carlomagno en Sancho el Fuerte. Prachtig mooi, historisch, goed bewaard gebleven met een grote historische betekenis. Er is in de eerdere jaren vaak zoveel sneeuw gevallen dat delen van een galerij onder het sneeuwdek is bezweken en later moest worden gereconstrueerd. In onze tijd valt er beduidend minder sneeuw.

Woensdag 8 juni

Het weer zou onbestendig worden volgens de app en dit keer komt het uit: in de namiddag komt er een druillige regen en pelgrims hebben een poncho om. Er zijn geen bijzondere dingen op ons afgekomen, maar twee zaken zijn vermeldenswaard. In de druilregen komt een gezin met zes kinderen afkomstig uit de USA aan de deur, er wordt gevraagd of ze hier kunnen eten. Hoewel ze niet bij ons komen logeren, geeft Willem het gezin een plek in de eetzaal voor de pelgrims. Ze gaan zitten, beginnen met een gebed, eten vervolgens gezamenlijk, ruimen alles netjes op en gaan weer verder op hun weg naar Santiago. Prachtig om te zien hoe dit gezin in alle rust te zien eten zonder buiten in de druilregen te moeten zitten.

Ger staat 's avonds buiten te praten met een Duitse man, die een sigaret rookt op een bank. Hij ziet zijn wandelmaatje komen uit de pelgrims mis en vraagt haar hoe ze de mis vond. De vrouw zegt niets, schiet vol en hoewel ze het probeert te verbergen is duidelijk te zien dat ze meteen begint te huilen. Ze gaat huilend op een andere bank zitten, de tranen rollen over haar wangen. Ger gaat naast haar zitten en er volgt een kort gesprek tussen hen beiden. Zonder verder in details te treden, vertelt de vrouw dat ze als verpleegkundige de afgelopen jaren werkzaam was met Covid-19 patiënten en zij daarvan psychisch erg heeft geleden: ze zit op een dieptepunt. Het luisterend oor brengt haar tot bedaren.

Allemaal hebben we de verhalen gehoord over de zware belasting van het verplegend personeel van Covid-19 patiënten. Nu zien we van nabij welk een uitwerking zulks op een verpleger kan hebben. Laten we hopen dat ze door het lopen naar Santiago weer tot zichzelf komt.

Donderdag 9 juni

Vandaag is het de laatste hele werkdag voor ons en we beseffen maar al te goed dat het er weer op zit. Natuurlijk waren het vermoeiende lange dagen, maar wat we ervoor teruggekregen hebben, overtreft alle verwachtingen. We gaan het werken in Roncesvalles missen, sommigen meer, anderen minder. Wij hebben ons best gedaan en kijken terug op heel fijne tijd met leuke collega's, die erin geslaagd zijn hun opdracht als team op een goede manier in te vullen en er voor de pelgrims onderweg te zijn. Getuige de vele reacties van de pelgrims hebben wij met onze inzet een positieve bijdrage geleverd aan het imago van het Genootschap van Sint Jacob.

Vier groentjes en vier met routine

Werkten van zes tot 's avonds tien

Voor die boodschap

Van het Genootschap

"Ga de pelgrims helpen en bedienen."

Ze moesten nog aan elkaar wennen

In Roncesvalles de zaken verkennen

Dat duurde maar effe

We hadden een Jefe
Die liet ons de hele dag rennen.

Om zes uur gaat de deur open
Komen pelgrims hun bed uitgekropen
Er begint dan weer een dag
Dus gauw maar weer aan de slag
Ze beginnen zo met fietsen en lopen.

Denk niet dat er lang wordt gezeten
Want als we hebben ontbeten
Wordt er goed gemopt
Zo nodig gesopt
En kijken of pelgrims iets hebben vergeten.

En dan samen een koffie na het douchen of verfrissen
Voordat we aanschuiven aan onze middagdissen
Iedere dag dit voorrecht
Keuze genoeg bij elk gerecht
Dit gaan we straks thuis zeker missen.

Bij de auberge staan de pelgrims in de rij
Als ze ons zien, worden ze al blij
Er wordt ingecheckt
En vrolijk gebekt
Hij, soms een groep, soms een zij.

Ze komen met bergen bagage
Vervoeren per taxi is een rage
Fietsen in het hok
Een rugzak, een stok
Een bed op de tweede etage.

De hele dag lopen en staan
Om tien 's avonds is het gedaan

De voordeur sluit dicht
En uitgaat het licht
Ons gevoel is helemaal voldaan.

Het was een hele klus voor ons allen
Die ons reuze is bevallen
Tot volgende keer
Want wij komen weer
Hospitaleren in Roncesvalles.

Spanje, Roncesvalles

10 juni 2022

Periode 8 vrijdag 10 juni t/m vrijdag 24 juni 2022

Hospitaleros: Jacob Hoogendoorn, Marianne Sprengers, Janneke Erenga, Peter Stoks, Daniel de Kramer, Jan van Bruchem, Siny Wolters, Silvio Mesman

Aantal pelgrims : 2.089

Vrijdag 10 juni

We zijn vandaag begonnen! Groep 8 bestaat nu uit 8 personen: we stonden op de lijst met 9 mensen, 2 vielen uit en Peter Stoks is in het gat gesprongen. Helaas is zijn rugzak kwijtgeraakt op de vlucht naar Bordeaux. Dus is hij nog in Bayonne, in afwachting van zijn bagage. Toch moeilijk hoor, even een paar dagen met NIKS op reis!

En nog een calamiteit: Jan werd gerold in de Metro, tijdens de overstap in Parijs. Portemonnee met pasjes en geld: zomaar foetsie. Dus mensen, let op in de Metro, want er wordt echt op ons geloerd door de zakkenrollers!!!! Ook belangrijk is om nog in Frankrijk zelf aangifte te doen, dus niet te wachten tot Spanje. Hoorden we van de Gendarmerie in Saint Jean-Pied-de-Port.

Na de informatieve en gezellige overdracht met groep 7 werden de drie beginners samen met de 4 gevorderden voor de leeuwen gegooid. Maar dit blijkt toch een goede balans te zijn, die drie om vier, en de leeuwen bleken allemaal rustige en aardige pelgrims te zijn. En gelukkig niet al te veel voor zo'n eerste inwerkdag, dus: een mooi begin, op een prachtige, zonovergoten dag!

Zaterdag 11 juni

's Morgens aan het ontbijt worden we verrast met deze Haiku van onze Jefe:

Angstig gezichtje / Om 10 uur is de deur dicht! /Mag ik nog binnen? Naar aanleiding van een Amerikaans gezinnetje dat gisteravond na tien uur nog aan de deur belde. Het jongste meisje maakt zich zorgen! Natuurlijk mochten ze nog binnenkomen.....

Vandaag heeft Peter zich met rugzak bij ons gevoegd, we zijn nu als team 8 compleet. De dag verloopt rustig, de zon schijnt, er worden wat taken gewisseld en iedereen raakt steeds meer ingewerkt. We evalueren elke avond en vanavond komen de calamiteiten die zich kunnen voordoen, aan de orde, want het is handig om te weten hoe iedereen dan moet gaan handelen.

Zondag 12 juni

Vandaag begint met zon en eindigt in de mist. Het wordt zowaar een full house! De Don komt ons begroeten en belooft voor morgenochtend een rondleiding. Handig is ook een actielijst die onze

Jefe opstelt voor elke dag. Die gaat vanaf nu op het prikbord.

Het wordt drukker en drukker in onze herberg. Het bijwonen van de pelgrims mis-met-drie-heren blijkt heel veel stress weg te kunnen nemen. En Marianne en Peter worden en passant nog ingezet als collectant...

Maandag 13 juni

Tijdens de rondleiding van Don Valentino krijgen we ervan langs van ene Julio. Wat was het geval? Peter had gisteren geregeld dat een wandelpriester uit de VS een mis kon opdragen in de kapel, voor zijn ernstig zieke moeder. Blijkt dat de deur daarna de hele nacht is opengebleven. Nou, de

rapen waren gaar! Was de dag gisteren behoorlijk druk, vandaag was het dan weer veel te stil. Het is ook nooit goed. Maar het weer zat mee: aan de ene kant van de berg mist en wolken, bij ons steeds meer de zon.

Dinsdag 14 juni

De temperatuur stijgt. Er worden hete dagen verwacht. Desalniettemin komt er een groep van 38 Spaanse scholieren binnen die de komende dagen een stukje gaan lopen op de Camino Frances. Ook arriveert een gezin met drie kinderen, waarvan de vader zijn vijfjarig dochtertje met het syndroom van Down in een speciale rugzak meedraagt. In de wasserij horen we dat de vele klanten aangenaam verrast zijn door onze was service. Het is er dan ook druk, met hand- en machinewas. De twee centrifuges oogsten veel bewondering, want die zijn toch voor de meeste mensen onbekend en curieus. Maar o zo snel en effectief!

De mis verschaft Siny, Janneke en Marianne op het eind van de dag welkome verkoeling. En ook inspiratie, want Don Valentin is vandaag 79 jaren geworden en staat er nog altijd heel vivant bij.

Woensdag 15 juni

Vandaag nog warmer dan gisteren. De meeste pelgrims komen uitgeput aan. Maar er zijn altijd uitzonderingen. Zoals een Koreaan die in vijf uur vanaf Saint Jean-Pied-de-Port naar hier liep, met 22 KG op zijn rug en in een temperatuur die inmiddels was opgelopen tot 34 graden. En, en passant, nog allerlei rommel opruimde onderweg. En dan dat hondje dat vanuit Orisson was meegelopen met een Duitse pelgrim. Het mocht natuurlijk niet naar binnen, maar werd toch vele malen gesignaleerd in de gangen van de Albergue. En er net zo hard weer uitgeknikkerd. Daniel presteert het om ons bij de avondmaaltijd een zelfgemaakte tortilla voor te schotelen, die niet van de originele Spaanse tortilla te onderscheiden is.

Donderdag 16 juni

Gelukkig is het goed afgelopen met ons pelgrimshondje: de Guardia Civil had gehoord van de vermissing van de eigenaar in Saint Jean-Pied-de-Port en kwam het beestje bij ons ophalen. Eind goed al goed!

Dezelfde goede afloop overkwam een Koreaan, die meer dood dan levend bij ons arriveerde. Met water, een koude douche, veel aandacht van onze bezorgde Jefe en zijn schone kleren uit de wassalon kikkerde de man gelukkig weer helemaal op.

Vrijdag 17 juni

Vandaag rond de 35 graden, dus een hele klus voor onze pelgrims. Bij een van de Spaanse pelgrims steeg de warmte dusdanig naar het hoofd, dat ie temidden van een groepje verontwaardigde dames in het verkeerde bed belandde, en niet meer van wijken wilde weten. Gevolg: veel bombarie en uiterst tactisch manoeuvreren door Peter. Waardoor de man toch naar een ander bed vertrok. De Spanjaarden waren wel bezig vandaag: een grote groep van zeven probeerde luidkeels voor te dringen bij de inschrijvingsbalie. Dit keer was het Daniel die ze in toom hield. Peter trakteert ons vanavond op heerlijke hete kip; en op zakdoekjes, want de een na de andere Hospitalero krijgt een zere keel en wordt verkouden.

Zaterdag 18 juni

Francine van den Bergh komt in haar hoedanigheid als Hoofdredacteur van de Jacobsstaf bij ons op bezoek. Zij kampeert in Espinal en vindt het een buitenkans om het reilen en zeilen van Roncesvalles nu eens van binnenuit te mogen bekijken. Ze krijgt een rondleiding in het gebouw van Daniel en besluit om morgen een volledige dag mee te draaien als trainee-Hospitalero om een goed beeld te krijgen. Wat wij niet weten, is dat onze Jefe Jaap ondertussen voortdurend aan warmte-management doet. Hij maakt luiken en ramen open en dicht op alle verdiepingen, afhankelijk van de wind en de temperatuur. Zo zijn er veel zaken die op de achtergrond door ons allen worden gedaan, niet zo heel erg in the picture, maar o zo nuttig en noodzakelijk! Het wordt onderhand echt een geoliede machine, ons team 8.

Zondag 19 juni

Francine komt niet alleen kijken, maar draait vandaag een dagje met ons mee om daar later over te schrijven in de Jacobsstaf. Alles komt aan bod: ontbijt klaarmaken, meehelpen om de eerste verdieping schoon te maken. Ook de kussenslopen afhalen, wassen en weer om de kussens doen, en het pledgen van de vloer zijn vandaag aan de orde.

Onder de koffie laten we onze gedachten gaan over de verhouding man/vrouw bij de pelgrims. Wij denken dat er meer vrouwen dan mannen zijn. En de leeftijdscategorieën 30- en 60+ hebben daar de overhand. Na een bezoek aan de kerk, samen met Siny, staat Francine vanaf 14 uur bij de voordeur om de pelgrims samen met de andere Hospitaleros te verwelkomen. Dat geeft inzicht in ons publiek van vandaag. Francine wil dan ook morgen om 6 uur weer terugkeren in de Albergue om aan de deur “haar” pelgrims weer uit te zwaaien. Haar enthousiasme is voor ons ook weer

een opsteker: wat doen we hier met z’n allen toch goede werken!

Maandag 20 juni

Na de lunch nemen we afscheid van Francine, die vanaf 6 uur met ons de pelgrims uitzwaaide. Er kwamen wat emoties om de hoek: zij had het met ons heel erg naar haar zin gehad en had een goed beeld gekregen van het reilen en zeilen in onze pelgrimsherberg. Zij roemde onze inzet en onze tomeloze energie, positieve uitstraling en mateloos enthousiasme. Wij werden er verlegen van. Een pelgrim in de wassalon is ook al zo enthousiast over de Albergue en belooft ons met een hoge Donativo. Via het VVV-kantoor worden we gealarmeerd vanwege grote branden, onderweg op de Camino Frances. Er zouden geen pelgrims meer verder op weg mogen. We besluiten ons bij onze leest te houden, de pelgrims door te verwijzen naar de VVV, en verdere berichten maar af te wachten.

Dinsdag 21 juni

Vandaag heeft Jan een gesprek van 20 minuten in het Engels met een pelgrim. Totdatop de vraag: “Waar kom je vandaan?” degene antwoordt uit Nederland te komen...!

We worden verblijd met een groep van 59 schoolkinderen uit Alicante. Zij komen met de bus en allemaal met grote rolkoffers. Ze gaan een stukje lopen. Omdat er een goede begeleiding van 5 docenten opzit, hebben we geen kind aan ze.

Don Valentin geeft ons een tweede rondleiding: van de Oude herberg, Silo, Kapel, Mausoleum Sancho II, via de zolder van de kerk met een bijzondere dakconstructie naar de crypte van de kerk, die daar is ontstaan omdat er een groot gat in de grond zat.

Woensdag 22 juni

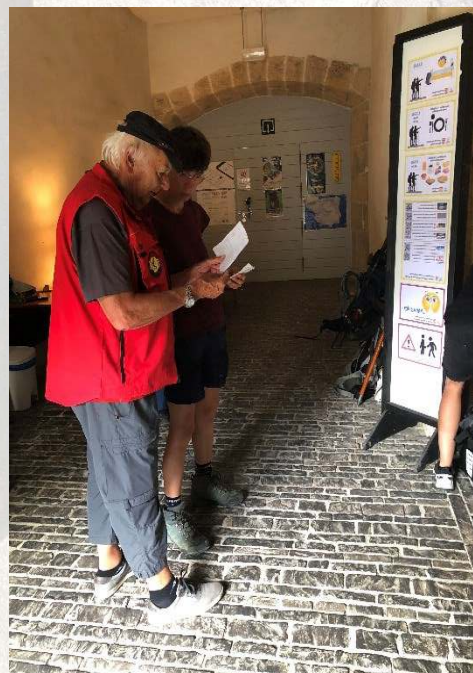
Peter, onze keukenprins, heeft de keuken gezuiverd van allerlei ver en minder ver over-de-datum zijnde etenswaren. We zijn goed op ons schoonmaak-schema, in afwachting van de komende groep.

Donderdag 23 juni

Bij de lunch schuiven Jos en Noortje Spekman aan. Zij zijn op doortocht vanuit Portugal en komen als oudgediende Hospitaleros even een kijkje nemen. Jos kan het niet laten, en staat om 2 uur bij de deur!

Vrijdag 24 juni

Hebben we de overdracht met team 9. Zij gaan dit dagboek vervolgen, heel veel succes gewenst!!

Periode 9 vrijdag 24 juni t/m vrijdag 8 juli 2022

Hospitaleros: An Pikker, Hans van Zeijl, Ali Barendregt, Marion van Engelen, Rudy Cornelis, Henny van Vugt, Hans van Vugt, Diana Quanjer

Aantal pelgrims: 1.942

Vrijdag 24 juni De eerste dag: overdracht en aan het werk

Verzamelen bij La Posada, dat is het credo voor vrijdagmorgen 24 juni 2022!.

De avond ervoor eten wij -als Equipo 9, met elkaar aan de ronde tafel in het hotel. De verhalen over al onze aanliegroutes dwarrelen over tafel en de maaltijd en een mooi glas wijn sterken ons. Wat wil je ook, vier kwamen lopend over de weg, een van ons liep een stuk op de Camino, een ander arriveerde per trein en de 8ste van ons team maakte zich verdienstelijk als taxichauffeur omdat de bus op dat moment niet meer reed.

Dan, dat verzamelen, dat had tot doel om met elkaar lopend naar Burguete te gaan en daar een ontbijtje te doen. Het weer is vriendelijk en we lopen al keuvelend de kilometers naar het terras. Toevallige ontmoetingen doen zich ook daar weer voor, zo eigen voor de Camino. We kwamen het Amerikaanse stel uit Vermont tegen, Laura en Darren, met wie we in Saint Jean-Pied-de-Port in het Beilari hostel hadden gegeten. Zij kregen vorig jaar te horen dat ze nooit kinderen zouden kunnen krijgen, en besloten om hun verdriet daarover te verwerken door de Camino samen te lopen. De reis was geboekt en voor ze vertrokken, bleek zij zwanger te zijn. Ze is nu 16 weken en loopt met volle bepakking in de hoop Santiago te bereiken.

De overdracht van Equipo 8 op 9 begint precies op tijd in de bibliotheek. De uitzwaaiende groep trakteert ons op koffie/thee en heerlijke taart. We volgen het draaiboek en daarmee verloopt de overdracht gesmeerd. We krijgen de beste wensen mee voor twee positieve weken. Dank! Het is mooi weer, daardoor niet druk in de wasserij. De avondmaaltijd is courgettesoep met broodjes. Om 20.00 uur is de eerste verdieping van de herberg bezet, echter nog niet alle pelgrims die reserveerden hebben zich gemeld. Er arriveert een pelgrim die Parkinson blijkt te hebben, en met wat hulp onzerzijds bij het invullen van formulieren wordt hij ingecheckt. De Equipo-leden komen voor thee de huiskamer binnen. Het geld van de wasruimte en de andere Donativos wordt geteld, het lijkt als een ouderwetse bank. Deze eerste avond verloopt rustig en er is tijd voor elkaars verhalen tussen de werkzaamheden door. Nog even dan gaan de lichten uit. Dan kunnen wij aan de evaluatie van deze vrijdag beginnen. Even na tien is het zover, er zijn geen bijzonderheden, wel een paar opmerkingen die An weer meeneemt. Ook vullen we het schema voor de werkzaamheden voor morgen in. We ontspannen nog even en duiken in ons bed, het was een mooie start, dat concluderen wij met elkaar.

Zaterdag 25 juni Onze 2e dag: even erin komen voor het vertrek en met de schoonmaak

Diana en Hanz drinken om 5:45 uur een eerste bakje thee en zijn om 6 uur paraat om de pelgrims weer los te laten. Om 5:03 uur hebben we de deur al in het slot horen vallen door zeer vroeg vertrekkende pelgrims. Fietsenhok, wasserij en Jacobskapel ook opengedaan. Er zitten al wat pelgrims te wachten om losgelaten te worden. Langzamerhand druppelen er steeds meer naar beneden en vertrekken. Anderen moeten nog even wachten omdat het ontbijt pas vanaf 7 uur genoten kan worden. Ondertussen zijn er nog een aantal pelgrims die hun bagage inleveren om vervoerd te worden naar een volgende plaats/Albergue. En ook de muziek nog aangedaan om 6:30. Er is ook nog iemand die een nietmachine vraagt om een riem vast te zetten en zelfs een pelgrim die 2 Credentials aan elkaar wil plakken omdat zijn Franse deel vanaf Le Puy en Valey er al op zit en hij verder wil stempelen op een Spaanse Credential. Op mijn opmerking dat hij dan zo'n beetje op de helft was werd ontkennend gereageerd want hij ging zeker nog terug vanuit Santiago naar Toulouse. Zou me niet verbazen als Finistère daar nog bij gaat komen.

Dan begint het tegen 8 uur te lopen en komen de laatste pelgrims na hun ontbijt de spullen ophalen en sluiten we de deur om van ons ontbijt te genieten dat vandaag door Hans en Ali verzorgd wordt. Ondanks een (alweer) falende citruspers toch een uitgebreid ontbijt met gekookt eitje, aardbeienjam van Zoetermeerse bodem en yoghurtjes met muesli. Ja, en dan begint de schoonmaak natuurlijk. Gelukkig maar 2 verdiepingen, dus met wat opstart (hoe was het ook allemaal weer) toch nog ruim op tijd klaar zodat er zelfs door enkele nog gedoucht kon worden voor de koffie om 11 uur bij Casa Sabina.

Na de koffie gaan een paar naar Burguete en andere wat voor zichzelf doen maar voor je het weet is het dan alweer 12:45 uur voor het middageten in Casa Sabina en zodra de 3 gangen zijn gesoupeerd moet er toch nog gehaast worden om op tijd te zijn om vanaf 14 uur de pelgrims weer op te vangen die inmiddels in redelijke aantallen rondhangen op het terrein en de terrassen van Orreaga.

Marion en An gaan als een trein met hun Spaanstalige communicatie, met grote dank aan Duolingo. 's Middags trekken de wolken naar beneden en wordt het ijskoud. En de weersvoorspelling is regen, dus de poncho's verkopen goed. Een Belgische dame vraagt speciaal om een laag bed en ontdekt later dat ze niet in hetzelfde hokje ligt als haar vriendin en wil dat dus weer veranderen. Ze blijkt zelf op weg te zijn als Hospitalera naar Los Arcos. Wij hopen dat haar pelgrims minder veeleisend zullen zijn.

An ontvangt een pelgrim met Alzheimer, die zijn compagnon kwijt is, deze laatste is nog onderweg. Hij is ook zijn bed-ticket kwijt en kan zich het bednummer niet meer herinneren. Zijn tas met kleren is hij ook kwijt. Met Sherlock Holmes kwaliteiten vindt An het bednummer en hij wordt van een Roncesvalles hoodie voorzien.

Er komen veel Spanjaarden aan en ik denk weer vanwege de Duolingo-prestaties verlopen de gesprekken heel gezellig. Een stel uit China zoekt op de telefoon naar de email bevestiging van hun

reservering en Marion helpt ze door het enige woord in Europese letters voor ze uit te spreken dat ze in de email ziet: Roncesvalles. Gevonden dus!

Zondag 26 juni

De dag begon met wat horten en stoten, want het dopje van de sinaasappelpers was alweer kwijt. De vorige groep had er eentje per ongeluk weggegooid en na veel gezocht en gegraai in volle vuilniszakken, werd het weer gevonden! Toch een ontwerpfout, als dat twee keer achter elkaar gebeurt. Afijn, er was dus versgeperst sap bij het ontbijt. De gezondheid laat wat te wensen over. An had gehoest, Rudy was al een paar dagen verkouden en Marion was ook verkouden geworden. Besloten werd toch even op Covid te testen, en meteen bleek dat helaas An positief testte. Grote schrik! Meteen allemaal testen, en Rudy bleek ook positief. Allemaal de maskers op meteen. Slaapkamers werden herverdeeld. Marion ging naar bed. Even afwachten hoe we ons allemaal voelen de komende dagen.

Hans had een bijzonder helder moment toen een pelgrim een wasje kwam afleveren. Na duidelijke waarschuwingen om toch vooral alle zakken van de broeken te legen, en de was in de machine zat, hoorde hij een tikkend geluid. Toch nog even kijken en ja hoor, een mobiele telefoon werd gered vlak voordat de machine aanging. Nu even wachten hoelang het zou duren voordat de pelgrim haar telefoon kwijt was: 10 minuten, helemaal in paniek! En wat een opluchting dat Hans hem gered had. Hij was haar 'engel'. Hanz ontdekte later dat deze dame niet eens in de herberg sliep, maar in La Posada, en haar was aangeraden om te kijken of wij het wasje voor haar konden doen. Komt wel eens vaker voor. Ze kwam nog drie keer terug om Hans te bedanken en een mooie fooi was ook onderdeel van de dank.

Maandag, 27 juni

Er heeft noodgedwongen een herschikking plaats gevonden van de werkzaamheden. De flexibele overblijvers zetten de schouders er flink onder. Ali en Hanz zijn vanmorgen de "early birds" en zwaaien de pelgrims uit. Het is koud, mistig en een miezerige regen doet de wandelaars huiveren.

Er worden meer poncho's en truien verkocht dan gebruikelijk op dit tijdstip. Het uitzwaaien wordt erg gewaardeerd. Henny en Diana zullen op momenten dat Marisol pauzeert, de Mostrador bemensen.

Henny begint de werkzaamheden al behoorlijk onder de knie te krijgen en met geestelijke en praktische steun van Diana vormen zij een succesvol duo. Maar eerst moeten zij zich gaan bemoeien met het ontbijt.

De huiskamer wordt in korte tijd omgetoverd tot een "place to be". We genieten van de vele heerlijkheden die het klooster ons biedt. An en Rudy willen ondanks alles toch meehelpen. De enige mogelijkheid is de Laundry. Het blijkt een gouden greep getuige het aantal wasjes dat zij samen hebben verwerkt. Net geen record (op 1 was na) maar toch een eervolle vermelding. Marion doet haar best om snel weer op de been te zijn. Wij hopen voor haar het beste.

De pelgrimage is vandaag slowmotion. Veel Amerikanen, Spanjaarden en Fransen. De meeste wandelaars (een enkeling met hond op leeftijd) en fietsers, zijn blij de eindstreep voor vandaag te hebben gehaald. De mogelijkheid om kleren te (laten) wassen doet een dame een vreugdesprong maken. Ook het vooruitzicht van een warme douche veroorzaakt menige vreugdekreet. Een enkeling denkt er heel anders over. Drie goed geproportioneerde stoere Spaanse vrienden op avontuur op hun elektrisch aangedreven mountainbikes, konden maar niet begrijpen dat wij niet allemaal de Spaanse taal machtig waren. Luid en duidelijk maakten zij -met veel misbaar- dit kenbaar. Alle pogingen ten spijt moest Marisol helderheid in de duisternis brengen. Nog lang zijn de mannen bezig geweest hun spullen in veiligheid te brengen waarna zij zich -toch tevreden- hun moede hoofd ter ruste konden leggen. Een dame met fraaie dreadlocks had veel vragen voordat zij wilde inchecken. Na een halfuur was zij eruit. Heerlijk slapen in Roncesvalles.

Een fraai palet aan mensen, hebben ook vandaag onze dag weer gekleurd. Vragen over de locker die maar niet wilde sluiten. Na inworp van een euro bleek snel herstel. Veel snurkende geluiden vanavond op de afdelingen waardoor meerdere personen hun heil in een ander bed zochten. Niet onvermeld mag blijven dat wij deze avond fysiek door Ali werden gesteund met een warme grog. Henny gaf de voorzet om de relatief vele citroenen die er waren te persen tot een frisdrankje. Beide dames alsnog bedankt.

Alles bij elkaar kijken wij terug op een geslaagde dag. Het geeft ons een positief gevoel. Morgen gaan wij weer met frisse moed verder.

Woensdag 29 juni

De Corona opstoot in onze groep heeft toch wat te weeg gebracht. Jefe An en ik testen, zondag 26 juni, positief. Een dag later test Marion positief. Wat te doen? Niemand weet het dus want er zijn geen richtlijnen uit de "Werkgroep Hospitaleren". Dus moeten we het zelf oplossen. Doen we ook, alhoewel er niemand er erg tevreden mee is en er bij de negatief geteste groepsleden toch wat onrust ontstaat.

Niet onbegrijpelijk natuurlijk, een besmetting ligt op de loer. De beslissing An en mij in de wasserij te laten werken wordt dubbel onthaald. De wasserij blijft open maar de kans dat we pelgrims en andere groepsleden besmetten blijft bestaan. Ze werken wel zo safe mogelijk, maar toch...

Om de onrust in het appartement 2de verdieping weg te nemen, beslist Marion te verhuizen naar de Winterherberg.

Zo hebben we een groepslid uit de groep verwijderd (*Dit zijn niet Marion's woorden, maar de volgende wel: Marion heeft zelf aangeboden te verhuizen, en is erg tevreden met haar verblijf in de winterherberg.*)

Zaterdag 2 juli

De groep is weer compleet! Wat fijn dat we weer samen mogen eten en werken. En wat fijn dat het ziekteverloop van de besmette Hospitaleros erg mild verlopen is. Rudy en Hanz doen vandaag de ochtend want het wordt mooi weer dus een uitgelezen moment voor Hans om vandaag zijn geplande fietstocht heen en weer naar Saint Jean-Pied-de-Port te gaan maken. Na het ontbijt en de schoonmaak snel omgekleed in zijn Camino fiets outfit om na 1 koffie bij Casa Sabina de tocht aan te vangen. Na 1:06 in Saint Jean-Pied-de-Port, koffie/water en Canard en dan om 13:30 uur vangt de aanvang van de klim plaatst. Bij Valcarlos begint het pas steiler te worden, maar zonder veel training vooraf valt het tocht niet mee. De collega Hospitaleros hebben een voorspelling gedaan over de duur van de klim. Na een paar rust/drink momenten slaat 230 meter onder de Ibaneta de kramp in het bovenbeen toe. Na nog 300 meter weer. Dus het wordt lopen. Dat gaat nog net wel. Bij de haarspeld het voetpad genomen maar ook dat valt niet mee met een fiets die geduwd moet worden. Uiteindelijk is hij om 17 uur binnen en hebben Marion en Rudy het bij het rechte eind gehad en krijgen de eer.

Na een douche, thee/cola en een cakeje en wat rust kan hij toch weer een groep fietsers (9) met een smeug verhaal over zijn fietstocht en zijn bijzondere sokken van een datum op de Compostela voorzien. Er werd met veel interesse naar zijn belevenissen geluisterd.

Marion en Rudy zorgde ondertussen ook nog voor een smakelijke hap: gevulde aubergine. Heerlijk!

Vandaag kwam er om 21: 58uur nog een pelgrim met reservering binnen, tot nu een record evenals het aantal pelgrims deze periode. Goed dat we weer op sterkte zijn nu de 3e verdieping er weer bij komt.

Zondag 3 juli

Een goede dag, we hebben weer bedbakken uitgezogen. Even druk om 14 uur en daarna loopt het lekker door totdat het dreigt te gaan regenen en er onweer klinkt want dan komt er even een golfje pelgrims die de regen voor wil zijn snel achter elkaar binnen. Het zijn vaak groepen van 4/5/6 pelgrims. Met een heerlijk spaghetti in de maag verloopt daarna de avond rustig tot er toch om 10 uur nog een pelgrim aanklopt en de onze avondsessie (door Rudy) met de 3E's toch iets later begint. Daarna het rooster voor de volgende dag en snel onder de wol want de inspanningen gaan nu hun tol eisen natuurlijk.

Maandag 4 juli

In de wasserij, nadat Jan en Alleman zijn/haar meer of minder vakkundige oog over had laten gaan, inclusief zelfs Pablo, bleek dat de geavanceerde wasdrogers gewoon liever hadden dat we ze hun gang lieten gaan. Ze deden het goed vandaag, alle was mooi droog.

De pelgrims druppelden binnen, een hele relaxte dag. Het nieuws was al binnengekomen dat een aantal pelgrims in een Albergue in Saint Jean-Pied-de-Port beroofd waren. En een Japanse pelgrim, die beter Spaans sprak dan Engels, was helaas 2000 euro kwijtgeraakt. Hij arriveerde redelijk depressief. Besloten werd een Donativopot voor hem neer te zetten, waar als snel aardig wat munten en briefjes in belandden. Daar fleurde hij wel van op, en hij had zijn creditcard nog, dus hij gaat hopelijk Santiago nog wel halen.

Dinsdag 5 juli

Vroeg op, want vandaag gaan we uit, naar de Foz de Lumbier, een bewandelbare kloof, een uurtje rijden van Roncesvalles.

Toen kwam er een plotseling einde aan dit verhaal. (redactie)

Periode 10 vrijdag 8 juli t/m vrijdag 22 juli 2022

Hospitaleros : Wil Matti, Margriet te Morsche, Riek van Koevorden, Janine Verhaaf, Piet Verhaaf, Antje Dekker, Anita Hagen, Karin Berkhout.

Aantal pelgrims: 2.042

Vrijdag 8 juli

Overdracht met Baskische taart en koffie. We krijgen instructies en onze sleutels. Daarna installeren we ons. Na een gezellige en smakelijke maaltijd met de oude en de nieuwe ploeg beginnen we onze dienst. Het is mooi weer en de pelgrims druppelen binnen. De meesten zijn heel moe en blij dat ze er (eindelijk) zijn. Weg wijzen, vragen beantwoorden, meelopen naar het fietsenhok/bagagehok voor een rugzak, stempels uitdelen aan passanten: voor de nieuwelingen onder ons is het even wennen, maar de routiniërs geven goede aanwijzingen en het went snel. In totaal arriveren er 155 pelgrims; het is dus nodig om de derde verdieping te openen. Er zijn een paar tentjes buiten, en een ezel die af en toe behoorlijk staat te baken. Wel zijn er enkele pelgrims die vermissingen melden: een Italiaan en een meisje zijn hun telefoon kwijt, iemand anders kan haar portemonnee met 500 euro en bankkaart niet meer vinden. We hopen dat het hierbij blijft.....Onze Jefe blijkt een goede vredestitcher te zijn: een pelgrim kreeg zomaar een klap van zijn slaapmaatje in het onderbed, omdat hij spullen die op zijn bedde lagen had verplaatst. De geslagene was van slag af, maar een fijn bed op de rustige 3^e verdieping deed wonderen.

's Avonds na 10 uur nemen we met een glas wijn de dag even door; Margriet verzucht dat ze het gevoel heeft dat ze hier al een week is. Zo'n eerste dag is een dag vol met nieuwe indrukken maar omdat het betrekkelijk rustig is, is er voldoende tijd om alles onder de knie te krijgen, en zowaar ook ruim tijd om af en toe lekker op een bankje in de zon buiten te zitten.

Zaterdag 9 juli

Wat is er mooier dan wakker worden van het geluid van de vogeltjes, de bellen van de paarden, af en toe een hinnikend paard en vooral: de ezel die ook 's nachts luid balkend zijn baas aanspoort toch eens op te schieten, hij wil weer verder ...

De ochtendschoonmaak loopt - na even zoeken hoe en waar alles ook alweer is - als gesmeerd. De vier nieuwe Hospitaleros zijn ingedeeld met een oude rot in het vak, en krijgen het poetsen al snel onder de knie.

Dit is de dag van de medische ingrepen. Zuster Riek weet raad met alles. Een hoofdwond en een kapotte neus, een vrij grote kniewond wordt vakkundig verbonden en de dame in kwestie krijgt morgenochtend nog een nacontrole, er is iemand die zwaar verbrand is en advies nodig heeft hoe hij de komende dagen uit de zon blijft. Dat advies gaat gepaard met een ongetwijfeld heerlijke massage van zonnebrandcrème. In de avond vraagt een schuchtere jongeman naar een oplossing voor zijn schrijnende billen. Hij is er wat verlegen mee, maar als Riek met een knipoog zegt dat ze het natuurlijk wel eerst even moet zien, kan hij er toch wel om lachen.

In de avond genieten we van de rust en de koelte. Lekker kopje thee buiten, en iedereen die voorbij komt welterusten wensen. Een vriendelijke Mexicaan maakt een foto van het team (voor James), en daarna vraagt een Vlaamse of ze ook een foto mag maken (want we zijn zo trots op onze uniformen, zegt ze). En zo is het!

Zondag 10 juli

Om 6.15 uur staan de eerste klanten voor de nacontrole door zuster Riek alweer klaar. Zuster Riek komt omstreeks 6.30 uur beneden en ontfermt zich over een zere teen en de kniewond. De kniewond wordt gecontroleerd, ziet er prima uit dankzij het wondermiddel honing (!), wordt opnieuw ingesmeerd met honing en opnieuw vakkundig verbonden.

Niet zoveel schoonmaakwerk vandaag, dus Piet en Wil beginnen met het uitzuigen van de eerste bedbakken. Verder verloopt het bedden soppen, zuigen en zwabberen al volop routineus. Van periode 9 hebben we geleerd om de kussens 's morgens te luchten te hangen.

Lekker fris voor de pelgrims, en dan leggen we ze pas terug nadat de bedden gesopt zijn zodat de kussens niet op een nat bed worden teruggelegd.

Wij drinken bijtijds koffie zodat een aantal Hospitaleros naar de kerkdienst kunnen gaan. Tijdens het koffiedrinken op het terras van Casa Sabina worden we aangesproken door Monsieur en Madame Aspirot, de bedrijfsleiders van het pelgrimsbureau in Saint-Jean-

Pied-de-Port. Zij zijn vergezeld door de president van de Associatie waar het Pelgrimsbureau onder valt. Als we teruglopen naar de herberg lopen zij daar ook met nog een dame erbij, ze willen even dag zeggen tegen Marisol maar die is er vandaag niet. Janine vraagt of ze al wel eens de slaapzalen hebben gezien; Monsieur Aspirot heeft het wel eens gezien, maar Madame Aspirot en de andere

dame niet. Janine leidt hen vervolgens rond over de slaapzalen, de wasserij en de ruimte op de begane grond. De dames hebben veel vragen en zijn totaal stupéfait hoe mooi, schoon en goed verzorgd het hier allemaal is. Een beetje reclame voor onze mooie herberg kan geen kwaad!

Na de lunch wordt het opeens druk; de pelgrims stromen binnen maar het kleurenbordjes-systeem werkt prima. Altijd even lastig om uit te leggen waarom ze zo'n bordje krijgen maar als ze het eenmaal snappen kunnen ze lekker op de binnenplaats relaxen.

's Avonds komt een bijzonder vriendelijk Deense man (met de voornaam Piet, genoemd naar Piet Hein vanwege Nederlandse voorouders) vijf bedtickets halen voor zijn kinderen en kleinkinderen. Zij hebben een tweeling, dochter en zoon, en de dochter heeft twee kinderen van 11 en 18. Zij komen lopen en moeten nog arriveren. Tijdens inchecken vertelt hij dat hij en zijn vrouw dit al 15 jaar doen: ieder jaar een week een stuk van de Camino, met zijn kinderen en kleinkinderen. Een hechte familie! Als de rest van de familie arriveert moeten ze nog eten. Antje maakt ze zeer duidelijk dat wij om 22 uur de herberg sluiten. Dat is duidelijk tegen dovenmansoren gezegd, want om 22.30 uur gaat de bel en de Deense familie komt schuld bewust binnen. Het is lang spannend of de derde verdieping opengaat, maar uiteindelijk meldt zich een Cubaans echtpaar dat in Spanje woont en deze hebben de hele derde slaapzaal voor zich allen.

Antje ontpopt zich als een ware Mostradorwerker. Een enthousiaste Hospitalera die het 'vak' heel graag wil leren, dat zien we graag want vooral de avonduren in de Mostrador zijn lang; dan is het fijn als dat een beetje afgewisseld kan worden.

Maandag 11 juli

In de vroege ochtend treffen we 2 pelgrims buiten aan. Ze zijn gisteravond laat aangekomen en hebben hun slaapplek buiten gevonden. Eén van hen, een 80-jarige Italiaan, heeft in het 'tunneltje' overnacht, zonder een enkele voorziening. Hij is toch nog opgewekt en kleppert in goed Italiaans erop los. We geven hem een bedje in de overloop om wat nachtrust in te halen.

Het is behoorlijk warm, dus na de ochtendschoonmaak sluiten we alle luiken om de zon zoveel mogelijk buiten te houden. Antje, Anita en Karin - zeg maar de jongeren onder ons koffiedrinken in Burguete. De 'oudjes' doen het wat rustiger aan, een wandelingetje naar Casa Sabina voor de koffie vinden zij mooi genoeg.

Het is flink warm, we verwelkomen de pelgrims met een glas water.

De 80-jarige Italiaan is ingecheckt in de herberg en als het etenstijd is komt een Duitse man een eetbonnetje kopen voor de Italiaan. Zo kom je een heel eind; een keer gratis slapen, een keer gratis eten ...

's Avonds wordt de hulp van Riek ingeroepen; een Nederlands meisje is erg ziek, misselijk, geeft over, heeft geen trek. Riek geeft haar ORS in de hoop dat het meisje opknapt.

De Hospitaleros installeren zich met een tafeltje en koffie op de Plaza de los Infantes; wat kan het leven van een Hospitalero toch mooi zijn ...

Dinsdag 12 juli

Het meisje blijkt nog steeds erg ziek te zijn, ze voelt zich slecht en heeft 's nachts overgegeven. Wil rijdt met haar en haar opa naar het Centro de Salud; zij krijgt medicijnen en tevens blijkt dat ze corona heeft. Terug in de herberg installeren we grootvader en kleindochter in de winterherberg zodat ze daar in quarantaine kunnen blijven. Laten we hopen dat wijzelf niet besmet zijn, dat zal over drie dagen moeten blijken. In Casa Sabina genieten we weer, niet alleen van het heerlijke eten en de meewerkende kok die de vegetariërs onder ons iedere dag weer verrassende schotels weet voor te toveren, maar ook van de ongelooflijke vrolijkheid van Michael, de Braziliaanse collega van Maite. Alle gerechten worden met stralende blikken, knipoogjes en bulderende gelach naar onze tafel

gebracht. In onze keuken stond een krat met appels; niemand vindt ze echt lekker. Margriet nam een tasje met wat appels mee naar beneden om uit te delen in de wasserij. In no time waren de appels op, Margriet weer met een tasje appels naar beneden, en nog eens Zo komen wij op een nette manier van de appels af die toch niemand echt lust, en de pelgrims zijn er erg blij mee.

Wij gaan de werkgroep voorstellen Riek te promoveren naar een hogere functieschaal. Ook vandaag is ze weer druk in de weer met haar 'klantjes' in de EHBO-ruimte. Hoe moet dat nu met pelgrims die hier na ons arriveren? Moeten die lijden in stilte?

Het aantal schurende bilnaden, benen met warmte-uitslag en ontstoken voeten die in een badje met soda worden gezet en zachtjes gemasseerd is niet meer te tellen. Los daarvan komen veel pelgrims uitgedroogd binnen, maar dan staan wij steeds klaar met heerlijk helder bergwater wat dankbaar wordt aanvaard.

Een Franse vader komt binnen met een vrolijk dochttertje van een jaar of zeven, een meisje met het syndroom van Down. Hij was met een kar met dat meisje en alle bagage erin onderweg en twee kilometer voor de herberg is de as van het voorwiel gebroken. Een automobilist was zo vriendelijk hen naar de herberg te brengen.

Er loopt een keurige mijnheer rond, met rolkoffertje en loafers. Hij is heel nieuwsgierig, doet alle kastjes in de keuken open, inspecteert de Mostrador en ons washok. Mogelijk een inspecteur van Michelin om ons de zeer verdiende eerste ster uit te reiken? Of iemand met minder goeie bedoelingen? We vertrouwen het niet helemaal, en doen een extra rondje over de slaapzalen. Zelf vertelt hij dat jij maar een paar etappes per keer doet, en morgen naar Zubiri loopt. Uiteindelijk vertrekt hij inderdaad (met andere schoenen!) de volgende dag, inclusief het rolkoffertje. Vreemde vogels, die pelgrims!

Aan het eind van de avond komt een schuchtere Italiaanse binnen. Ze is 36 jaar, spreekt alleen Italiaans en kijkt wat verloren en schuchter om zich heen. Antje helpt haar met het invullen van het formuliertje. Janine en Antje proberen haar zoveel mogelijk gerust te stellen omdat ze zo bedeesd is en bijna de indruk maakt of ze hier niet mag zijn. Als ze naar boven gaat komt ze even later weer terug om te vragen waar de douches zijn. Janine loopt even mee en wijst haar de douches, daar is net de Franse vader zijn dochttertje onder de douche aan het doen, het meisje loopt vrolijk in haar blootje rond te springen. Een kwartier later komen een vrouw uit Taiwan en een Chinese vrouw binnen. Zij hebben gereserveerd en krijgen dus een bed op de eerste verdieping. Ze vragen of wij een Italiaanse vrouw hebben gezien, want ze maken zich zorgen om deze vrouw, We vertellen dat de Italiaanse op de tweede etage is en ze zijn opgelucht.

Woensdag 13 juli

Bij het uitzwaaien van de pelgrims komt de Italiaanse vrouw in gezelschap van de Taiwanese en Chinese vrouw naar beneden. Buiten roken ze met zijn drieën een sigaret, ze 'praten' wat met elkaar Als de Taiwanese het heeft over 'today' zegt de Italiaanse 'oggi', ze bedoelen dus hetzelfde, dat komt wel goed met die drie. De Italiaanse maakt een vrolijke, opgeluchte indruk. Wat is dat toch mooi op de Camino, dat mensen die elkaar zelfs niet kunnen verstaan zich zo om elkaar bekommeren!

Met het Nederlandse meisje in de winterherberg gaat het nog steeds niet goed; Riek ontfermt zich andermaal over haar, Wil vertelt het hele verhaal aan Marisol en krijgt toestemming deze twee mensen nog een paar dagen in de winterherberg te laten. De 'unos dias' van Wil worden door Marisol wel gepreciseerd: hoeveel dagen zijn dat dan??

Marisol is gisteren bij de oogarts geweest; ze ziet niets meer met haar linkeroog. Het blijkt dat ze trombose heeft in dat oog; er is bloedonderzoek gedaan en ze heeft een injectie in haar oog gekregen; dat moet vanaf nu iedere maand herhaald worden, een jaar lang. Hopelijk is het na dat

jaar over Heel vervelend want ze kan slecht zien op de laptop en ook moet ze haar hoofd helemaal naar links draaien in de Mostrador.

Ook vandaag komen er redelijk laat nog wat pelgrims binnen in min of meer uitgeputte staat. Een Zuidafrikaan is om 21.45 uur de laatste van de dag. Hij had gehoopt in Orisson te kunnen slapen, maar daar was alles natuurlijk al lang volgeboekt. Net voor het licht uitgaat, vindt hij zijn bed. 'Baie dankie' zegt hij, als hij begrijpt dat wij allemaal uit Nederland komen.

Donderdag 14 juli

Vanmorgen krijgen we feedback van twee pelgrims. Een Spaanse mevrouw die heel blij is met alles, en een briefje schrijft waarin ze ons omstandig bedankt. En een Spaanse man die snel een brief neerlegt en dan vertrekt. In die brief klaagt hij over iedereen die na 22.00 uur in bed aan het telefoneren was, en over de lichten van douche/wc die zo fel schijnen. We moeten meer patrouilleren op de slaapzalen na 22.00 uur, vindt hij. We verzinnen tijdens het ontbijt hoe dat zou gaan, bedenken dat we wel eens met wekkers over de zaal kunnen lopen om 06.00 uur, en besluiten vervolgens onze routines vooral niet te veranderen!

Omdat we geen pelgrims hadden op de derde etage verlopen de poetswerkzaamheden vlot; alle bedbakken zijn door Wil en Piet de afgelopen dagen uitgezogen en we zijn begonnen met de eerste rij kussenslopen te wassen.

We poetsen snel, want om 11 uur hebben we een afspraak met Emma Bonthorne, de leider van de groep archeologen die bezig is met de opgravingen in de Silo. Ze zijn nu gekomen aan het einde van de 18^e eeuw. We klimmen via een ijzeren stellage tot in de 'bottenkelder' en Emma vertelt uitgebreid over de vele botten die ze al onderzocht hebben. Tot nu toe zijn er 350.000 botten gevonden, onderzocht, in kaart gebracht en opgeslagen in de garage achter La Posada. Iedere dag worden er 10.000 botten naar boven gebracht en stuk voor stuk onderzocht door de studenten archeologie die daar aan het werk zijn. Op het moment zijn er studenten uit Amerika, Canada, Polen, Roemenië en Zweden. In twee ploegen zijn er dit jaar 44 studenten die een behoorlijk bedrag moeten betalen om aan dit veldwerk te mogen deelnemen, plus hun eigen reiskosten. Zij slapen in de oude herberg Itzandegua, verzorgen hun eigen ontbijt en lunch en krijgen hun avondmaaltijd geleverd door La Posada.

In de wasserij komt een man een wasje brengen, hij betaalt met een briefje van € 20,-- en hoeft geen geld terug. Dat zet lekker zoden aan de dijk voor de Donativopot.

De dag verloopt verder rustig, tot het bijna tien uur is. Dan komen er twee visueel gehandicapten binnen, een Peruaan en een Italiaan, vergezeld van een Italiaanse. Ze zijn ongelooflijk druk, de Spanjaard begrijpt niet echt wat wij bedoelen, de Italianen spreken uiteraard alleen maar Italiaans, kortom: veel onrust bij de Mostrador. Ze willen ook nog wat eten. Margriet regelt een blad met brood en de fameuze gehaktballetjes van Riek, maar ze maken zo ongelooflijk veel herrie op de slaapzaal dat we ze uiteindelijk naar buiten brengen en ze buiten hun eten laten opeten.

Morgen gaat het zomerrooster in; Marisol werkt van 10 tot 17 uur en neemt dan slechts een half uur pauze. Vanaf 17 uur komt een nieuwe jongeman, die – aldus Marisol – nog verlegener en trager is dan Maite. Wij gaan het zien ...

Voor Antje betekent dit een plotseling emotioneel afscheid van de Mostrador. Nu is ze zo ver dat ze geheel zelfstandig 's avonds de Mostrador kan bevrouwen, en plotseling wordt haar deze taak afgenomen ...

Vrijdag 15 juli

De dag verloopt rustig, heel rustig De ochtendschoonmaak inclusief kussenslopen verschenen gaat als een speer, de koffie bij Casa Sabina is goed, de lunch idem ofschoon de

champignonkroketten toch wel tegenvallen, niet qua smaak maak omdat het wel een erg eenzijdig hapje is. Ook de middag dreigt aanvankelijk de voorloper te zijn van een lange, saaie middag, en een nog langere, saaie avond. Totdat ... een groep van dertig padvinders zich meldt; zij slapen in 13 tentjes op het grasveld tegenover de vuilniscontainers, en al tijdens het wachten op hun beurt bij de douche krijgen wij een piepklein voorproefje van wat ons later te wachten staat: de jongens staan te zingen in de doucheruimte.

Er worden tassen vol aardappelen en andere etenswaren binnengebracht, in de keuken staan een paar padvinders te koken, terwijl ondertussen de andere padvinders in de gang bij het schoenhok onvoorstelbaar mooi meerstemmige liederen aanheffen. Het is indringend en ontroerend, menigeen schiet vol van deze mooie jonge mannenstemmen die zo serieus het ene na het andere lied aanheffen.

Als wij ons weer met koffie in ons gezellige koffiehokje op de binnenplaats hebben geïnstalleerd komt een Kroaat ons lesgeven in de geschiedenis van het voormalige Joegoslavië onder Tito, en hij vertelt over de Heilige Blasius die de beschermheer is van Dubrovnik.

Hij vraagt of hij van ons een foto mag maken, zoals we daar zitten in het door onszelf gecreëerde café, en natuurlijk maken we van de gelegenheid gebruik door hem ook een foto te laten maken van onze volledige groep in de relaxstand.

Oier, de jongeman die 's avonds in de Mostrador zit, is erg zenuwachtig; de avond verloopt echter ook voor hem erg rustig, zodat zelfs in de Mostrador geen spoorje van stress te ontwaren is. Bij het afsluiten om 22 uur helpen we hem met het afsluiten van de Mostrador en het wegzetten van de verkoopspulletjes.

Zaterdag 16 juli

De groep padvinders heeft geen haast; zij maken een uitgebreid ontbijt met gebakken eieren bij de achterdeur, wassen hun spullen af bij de koude kraan en heffen tussendoor nog een lied aan. Als wij teruglopen van de koffie bij Casa Sabina zit het hele span nog onder een boom.

Piet heeft 's morgens keelpijn, hij test zichzelf maar test negatief. Als we gaan eten besluit hij toch niet mee te gaan, hij voelt zich niet helemaal OK. In de loop van de middag gaat hij hoesten, hij blijft op zijn kamer; zelf denkt hij dat het een flinke verkoudheid is. Morgenochtend gaat hij zichzelf weer testen, we hopen dat het negatief blijft.

Er komt een bloedstollend mooie Italiaanse knul in de wasserij; wij bieden aan zijn was voor hem te doen voor 4 euro, maar neen, hij wil het zelf doen. Als we vragen of hij wel eens zelf zijn kleding

heeft gewassen lacht hij wat verlegen: neen, dat heeft hij nog nooit gedaan. We leggen hem uit dat het wassen weliswaar belangrijk is, maar nog veel belangrijker het spoelen, vooral van zijn sokken. Hij neemt alle goede raad ter harte en is een tijdlang serieus bezig met zijn wasje. Als we aanbieden zijn was in de centrifuge te doen is hij erg verbaasd dat zoiets bestaat, en dat er zoveel water uitkomt. Als hij weg is blijken er twee munten van twee euro in de Donativopot te zijn blijven hangen. Al de hele week staat er een tandem in de fietsenstalling, niemand weet van wie die is. Dat raadsel is nu opgelost: er komt een doofblinde met zijn begeleider in de herberg, zij beginnen morgen aan hun tocht op de Camino. De begeleider moet alles voor de doofblinde 'vertalen' door in zijn hand te 'schrijven'.

Zondag 17 juli

Het is raak: Piet heeft een positieve coronatest. Gisteren had hij al keelpijn bij het opstaan, heeft getest maar testte negatief. In de loop van de dag begon hij te hoesten en heeft zich toen afgezonderd. Vanmorgen testte hij positief dus hij gaat vanaf nu in isolatie. Bij het ontbijt doet iedereen een zelftest, gelukkig testen de anderen allemaal negatief, wat in dit geval een positieve uitslag is negatief.

Piet zou gaan slapen op de derde, maar die liep vanmiddag lekker vol. Aan het eind van de middag verkast hij naar de winterherberg, daar wordt hij tenminste ook niet gestoord door het licht dat om 5.30 uur aangaat.

Hij ontbeet vanmorgen nadat wij klaar waren en heeft daarna met mondkapje op de trappenhuizen gezogen. Janine neemt van de lunch een 'para llevar' hapje voor hem mee.

Na haar siësta gaat Janine naar de wasserij; het is behoorlijk druk, veel handwasjes en dus ook veel centrifugeliefhebbers. Tot haar schrik ontdekt ze dat er een kratje staat zonder bednummer. Dat is toch wel de stomste fout die een Hospitalera kan maken Ze baalt ongelooflijk, maar daar heb je nu eenmaal niets aan. Echter ... de collega's ontdekken de plakker met het bednummer op haar shirt en brengen het wasje keurig bij de rechtmatige eigenaar terug.

In de loop van de morgen komt een fietser een rugzak brengen. Die heeft hij onderweg gevonden. We komen er niet achter van wie die rugzak is, zetten 'm in de Monstrador en hopen dat de eigenaar zich gaat melden. Laat op de middag lopen er twee vrouwen met twee jonge kinderen aarzelend de herberg in. Ze slapen hier niet, maar ze hebben een probleem. Halverwege het verhaal, wordt ons duidelijk dat het wel eens om de rugzak zou kunnen gaan. En ja hoor, in tranen wordt de rugzak herkend en weer meegenomen. De draagster was bij een korte pauze op de berg zo moe, dat ze gewoon vergat om hem na de pauze weer mee te nemen.... Kun je nagaan wat deze hitte met een

mens doet! Ze voelt zich nu (even?) de gelukkigste vrouw op de wereld, zegt ze.

Onze keukenprinses Riek weet iedere avond van de vele groenten die we hebben ontvangen een lekker en gezond soepje voor te schotelen, wat met veel aandacht, liefde en zorg wordt gemaakt.

Maandag 18 juli

De vroege wekdienst heeft een groot voordeel: alle pelgrims zijn rond 7.40 uur het huis uit. We zitten al vroeg aan een heerlijk ontbijtje van Anita met een omelet met groente en gaan dus ook al vroeg aan de slag met het soppen en moppen. Piet heeft goed geslapen in de winterherberg en ontbijt nadat wij hebben ontbeten. Hij voelt zich wat

beter en stofzuigt de trappenhuizen. Wij testen allemaal voor alle zekerheid, de andere zeven Hospitaleros testen allen negatief. Bij het koffiedrinken zit Piet aan een ander tafeltje, en voor de lunch vragen wij voor hem weer een maaltijd 'para llevar'.

Vanwege de warmte schenken wij fris koud water met schijfjes citroen voor iedereen die dat maar wil; dit wordt door de pelgrims in dankbaarheid aanvaard. Nadat we eerst telkens glazen moesten afwassen wist Wil uiteindelijk na enig zoeken en doorvragen bij Pablo kartonnen wegwerpbekertjes te scoren.

Het wordt vandaag een aardig volle bak; er zijn 138 reserveringen waaronder een groep van 59. De groep heeft aangekondigd dat zij omstreeks 6 uur arriveren, dus zo ongeveer tegelijk met de bus uit Pamplona. Maite is behoorlijk zenuwachtig, maar wij stellen haar gerust: wij zullen alles in goede banen leiden. En zo gebeurt het ook; terwijl de buspelgrims zich aan de Plaza de los Infantes melden, komen de parochianen van de groep van 59 aan de achterkant de herberg binnenlopen ... Gelukkig lopen ze meteen door, want ze gaan eerst een mis houden in de kerk. Dat geeft ons even lucht om in ieder geval de buspassagiers weg te werken. Als Planta 3 volloopt worden de pelgrims in de Sótano gelegd; mocht die eventueel ook vollopen zal Piet moeten inschikken in de winterherberg waar hij zijn bivak heeft opgeslagen in verband met zijn Covid-besmetting. De pelgrims in de Sótano zijn

blij met de koelte daar en nemen de wat primitievere omstandigheden graag voor lief. Wel is er soms een misverstand. Douchen en wc op de eerste etage, wordt door Amerikanen begrepen als douchen en wc op de begane grond, want zij tellen anders. Dat weten wij als Hospitaleros best, maar ja de hitte eist zijn tol, ook bij ons. Heel jammer is dat in de Sótano ook een vader met twee zoons, waarvan een blind is, slaapt. Door de vele reserveringen is er geen plaats meer op de andere verdiepingen, en voor een blinde jongeman is het toch wel erg lastig om vanuit de Sótano zijn weg te vinden naar de douches en toiletten op de eerste etage; zo'n familie gun je toch een mooie slaapplek met alle voorzieningen op dezelfde etage!

De groep van 59 (van een parochie in Barcelona) loopt van hieruit naar Lourdes. Ze eten met elkaar op de binnenplaats, en we zijn blij dat het mooi weer is. In de eetzaal staan al hun rugzakken met matjes en tent. We tellen drie gitaren, en hopen op een stukje muziek. Maite telt en hertelt alle paspoorten, maar komt er zes tekort. Een paar jongeren hebben hun ID in de telefoon zitten, zo blijkt nu. Ook alweer opgelost. Nadat de groep naar de kerk is geweest volgt op de Plaza de los Infantes een langdurige ceremonie; stuk voor stuk worden de namen afgeroepen, en krijgt iedereen een blauw T-shirt overhandigd onder luid applaus. Ook Riek en Margriet gaan erbij staan, je weet maar nooit ... Maar neen, dat gaat niet lukken, voor hen is er helaas geen T-shirt. Het duurt allemaal erg lang, en als ze eindelijk klaar zijn moeten de paspoorten nog worden uitgedeeld, de rugzakken worden gehaald uit de eetzaal waar ze zo lang stonden en uiteindelijk gaat het span tegen 10 uur pas naar boven. Daar slaapt al een aantal pelgrims dat hier overduidelijk niet erg blij mee is. Wil en Margriet lopen nog een aantal malen over de inmiddels donkere slaapzaal om iedereen tot stilte te manen, en uiteindelijk even na half elf wordt het rustig.

Dinsdag 19 juli

Na de drukte van gisteren is het vandaag een erg rustige dag. De 80-jarige Italiaan die op 11 juli jl. in het tunneltje heeft geslapen komt vanmorgen vrolijk vertellen dat hij tot Logroño heeft gelopen en dat hij nu met de bus naar Saint-Jean-Pied-de-Port gaat. Hij ziet er fris en monter uit.

In de loop van de middag komt er een Spaans meisje van een jaar of 18 bij de herberg; papa en mama zijn haar komen brengen. Er worden foto's gemaakt van het meisje voor de ingang van de Albergue, daarna volgt een hartverscheurend afscheid; papa wordt minutenlang omhelsd, daarna volgt het afscheid van mama; mama draagt een zonnebril maar dat kan niet helemaal verhullen dat er veel traantjes rollen, dochterlief snikt het uit in de armen van haar moeder, uiteindelijk komt ze binnen, wij ontfermen ons een beetje over haar. Een spannend moment in het leven van dit meisje, maar waarschijnlijk nog veel spannender voor papa en mama die hun dochter nu moeten loslaten in een vreemde wereld.

Tegen 6 uur komt een Engelse man binnen; het is duidelijk dat hij een probleem heeft. Wat blijkt: hij is met twee vrienden de Pyreneeën route aan het lopen, van de Atlantische oceaan naar de Middellandse zee. Hij is vooruit gelopen om hulp te zoeken, zijn twee vrienden volgen binnen een half uur. Eén van die vrienden heeft te horen gekregen dat zijn vriendin in Engeland zojuist door een auto-ongeluk om het leven is gekomen. De vraag is: hoe komt zijn vriend zo snel mogelijk naar Biarritz? De moeder van de jongen is in Engeland een ticket voor de eerstvolgende vlucht aan het boeken, hij weet nog niet hoe laat hij kan vliegen. De taxi's op het lijstje in de Mostrador zijn alleen voor plaatselijk vervoer. Janine kent een taxichauffeur in Saint-Jean-Pied-de-Port die dergelijke internationale ritten wel kan maken. Zij belt hem, ondertussen komen de twee vrienden binnen en na een kwartiertje wachten komt Guillaume Lopepe vanuit Saint-Jean-Pied-de-Port aanrijden. Na een emotioneel afscheid stappen de twee vrienden in voor hun rit naar Biarritz. De vriend die als eerste hier aankwam vertrekt later weer, om in zijn eentje de voorgenomen tocht te vervolgen. Wel geeft hij aan dat hij wellicht binnen enkele dagen ook teruggaat naar Engeland, om de uitvaart van de vriendin van zijn vriend bij te wonen. Wat een afschuwelijk einde van een mooie tocht die deze drie jonge mannen aan het maken waren.

Woensdag 20 juli

We poetsen snel vandaag (en gelukkig is de derde etage niet gebruikt) want voor zes van de acht Hospitaleros rijdt om 09.30 uur een taxi voor: er staat een excursie naar de Foz de Lumbiere op het programma, het dal met de vale gieren. Piet kan niet mee omdat hij nog in isolatie is vanwege de coronabesmetting, en Janine houdt hem gezelschap.

De excursie is een daverend succes. We zien talloze gieren zweven en met de verreikijker van Margriet kan iedereen ze ook van dichtbij bewonderen. Er zit een familie van 4 gieren gezellig samen op een vooruitstekende rotspunt. Een aantal andere gieren vliegt boven de kloof heen en weer, en scheert soms over onze hoofden. Na de tweede tunnel lopen we opeens in de felle zon; dat bevalt ons niet, want we zijn allemaal – na de warme dagen van gisteren en eergisteren – toe aan wat verkoeling. We lopen dus op het gemak terug en eten onze lunch op de picknickplaats: Riek heeft een mooi plekje voor ons uitgezocht. Het taxibusje komt later dan de afgesproken tijd. Maar levert ons toch precies om 14.00 af in Roncesvalles.

In de middag en avond is er een constante stroom van pelgrims. Ook de derde verdieping gaat weer open. Voor het eerst horen we dat pelgrims het koud hebben. Twee Franse dames vragen Antje om de "acclimatisation" aan te zetten, en zijn stomverbaasd als ze horen dat er geen verwarming en geen airco is op de slaapzalen. Margriet geeft iedereen het advies om sokken te dragen in bed, zodat je tenminste warme voeten houdt. Voor het eerst drinken we binnen in de hal onze avondkoffie, het

is buiten echt te fris. Hoewel het minder warm is dan de afgelopen dagen, zien we toch nog heel wat afgepeigerde pelgrims. Zo is er een groep van 4 Aziatische pelgrims, waarvan een van hen strompelend onder het gewicht van een te zware rugzak binnenkomt. Later zitten ze rond 22.00 nog op hun gemak het zelfbereide eten te nuttigen in de eetzaal. Gelukkig begrijpen ze goed dat ze nu echt moeten opruimen en heel zachtjes naar hun bed moeten lopen. Het sluiten om 22.00 gaat deze keer wonderwel goed: iedereen is op tijd binnen, en de deurbel blijft stil.

Jammer genoeg blijkt in de loop van de middag dat Janine ook corona heeft. Ze voelt zich naar, hoest veel en gaat snel naar bed in de winterherberg. Piet voelt zich elke dag een beetje beter, en we hopen allemaal dat Janine zich snel weer beter gaat voelen. Anita gaat testen halen bij de Farmacia in Burguete, omdat de eerder bestelde testen nog niet geleverd zijn. De rest van de groep test negatief, dat is een opluchting.

Donderdag 21 juli

In plaats van een onrustige periode na de afsluiting, hebben we vandaag een onrustige periode voor de ochtendopening. Tegen 5.30 gaat indringend en aanhoudend de bel van de deur. Het blijkt een meisje te zijn die eerder weg was gegaan, en iets vergeten is. Wil vertelt haar dat ze om 06.00 de eerste is die naar binnen mag, maar niet eerder! Om 06.00 blijkt de vogel al gevlogen, blijkbaar is ze naar binnen geglipt toen een andere vroege vogel de deur uitging. Zo gaat dat, verzuchten we aan het ontbijt. De werkzaamheden van de ochtend worden routineus verdeeld en uitgevoerd. Hoewel we Janine node missen, zijn we toch tijdig klaar. Maribel verrast ons met een tas vol lekker koekjes, voor de Hospitaleros; dat is ontzettend aardig van haar!

Om 11.00 treffen we Don Valentin bij Casa Sabrina. Hij is in gezelschap van Don Francisco, een priester uit Guinee Equatoria die een cursus theologie volgt in Victoria. Wil, Margriet, Anita, Karin en Antje krijgen een complete rondleiding van meer dan 1.5 uur door de kloostergang, de kapel (waar we Amazing Grace zingen en genieten van de geweldige akoestiek), de crypte en de toren. De trappen naar de toren zijn smal en steil, maar de beloning is groots. We staan onder de klokken, als het twaalf uur slaat. Vingers in onze oren, en het zware geluid van de grote klok resoneert op je borstbeen! Ook lopen we hoog onder het nieuwe dak langs de oude muren van de kerk; dat dak is bedoeld als bescherming tegen de sneeuw. Want ooit in de 15^e eeuw stortte de halve kerk in na een enorme sneeuwbuï en lawine, en dat moet natuurlijk niet voor een tweede keer gebeuren. Het is een

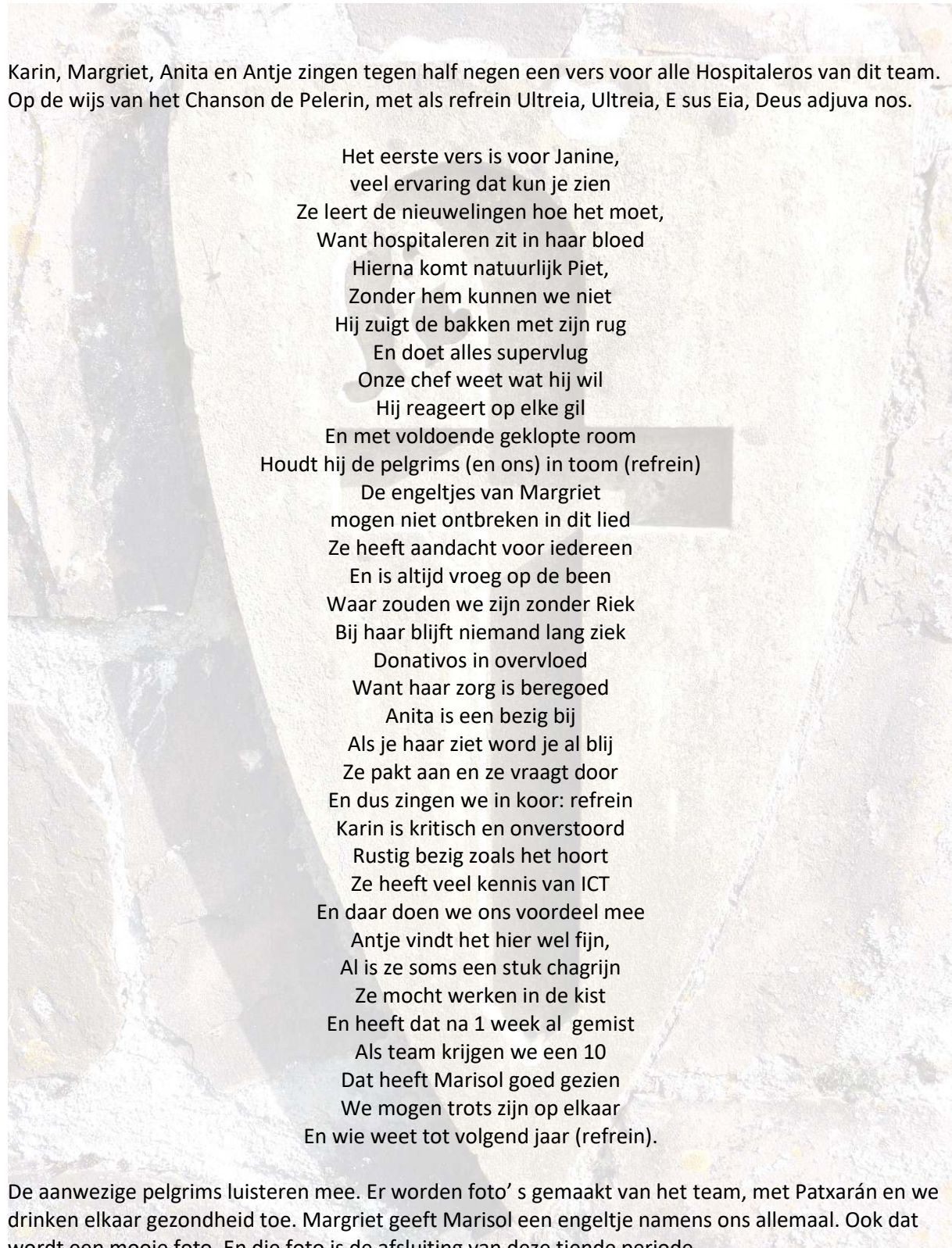

wonder van bouwkunst en vakmanschap van de timmerman, dat nieuwe dak. We bedanken Don Valentin voor zijn tijd en de uitleg; hij hoopt dat we elkaar volgend jaar weer mogen zien. Na het eten in Casa Sabina geven we Maite van Casa Sabina haar welverdiende fooi voor de uitstekende zorgen van de afgelopen dagen. Ook Miguel zien we nog even. Hij is in vakantiekledij en heel opgewekt. Gaat lekker pootjebaden in de rivier en God danken: Gracias por la Vida. Met luchtkusjes voor ons allemaal nemen we afscheid.

De pelgrims komen vandaag in groepjes. Heel wat gezinnen met kinderen, een groep van 11 Italianen, aantal vrienden uit Engeland enzovoort. Margriet gaat samen met de Guardia Civil op zoek naar een 15-jarige Engelse jongen die een andere weg was ingeslagen dan zijn moeder en dus was zij hem kwijt. Eerst maar eens kijken op de terrassen bij Sabina of La Posada. En opeens komt hij gewoon aanlopen, en is er van de bezorgdheid van zijn moeder niets meer

over. In de avond stellen we vast dat het een gewone dag was vandaag met weinig bijzonderheden. Het nieuwe team arriveert in de loop van de avond. Ze zitten verderop buiten en wij denken terug aan hoe wij 14 dagen geleden op donderdagavond arriveerden.

Karin, Margriet, Anita en Antje zingen tegen half negen een vers voor alle Hospitaleros van dit team. Op de wijs van het Chanson de Pelerin, met als refrein Ultreia, Ultreia, E sus Eia, Deus adjuva nos.

Het eerste vers is voor Janine,
veel ervaring dat kun je zien
Ze leert de nieuwelingen hoe het moet,
Want hospitaleren zit in haar bloed
Hierna komt natuurlijk Piet,
Zonder hem kunnen we niet
Hij zuigt de bakken met zijn rug
En doet alles supervlug
Onze chef weet wat hij wil
Hij reageert op elke gil
En met voldoende geklopte room
Houdt hij de pelgrims (en ons) in toom (refrein)
De engeltjes van Margriet
mogen niet ontbreken in dit lied
Ze heeft aandacht voor iedereen
En is altijd vroeg op de been
Waar zouden we zijn zonder Riek
Bij haar blijft niemand lang ziek
Donativos in overvloed
Want haar zorg is beregoed
Anita is een bezig bij
Als je haar ziet word je al blij
Ze pakt aan en ze vraagt door
En dus zingen we in koor: refrein
Karin is kritisch en onverstoord
Rustig bezig zoals het hoort
Ze heeft veel kennis van ICT
En daar doen we ons voordeel mee
Antje vindt het hier wel fijn,
Al is ze soms een stuk chagrijn
Ze mocht werken in de kist
En heeft dat na 1 week al gemist
Als team krijgen we een 10
Dat heeft Marisol goed gezien
We mogen trots zijn op elkaar
En wie weet tot volgend jaar (refrein).

De aanwezige pelgrims luisteren mee. Er worden foto's gemaakt van het team, met Patxarán en we drinken elkaar gezondheid toe. Margriet geeft Marisol een engeltje namens ons allemaal. Ook dat wordt een mooie foto. En die foto is de afsluiting van deze tiende periode.

Periode 11 vrijdag 22 juli t/m vrijdag 5 augustus 2022

Hospitaleros: Pam Kuipers, Jeanet Scholten, Evelien van der Houwen, Joop Schilp, Ineke op ten Berg, Erik op ten Berg, Joke de Bakker

Aantal pelgrims: 2.202

Vrijdag 22 juli

Gisteravond heeft de nieuwe ploeg al een beetje kennis met elkaar gemaakt onder het genot van een drankje. Helaas is Harry er niet bij. Hij is een week geleden noodgedwongen naar huis afgereisd. De overdracht vanmorgen van equipe 10 verloopt prima en na een gezellige gezamenlijke lunch nemen wij het stokje over. De taakverdeling is voor nu organisch waarbij de eerste keer Hospitaleros voor veilige opties kiezen. Zo draaien Joop en Evelien de Lavandería. Wat een leuke klus en wat zijn pelgrims blij met de geboden service. Vandaag is een koele dag met wat mist en regen. Dat zien we terug aan pelgrims die minder vermoeid lijken en aan nog natte was die achterop rugzakken hangt. Later is er een wasmachine met een verstopte filter. Die pompt niet leeg en dus zit er een pelgrims was vast achter glas. Pablo biedt gelukkig uitkomst. Jeanette bemoeit zich met de keuken: Een heerlijke courgette soep en lekkere tonijnsalade is de opbrengst. Fijn om zo goed verzorgd te worden. Wat pelgrims betreft is het vandaag lang geen volle bak. Zo kunnen we rustig indraaien met elkaar. We breken vermoedelijk vandaag het record voor 'onderdak-jongste-pelgrim': Een baby van 3 maanden reist mee op de buik van zijn jonge moeder. Super lief gezicht! Ook de pelgrim op een mono-wieler trekt onze aandacht. Bij de afsluiting aan het einde van de avond is eenieder moe maar tevreden. Hoewel we maar een halve dag samen werken lijkt het alsof we elkaar al veel langer kennen. Hoe fijn is dat?

Zaterdag 23 juli

Vandaag beginnen de onvermoeibare Pam en Joke de dag vroeg met het wekken en uitzwaaien van de pelgrims. Joke is zelfs al voor 6 uur gestart met Tai Chi oefeningen op de binnenplaats! Na een lekker ontbijtje starten we met de schoonmaak. Dat is voor sommigen van ons nog duidelijk wennen: welk schoonmaakmiddel is voor wat bedoeld en wat lijkt een slaapzaal lang als je de vloer dweilt. Toch zitten we voor 11:00 al bij Casa Sabina aan de koffie! Het weer is inmiddels zonnig en koel. Perfecte omstandigheden om op en neer naar Burguete te lopen vinden Joke en Jeanette.

Havermout, koek en chocola staat er op hun boodschappenlijstje.

Het eten bij Casa Sabina is werkelijk voortreffelijk met kunstig opgemaakte borden, verse ingrediënten en heerlijke smaken. Dit alles wordt met een big smile en theatrale gebaren door de ober opgediend. Net voor 2 uur zijn we terug op onze posten om de pelgrims te verwelkomen. Vandaag is het met ruim 130 pelgrims niet druk te noemen. De groep Amerikaanse scholieren die al 35 dagen samen lopen, maakt indruk op ons

door de zichtbare rust en saamhorigheid. Een Zweedse pelgrim komt zwaar geblesseerd binnen. Het lijkt alsof haar kniebanden een optater hebben gehad door een val. Ze is geëmotioneerd door de zorg die ze ter plekke krijgt van medepelgrims. Voor Pam geen verrassing: Jacobus doet zijn werk! Ondertussen in de Lavandería beweert een dame uit Chili met luide stem dat “doing washing confuses men”. Joop bewijst haar het tegendeel!

Zondag 24 juli

De pelgrims wekken en zien vertrekken doet het hartje van menig Hospitalero sneller kloppen. De herinnering aan eigen startmomenten op zoveel plekken is dan sterk. De mist en koude wind heeft vandaag plaatsgemaakt voor zonneschijn. Tegen de middag is het al flink heet en komen de vroeg-starters al aan. Sommige pelgrims die na 14:00 aankomen hebben het moeilijker. Hoe belangrijk is dan de open ontvangst bij de Albergue! Het wordt zichtbaar erg op prijs gesteld door de vermoeide reizigers. Te zware rugzakken, te weinig eten of water mee: Alle beginnersfoutjes komen voorbij.

Vandaag bij lange na geen volle bak, maar wel 5 tentjes op het veldje naast de waslijnen: 4 tentjes met Peregrinos en 1 met een hond. Omdat het een mooie zwoele avond wordt, blijft het na 22:00 wat onrustig. We worden diverse keren weggehaald bij het avondwijnkje door de bel. Ja, 22:00 licht uit hebben ze gesnapt maar ook de deur dicht??? Twee pelgrims die pas om 10:20 aankomen krijgen op de 3de verdieping een bed zodat ze anderen niet storen. Best luxe, een hele slaapzaal voor jezelf.

Maandag 25 juli

De verjaardag van St Jacobus. Alle pelgrims komen heelhuids aan. Hij heeft dus kennelijk hard gewerkt op zijn verjaardag. Boven op de berg is het nat en mistig, verder naar beneden zonnig en helder. De avondmis om 18:00 (want feestdag) wordt door veel pelgrims bezocht. Ik versta niet veel Spaans maar de empathie, betrokkenheid en zorgzaamheid voor de Peregrinos straalt van de dienst af. Prachtig om mee te maken. Een groep jongeren uit Parijs met 3 jonge priesters als

begeleiding is voor de 2de nacht in de oude herberg. Vanavond komen ze met 75 man in de Albergue eten. Het is een gezellige groep die alles keurig achterlaat! In de evaluatieronde om 22:00 kijken we of we, met behoud van persoonlijke voorkeuren qua taken en rustmomenten, een soort schema(tje) kunnen opstellen. Morgen draaien we een proefdagje. Grappig om te ervaren hoe de groepsdynamiek zich dan ontvouwt en knap dat 7 mensen die elkaar eigenlijk niet kennen hard werken om een balans te vinden.

Dinsdag 26 juli

Een miezerige ochtend met een koude wind. Misschien zijn er daarom minder pelgrims in St Jean Pied-de-Port gestart? In ieder geval arriveren in de loop van de middag 120 pelgrims met natte kleren, koude voeten en modderige schoenen. Een warm welkom wordt dan meer dan ooit geapprecieerd. Een Spaans meisje op een van de bankjes bibbert maar door. Pam geeft een fles warm water voor onder de voeten zodat ze wat opwarmt. Mooi om te merken hoe de pelgrims ook voor elkaar oog hebben. Een Amerikaanse vrouw spreekt ons aan over een medepelgrim. De jonge Koreaan heeft een onwaarschijnlijk zware rugzak en geen stok. Zij heeft hem vandaag zien voortzwoegen en vraagt of wij misschien een stok voor hem hebben. Dat treft: ook stokken worden veelvuldig vergeten en er is een heuse verzameling aangelegd. Hij heel blij met zijn stok, zij tevreden over zijn welzijn en wij alweer een stok minder. Al met al een win-win situatie! Met al die regen, mist en modder draait de Lavandería volop: Met af en toe de nodige verwarring als een eenling sok achterblijft in een droger en zich aansluit bij de wandelkleren van totaal iemand anders! Het weer wordt na 15:00 een stuk aangenamer. De handwasjes en de schoenen drogen snel onder de Spaanse zon. De avond verloopt rustig zonder late aankomsten en geen beldrukkers na 22:00 Het voordeel van een frisse avond is dat lang op een terras zitten minder aantrekkelijk is.

Joke en Jeanet lopen na de koffie naar Dendaberri (supermarkt, red.) in Burguete op zoek naar ingrediënten voor de nasi. Hun versnelde pas op de terugweg om op tijd bij Casa Sabine aan te schuiven is ze best aan te zien. Wat betreft het schema: De proef dag pauzes draaien bevalt best goed. Nog even de kinderziektes eruit en we zijn bijna een geoliede machine.

Woensdag 27 juli

Weer een lange-broeken-ochtend met een zonnige, heldere middag. Joke en Pam starten de tent om 06:00 op en de meeste pelgrims zijn om 07:15 al de deur uit. Joke roostert elke ochtend een halfuurtje Tai Chi voor zichzelf in voor het ontbijt. Wat een zelfdiscipline! Jeanet heeft een dagje vrij en zit om 08:30 in de bus naar Pamplona. Cortes D'Ingles en Restaurant Hemmingway staan boven aan haar de to do lijst. De schoonmaakronde verloopt steeds efficiënter. Zo zitten we om 10:45 al aan de koffie bij Casa Sabina en heeft eenieder daarna tijd voor zichzelf. Joke weet waar

de mooiste wandelpaden starten en hoelang de wandelingen duren. Joop laat het wandelen voor wat het is en leest de digitale krant. Anderen luieren of kletsen. We zien elkaar weer om 12:45 en het eten is opnieuw voortreffelijk. Wat een gevarieerd menu en wat een geweldige kok. Uiteindelijk zijn er 190 pelgrims binnen die tezamen 20 nationaliteiten vertegenwoordigen. Zo ontmoeten we de jongen uit Korea die bibberend aankomt. Hij heeft zijn warme fleece aan een Camino-vriendin gegeven boven op de pas. Nu wil hij graag flip flops kopen voor hem en voor haar. Een ontluikende romance! We drogen de tranen van de twee Franse meisjes die alleen een foto van hun paspoort mee hadden. De meiden lopen al 5 dagen in Frankrijk maar Marisol en de toevallig aanwezige Guardia zijn onverbiddelijk. Geen paspoort = geen toegang tot Spanje. Retourtje afzender met de bus. Om 22:10, we zitten net aan ons dagelijkse wijntje, gaat de bel. Als we deur openen worden we vrolijk begroet door een boomlange boer uit Slovenië. Hij is pas laat in de middag uit St Jean vertrokken en ondanks zijn ferme tred en pittige tempo was 22:00 net niet haalbaar. Pam schrijft hem in en wijst hem bij het licht van zijn telefoon zijn bed. We drinken wat en nemen de dag door. Het is goed gegaan is de conclusie!

Donderdag 28 juli

Vandaag mogen we om 10:00 naar de Silo. Don Valentin is op vakantie dus we worden hartelijk ontvangen door Emma en haar collega. Inmiddels zijn de archeologen tot bijna 6 meter diep gekomen. Het verhaal is intrigerend en het project ronduit fascinerend.

De meeste van ons dalen via het laddertje naar de silo af om van heel erg dichtbij de botten en schedels te bekijken en het werk van de archeologen te bekijken. Wat opvalt is de rust die heerst en de precisie waarmee er wordt gewerkt. Het project zal in totaal 10 jaar duren en is zeer krap gefinancierd. Volgens deze man werken ze 2 maanden per jaar hier en in de andere 10 maanden beroven ze banken. Emma vertelt dat, naast het veldwerk, zij en een collega de rest van het jaar bezig zijn met onderzoek naar de botten.

Na het eten starten we met het ontvangen van de pelgrims. Een Mexicaanse vader met volwassen dochter en 3-jarige kleinzoon in een wandelwagen komt geëmotioneerd binnen. Het gezin woont in Californië en loopt nu de Camino ter ere van hun overleden moeder/vrouw/oma. Opa had zijn zieke vrouw beloofd dat zij samen de Camino zouden lopen als zij beter werd. Nu loopt hij met haar as. Hij gaat het niet uitstrooien maar neemt het weer mee naar huis. Later komt een gezin even binnen. Ze

begonnen 5 dagen geleden met lopen en zijn vandaag met de bus weer terug naar Roncesvalles gekomen om de auto op te halen. Ze zoeken Hospitalero Eric op om hem te bedanken voor het enthousiasme waarmee ze zijn ontvangen bij hun start.

Aan het einde van de middag arriveert onze voorzitter Peter en zijn partner Fiet. Ze voelen zich gelijk thuis, eten pannenkoeken mee en zijn zeer geïnteresseerd in het reilen en zeilen van de Albergue. De avondevaluatie korten we in zodat we tijd hebben om ontspannen met elkaar een wijntje te drinken en verder te kletsen met elkaar.

Peter laat trots de Jacobspenningen zien die hij morgen zal uitreiken. Ze zijn inderdaad om trots op te zijn. Rond 23:00 zoekt eenieder zijn bed op, wij in de appartementen, Peter en Fiet op de 3de waar zij de enigen zijn.

Vrijdag 29 juli

De dag begint mistig en koud. Peter en Fiet wekken samen met Joke en Pam de pelgrims. Erik zwaait ook uit. Na een gezellig ontbijt met 9 man gaan we aan de schoonmaak met vandaag dus 4 extra handen. Hoewel Peter nog een powernap inlast, zijn we op tijd klaar en aan de koffie bij Casa Sabina. Voor de broodnodige variatie eten we deze week tussen de middag bij La Posada: Heerlijke gerechten in een prachtige ambiance. De middagceremonie ter ere van 20 jaar samenwerking tussen het Colegiata en het Genootschap vindt plaats in de bibliotheek. De penningen worden door Peter uitgereikt aan Edurne, Marisol en Don Bibiano met natuurlijk nog eentje voor Don Valentin die op vakantie is. Ze worden in dank aanvaard met veel cadeaus terug. Fiet levert later een prachtige bijdrage tijdens de dagelijkse mis. Ze voert "Dum Pater Familias" uit de Codex Calixtinus op. De ontvangen complimenten zijn ruimschoots verdiend.

Wat pelgrims betreft wordt het langzaamaan wat drukker. Vandaag hebben we ook de helft van de 3de verdieping vol. Dat is even slikken voor Peter en Fiet maar uiteindelijk slapen zij er niet minder om vertellen ze de volgende dag. Ook de fietsenshuur is voller en er zijn veel kinderen binnen. Het klinkt lang gezellig op de afdelingen. Een ouderpaar met tienerdochter komt nog laat binnen. Ze zijn en route verdwaald en hebben na 12 uur lopen het best zwaar. Boven op de pas heeft een medepelgrim heeft zich over hen ontfermd om samen naar beneden te lopen. In de evaluatieronde noemt Pam dat we tot nu toe geen gebruik hebben hoeven maken van de EHBO-faciliteiten en dat we verder ook geen noemenswaardige incidenten meemaken. Even afkloppen. Peter neemt het woord om te vertellen dat hij en Fiet het erg naar hun zin hebben gehad en een goede kijk hebben gekregen op het Hospitaleros leven. Wij vonden het ook erg gezellig.

Zaterdag 30 juli

Een stralende dag vandaag met weinig bijzonderheden te melden. Nou ja, eentje dan. We zijn er al ruim een week! Druk wordt het ook vandaag niet maar wie binnen is, is vrolijk en gezellig. Een lief stel uit Frankrijk loopt voor de 4de keer een Camino. Ze zijn elkaar 4 Camino's terug tegengekomen en al lopend verliefd geworden. Ahhhhhh. Als startend Hospitalero ben ik onder de indruk van de jonge pubers die onderweg zijn. Een 16-jarige jongen uit Slovenië op de fiets: Met flits bus, bus en trein naar St Jean om vandaar naar Santiago te fietsen. En de Nederlandse jongen, ook 16, met rugzak en tent. Hij blijft niet bij ons maar wil doorlopen om ergens, als hij moe wordt, zijn tent op te slaan. Lekker alleen! De rest van zijn familie viert vakantie ergens in Frankrijk. Hij zoekt de vrijheid, het avontuur, zijn autonomie en wellicht een paar levenslessen...vrije geesten beide! De Italiaanse en Spaanse zomervakantie begint dit weekend. Joke voorspelt dat "De Uittocht" zoals dat wordt genoemd voor een vollere Albergue zal zorgen.

Zondag 31 juli

Erik en Ineke fietsen al vanaf april samen door Spanje en na hun twee weken in Roncesvalles, willen ze naar St Jean Pied de Port fietsen om de Katharenroute door Zuid-Frankrijk te doen. Om het fietsen niet te verleren maken ze vandaag, na het schoonmaken en een snel kopje koffie, een tocht van 60 kilometer. Aan de verhalen te horen hebben ze van hun vrije middag genoten. Ondertussen stroomt ineens de hele Albergue plus nog een zaaltje van de winterherberg vol. Het is om 14:00 al druk en doenig in de Mostrador en de gang. Pam en Joke, oude rotten in het vak, halen hun hart op. De newbies zijn wat overspoeld maar pakken aan en weten inmiddels nu ook hoe het gaat in de Sótano en de winterherberg.

Maandag 1 augustus

Ondanks het extra schoonmaakwerk lopen we om 10:45 al richting de kaasboerderij voor een rondleiding. Een mooi bedrijf: Kleinschalig, biologisch en maatschappelijk betrokken. De drukte van zondag zet zich vandaag niet voort. Teleurstellend voor de werkpaarden onder ons maar het is niet anders. Onder de pelgrims een jonge Dominicaanse priester in opleiding uit Ierland. Een mooi gezicht in zijn witte habijt. Ook het oudere stel uit Nederland maakt indruk. Ze hebben veel samen gelopen. Meneer heeft inmiddels helaas Parkinson en kan niet meer ver lopen. Wel fietsen. Dus hij fietst en zij loopt! De avond verloopt Tranquilo en de evaluatie/planningsronde gaat gesmeerd. Nog een glaasje toe en min of meer op tijd naar bed.

Dinsdag 2 augustus

Wat een lekker weer vandaag. Het maakt dat het pelgrimshart van de Hospitalero harder gaat kloppen. Joke en Jeanet, Erik en Ineke, en Evelien gaan tussen de koffiepauze en de lunch allemaal een kant op. Vandaag weer wat onduidelijkheid over de identificatieplicht. Een mevrouw uit Frankrijk wordt heel boos als Marisol duidelijk laat weten dat ook haar zoon een paspoort nodig heeft om in de Albergue te slapen. Of eigenlijk om in Spanje te mogen zijn. Het gesprek hier over loopt op en wordt een fiks meningsverschil met luide stemmen en tranen. Uiteindelijk komt de Guardia erbij om te bemiddelen. Het gezin slaapt niet in de herberg en gaat morgen wachten op het paspoort dat met DHL meekomt (als alles goed gaat).

Woensdag 3 augustus

De meeste pelgrims vertrekken lekker op tijd. Inmiddels begint het hier alweer flink warm te worden. In de ochtend gaat ieder zijn gang, nog de laatste wandeling, het laatste wasje, alvast

wat inpakken, een extra koffie bij La Posada. Daar zijn ze bijzonder druk met de lunch, zodat wij als Hospitaleros te laat bediend worden en zonder toetje aan de slag moeten. Wat een harde werkers daar! Goed en wel aan het werk, gaat ineens het brandalarm af op de tweede verdieping. In een mum van tijd is iedereen naar de binnenplaats gedirigeerd, aangestuurd door onze Jefe Pam. Een paar pelgrims willen nog even hun spullen pakken, maar dat gaat natuurlijk niet. Eenmaal allemaal op de binnenplaats, begint het ineens te

regenen. De pelgrims zijn meer bezorgd om nat te worden dan om een mogelijke brand. Gelukkig blijkt het loos alarm en kan iedereen weer terug naar binnen. De middag verloopt verder rustig, hoewel er toch een flinke bezetting is. Uiteindelijk is ook de Sótano bijna bezet. Om 22.00 kunnen we rustig de dag evalueren.

Donderdag 4 augustus

Onze laatste werkdag verloopt helemaal anders dan we ons hadden voorgesteld. Evelien en Joop moeten acuut vetrekken naar huis, omdat het heel slecht met de moeder van Evelien gaat en ze geen dag meer kunnen wachten. Snel alle spullen gepakt, afscheid genomen, een paar tranen en daar staan we dan met z'n vijven. Onze laatste dag moeten we de klus met z'n vijven klaren. Eerst koffie, taken verdelen, nog een laatste maaltijd bij Sabina en flink aan de bak. Gelukkig loopt het allemaal gesmeerd, tussendoor nog onze kamers schoongemaakt, de boodschappenlijst verstuurd, contact gelegd met de nieuwe groep, de kas bijgewerkt en andere werkzaamheden die nodig zijn aan het eind. We hebben geluk dat het aantal pelgrims beperkt blijft, de Sótano blijft leeg. Dat scheelt weer de volgende dag. Al met al verloopt alles vandaag goed, maar natuurlijk heel jammer dat we zo abrupt afscheid moesten nemen van onze toppers Evelien en Joop.

De Periode 12**vrijdag 5 augustus t/m vrijdag 19 augustus 2022**

Hospitaleros: Thea van Dijk, Gerard Veldhuis, Marietje Veldhuis, Leo van Eechoud, Tiny Gijsbers, Frank Keijser, John Fox,

Aantal pelgrims: 2.319

Om 10 uur overdracht i.v.m. reis en vertrektijden. Weinig nieuwe zaken, in onze ploeg geen nieuwe mensen, dus iedereen weet wat er gaat komen. Snel nog even naar de wasruimte om de nieuwe aanschaf te bewonderen en dan, hoppa aan de gang. Het is vakantietijd dus komen er gezinnen met kinderen die een weekend gaan wandelen. Meestal wordt er dan gekookt en zitten ze gezellig in de eetkamer. In de wasruimte als vanouds rumoerige Italianen die met de hand wassen. Sokken en onderbroeken worden zowel links als rechts helemaal ingezeept. Met 4 naast elkaar en het water stroomt alle kanten op maar er wordt flink gewerkt en vooral veel en hard gepraat. Mama zou trots zijn... Nee geen centrifuge, buiten of binnen hangen en ze geloven ook niet dat het morgen niet droog is.

Elke morgen om 6.15 uur loop Gerard door de gangen waar de pelgrims liggen, speelt op zijn mondharmonica, heeft een klingel belletje in zijn andere hand en zingt Good morning, Good morning. Na het lied draait hij zich om naar de pelgrims en roept met luide stem: Buen Camino. Het is een groot succes. Zelfs op straat wordt hij aangesproken en willen ze met hem op de foto!

A star is born ! Op zaterdag en zondag is het druk. We proberen aan zoveel mogelijk wensen te voldoen, eet kaartjes omruilen, moed inspreken en vertellen dat deze berg de zwaarste is van de hele Camino, pleister geven, koelpak aanreiken, uitleggen dat Dutch People toch echt Nederlanders zijn. Een dame die een voortand miste en veel huilde wilde bier, Cognac of Wodka. Ze was al redelijk dronken, kon niet goed staan en huilde dat de hele wereld haar in de steek liet. Ze wilde zeker geen eten, ze wilde alleen maar alcohol en rookte aan een stuk door. Ze sprak een mengeling van Duits en Nederlands en na een vermanende toespraak over haar gedrag ging ze eindelijk slapen en sliep die nacht haar roes uit zonder problemen te veroorzaken. In de vroege morgen begon ze weer. We hebben haar op een nette manier buiten gewerkt.

Een opa en een oma met hun enige kleinkind werden zaterdag gebracht door de mama van het meisje. De eerste Camino ervaring van het kleinkind vertelden de trotse opa en oma. De volgende ochtend gingen ze op weg. Een dag lopen en in de avond werden ze weer opgehaald door mama. Een feest voor alle drie. Er sprak zoveel zorg en liefde uit. Mooi om te zien. Het weer is goed al wordt het steeds warmer. Sommigen komen half dood en uitgedroogd aan en moeten eerst water en een kwartier zitten of hangen voor ze iets kunnen zeggen.

Heel veel reserveringen en al een dag naar de kelder met 9 personen. Poetsen gaat vlot. Alles droog en het blijft goed schoon. Frank zag een zeer oude Japanner of Chinees binnenkomen. Hij viel bijna voorover met een zware rugzak en was de uitputting nabij. Niks van te verstaan maar hij was in onze herberg dus dan weet Frank hoe te handelen. Met zorg en liefde werd alles voor hem geregeld en werd hij ook nog naar zijn bed gebracht. Gisteren zat er een hond aan een lijn achter, met naamplaatje en telefoonnummer. Vandaag heeft iemand de hond losgelaten en liep hij in de herberg. Telefoonnummer werd niet opgenomen. Hond is naar asiel gebracht.

Heel veel fietsers en een groep volwassenen met kinderen en tenten en een man in een lange witte jurk, waarschijnlijk een priester. Ze mogen hier naar het toilet en een douche nemen. Overdag wordt er gezongen in een kring en spelen de kinderen op het terrein. Af en toe rennen ze door de gang, dan wordt er ingegrepen door een van ons. Marisol is er niet blij mee. Er kwam een bericht uit de kelder. Vermoedelijk bedwantsen maar geen uiterlijke kenmerken bij de pelgrim, wel heel veel beestjes op zijn kleding, zelfs op zijn sokken en in zijn schoenen. Hij had een week buiten geslapen in Frankrijk en stonk als een otter. Advies gegeven om lang te douchen. De kleding gewassen die hij aanhad en die in een enorme rugzak zat. Er zaten 2 beestjes op de matras, het leken muizenkeutels tot ze weg sprongen. Eerst de spuitbus voor allerlei ongedierte. De onderste man geëvacueerd en de rest toch volgens bedwantsen protocol afgewerkt. Op internet veel beestjes bekeken, ons beestje was er niet bij. De pelgrim heeft buiten geslapen in zijn gewassen slaapzak en ons de volgende ochtend bedankt. Het is zeer warm tot heet, Gerard en John zijn naar Pamplona geweest, kathedraal bekeken en veel in de schaduw gezeten dan gelopen. En wat gebeurt er allemaal op een snikhete dag in Roncesvalles? Uitgeputte maar vriendelijke pelgrims. Sommige pelgrims voorzien we van water en bieden natuurlijk een zitplaats aan. Geen regen dus geen smerige natte was en geen modderige gangen, Poetsen is een makkie. Weinig machinewas.

Het is vakantie, dus veel toeristen die graag in de hal en de gang willen kijken. Dat mag niet. We verwijzen naar de teksten die dit aangeven. Niet altijd is er begrip voor. We horen ook elke dag dat het Pelgrims bureau in St Jean Pied-de-Port de pelgrims vertelt dat Roncesvalles vol is en dat reserveren geen zin heeft en dat hier beestjes zijn. Dat is bijna crimineel. Dat horen we al jaren. Waar gaat het mis? Misschien even communiceren vanuit het bestuur van de werkgroep. Sommige Pelgrims nemen het risico en horen onderweg dat er genoeg plek is. Jammer toch. Wij zijn blij met elke pelgrim. Heel veel jonge mensen binnen van over de hele wereld. De Camino leeft! Deze ochtend naar de opgravingen geweest van de archeologen. Een dame uit Australië vertelde wat ze allemaal tegenkwamen, vooral heel veel botten en hoe moeizaam en lang de weg is naar enig resultaat. Een gezin met 5 kinderen en een grote hond. Hond mag niet in fietsenhok. Moest aan een lijn aan de achterkant voorbij het fietsenhok. Soms veranderen regels even en misschien was het ook geen regel maar een at hoc beslissing van Marisol. We gaan de 2^e week in. Pelgrims met wonden aan het been, gevallen door uitputting, dikke enkel, wij bieden een ijskompres aan. Een meisje met een migraineaanval kreeg een plek op de bijna lege 3^e verdieping waar het rustig was. Deze ochtend 2 dames uit bed gehaald. Wilde tot 10 uur blijven liggen. Afgelopen nacht ging de bel om 3 uur, een dame die niet kon slapen ging buiten roken en de deur viel op slot. Met excuses terug naar de eerste verdieping.

De Camino leeft, ook in de nacht! Gisteren sterke brandlucht in de hal. Bleek de sigaretten dover te zijn bij de deur. Veel rolkoffers die uit taxibusjes komen en reserveringen hebben. Herrie in de gang. Gisteren een grote bus met Franse ouderen, rolkoffers. Marisol kwam er voor terug, vertelde de mensen buiten wat de regels van de inschrijving waren, hoe het eten geregeld was enz. enz.... Het liep als een trein. De drukste dag van onze periode, regen en kou, verkleumde mensen, en een oudere Fransman was verdwaald. Vanmorgen hier weggegaan en weer terug richting Frankrijk gelopen. Verward en verkleumd werd hij gevonden door een koppel dat de Spaanse politie inschakelde nadat zij hem op het goede pad geholpen hebben. Afgeleverd door de politie. We hebben hem in de watten gelegd, een bed op 3 gegeven en na een paar uur slaap was hij weer aanspreekbaar. Hij loopt in de gang op en neer en bedankt ons 5 keer per uur.

Leo betrapt een insluiper die zichzelf van een bed voorzien had. Wij hebben daar een neus voor. Geen bed ticket en met een heel grote mond, is hij weggegaan, teruggekomen en weer gegaan terwijl hij een aantal mensen aansprak in de gang met de mededeling dat hij onterecht was uitgezet. De handendroger op de 2^e verdieping was aangegaan en ging niet meer uit. Een herrie van jewelste. Marisol heeft het probleem opgelost. De wasserij heeft een topdrukte gehad vandaag. Iedereen kletsnat, wat ben je dan blij met de service van Marietje en John.

Laatste weer update: Voorlopig blijft het droog.

RONCESVALLES, TOT DE VOLGENDE KEER.

Periode 13**vrijdag 19 augustus t/m vrijdag 2 september 2022**

Hospitaleros:

Sjaak Sies, Willy Sies, Maud van Rooijen, Martin van Rooijen,
Gerard van Drecht, Ben Bunnik, Aafke Wagenaar, Rient Ploeger

Aantal pelgrims :

2.618

We werden 19 augustus ontvangen door team 12, met koffie, taart en thee. Oude bekenden, voor mij (Rient) als 'stagiaire' was alles nieuw. Het was redelijk druk geweest.

Sleuteloverdracht en de rode bodywarmer. Het was echt begonnen en als extra mocht ik ook als eerste iets schrijven, wat me op was opgevallen. Nou alles. Moeilijk te kiezen waar te beginnen. Ik was twee keer als pelgrim geweest, nu Hospitalero. Achter de schermen. Wat me meteen opviel is de onderlinge sfeer: hartelijk en gastvrij. En dat hoor ik terug van de pelgrims. Als team stralen we blijkbaar een positieve 'vibe' uit. En dat geeft weer positieve energie.

Het blijkt niet echt druk, de eerste dag bijna 180 pelgrims, wel steeds veel reserveringen. De volgende dagen steeds iets minder, maar wel meer dan vorig jaar rond deze tijd. Dat voelt dan wel weer bevredigend. Je wil toch graag een 'vol' huis, een volle gezellige Albergue. Er zijn veel verschillende nationaliteiten, altijd de bekende, maar gisteren een Turkse en Israëlsche, dat was bijzonder. Spaans en Italiaans lijken de hoofdmoot, ook dit jaar weinig Koreanen, die ik eerder in groten getale ontmoette. En zelfs een paar Nederlandse pelgrims. Een dame was enthousiast en wilde, als ze de Camino had gedaan en Santiago had bereikt, volgend jaar zeker ook Hospitalero worden, iets terugdoen voor alle gastvrijheid die ze had ontvangen. Zij wist te vertellen dat in het restaurant door pelgrims van verschillende nationaliteiten erg positief over de Albergue werd gesproken.

Maar niet iedereen is blij. Een Spaanse pelgrim vroeg wat een overnachting kost. 14 euro. 14 euro? Dat kan toch niet? Nou ja... U kunt ook een ander adres. Nee, laat maar.... Een paar dagen later was een er wat opgewonden pelgrim die druk in het Spaans stond tegen ons stond te praten. Kennis van het Spaans was in ons team wat beperkt, het duurde even voordat duidelijk werd wat hij wilde of bedoelde: 'dat er geen vloeiend Spaans werd gesproken, dat er geen Spanjaarden werkten in de Albergue, dat je gevraagd werd Engels te spreken in Spanje! Schande!' De man kon

gelukkig tot bedaren worden gebracht, het hielp dat hem bleek dat we weliswaar niet alleen Nederlanders waren, maar ook allemaal vrijwillig en in nauwe samenwerking met Spaanse Colegiata. En dat al jarenlang.

Van mijn meer ervaren collega's hoor ik dat de sfeer inderdaad goed is, dat ontevreden en veeleisende pelgrims van bepaalde nationaliteiten vroeger blijkbaar nadrukkelijker aanwezig waren en de sfeer niet altijd positief beïnvloedden. Betere beheersing van het Engels door de jongere pelgrims helpt ook. Ook als we mensen moeten teleurstellen, bijvoorbeeld omdat er geen dekens zijn, wordt dat doorgaans probleemloos geaccepteerd. Zelfs een nodeloos weggegooid klemmetje van een fietstas kon uiteindelijk de pret niet drukken. Het mooie weer zal er invloed op hebben, is de ervaring. Vanmorgen regende het. Ik ben benieuwd hoe het vandaag is, als de natte pelgrims aan gaan komen. Maar zie ik alweer zon? Dat viel dus tegen...

Een verdere terugblik op deze twee weken:

Pelgrims ontvangen uit Slovenië, Rusland, Oekraïne, Israël, Moldavië, IJsland en Zuid-Afrika. Met de aantekening dat een aantal pelgrims een dubbel en zelfs een driedubbel paspoort hebben. De leuke en vaak ook interessante gesprekjes gaan meestal in het Engels maar met handen en voeten kom je ook een heel eind. Er komen veel toeristen langs voor de mooie Roncesvalles stempel in hun Credential. Als het veel mensen tegelijk zijn, nemen we ze mee naar de bibliotheek om het overzichtelijk te houden bij de ingang. Doen we ook bij een grote groep voor de intake. Bijv. een groep van 23 jongeren, stempelen in de bieb, alles op 1 formulier, ID's verzamelen en scannen. Marisol wil de achteringang open houden omdat de Camino daarop aansluit en zij wil de pelgrims niet om laten lopen naar de voorkant. Voor de intake is dit wat lastig omdat dan van twee kanten pelgrims aan komen voor registratie. Bij grote drukte is een oplossing om met de kleurenbordjes te gaan werken. Dat hebben we inmiddels een keer gedaan en is voor herhaling vatbaar.

De afgelopen dagen is de Sótano enkele malen en de winterherberg een keer gebruikt. Er is een enkele kampeerder langs geweest met hond en een Zwitserse mevrouw met een karretje met hond.

Een fietser had een probleem met de trapper waarvan de schroefdraad beschadigd was maar uiteindelijk lukte het Sjaak toch hem weer vast te zetten. Een paar dagen later kwam hij weer

langs en de trapper had het gehouden! Een groep van ca 10 Fransen is niet toegelaten omdat ze geen paspoort bij zich hadden. Dat gaf dus aardig wat commotie en boosheid. Uiteindelijk zijn ze afgedropen. Maar... een Frans meisje had geluk. Ze was haar paspoort vergeten, maar het blijkt dat van Spaanse en Franse pelgrims het rijbewijs wordt geaccepteerd i.p.v. DNI/Carte de Identité. Twee fietsers belden om te zeggen dat ze verlaat waren. Ze dachten rond 23:00 u hier te zijn en dat werd uiteindelijk 00:15 u. Zij waren ons dankbaar en wij doen er niet moeilijk over. Op verschillende dagen zijn twee pelgrims binnen gebracht door de Guardia Civil. De eerste was oververmoeid geraakt en had te weinig gegeten en de tweede was verdwaald en gevallen. Beiden kregen het "noodbed" 339 en konden gelukkig de volgende dag hun tocht vervolgen. Wat wel vervelend was dat op een nacht rond drie uur het alarm af ging. Loos alarm, maar toch! Enkelen van ons zijn er doorheen geslapen en ook van de pelgrims hebben we amper vragen gekregen.

We hebben veel vrolijke / mooie momenten beleefd. Een Ier begon, na een opmerking van Martin in de wasserij, over de Ierse folksongs en muziek, spontaan te zingen. Het is jammer dat we geen geluidsfragment kunnen toevoegen want de akoestiek in de kelder is heel goed. Het was zo aanstekelijk dat hij in de eetzaal z'n optreden heeft vervolgd. "My old man" en "Don't give up till it's over" en nog meer. Wij konden natuurlijk niet achterblijven en ons repertoire was Ketelbinkie en de Zuiderzee ballade. Daarna een Franse pelgrim die een mooi verhaal van de vos Reinaert de Vos declameerde. Twee jonge Spanjaarden luisterden achterin de eetzaal mee en wilden eerst weg sneaken maar toen toch heel sportief samen een kinderliedje zongen. Van onze Ierse zanger hoorden we 's morgens dat 's nachts de "Irish Blessing" in z'n hoofd zat.

In de wasserij zat op een gegeven moment in een hoekje een jonge man te tekenen. Het resultaat:

De tekenaar is Vili Volić, email adres als je geïnteresseerd bent in zijn tekeningen:
riko.volic@gmail.com

Een groep jongeren hebben met elkaar gekookt en de volgende morgen ook weer samen ontbeten in de eetzaal. Op een gegeven moment horen we ze met elkaar prachtig a capella zingen. Prachtig. Voordat ze echt weg gingen, kregen wij nog een prachtig lied van hen. Kippenvelmoment. Een extra cadeau voor ons van hen.

Mooi om te zien dat er vaders met hun zoon, en moeders met hun dochters de Camino lopen.

In de rij voor de Mostrador is de vraag van de Hospitalero: Zijn jullie samen? Dat is goed om te weten voor het doorlaten van het aantal pelgrims. Als antwoord van een blij tweetal kreeg ik: New friends. Ook hoorde ik wel: Camino friends. We hebben dit jaar veel goed geluimde pelgrims valt me op. Ook is voor mij de taal minder een probleem. Veelal spreken Italianen, Spanjaarden, Zuid-Amerikanen toch een woordje Engels of worden geholpen met vertaling door andere meertalige pelgrims.

Een Spanjaard van rond de 50 jaar had 15 jaar in Nederland gewoond en begon ineens Nederlands tegen me te praten. Hij sprak vloeiend Nederlands, ik hoorde geen verschil met een Nederlander. De volgende morgen bij het vertrek wees hij op zijn horloge: 7.57 uur. "Op tijd", zei hij "ik weet dat is echt Nederlands".

En dan komt er een Roemeense pelgrim op blote voeten met een wandelstok. Hij draagt: een wit shirtje en een korte broek. Je verwacht eigenlijk dat hij gratis wil overnachten, maar hij betaalt gewoon. Desgevraagd wil hij toch wel een paar schoenen en neemt het eerste aangeboden – toch wel erg ruime- paar. En ook sokken. Hij wil ook nog wel een extra broek en wat meer kledij. Als hij de volgende dag vertrekt draagt hij de schoenen en sokken. De rest is niet te zien en op zijn bed is niets achtergelaten. Merkwaardig....

Gisteren, woensdag 28 augustus, kwam er een stel binnen met een zoon van rond de 10 a 15 jaar. Zelf hadden ze identiteitsbewijzen mee maar voor hun zoon alleen een kopie van het identiteitsbewijs op de telefoon. We hebben ze tot onze grote spijt moeten meedelen dat hier dan niet geslapen kan worden, want een fysiek identiteitsbewijs is verplicht. We willen Marisol niet in de problemen brengen. We hebben al meerdere keren pelgrims zonder identiteitsbewijs moeten wegsturen.

Ook de dagen erna gebeurde dat toch wel 1 of twee keer per dag. Wel een ID op de telefoon, niet op papier. We moeten ze weigeren met pijn in het hart, vragen ons wel af hoe ze dan wel aan onderdak komen. Dat komen ze niet meer vertellen.

Gisteren, 29 augustus, opeens een toch wel onverwachte, zware onweersbui. Dus veel natte, doornatte pelgrims. De wasruimte met de extra lijnen hing helemaal vol. Natte slaapzakken, grote (!) natte handdoeken en verder de gebruikelijke kledingstukken. De drogers maakten letterlijk overuren. Vandaag was het prima weer, onbewolkt, bijna 30 graden, veel bezwete, pelgrims allemaal blij en tevreden over hun prestatie: over de Pyreneeën in de hitte, 'WE DID IT'.

Met 2 Fransen in de lift onderweg naar hun bed zei 1 van de 2 glimlachend: het is Nederlands nauwgezet georganiseerd hier. Ik vroeg of dat prettig was of niet. Het heeft zijn voordelen, zo zei de Fransman.

De boodschappen komen onregelmatig niet of laat binnen. In het begin bestelden we kip voor de nasi. Vandaag de woensdag voordat we weggaan komt een kilo kip binnen. Eens kijken of we daar nog wat mee kunnen. Anders is het voor de volgende groep.

Met 30 wasjes blijken de drogers het goed aan te kunnen.

Op 31 augustus kwam Marisol met de mededeling dat de volgende dag 400 (!) pelgrims werden verwacht. De reden: 1 september!

Met behulp van de gekleurde bordjes hebben we de grote groep goed weg kunnen werken. De binnenplaats zat vol met pelgrims, zo'n leuk gezicht. Aan de randen, lekker in de schaduw zaten de mensen met hun bordjes om rustig op hun beurt te wachten. Een gekleurd bordje omhoog en dan kwam een groepje aanzetten. Ook zaten er mensen in de keuken te wachten. Op een gegeven moment waren zelfs alle bordjes in gebruik. Om een uur of 3 waren we al vol. Onze Jefe Sjaak liep toen langs alle mensen om erop te wijzen dat niet gereserveerden door moesten. Tijd voor koffie/thee zetten hadden we als Hospitaleros niet, dus dat werd een glaasje jus d'orange of water. Ook Marisol was blij met het glaasje sap dat we haar bij haar neerzetten. 's Avonds concludeerden we dat we trots waren op onszelf. Uiteindelijk hebben we ca 60 pelgrims doorgestuurd waarbij opviel dat het taxivervoer langzaam op gang kwam.

Omdat de herberg vol was konden hospitaleros van equipe 14 niet in de herberg overnachten. Eén van hen kreeg dit bevestigd door Eurne. Het is jammer dat hij geen contact met ons heeft opgenomen want in de slaapvertrekken van de hospitaleros op de tweede etage waren nog twee vrije bedden aangezien twee van onze groep vanwege een bruiloft woensdag zijn vertrokken en ook in het keukengedeelte staan twee bedden.

Omdat de herberg vol was konden 3 van ons ook niet overnachten in de Sótano. Zij zijn met de auto vrijdagmiddag naar Pamplona gereden. De andere 3 zijn ook vrijdagmiddag met een taxi naar Saint Jean Pied de Port vertrokken. Daar hoorden we op het pelgrimsbureau dat men er van uitging dat er 40 bedden gereserveerd konden worden, men was niet op de hoogte dat er geen limiet meer was aan het aantal reserveringen.

De overdracht verliep vlot en we hebben dit afgerond in La Posada met voor iedereen een tomatensalade, heerlijke paella en ijs toe. Overigens was dit menu een aanbod van La Posada.

Periode 14 Vrijdag 2 september t/m vrijdag 16 september 2022

Hospitaleros: Kees Ebbenhorst, Dick de Kler, Joke de Kler, Ineke van Hattem, Maarte van Hattem, Angeliën Zonder, Joop van Essen, Hermien van Essen, Gerhard Surink

Aantal pelgrims: **3.384**

Eerste week

We zijn er weer. Als groep 14 hebben we er weer zin in. Donderdagavond zitten we al met vijf Hospitaleros in Bayonne. In St Jean Pied-de-Port ontmoeten nog drie Hospitaleros elkaar. Maar Gerhard komt donderdag over de berg naar Roncesvalles en constateert dat op die dag de Albergue vol zit. Dat belooft wat. Vrijdag de overdracht van Groep 13. Het loopt allemaal gesmeerd. Na de maaltijd aan de bak en Marisol meldt dat er meteen maar liefst 170 reserveringen zijn. Het is die middag een drukte van belang, lekker rommelig en ieder moet zijn draai nog even vinden. Het inschrijven gaat niet zo vlot, omdat er altijd onduidelijke reserveringen zijn. Of pelgrims die willen inschrijven voor iemand die nog onderweg is. Het aantal stijgt tot ver boven het aantal bedden, dus ook de inzet van taxi's is vandaag een feit. Het vergt allemaal wel veel tijd. De wachtrij loopt op en het weer wordt buiten steeds warmer. Gelukkig blijft iedereen rustig. Zo ook de avond. Een enkele laatkomer, die een noodbed krijgt en nog een pelgrim om precies 10 uur, die het bed van een niet gekomen reservering krijgt toegewezen. In de nazit gaan de eerste ervaringen over tafel. Wel met champagne dit keer. Joop en Hermien hadden wat te vieren, dus voor we 't in de gaten hebben is 't middernacht...

Gezien de ervaring van vrijdag beginnen we zaterdag met het uitreiken van de kleurenbordjes. De lange wachtrij zoals van de vrijdag is op zaterdag verleden tijd. Tijdens het uitreiken wordt meerdere malen de opmerking gemaakt: Ja, maar ik heb een reservering... Als we dan zeggen dat de meeste

pelgrims voor hen die ook hebben, berust men in wachten, maar al snel verplaatst de rij zich dan over het middenterrein. Maar liefst 2 trouwpartijen in Roncesvalles. We zien overdag veel mensen in chique kledij en heel veel stropdassen... Dan komen er een aantal fietsers uit Costa Rica aangereden. Een vrolijke en beleefde ploeg met weinig bagage (dachten we). Maar de hutkoffers, die in het bagagehok staan zijn dus van hen! "Blijven jullie hier wonen?" Mooie verhalen ook weer van hulpvaardige pelgrims. Iemand, die een dubbele boeking had. Eentje in Burguete en de ander in Roncesvalles. Voor de zekerheid... Als de nood bij een late pelgrim hoog is, omdat hij hier geen slaapplek meer kan krijgen: O, neem mijn boeking maar over. Ik blijf hier. Betalen? Wel nee, laat maar zitten. De man gaat uiterst tevreden met de taxi naar Burguete.

In de wasruimte gaat 't allemaal vlotjes. Meer wasjes dan verwacht met het mooie weer. We kunnen 't bijhouden, alleen over de nieuwe drogers zijn we minder tevreden. Duurt wel erg lang en het resultaat is matig. Snel nog even in één van de grote drogers dan maar. Resultaat is dat we na 18.00 uur bijna alleen maar aan 't drogen zijn. Tentjes zijn er deze eerste dagen ook veel. Wat we in andere jaren nog niet gezien hebben is een pelgrim in een hangmat. Tussen de droogrekken aan de achterkant van de herberg ligt ie lekker te schommelen in de wind. Nog twee laatkomers om half elf verwelkomd, en dan zit de zaterdag er weer op.

Zondag de melding: 178 reserveringen. Daarmee alleen al is Aterpea bijna vol. Marisol besluit om de laatste 5 bedden als noodbedden aan te houden. De Sótano is al snel vol en dan kunnen we weer aan de wandelingetjes beginnen naar de Overloop. Het taxivervoer komt op gang en ook daar werken we met de kleurenbordjes. Het blijft toch een rommelig geheel, omdat het wachten op de volgende taxirit onvoorspelbaar is. Twee vriendinnen op zoek naar een wandelmaatje. Bagage is al opgehaald uit het bagagehok, maar de pelgrima is niet te vinden. Ook geen telefooncontact. Het gereserveerde bed is nog onaangeroerd. De hele avond wordt naar haar gezocht. Zoals meestal ook hier een goed einde: Naamsverwisseling bij het uitreiken van bednummers. Een Italiaanse vrouw valt op de steile afdaling naar Roncesvalles. Bebloed en huilend komt ze binnen. Duurt even, maar ook zij stapt in een taxi naar Espinal. Een terugkerend en goed werkend ritueel is het gezamenlijk invullen van de maaltijdlijst. Er staan heerlijke lekkernijen op de lijst. Voorzien van een letter (voorletter Hospitalero) levert het invullen van de lijst steeds een vrolijke discussie en vertaalwerk op.

Maandag gaan we aan de wandel. De steile klim omhoog naar het SOS-punt en via Ibañeta weer

terug. Onderweg genieten we weer van de vergezichten.

Het blijft toch schitterend. Net op tijd schuiven we aan voor de maaltijd in La Posada. We worden 's middags verrast door Rebecca. Een Spaanse met gitaar en een prachtige stem. Ze speelt en zingt en haalt zowat geld binnen. Daarmee kan ze naar het restaurant, zegt ze. 's Avonds laat krijgen de Hospitaleros een privé-optreden. Om kwart over elf komt Marisol nog met twee laatkomers op de proppen. Ook deze pelgrims wordt weer onderdak geboden.

Dinsdag en woensdag staat er "eend" op het dagmenu van La Posada. Dat valt goed in de smaak. Met respectievelijk 6 en 7 vinkjes op de diner-lijst denken we dat we eerdaags weinig eenden meer zien in de omgeving... Het is opnieuw schitterend weer en

daardoor komen de pelgrims geleidelijk de Albergue binnen. Zo loopt het allemaal gesmeerd. Alle pelgrims binnenshuis. Achteraan in de gang aansluiten, de rij groeit. Het werken in compartimenten werkt goed: De rij met wachtenden achter in de gang – dan vier man de tussendeur door, info

verstrekken en schoenenwissel – vervolgens vier formulierinvullers naar de ruimte voor de Mostrador. Even in de wachtrij en dan richting Marisol. In de avond worden twee fietsers door de Guardia Civil begeleid naar de herberg. Vrouw bekaf, maar snel nog met de laatste twee etensbonnen naar La Posada. Een groep van 10 pelgrims kwam maandag niet opdagen. De bedden bleven leeg. Dinsdag komen ze Aterpea binnen. Een reserveringsfout. Ze slapen vanavond in de Overloop. Marisol heeft weinig medelijden met ze. Ze zijn toch tevreden met hun bed. Tenslotte deze dag nog een leuk voorval. Een pelgrim wil via ons alvast een taxi reserveren voor een datum in 2023. Niet voor haarzelf, maar voor haar bagage. We kunnen nog net ons lachen inhouden... Tegen middernacht gaat de bel. De Guardia Civil is er weer. Jefe Kees en Gerhard haasten zich naar de voordeur. Een slaapwandelaarster heeft 't gepresteerd om vanuit de Sótano bij La Posada te geraken. Gehuld in nachtkleding! Hoe kom je zo ver zonder te ontwaken? Snel weer richting Sótano. Ze is de volgende morgen om 6 uur alweer verdwenen. Wel met medenemen van een handdoek van haar medepelgrim. Woensdag is een Baskische feestdag. De kerk zit propvol en iedereen ontmoet elkaar. De mis is in 't Baskisch. Met veel gezang. Er wordt ook veel Frans gesproken. Baskenland is niet alleen op Spaans gebied. Na afloop is het gezellig bij Aterpea.

Drank en allerlei lekkers wordt rondgedeeld binnen de Baskische gemeenschap. 's Avonds is er nog wel wat trammelant met bednummers. Diverse slapende pelgrims op een verkeerd bed. Met enig gepuzzel komen we er uit. En dan nog twee Italianen om 23.45 uur. Ze krijgen de twee gereserveerde bednummers, die onbeslapen bleven. De herberg is tjokvol...

Donderdag is de dag van de "Ice-packs". Een aantal pelgrims smeekt om hulp. Valt allemaal wel mee. Maar ze zijn wel heel tevreden met onze hulp. Als je reserveert voor de 28^e september en je komt de 8^e binnenlopen en je bent er van overtuigd dat je gereserveerd hebt.... Ja, dan wordt 't wel erg moeilijk. Gelukkig heeft deze pelgrim nog een bed. We leren een nieuwe Spaanse uitdrukking: Callate! Het wordt zo af en toe gebruikt bij grote drukte. De lezer mag zelf opzoeken wat 't betekent. Een man van 87 jaar komt vermoeid binnen. Reeds in de middag. "Het was wel zwaar, zo over de berg" zegt hij. Maar hij doet 't toch maar. Petje af. 's Avonds is hij weer fit en de vrolijkheid zelve.

Vrijdag begint met wat miezerregen. Maar als om 11 uur de zon weer verschijnt gaan we met Don Valentin op pad.

Letterlijk, want we lopen het pad naar Ibañeta. Don Valentin schrikt van de slechte staat van de dakbedekking van 't kerkje. We maken foto's van een aantal losse leistenen en sturen de foto's door naar hem. Hij gaat actie nemen voor herstel. We bekijken de kerk van binnen en de omgeving. Don Valentin geniet, net als wij, van het uitstapje. Zingend in 't Nederlands en Spaans lopen we weer terug naar Aterpea. Zelfs het Wilhelmus klinkt. De regel "Koning van Hispania hebben we altijd ge-eerd" valt bij Don Valentin in de smaak... Ook Yellow Submarine en Frère Jacques! We wisselen van restaurant. Van La Posada naar Casa Sabina. Een aantal rugzakken is zoek. Knap lastig. We zoeken ook in La Posada en het Hotel. Nergens te vinden. De pelgrims zijn erg ontstemd, maar veel meer kunnen we niet doen. Om een uur of 5 komt de bezorgdienst nog een keer aanrijden, we zien geen nieuwe levering van bagage, maar weer een uur later blijkt dat de ontbrekende bagage in het hok achter de deur is gedeponeerd. Grrrr..... Enkele Spaanse pelgrims zijn erg lastig. Waarom spreken jullie niet allemaal Spaans? De uitleg dat de Albergue door vrijwilligers uit Holland wordt gerund maakt weinig indruk. Dan nog de twee zussen uit Australië. Als de ene zus binnen is om een uur of zes, begint het wachten. De hele avond. Om negen uur komt de Guardia Civil aanrijden. De zussen zijn herenigd en worden door ons in de watten gelegd met warme thee, koekjes en gesprekjes. Omhelzingen volgen. En zo loopt deze rommelige dag ten einde. Volle bak weer.

Tweede week

Zaterdag alweer. Een aantal van ons brengt een bezoek aan Iniaki van Supermercado Dendaberri. De jaarlijkse foto met de eigenaar wordt gemaakt. Een traditie. Een opvallend rustige dag. Qua aantal pelgrims dan, want we maken weer diverse onverwachte dingen mee. Maar alles komt steeds weer goed. Van verloren portemonnees tot zoekgeraakte telefoons. Een minder leuk voorval is dat een pelgrim bij 't beklimmen van zijn bed onderuit gaat. Een gebroken pols, denken we. Hij en zijn wandelmaat nemen de taxi naar Centro de Salud. Een Japans boek over de Camino. Dat is weer eens wat anders. De schrijfster zelf is aan het pelgrimeren. Ook komt er iemand binnenlopen met een opgerolde mat. Een 2-persoons-slaapmat zelfs. "Gevonden op de berg, misschien iemand naar op zoek?" De volgende morgen staat ie er nog... We genieten 's avonds van een heerlijke door Hermien

gemaakte salade. Laat op de avond nog een vrolijke jonge vrouw uit de Oekraïne. Met een poes op haar schouder. En ook nog een tent op haar rug. Ze vindt alles goed en verdwijnt in haar tent. Net voor 10 uur. De herberg raakt voor de eerste keer niet vol en de Overloop blijft zelfs leeg.

Een andere kampeerster vindt een mooi plekje voor haar tent.

Zondag weer meer dan 170 reserveringen. Gelukkig komen ze niet allemaal op hetzelfde tijdstip binnen. Met een zonnetje en bijna 30 graden in de middag is het een stralende dag. Het is gelukkig koel voor de op hun beurt wachtende pelgrims in de gang. In de loop van de middag is Aterpea weer vol. Maite, de vervangster van Marisol, werkt hard en goed. Een pauze heeft ze niet genomen en ze blijft opgewekt. Maar na zo'n drukke dag zal ze wel moe zijn. Een stoelendans (beter woord is een beddendans) door enkele misverstanden en pelgrims, die op verkeerde bedden zijn gaan liggen, ontsieren de dag een beetje. Komt allemaal weer goed. Lastig is wel de nummering van de bedden in de overloop. Niet logisch en geeft hier en daar wat teleurstellingen bij de pelgrims. Een Engelsman gaat bij de Mostrador onderuit. Zijn

wandelmaat en wij zorgen goed voor hem. Op de brancard in de EHBO kamer komt hij weer onder de mensen. Op een paar schrammen na kan hij na een uurtje richting zijn bed. De dag sluiten we af met een jeugdige groep pelgrims. We schrikken, want de herberg is vol. Gelukkig zijn het kampeerders. "Vier euro voor een slaapplek? We blijven!" Tot laat in de avond is 't gezellig in het kampement op het grasveldje aan de overkant.

Het is drukkend warm op maandag. Een aantal van ons gaan na de koffie richting zendmast. Veel wind boven. We waaien in sneltreinvaart terug richting Ibañeta. 's Avonds regen en onweer op afstand. Bed 336 moet het ongeldden. Drup, drup, drup... Joke en Hermien maken twee heerlijke pannen met soep. Daar komen we de volgende dagen wel mee door. Met zicht op de finish valt een fietsster op het binnenterrein. Veel bloed. Zuster Joke is druk met de eerste hulp. Ze zal een bezoek aan Centro de Salud moeten brengen. Ook vermeldingswaard is de 91-jarige pelgrim, die vergezeld met zijn twee zonen "van in de 70" de Camino loopt. Ze gaan morgen naar Biskarret.

Dinsdag worden de laatste kussenslopen gewisseld en strepen we deze activiteit van ons lijstje. Het is een dag met in de ochtend regen en over de hele dag veel wind. De pelgrims komen uitgewaaid beneden al dan niet met een sterk verhaal. De laatste dagen vangen we pelgrims al aan de achterzijde op en begeleiden we ze door de poort naar de Plaza waarna ze binnen worden onthaald. 's Middags breekt toch de zon door en worden de wasjes buiten gehangen. Vandaag zakt er weer een Peregrina door haar benen. Gelukkig hebben wij Joke in ons midden, die zich over de ongelukkige ontfermt. Zo komt alles weer goed. Rond 14 uur komen de Bomberos aanrijden met twee Zuid-Koreanen, die op de noodknop bij het WIFI point Lepoeder hebben gedrukt. Ze zijn bijna weggeblazen door de storm. Vandaag hebben we geen vol huis en er zijn nog enkele plaatsen vrij in de overloop.

De woensdag begint vroeg. Om half 1 's nachts staat het hele Hospitalero team half aangekleed bij de Mostrador. Het brandalarm gaat af. De beschreven handelingen worden uitgevoerd maar de sirene gaat maar door. De 2^e verdieping moet de oorzaak zijn. Snel worden alle etages bekeken.

Nada. Deze periode is al menig keer het alarm afgegaan. Het alarm-regelpaneel, dat met plakband en 1 schroef aan elkaar hangt, laat zich niet temmen. We gaan over tot de laatste escape: Marisol. We verrichten handelingen die niet beschreven zijn en wij dus niet weten. In ieder geval we kunnen naar bed. De slapers ondergaan het rustig. Slechts één pelgrim vraagt bij het weggaan "Ging vannacht het alarm af?" Na het poetsen gaan we in Zubiri koffie drinken. Gerhard doet een inspectieronde bij El Centro de Salud. De Zubiri-gangers treffen bij de brug onze 91-jarige pelgrim die met zijn twee zonen loopt. 's Middags loopt de herberg zeer snel vol. Zo'n lange rij in de gang hebben we nog niet gehad. We adviseren om pelgrims met een reservering eerst een drankje te gaan drinken en later terug te komen. De meesten doen dat. Taxi's moeten de pelgrims weer verder op de Camino brengen. In alle drukte brengt Pablo het grasveld achter de herberg op orde. Hij krijgt de bijnaam Pablo Verstappen...

Een Fransman meldt zich met een hoofdwond nadat hij is uitgedaagd in de douche. Valt achteraf mee. Een jonge pelgrim zonder cash-geld. De shop is gesloten en hij besluit naar de ATM in Burguete te lopen. Na een flinke sprint heen en weer is hij snel weer terug. Steeds meer pelgrims halen als er betaald moet worden hun betaalpasje tevoorschijn. Helaas is dat nog niet mogelijk in de Albergue. Rond 20.00 uur komt een groepje jonge Belgen aan. Ze vertellen ons dat een oudere man zeer moeizaam over het bospad naar Roncesvalles strompelt. Hij is dood op. Eén van de Belgen is bij hem. Marisol en de Guardia Civil springen in de auto om hem op te halen. Als hij een half uurtje later in de herberg is, is hij zeer gelukkig. Hij bedankt met de woorden: "You saved my life". 's Avonds worden we door de Guardia Civil als groep bijeengeroepen en krijgt ieder een politie-Credential uitgereikt. Even een officieel moment.

Donderdag worden de vloeren gemoet. Het moet er tenslotte mooi uitzien voor de volgende groep... Drie groepen Koreanen vandaag in de Albergue. Zo'n 60 in totaal. Het bagagehok zit propvol.

De deur kan amper dicht. Veel heen en weer geloop en geregeld door de groepsleiders. In de wasruimte is Koreaans de voertaal. Om 16.30 uur is de herberg weer vol en rijden er weer taxi's. Een Koreaanse dame valt ongelukkig uit haar bovenbed. De groepsleider smeekt om een ambulance. We zien een hoofdwond, maar de Koreaanse dame is wel aanspreekbaar. Snel Marisol gebeld voor advies. Binnen no-time is ze terug in de Albergue en ook de ambulance komt snel aanrijden voor vervoer naar het Centro de Salud. Enkele Hospitaleros uit de volgende groep zijn er al. De Jefe van Groep 15 kijkt alvast in de middag mee hoe onze werkwijze is. We bespreken 's avonds de punten voor de overdracht en de aanbevelingen voor de werkgroep. We spreken af wie wat doet bij de overdracht op vrijdag. Laat Equipo 15 maar komen.

Op het laatste moment nog een domper voor onze groep. Toch nog iemand van onze groep met Corona. Terugkomend van Centro de Salud nog even afstand houden en omdat 't de laatste dag is wordt direct de thuisreis ingezet. We zwaaien naar de bus van 12.55 uur, die naar St Jean-Pied-de-Port rijdt. We besluiten met groep 15 om de overdracht met minimale bezetting te doen. De opstelling 3 tegen 3 van beide groepen in de bibliotheek werkt trouwens uitstekend.

Het waren al met al gezellige dagen met z'n allen. Het was druk en er is hard gewerkt, maar er was ook tijd voor ontspanning. Al met al heeft iedereen een tevreden gevoel aan dit hospitalearjaar overgehouden. In 2023 weer?

Hospitaleros: Donald Ajibola, Claartje van Well, Johanna van der Wees, Loretto van der Velde, Martien van Diesen, Annemiek de Jongh, Marisol, Han Hoevenaars, Ad Hamers

Aantal pelgrims: 2.912

Donderdag 15 september

Groep 15 kent een bewogen ontstaansgeschiedenis. Het oorspronkelijke contingent Hospitaleros (vier ervaren, vier nieuw) wordt nog voordat men met elkaar kennis kan maken, wreed uiteen gereten. Uiteindelijk verdwijnen om allerlei redenen vier namen van de rol. De noeste planner en onverwoestbare Twent Hans P. (hij wil graag anoniem blijven) wordt gedwongen stad en land af te bellen op zoek naar betrouwbare vervangers. Natuurlijk slaagt hij daarin. En zo arriveren op donderdag 15 september A.D. 2022 acht Hospitaleros in Roncesvalles, vijf per trein, twee met de auto en eentje met het vliegtuig. De laatste met enige vertraging. Onder meer omdat de chauffeur van de bus Biarritz – St.-Jean enige malen de weg moet vragen op zijn eerste werkdag.

Maar dat is niet het ergste. In het goede vertrouwen, dat de gastvrijheid in de herberg maximaal zou zijn, heeft men gerekend op een slaapplekje in de herberg, eventueel de overloop, minstens in de Sótano. Helaas, een overdaad aan pelgrims neemt alle bedden in beslag. Zelfs in de ketelruimte op verdieping drie kan men niet terecht. Door tussenkomst van Annemiek, Marisol en de heilige Rita worden er drie Hospitaleros ondergebracht in het klooster; krijgen drie Hospitaleros een onderdak in La Posada, en kunnen twee Hospitaleros hun ogen sluiten die nacht in een hotel in Burguete.

De meest vromen uit groep 15 vinden dit zo'n wonderbaarlijk resultaat, dat ze dezelfde avond nog de

pelgrims mis bezoeken, waarna Don Valentin de aanwezigen weet te stimuleren tot het zingen van een aantal liederen ter ere van onze jarige Clara.

Vrijdag 16 september

Ook de tweede dag blijven de heilige gebeurtenissen niet uit. De overdracht vanuit groep 14 gebeurt onder twaalf ogen, omdat er covid is geconstateerd in de afscheidnemende groep en beide Jefes geen risico's willen nemen. Dankzij accuraat werk van Jefe Kees geschiedt een en ander zoals het door de werkgroep voorzien is. (Een idee dat invoering verdient).

Eén van alarmerende zaken die bij de overdracht over tafel wordt geschoven en onder het tafelkleed dreigt te verdwijnen, is het verdwijnen van een adequaat systeem van brandalarmering. Door defecten aan het informatiepaneel, blijkt driekwart van de zones niet meer bewaakt te worden. Ofwel, als simpel voorbeeld, als er brand uitbreekt in de keuken van de Hospitaleros, zal er geen alarm afgaan, en moet de volgende dag het werk gedaan worden door vijf in plaats van acht Hospitaleros. Contact met de techneut van de werkgroep ene Hans P. (ook hij wil anoniem blijven) levert geen vooruitzicht op herstel.

Na deze koude douche, volgt een koortsachtige middag. Alle bedden raken bezet, La Posada en het Hotel moeten pelgrims opnemen en de taxi's leveren in de omliggende herbergen hun kostbare, want pelgrims, vrachtjes af. Inderdaad, een vuurdoop. Groep 15 gaat na een luttele pinda redelijk snel naar bed.

Zaterdag 17 september

Het is ontroerend te zien hoe de vader zijn autistische zoon koestert. Ze zijn vanuit Argentinië (waarom vragen al die Argentijnse pelgrims toch naar Maxima?) naar Spanje gekomen om de Camino te fietsen. Samen op de tandem. Beiden in dezelfde kleding, dezelfde pet op, dezelfde blitse wielrenschuontjes. Toen zijn zoon Santi 7 jaar was heeft papa hem beloofd samen naar Santiago te fietsen, als Santi leerde fietsen. Het fietsen lukte wel, het remmen echter niet. Vandaar de tandem.

Enthousiast over het fietsen met zijn zoon, heeft de vader een stichting in het leven geroepen, die tandems ter beschikking stelt aan ouders met kinderen die een beperking hebben. (<https://empujandolimites.org>)

Echte incidenten zijn er geen. Of je moet een gebeurtenis met een flauwgevalen vrouw opblazen tot een incident. Dat doen we niet. Dus geen incidenten.

Zondag 18 september

Een hilarisch voorval kleurt onze dagopening. In alle hartelijkheid zijn nagenoeg alle pelgrims op weg gegaan. Een laatste ronde – het is kwart voor acht – levert een jong echtpaar op dat in hoog opgewonden staat van ontreddering verkeert. Het fiets sleuteltje van de damesfiets is desaparecido. De muziek stopt, iedereen moet weg zijn. De bicigrinos komen verslagen naar beneden: “Kan iemand het slot loszagen?” “Kunnen we een smid bellen?” Een Hospitalero loopt mee om het fietsenhok open te maken. Ontreddering, opperste triestheid, een gil, stilte. Het sleuteltje steekt doodleuk in het slot. Dat de fietsers uit België komen vertellen we er niet bij.

De herberg is overvol, buiten staan al drie tenten, als een (alweer) jong echtpaar binnen komt gefietst. Een stralend echtpaar. Een hondenkar achter de fiets van de man met daarin de trots van de (blijkt later) Duitse familie. Nee, geen Duitse Herder, dat ligt te veel voor de hand. Geen Dobermann,

Dwergschnauzer, geen Rottweiler of Pomeriaan. Nee, de trots van de ouders wordt belichaamd door een negen maanden oud knaapje, dat urenlang wordt rondgedragen en den volke getoond.

Maandag 19 september

Een Frans meisje accentueert in de ochtend het moderne pelgrimeren. Ze heeft haar fiets (geleend van een vriend) per koerier naar Roncesvalles laten brengen en staat 's ochtends aan de bushalte in een poging met fiets en al naar Puente la Reina te worden gebracht. Misschien kan ze niet eens fietsen. 's Middags arriveert een jongen uit Antwerpen op een vouwfietsje.

Bij de koffie at Sabina's proeven we de voortreffelijke cake van Goeree, die Annemiek heeft meegebracht.

Verder is het de dag van onze Ierse Hospitalero Loretto. Om te beginnen wordt ze overvallen door een invitatie van een Italiaan om met hem Abba te bezoeken in Londen. Geschokt vlucht ze van hem weg, met het wat zwakke argument, dat ze aan het werk moet.

Maar niet alleen Italianen zijn onder de indruk van haar; een Zuid-Koreaans drukt haar schichtig een cadeautje in haar hand, een brievenopener. Een eyeopener? Een harte-opener?

Voor Loretto is het fijn, dat er deze periode opvallend veel Ieren de herberg bezoeken. Ze is gelukkig haar eigen taal nog eens te gebruiken en oude vertrouwde klanken te horen. Ze woont al 35 jaar in Nederland namelijk. Heerlijk volk die Ieren.

Tenslotte vandaag een hartenkreet. Pablo handelt nog immer als Pablo. Dat is natuurlijk ieder gegund. Maar 70% van onze voedselbestelling arriveert niet en van hetgeen hij brengt is de helft niet besteld. Hij raast waarschijnlijk door de voorraadkamer, grijpt twee armen vol (150 eieren, 10 kilo sinaasappelen en een tray olijfolie) en stapt tevreden de keuken van de Hospitaleros binnen. Libera nos a malo.

Dinsdag 20 september

Een Française die vanochtend in St-Jean nog aan haar spiegel had gevraagd wie de mooiste van het land was, komt op hoge poten naar de balie. Begrijpelijk natuurlijk: ze ligt in een bovenbed. Bijna twee uur krabt ze het bloed onder de nagels uit van Marisol en Annemiek. Mannelijke Hospitaleros worden benaderd met een betraand gezicht. Ze blijft stokstijf in de receptie in de stoel van de Jefe zitten. Uiteindelijk breekt Annemiek en deporteert haar naar een beneden bed in de Sótano.

Nee, dan die mevrouw die begrijpt dat we in de herberg de jongens en de meisjes niet apart onderbrachten. Ze glimlacht, geeft haar kaartje terug en vertrekt. Da's klasse.

In onze groep zit geen specifieke medische kennis, maar Ad heeft jarenlang hare majesteits wapenrok en zijne majesteits wapenbroek gedragen bij de genie. Je weet wel: bruggen bouwen, bruggen opblazen en bruggen bouwen. Geniaal gewoonweg. Die kennis komt hem en ons goed van pas, want in twee dagen tijd zijn er drie ongelukjes op het laatste stuk naar de herberg. Ad erop af. Laat het nou drie keer gaan om een gebroken enkel die in een mum van een tijd (na wat trekken en rekken) genezen zijn. We wachten nu op zwaardere breuken voor Ad.

Tussendoor: weet iemand waar de fietsen van de Hospitaleros gebleven zijn? In de fietsenruimte staan twee fietsen dagenlang gebroederlijk aan elkaar. De fietsen van de Hospitaleros, veronderstellen wij. Totdat op een stralende zondagochtend het fietsenhok totaal leeg is.

Woensdag 21 september

Ook vanochtend weer geniet Loretto van een gezellige Italiaan. Hoe lang behouden we haar nog voor het Nederlands Genootschap?

Donderdag 22 september

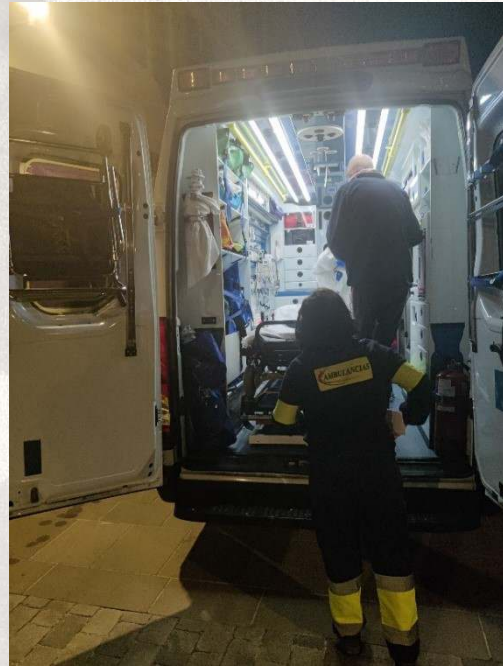
Darcy uit Rio de Janeiro is met goede moed uit St.-Jean vertrokken. Gedurende de dag ziet hij honderden pelgrims passeren. Uiteindelijk sluit hij de rij. Dertien uur later... We vangen een dodelijk vermoeide Darcy op. Hij wordt door ons met warme melk, belegde broodjes en overrompelende liefde weer boven Amsterdams Peil gebracht. Op de derde verdieping vindt hij zijn (tijdelijke) rust. De andere ochtend sukkelt hij naar Burguete na ontelbare 'obrigado's'.

Vrijdag 23 september

Kwart over vier, de bel naast het bed van de Jefe. Wat, Hoe? O Ja, de bel.

Beneden staat een 112-arts met verpleegkundige vanwege een emergency-call. In tempo alle verdiepingen af en de kelder: geen licht, geen patiënt. Dan op blote voeten naar de winterherberg. En inderdaad, daar is het te doen. Pelgrims hebben zich ontfermd over een man met zware buikklachten. We richten een noodhospitaaltje in achter de kloosterdeur. Kortweg: de arts belt een ambulance. Weer terug naar de herberg, want de afspreekplaats is de achterdeur. In een fraaie boog draait de chauffeuse haar wagen, rijdt naar de voorkant en via het voetpad naar de winterherberg. Allemaal vaklui, geweldig. Helpende handen van de pelgrims: bedankt.

Minder geweldig zijn dan de twee Koreanen die de Jefe rond half zes uit zijn bed bellen. Ze wilden roken... De rest van het verhaal kennen we allemaal.

Ook niet leuk: Een Canadees wordt begeleid naar de ruimte voor verzonden rugzakken, koffers en kisten. Nee, mijn rugzak ligt er niet bij. Nog een keer gekeken, niet aanwezig. Oké, we lopen naar het Hotel. Dan maar naar La Posada. Geen resultaat. Terug naar het bagagehol, om het telefoonnummer van Bouricot te scoren. 'Hè, hier ligt mijn rugzak.' Zucht. Ik kijk even op mijn stappenteller.

Onze verhalenbibliotheek telt voornamelijk serieverhalen. Ook vandaag weer. Een jong echtpaar met een kind van tien maanden is al drie maanden onderweg vanuit Arnhem. Moeder wil naar huis, vader niet en het kind huult elke nacht. Als Sint Jacob enig verstand heeft van relatietherapie is er nog hoop. Om de rust in de herberg te bewaren hebben Johanna en Annemiek met opblaasmatrassen en dergelijke de bibliotheek ingericht als noodherberg. Alom dankbaarheid. Ook bij het kind, want 's ochtends wordt blij gemeld dat de stamhouder geen moment gehuild heeft. Jammer, voor de moeder. Nu zal er toch doorgelopen worden.

Vandaag staat het fietsenhok barstensvol. Ruim dertig tweewielers blinken in gelid als bij een militaire parade. Opvallend veel nieuwe fietsen met oude zadels. Pools fabricaat. Veel mountainbikes. De laatste dagen is gebleken dat de meeste van die fietsbeulen gebruikmaken van Aterpea als uitvalsbasis voor tochten in de Pyreneeën. Een Credential als alibi. De diversiteit neemt toe, zullen we maar zeggen.

Zaterdag 24 september

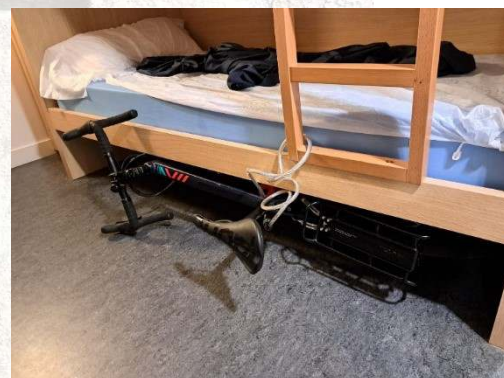
Meer voor het Grote Rugzakken Boek. Een Fransman wil samen met twee maten zijn rugzak vervoeren. 'Mais je ne sais pas ou est mon sac-a-dos' (of zoiets). Loretto kijkt hem olijk aan en wijst op de twee bandjes over zijn schouders. Boer Zoekt Paard.

In de avond wanen we ons in de zestiger jaren. In de eetzaal vergast een Spaanse jongen ons op gezang en gitaarmuziek. De Comedor loopt vol, mensen zingen mee, zitten op stoelen of op de grond. De joint gaat rond. Kortom, de Camino als huiskamer van Europa.

Zondag 25 september

Waar veel mensen zijn, is er altijd wel een die niet deugt. Vanmorgen blijken de schoenen van een Braziliaan gestolen. In een prullenbak ligt een paar afgedankte wandelschoenen, onder een bundeltje eveneens achtergelaten kleren. Na de shock en de emotie werkt de man met Annemiek aan een oplossing. Op zo'n moment twijfel je aan het optimisme van het boek van Rutger Bregman (De meeste mensen deugen). Niet doen.

Ook vanmorgen aangetroffen: een fiets onder een bed op de tweede. Vastgeklonken aan de het trappetje. Hoe kunnen we de schoenen vastklinken in de geurruimte?

Maandag 26 september

De druk begint wat van de ketel te raken. Gisteren en vandaag hebben we de winterherberg en de Sótano niet hoeven te gebruiken. In die laatste kan dan weer de pelgrims was te drogen worden gehangen.

Het zijn vruchtbare tijden. Alweer voor de vijfde keer bezoekt een piepjong echtpaar met een nog piepere peuter onze herberg. De moeders onder ons vinden het alleraardigst en onverantwoord. We krijgen de garantie dat het jong geen blèrkop is, waarop twee bedden op de eerste etage aan hen worden gegeven. Nu maar afwachten wat het vannacht wordt, of we spijt krijgen dat we ze niet hebben ondergebracht in de bibliotheek.

Een Ier heeft zijn bril verloren. Schakelt op allerlei manieren Hospitaleros in om hem naar St. Jean Pied-de-Port te brengen. Iedereen weigert. Oké, zegt de pelgrim, dan doe ik gewoon mijn contactlenzen in.

Dinsdag 27 september

Je bent nog een beetje slaperig als je om 6 uur in de morgen de voordeur openzet voor vertrekkende pelgrims. Johanna echter is meteen klaarwakker op dat moment, want een egel glipt tezelvertijd de herberg in. Met enige omzichtigheid lukt het haar het geprikkelde dier de deur uit te krijgen. Waarna het zich langs de rand van de Plaza in veiligheid haast. How cute. Minder aardig is het bericht dat Claartje een dikke streep scoort bij de T van Covid. Johanna vlucht als een schichtige asielzoeker naar veiliger oorden. Het protocol wordt naar boven gehaald, samen met de door Navarra opgestelde regels. Alle Hospitaleros nemen zichzelf (sommigen in commissie) een sneltest af. Niemand blijkt verder besmet, ondanks de intieme omgang van de afgelopen dagen. De Jefe doet alsof zijn neus bloedt, tovert een nieuw inzetschema uit zijn beduimelde pet en verklaart de lucht geklaard.

Woensdag 28 september

Alle goeds komt in drieën. Alle kwaads ook. Vanmorgen is het aantal covid-Hospitaleros toegenomen tot drie: Claartje, Loretto en Johanna. Hoor ik daar iemand mompelen “Het zwakke geslacht”? Nee? Op de keukendeur hangt nu het bordje “Man’ s Cave.” Pelgrims zijn door niets tegen te houden. Waar wij stiekem hopen dat de regen, de wind, de mist en de lage temperatuur zullen leiden tot een afname van het aantal pelgrims, stijgt deze juist. Alsof een boze stem in St Jean hen influistert: “Ga nu, kan je lachen met die arme Hospitaleros.” Met enkele kunstgrepen in het werkschema en het intrekken van alle verloven slagen we er wonderwel in een geoliede machine op gang te brengen. Moet ook wel, want we willen morgen wel scoren, als een van de WHR-leden zijn jaarlijks inspectiebezoek komt brengen. Hans kom maar op.

Donderdag 29 september

Ondanks de vieze regen, de vuile wind en de smerige mist loopt het aantal pelgrims weer op. Waarschijnlijk blijven zij, die aanvankelijk naar Burguete of Espinal wilden, nu in Roncesvalles. Minder kilometers in de regen. Dat betekent wel voor de Hospitaleros meer kilometers maken. En dat komt de wijn- en chips-omzet ’s avonds niet ten goede. Om kwart over tien zit de Jefe alleen te evalueren. Een egel heeft nog wel een hoog aaigehalte (sic!), maar de rat die we vanmorgen aantreffen in de hal beneden, schokt ons meteen wakker. Ad en Annemiek verjagen het beest, maar niet zonder enige terughoudendheid. Onze covidpatiëntjes willen met alle geweld weer aan het werk. Door ze bij elkaar te zetten isoleren we ze ook van de pelgrims en de andere Hospitaleros. Bijvoorbeeld door verdieping drie te laten doen of tewerkstelling in de wasserij.

Vrijdag 30 september

Onze laatste dag. Claartje wil nog niet weg hier blijkbaar. Ze komt vanmorgen vast te zitten in de lift. De hele ontsnapingsprocedure stukt omdat Claartje d’r Spaans enige leemtes vertoont. Gelukkig zijn er Maribel en Pablo, die beiden een succesvolle reddingsoperatie opzetten. Bleek en geschokt komt onze nieuwbakken Hospitalera naar buiten. “Wegwezen”, stamelt ze. Toch.

Periode 16 vrijdag 30 september t/m vrijdag 14 oktober 2022

Hospitaleros: Hans Perik Jos Kox, Hans van Brecht, Joost Knoester, Rem Jonker, Hans van Hinsbergh, , Jan Jonker en Cyntha Demmers

Aantal pelgrims: 2.103

Een vrouw en 7 mannen (waaronder maar liefst 3 Hanzen) in de periode 16, het lijkt wel Sneeuw Witje en de 7 dwergen, maar dan anders.....

Hans v. H. is de eerste die lopend uit Orisson binnenkomt, daarna arriveren de twee broers Rem en Jan daarna de twee vrienden Hans P. en Jos. Cyntha komt met de bus uit Pamplona en Joost en Hans v. B. sluiten met camper daarna de rij. We overnachten na een pelgrimsmenu in La Posada in de winterherberg alwaar we tot onze verrassing een kistje vinden vol versnaperingen die de avond niet halen.

Vrijdag 30 september

De overdracht wordt in een bescheiden groepje gedaan, in het totaal door 6 personen om elk risico te vermijden, de lunch wel gezamenlijk met 1 menu wat van te voren al is geregeld dus om 2 uur zwaaien we de oude periode uit en we gaan met de bananen voor P16.

Niet veel bijzonderheden buiten de normale vragen en verplaatsingen, 1 Koreaanse die niet meer weet welk bed ze heeft en diverse keren beneden komt met weer een andere vraag die zij zelf al kan beantwoorden en eindelijk weg blijft tot 7 uur, maar we moeten haar bijna weg brengen naar Casa Sabina voor het pelgrimsmenu. Hoe komt deze dame in Santiago vragen we ons af.

Na een rustige avond, 3 x gestoord na 10 uur, kunnen wij eindelijk om kwart voor 11 met onze avond beginnen, om half 12 is het ook rustig op de 1^e verdieping.

Vrijdag komt de regen met bakken naar beneden, waardoor het was team het behoorlijk druk heeft! Opgeteld bij wasmachines die er niet altijd zin in hebben, is het erg laat voor de mannen. Rem is dol op wassen en zwaait daar de scepter! Broer Jan mag deze dag helpen, maar zijn liefde zit daar niet (tenminste niet voor de hele dag). Net op tijd voor de borrel klaar en gelukkig aan het einde van de dag alle verdwaalde sokken weer bij elkaar.

Zaterdag 1 oktober

In het weekend wordt het weer gelukkig beter waardoor het druk wordt, zelfs de winterherberg moet van het slot. Ten gevolge van een treinstaking in Frankrijk komen er meer pelgrims ineens. Een 'strompelende' Duitse dame houdt ons allemaal lekker bezig. Niemand kan haar helpen en ze gaat steeds beroerder lopen. Aandacht krijgt ze, dat wel. De volgende dag is alles opgelost en loopt ze weer vrolijk verder. Tja, en de mannen worden ook wat afgeleid door een 'jonge' Amerikaanse in een redelijk sexy zwarte outfit met een rolkoffer voor 3 maanden.

Maandag 3 oktober

Vandaag wederom geweldig weer. Het loopt allemaal op rolletjes, ook 'de nieuwen' raken goed ingewerkt en de pelgrims komen mooi geleidelijk binnen.

Om 14.00 uur staan pelgrims al te wachten voor de ingang van de herberg. Als portier heet je de mensen welkom, beantwoord je de vele vragen en vertel je hen wat de mogelijkheden zijn: slapen, eten, wassen etc. Zoals bekend komen pelgrims vanuit de hele wereld naar Spanje om de Camino te voet of met de fiets te volbrengen. Toch zijn er soms verrassingen. Een 83-jarige Duitser komt voorbij. Op mijn vraag of hij de Camino naar Santiago gaat lopen, knikt hij Ja! Het is alweer 10 jaar geleden dat hij deze gelopen heeft. Later komt hij nog even langs voor een praatje.

Ook een echtpaar uit Israël komt langs mijn tafel. Ik kan het niet laten om ze te vertellen dat ik in mijn jonge jaren (1970) liftend naar Israël ben gegaan en daar in de Kibbutz Beit Hassitah heb gewerkt. We hebben gelukkig de tijd voor een heel geanimeerd gesprek.

Dinsdag 4 oktober

Onze Jefe heeft heel wat te stellen met een pelgrim die lijdt aan geur-allergie. Hans P. beschikt over de nodige inventiviteit en weet deze man uiteindelijk in de bibliotheek onder te brengen. Wel moet er natuurlijk voor een matras en een slaapzak gezorgd worden.

Rond 22.00 uur komen er nog twee uitgeputte Amerikanen binnen. Ze zijn te laat gestart in St. Jean P. de Port. Zeer onverstandig, maar ook heel gevaarlijk.

Om 22.15 uur gaat tot overmaat van ramp het brandalarm af. Niet één keer maar vijf keer en geen oorzaak te vinden. Na overleg met Marisol wordt uiteindelijk de installatie tijdelijk uitgeschakeld. Vanwege het feit dat niet iedereen weet wat in geval van brand te doen, plannen we op dinsdagmorgen een overlegje in over wat te doen bij een eventuele brand c.q. een vals alarm. Nb. Later in de week zou een deels nieuwe installatie worden geïnstalleerd.

Donderdag 6 oktober

De dagen gaan ongelofelijk snel voorbij. Wij beginnen de dag en dan denk je een hele lange dag voor de boeg te hebben, maar voor je 't weet is het alweer tijd om de pelgrims "naar bed te sturen" en zelf aan de borrel te gaan. Maar in de tussenliggende tijd gebeurt er natuurlijk altijd wel het een en ander. Zo arriveren twee fietsers, een jongedame en een jongeman. In de fietsenstalling aangekomen vertelt de man trots dat zij vier dagen geleden met elkaar getrouwd zijn en dat zij op huwelijksreis zijn naar Santiago. De vrouw voegt er verontschuldigend aan toe dat het haar idee was. Ze zijn doodop, ze zijn vertrokken vanuit St Jean Pied de Port en hebben de wandelweg gevolgd en hebben vaak de fiets aan de hand mee moeten nemen.

Een Spaanse jongeman die de Camino al een keer eerder gelopen heeft en deze keer geen behoefte heeft aan een Credential. Nee, hij wil er per se geen. Hem wordt kort uitgelegd dat zonder Credential er voor hem "geen plaats is in de herberg" (Waar kennen we deze zinsnede ook alweer van?). Hij kiest eieren voor zijn geld en loopt met een donkere blik naar de Mostrador waar Marisol hem aan een nieuw Credential helpt.

Een oudere dame, een Israëlsche, loopt nadat zij haar wandelschoenen heeft achtergelaten, met een pijnlijk gezicht blootvoets door de gang richting de trappen. Zij wordt snel aan een paar mooie paarse flipflops geholpen die perfect passen. Zij toont haar dankbaarheid door Hospitalero Joost die haar de flipflops heeft bezorgd een schelp met daaraan bevestigd een koordje en een beschermend oogje te schenken.

Gisteravond besluiten twee Hospitaleros de mis bij te wonen, dit tot genoegen van Don Valentin. Hij maakt direct gebruik van de gelegenheid om hen te verzoeken op zijn teken rond te gaan met de collectezak. De kerk is goed gevuld met gulle pelgrims wat blijkt uit de diverse bankbiljetten in de kleuren rood en blauw. De mis verloopt helaas niet vlekkeloos, een jonge Koreaanse pelgrim valt flauw en wordt gelukkig opgevangen door een naast haar staande pelgrim. Blijkbaar is de tocht over de Pyreneeën in combinatie met alcohol iets te veel van het goede.

Het is sowieso de dag van de flauwvallers. Bij Hans v. B. aan het loket van de Mostrador begint een Italiaanse man met zijn ogen te draaien en te wankelen, waarop na een gil van Hans een medepelgrim hem net wist op te vangen. Ook hier doet een glaasje water wonderen.

De schrijver dezes heeft een keer zijn dag niet. Wij schuiven aan tafel bij La Posada en met een onverhoedse beweging wordt door mij een goed gevuld glas wijn omgestoten met als resultaat dat het papieren tafelkleed doordrenkt wordt met rode wijn. Tot overmaat van ramp sneuvelt er nog een wijnglas.... De dame van de bediening is zo goed om behulpzaam te zijn door snel het tafelkleed te vervangen. Je hebt van die dagen dat je beter in bed kan blijven.....

Vrijdag 7 oktober

Vandaag weer een nieuwe dag en tijd voor een nieuwe bladzijde in dit gouden boek. Gisteravond eindigt onze, toch zo prettig verlopen dag, helaas in mineur. Een van de groepsleden is stevig verkouden en test positief op Corona. Hoewel we alle werkzaamheden natuurlijk best met zijn zevenen kunnen doen is dit toch een jammerlijk grote smet op het

“groepsgebeuren”. Betreffende persoon is er gelukkig niet heel erg ziek van maar zondert zich vandaag toch maar af m.a.w. heeft even genoeg aan zichzelf..... Uiteraard testen de overige Hospitaleros zich conform het protocol ook (hetgeen voor een enkeling een eerste ervaring hiermee is) en is de uitslag gelukkig negatief. Hetgeen door de groep op haar beurt weer positief wordt ontvangen. Kunnen jullie het nog volgen?

Na de dagelijkse schoonmaakwerkzaamheden, de rondleiding van Don Valentin (en diens Patxarán) en de lunch is het alweer 14.00 uur en zitten er alweer een behoorlijk aantal pelgrims op ons te wachten. Een bloemlezing:

Vijf Spaanse jonge “heren” die zich, alleen vanwege het feit dat zij niet Spaanstalig worden ontvangen, behoorlijk onbeschoft, lomp en onwillig gedragen. Gelukkig zet Marisol, die zoals jullie allemaal weleens ervaren zullen hebben er ook behoorlijk met “gestrekt been kan ingaan”, ze stevig op hun nummer en binden zij in. Maar met “de Botas uit” gooit Hans P. weer wat (zeg maar een tank) olie op het vuur. Een uitdaging zijn een Nederlandse vrouw die in het hotel logeert, een Française die bij ons in de Albergue slaapt en een Duitse moeder met haar zoon die in La Posada slaapt. Zij hebben vooraf geen van allen een diner geboekt, maar willen die avond toch samen voor het diner aan één tafel eten. Ze hebben namelijk de gehele dag samen opgelopen en willen de dag dan ook samen al etend afsluiten. Hetgeen uiteindelijk dan ook lukt en vier blijde pelgrims (en een verheugde Hospitalero) oplevert.

Veel tijd kost ons een jonge Koreaanse man die zijn bagage de volgende dag naar diens volgende stop (in het 3 kilometer verderop gelegen Burguete) wil laten verplaatsen en zelf met de taxi wil gaan. Na veel hand en voeten conversatie blijkt hij na drie kwartier pas te snappen dat hij zijn bagage ook in de taxi mee kan nemen. Tenminste, hij zegt yes. Maar dat zeggen natuurlijk wel meer Koreanen....

Een andere Koreaanse jongeman loopt vandaag met zijn schoenen en zolen gescheiden in zijn handen. Het zijn oude, merkloze, schoenen waarvan de zolen zo goed als geheel hebben losgelaten. Dat zie je trouwens wel meer gebeuren tegenwoordig. Hoe hij vandaag daarop heeft kunnen lopen is en blijft een raadsel. In de conversatie komt ook hij niet veel verder dan yes en no. Maar hij heeft enorm veel geluk. Op onze zolder weet Hans v. B. nog twee paar behoorlijke schoenen te staan en glijdt mijnheer soepel in een paar prachtige z.g.a.n. Lowa's. De bofferd. Hans heeft (in dit geval gelukkig) een mondkampje op want anders had hij een klapzoen gekregen. Zo gelukkig is hij. En da's dan toch wel weer effe leuk. We proberen nog een kratje bier los te peuteren. Maar helaas komt ook dit woord niet in zijn woordenboek(je) voor. Donativo trouwens ook niet. Maar morgenochtend heeft Hans v. B. zelf dienst en zal hij hem kennis laten maken met ons spaarvarken.

(Later ingekomen bericht: Hij doneerde EUR 20,00.)

Kort voor 22.00 uur komen de Bomberos nog een gehavende Mexicaanse jongedame afleveren. Ze is verwaald en gevallen en komt met bebloed gezicht binnen. Onze (gepensioneerde) arts Hans v. H. maakt haar met de weinige aanwezige spullen toch weer een beetje toonbaar.

Kritische kanttekening onzerzijds hierbij is dat de kwaliteit e.d. van de medische voorzieningen alhier niet (meer) aan de eisen van deze tijd voldoen. Hier moet z.s.m. regelmatig en meer aandacht aan worden geschonken door een ter zake deskundige.

Na de check van deze dame maken we voor haar nog iets te eten. Ze is helemaal in de war door de goede zorgen en vliegt ons nog net niet om de nek. De volgende ochtend krijgen we echter als bedankje nog wel een doosje snoepjes en een prachtige Mexicaanse glimlach.....

Zaterdag 8 oktober

Wij vertroetelen onze zieke Coronapatiënt op beide ochtenden met een ontbijt op bed! Daarnaast blijft het normale werk doorgaan en de pelgrims binnenstromen, hetgeen trouwens met zeven Hospitaleros prima te managen is. Maar iedereen zal begrijpen dat onze zieke niet echt gelukkig is met het feit dat hij 1. niet lekker is en 2. niet zijn handen kan laten wapperen, want daar is hij tenslotte voor gekomen.... Een Duitse jongedame die op zaterdagavond om 10.01 uur als laatste met een die dag opgepikte vriend arriveert is moeilijk "incheckbaar" omdat tijdens dit proces haar aandacht vooral naar haar nieuwe vlam uitgaat i.p.v. naar de administratieve zaken die er nog geregeld moeten worden. Dit tot grote frustratie van Hospitalero Hans v. B. die na een lange dag inmiddels wel aan een biertje toe is. Op zondagmorgen is zij blijkbaar nog steeds in de wolken want zij laat op de derde etage een tasje met haar papieren, ID, rijbewijs, pinpassen enz. op haar (of in zijn?) bed liggen. Zij komt hier in Burguete pas achter en komt liftend terug om haar spullen op te halen. Bij Jos die haar haar zaken teruggeeft kan er nog maar net een zuur glimlachje af...

Ik (Hans v. B.) denk er het mijne van en moet er heimelijk een beetje om lachen, en vind het haar verdiende loon. Mag ik dat vinden c.q. zeggen? Ja, dat mag ik, zou Mart Smeets zeggen. Gezien het feit dat het vandaag wel eens de laatste mooie dag zou zijn wordt door deze of gene hiervan nog geprofitteerd middels een fiets- en autoritje. De dag wordt echter in mineur afgesloten als een tweede Hospitalero positief test. Hij gaat al snel die avond zijn lotgenoot gezelschap houden.

Maandag 10 oktober

Hoe vervelend ook (voor alle partijen), gezien het protocol en het feit dat onze hospitaleer periode deze week ten einde loopt, besluiten de twee positief geteste Hospitaleros met pijn in het hart om op huis aan te gaan. Nu wij inmiddels al ruim over de helft van onze twee weken zijn wordt er vooral in de avond (bij de borrel) regelmatig gesproken over zaken die de nieuwelingen onder ons verbazen, terwijl deze door de wat meer oudgedienden als normaal (het is nu eenmaal zo) wordt ervaren.

Bijvoorbeeld de sluiting van het fietsen- c.q. bagagehok. Vijf jaar geleden stond ik al tientallen keren per dag "te klooiën" met vooral het eerste slot. En na vijf jaar is dat nog steeds precies hetzelfde. Honderden keren per week staan wij ons enorm te ergeren en verliezen we veel tijd aan iets wat voor wellicht EUR 200,- zou kunnen worden opgelost. Met een elektronisch slot met pincode of magneetsleutel bijvoorbeeld.

Een tweede voorbeeld is het zogenaamde “pledgen”. Iets wat ik het laatst gezien heb bij mijn oma zo’n 55 jaar geleden. Het gebruik van de spuitbussen wordt als slecht voor 1. het milieu en 2. de eigen gezondheid (longen) ervaren. Daarnaast is het ook niet echt efficiënt om eerst de vloer met water te reinigen en daarna te “pledgen”. Het toevoegen van een goed beschermend maar toch milieuvriendelijk middel aan het water dat gebruikt wordt om de vloer te reinigen zou een betere optie zijn.

En last but not least het bestellen van goederen t.b.v. de Hospitaleros. Wij doen ons uiterste best om voedselverspilling te voorkomen en bestellen daarom zaken pas als ze echt nodig zijn. Helaas komen de bestelde artikelen dan op achtereenvolgende dagen in fases binnen **of helemaal niet**,

waardoor wij op enig moment zonder komen te zitten. Daarnaast worden artikelen (zoals groenten, fruit, eieren e.d.) vaak in zulke grote hoeveelheden aangeleverd dat uiteindelijk veel noodgedwongen de prullenbak in moet. Hoewel er wordt aangegeven dat e.e.a. “nou eenmaal zo werkt hier” vragen wij ons af of dit nu echt niet anders c.q. wat efficiënter kan.

Het aantal pelgrims daalt inmiddels onder de 100 per dag. Hoewel we het sedert afgelopen maandag met twee Hospitaleros minder moeten is e.e.a. prima behapbaar. Het gaat steeds meer op de automatische piloot en inmiddels zijn ook alle zgn. “extra (2) wekelijkse” werkzaamheden afgerond. M.a.w. we kunnen morgen met een voldaan gevoel richting Nederland. Op Hans v. H. na dan, die blijft nog even hangen om de volgende groep te assisteren totdat deze voldoende op sterkte is. We hebben de stroom pelgrims (voor zover je daar van nog kan spreken) van richting moeten veranderen. De binnenplaats wordt namelijk momenteel volgebouwd met een enorme tent waarin a.s. zaterdag een bruiloft gaat plaatsvinden. M.a.w. de middelste deur kan dus even niet meer gebruikt worden. Gemeld moet tevens ook nog worden dat de door Hans v. H. en Hans v. B. (inmiddels De Donativos genaamd) nieuw leven ingeblazen Donativo Shop steeds beter begint te lopen. Zaken waar pelgrims verlegen om zitten (schoenen, slippers, handdoeken, dekens etc.) worden rap aan de man c.q. vrouw gebracht. Hoewel de zaken goed gaan blijft het natuurlijk heel erg jammer dat de weggeeftafel er niet meer is. De reden waarom dit het geval is (de hygiëne) is o.i. inmiddels wel achterhaald. De kleding en handdoeken e.d. wordt tenslotte allemaal gewassen. En wat kan er nu onhygiënisch zijn aan bijvoorbeeld een doos met snoertjes, opladers enz. enz.? **Dus Werkgroep WHR: Bezin U.** Vanavond na de pannenkoeken (goed bezig Hans v. H en Cynthia) nog even door tot 22.00 uur. Daarna de afsluitende borrel en morgenochtend hopelijk gezond maar zeker vroeg weer op om de laatste puntjes op de i te zetten om zodoende e.e.a. zo netjes mogelijk aan groep 17 te kunnen overdragen.

vrijdag 14 oktober

10.00 uur, klaar voor vertrek. Ik vond het een super boeiende ervaring om als Hospitalero te werken. Vooral de mooie gesprekken blijven me nog wel een tijdje bij. En.... de partners van de 7 mannen (later 5 mannen) mogen wel heel blij met ze zijn. Ze poetsen alsof hun leven ervan afhangt en zijn super actief. Het waren goede weken! Wat sneeuw witje en de 5 overgebleven dwergen betreft: ze leven nog lang en gelukkig. Sneeuw witje werd niet als Assepoester behandeld, maar als een prinses!

Periode 17 vrijdag 14 oktober t/m vrijdag 28 oktober 2022

Hospitaleros: Tijmen Stoof, Patricia van de Ven, Yvonne Wouda, Corry Janse, Margreet de Vries

Aantal pelgrims: 810

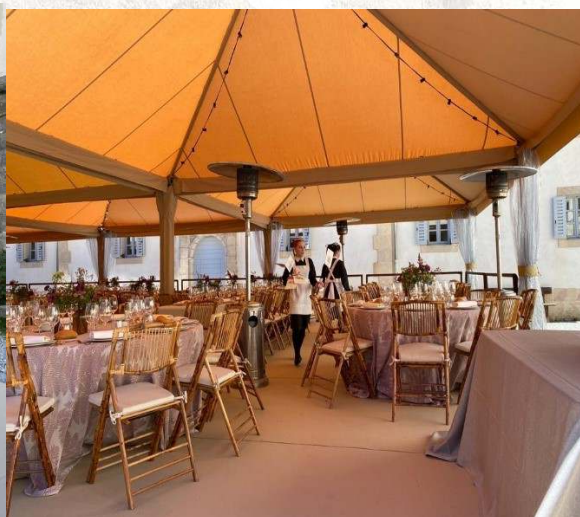
Vrijdag 14 oktober

Periode 17 begon een beetje anders dan anders. Na een overnachting bij Inaki in Burguete, togen Tijmen, Corry en Yvonne al vroeg naar de herberg in Roncesvalles. Op verzoek van Equipo 16 was de overdracht al om 10.00 uur. Anders dan we in vorige jaren gewend waren, was er geen koffie, geen sleutelovertocht, geen technische overdracht en al wat het noemen waard was, werd op schrift overhandigd. Het samen eten werd samen koffiedrinken bij Casa Sabina, en al heel snel reisde het deel van Equipo 16 dat nog over was af naar hun overnachtingsadres halverwege Frankrijk. Een van de Hanzen bleef om Equipo 17 te ondersteunen, daar Patricia en Margreet allebei door Corona geteisterd, hun aankomst uit moesten stellen.

Behalve dat de overdracht anders dan anders verliep was ook de aanblik van de herberg totaal anders. Er werden op het plein grote tenten opgebouwd, er werd een keuken ingericht aan de achterkant en het was al gauw duidelijk dat er zaterdag iets enorms plaats zou vinden. Dat bleek een bruiloft te zijn, met een aan de Bourbons gelieerd bruidspaar en daarbij werd navenant groots uitgepakt!

Zaterdag 15 oktober

De grote dag: 270 bruiloftsgasten worden gevoed en gelaafd op het plein. Wij Hospitaleros kijken onze ogen uit. Het bruidspaar zelf laat zich alleen van de achterkant zien, in de prachtig met bloemen versierde kerk. Het spektakel trok als een film aan ons voorbij. Gelukkig voor de pelgrims zet het feest zich na het diner voort in de oude herberg. Dat scheelde waarschijnlijk een boel herrie en ergernis. Hierna werd op de binnenplaats meteen begonnen met de afbraakwerkzaamheden. Qua organisatie had het veel weg van een festival.

Zondag 16 oktober

Patricia arriveert! Zondag is ze voldoende opgeknapt in de Flixbus gestapt en maandag wordt ze met vreugde onthaald in de Alberque. Daar komen intussen pelgrims uit alle windstreken met hun bijbehorende eigenaardigheden voorbij. Iemand zonder extra schoenen wordt verblijd met een paar uit de gevonden voorwerpen. Op het veldje staat een kampeerder.

Maandag 17 oktober

Ineens een dag zonder pelgrims uit Korea, terwijl dit in de afgelopen dagen vele waren. Er arriveerde een echtpaar met 3 paarden! In 2010 had dit echtpaar de Camino te paard gedaan, nu waren ze het pad in omgekeerde volgorde te aan het doen.

Hans Hinsbergh de Hospitalero uit Equipo 16 die ons uit de brand hielp toen we ineens met z'n drieën de klus dreigden te moeten klaren vertrekt vandaag. Hij gaat de Camino lopen en wij wensen hem Buen Camino!

Om 3 minuten voor 10 arriveert een bibberende, kletsnatte, desolate Italiaanse . Wij ontfermen ons met alle empathie over haar: een kopje thee, een broodje en een warme douche ! Zij blijkt de dag erna als eerste klaar te staan voor vertrek! Volledig opgeknapt gelukkig.

Dinsdag 18 oktober

Deze ochtend zoekt iemand z'n schoenen.... Niet heel ongewoon, weten wij al, maar altijd vervelend. Er staat nog een paar, exact de schoenen die hij ook heeft. En het probleem zou opgelost zijn als deze schoenen niet 2 maten te groot zouden zijn. Iemand heeft vanavond blaren, zo dachten wij. De meneer is met de foute schoenen vertrokken. Dat deze meneer niet voor een gat te vangen was hoorden we de volgende dag van Marisol. Op zijn volgende overnachtingsplaats was hij zeer vroeg opgestaan en had hij de te grote schoenen op een niet te missen plaats, pontificaal op een grote steen neergezet. Nu maar afwachten wat er zou gebeuren. Yes! Iemand blijft staan bij de schoenen en constateert dat hij dezelfde heeft! Niet aan zijn voeten, maar in zijn rugzak. En toen die werd geopend bleek dat hij de boosdoener was en de voor hem te kleine schoenen mee had genomen. Niets van gemerkt want andere schoenen aan.... Aan het einde iedereen blij en een mooi verhaal rijker. De aanhouder wint!

Een pelgrim met verstand van zaken komt binnen met een hand vol paddenstoelen, eekhoorntjesbrood, persoonlijk geplukt, ergens op de berg. Corry krijgt ze in de handen geduwd en maakt er een heerlijk soepje van voor bij de avondboterham. Vooral een smakelijke verrassing voor Margreet die na een uitputtende tocht met trein, Flixbus en (vanwege de Greves bij de Franse spoorwegen) een aantal taxi's als laatste Hospitalero van Equipo 17 arriveert.

Woensdag 19 oktober

Het waait! En niet zo'n klein beetje. We stellen ons voor hoe dat moet zijn, daar boven op de berg. En al gauw krijgen we daar de nodig informatie over: "het was alsof we gelanceerd werden, ZWAAR, storm, keiharde wind". Of het aan de omstandigheden ligt zullen we niet weten, maar de herberg blijft grotendeels leeg vannacht: 35 pelgrims en een erg "vervelende" middag in de waskelder met maar liefst 0 wasjes....

Wel 2 groepjes kampeerders, die ondanks de vermaningen van Marisol de volgende ochtend te laat zijn om van douche en keuken gebruik te mogen maken. En iemand die een plastic zak vraagt om een gevonden, nog niet geheel ontbonden schaapskop in te bewaren. Zodat deze meegenomen kan worden naar Pamplona waar zijn tocht eindigt.

Donderdag 20 oktober

De pelgrim met schaapskop verlaat de herberg evenals de 34 anderen .Ze gaan de storm in, een inmiddels bulderende storm. Als we vanuit de huiskamer naar buiten kijken zien en horen we alles bewegen. Wat en onrust. Als er 's middags pelgrims arriveren horen we de verhalen: Het was (bijna) niet te doen, pelgrims die zich aan bomen vasthielden om niet weg te waaien, wankelend, vallend en opstaand om toch maar de herberg te bereiken. Marisol belde het pelgrimsbureau, zodat mensen afgeraden werd over de berg te lopen. Iemand vertelde over borden waarop stond dat hij terug naar Frankrijk moest gaan.

Een wel gearriveerde pelgrim die huilend van vermoeidheid ontdekt dat ze ook nog te laat voor het eten is, krijgt een nieuw kaartje. Dan meldt een uitgetelde pelgrim dat er nog 8 mensen op de berg zijn. Het is al lang donker, het is intussen ook levensgevaarlijk! Dus groot is de opluchting als deze groep van 8 uiteindelijk toch arriveert, gebroken, maar heel blij.

Vandaag is er ook weer aanbod in de waskelder, 7 wasjes. Een Française die samen met twee heren 1 was aanbood, was zielsgelukkig en heel verbaasd dat de was ook **droog** was toen ze haar spullen weer kwam halen! Een Duits meisje dat moeite had met de Engelse taal werd in haar moedertaal aangesproken, geen probleem voor de Nederlandse Hospitalera. Vervolgens vertaalde ze de aldus verkregen informatie in het Engels (wat ze dus niet sprak...) aan de jongen die met haar een was aanbood. Een fraai gelegenheidskoppel. Mooie nieuwe wasmachines trouwens, ze draaien als een tierelier!

Vrijdag 21 oktober

Een incident met, of beter gezegd zonder ID kaart kleurde de middag: Marisol lunchte, een Hospitalera zat in de Mostrador, 3 Spanjaarden uit Catalonië meldden zich voor een bed. Op het oog een vader, een moeder en een bijna volwassen zoon. Procedure gestart, paspoort 1 werd gescand, paspoort 2 idem en bij de vraag om paspoort 3 werd een kopie van een ID kaart op de telefoon getoond.... Nee, zei de Hospitalera van dienst, ik moet je kaart scannen en dat gaat niet op deze manier. Een waterval van Spaanse woorden was het gevolg, de Hospitalera gaf geen krimp en liet de ouders betalen en gaf ze een bed ticket, de jongere moest wachten tot Marisol terug was. Marisol hoorde bij de overdracht het verhaal knarsetandend aan en bereidde zich voor op een gevecht. Het drietal kwam terug en deed Marisol hetzelfde verzoek. Nee zei Marisol, ik kan je niet inschrijven, je hebt als je onderweg bent een paspoort of een ID kaart nodig. Ik stuur een foto naar de politie, dan moeten zij maar bepalen wat er moet gebeuren. Het stel wilde niet afdruipten en belde meteen ook zelf de politie. Die arriveerde. Marisol wachtte buiten en de carabinieri gingen in gesprek met de jongeman. Er werd getelefoneerd en druk overlegd. Na het interview binnen werd het gesprek buiten voortgezet, weer druk telefoneren. Uiteindelijk is er een laissez passé uitgeschreven waarmee binnen een paar dagen een nooddocument opgehaald moet worden in Pamplona. The boy werd ingeschreven door Marisol. Er hing frustratie in de lucht.....

Terwijl dit allemaal gaande was arriveerde de familie van Moorsel, moeder Annie en dochters Carla, Petra en Yvonne. Op uitdrukkelijk verzoek van " 's pap" : Toine, die precies een jaar geleden overleed, kwamen ze om zijn as uit te strooien op de Camino in de buurt van Roncesvalles. Toine was een bekende binnen de gemeenschap van Roncesvalles Hospitaleros. Hij kwam hier al in de tijd van de "oude herberg" en was bovendien penningmeester van de werkgroep. Rondlopend in de herberg kwamen de tranen regelmatig tevoorschijn: "Dus hier gingen de verhalen van 's pap over. Dit heeft hij ook gedaan, wat mooi allemaal, wat ziet het er hier mooi uit! Ik begrijp nu waarom hij hier zo graag was." Het was alsof een onbekend stukje uit het leven van man en vader tot leven kwam. Ze kregen een slaapplek op Planta 3. Morgen wordt de as uitgestrooid.

Zaterdag 22 oktober

Onze gasten van Planta 3 gingen al vroeg op pad om zich te oriënteren op de meest geschikte plaats om de as van Toine van Moorsel uit te strooien. De keus viel op de kapel boven, niet te ver van de weg, zodat ook Annie er gemakkelijk bij zou kunnen zijn met stok of rollator. De familie reed met de auto, Tijmen ging te voet om er namens de Hospitaleros bij te zijn. Bij het monument van Roldan deden zich vervolgens plechtige en emotionele momenten voor. Annie zei: Toine was graag met z'n kop in de wind, het woei er geweldig! De dochters: dit is een goed te herkennen plaats voor het geval onze kinderen hier ook nog eens naar toe willen. Het werd een ontroerende ceremonie, mooi vastgelegd op de foto door Tijmen. Tijdens de gezamenlijke maaltijd in La Posada, bleven de verhalen maar komen. Niet alleen over de Hospitaler geschiedenis van Toine, maar ook over zijn kinderjaren, zijn werk, zijn leven. Al met al een liefdevol gebeuren waar we als Hospitaleros ook goed op terugkijken.

In de zaterdagavondmis in de kerk is Toine uitvoerig genoemd. Ook werd er dankbaar gesproken over het werk van alle Hospitaleros. Er werd voor ieders zielenheil gebeden en voor een van de lezingen (in het Nederlands) werd dochter Carla gerekruteerd. Met 3 personen hebben wij de dienst bijgewoond, ook Marisol was van de partij.

Zondag 23 oktober

Bij La Posada wordt met gefronste wenkbrauwen naar het menu gekeken: 10 voorgerechten? Met hoeveel personen komen jullie dan? Met 9? Oh en hoe zit het dan? 7 toetjes? Het moet even uitgelegd worden. Vandaag eten we nog samen met de familie van Moorsel en dan nemen we afscheid van elkaar. Missie volbracht, nu weer naar huis. Wij hebben vanmorgen bedbodems uitgezogen op de eerste verdieping en matrassen gepoetst. Morgen vertrekt Yvonne alweer. Zo konden we vandaag nog even ge/ mis/ bruik maken van haar matrasomdraai kwaliteiten. Buiten buldert opnieuw de storm! De pelgrims die er zijn, arriveren via de weg. Het pelgrimsbureau in St Jean Pied-de-Port raadt de pelgrims sterk af het pad over de berg te nemen. Uit vorige jaren weten we al dat er in het weekend veel herfstvakantiewandelaars kunnen zijn. Het valt een beetje tegen. En wat ook tegenvalt is dat we vandaag opnieuw een aantal mensen zonder paspoort hebben! Wat een gedoe is het om een oplossing te vinden voor dit probleem. Een fietser met een groep vrienden die toevallig zelf agent was werd op voorspraak van zijn collega's geaccepteerd. Een Franse jongen die in Poitiers gestart was en voor 't eerst z'n paspoort nodig had werd geweigerd. Hij wist zeker dat het ergens moest zijn, maar waar.... Nadat de inhoud van zijn veel te zware rugzak daar weer in gepropt was, blijkt zijn paspoort in een hostel in St Jean Pied-de-Port te liggen. Hij gaat kamperen en morgen terug om zijn paspoort te halen. Het is een avond met weinig actie, op een paar 5-voor-tien gasten na. Een wat oudere vrouw arriveerde met de auto, en start morgen met het tweede deel van haar Camino (de al gebruikte Credential wordt van een slotstempel voorzien, de nieuwe krijgt een startstempel). Ze heeft er zin in maar is tegelijk gespannen, omdat ze voor 't eerst allen gaat lopen! De andere is een jonge meid uit Schotland. Ze arriveert met de taxi uit Pamplona en vertelt dat dit aardig prijzig was. Ze koopt een schelp en een Credential en een slaapzak. Bovendien wordt met vereende krachten een "my Caminobed app" op haar telefoon gedownload en daarna helpt Tijmen haar op verzoek de schelp te bevestigen aan een flitsende, nog niet eerder gebruikte rugzak. Dit belooft wat, weten wij al en zijn benieuwd naar het vervolg. Tijdens ons wijn en Patxarán evaluatiemoment horen we dat de familie van Moorsel weer veilig thuis is. Wij worden uitvoerig bedankt voor de goede ontvangst.

Maandag 24 oktober

Inderdaad, de Schotse verlaat als allerlaatste de herberg, nadat ze eerst Corry wanhopig aan heeft geklampt en daarna medepelgrims om haar pas aangeschafte slaapzak weer in het zakje te wurmen. Is there a special way to do this?? Ach, als dit al moeilijk is. Hoe moet het dan verder? De jongen uit Poitiers staat bij Casa Sabina te liften. Paspoort ophalen uit St Jean Pied-de-Port en dan weer terug is zijn plan. We zwaaien Yvonne uit. Ze gaat terug naar Nederland om een familiefeest bij te kunnen wonen.

Vandaag is de dag van de bijzondere voertuigen. Een nog jonge vader en moeder arriveren met 4 (ook jonge) kinderen. Vader trekt als een trekdier het bagagekarretje. Eventueel kan de jongste (een peuter nog) daar ook mee vervoerd worden. Een invasie van schattige GAP truien, zo leek het. Iemand anders had een soort kruiwagen geconstrueerd van een wiel met een as erdoor, daarmee waren lange takken verbonden, waarop de rugzak van de jongen vervoerd werd. Een aardige creatie. Al hebben we wel onze twijfels over de gebruiksvriendelijkheid. De voertuigen mochten niet mee naar boven. Na even slikken en het overhandigd krijgen van een grote plastic zak, vonden beide eigenaren een manier om hun spulletjes boven te krijgen en de karretjes in de schuur.

Naast de karretjes worden de fietsen die een plaats krijgen in het schuurtje ook steeds spectaculairder, zowel wat vormgeving betreft als qua kleur. Vandaag een fluorescerend turquoise exemplaar. Wauw!

De 5 - voor - tien- gasten waren vanavond twee middelbare heren uit Madrid. De eerst aanwezige vond het heerlijk om ons te vertellen en te laten horen hoe goed z'n Engels was. Daarmee redde hij de ander, omdat hij zo voorkwam dat de deur al dicht was toen zijn vriend binnenstapte. Tijmen heeft ze onder veel stiltemaningen naar boven begeleid. Stil en gauw slapen, was het advies!

Dinsdag 25 oktober

Tijmen valt bijna uit het raam van verbazing dat er deze ochtend zomaar een motor ons terrein op scheurt. Het ding wordt rechts achterin de hoek geparkeerd en een bekende gestalte loopt naar de voordeur. MARISOL! Niet op een gewone motor maar op een **quad**! Verrassend! Wow wat stoer! Toen ze later vertelde dat ze voor het eerst weer op de quad zat na een ongeluk, 10 jaar geleden, waren we met haar blij dat ze 't weer aandurfde. Tot onze verrassing is de jongen die zijn paspoort kwijt was, terug in de herberg! Een stuk blijer en ontspannener dan hoe hij gisteren de aftocht blies. Nu begint zijn Camino echt!

Woensdag 26 oktober

Wij, Hospitaleros op leeftijd, worden blij van het aantal jonge mensen dat de Camino loopt. Er wordt met handzeep op een nieuwe groene onderbroek geschrobd (alles groen), er wordt met verbazing en een Amerikaans accent naar de centrifuge geïnformeerd (yes, indeed, very old fashioned, but still in use), er wordt gedesoriënteerd naar de ruimte gezocht waar de schoenen achter gelaten werden en een jongen die de stenen van de hal wel wat erg scherp aan de blote voeten vindt loopt gewoon op zijn handen verder naar het trappenhuis. Wat een humor zit er in het Hospitaleren. De 5-voor-10-gasten van vandaag worden met vreugde binnengehaald. Het betreft een Roemeens meisje dat als vermist werd opgegeven door een Franse jongeman, die om half acht de berg weer op ging om haar te zoeken. (We hebben hem niets meer te bieden dan een miezerig zaklampje als hulpmiddel.) Daarna maken we ons steeds meer zorgen en schakelen ook Marisol in. Uitgeteld struikelen ze naar binnen. Ze eten onze restanten op en worden snel naar hun bed begeleid.

Donderdag 27 oktober

Gewone dag, de laatste al weer. Onze opvolgers arriveren, we dweilen de "afdeling", wassen een korte broek met een enorme wijnvlek voor een La Posada gast, tackelen met vereende krachten het haperende scan apparaat en hebben een rustige dag. Tot 's avonds een uur of 12 ook de Hospitaleros naar bed willen. Dan staan er nog een stuk of vier gasten buiten, te dollen, te drinken, te roken, lawaai te maken. Corry en Margreet zetten hun gezamenlijke juffen/ jeugdherberg moeder

kwaliteiten in en begeleiden de boys persoonlijk naar hun bed. Het duurt nog een half uurtje, dan liggen ze echt. En wij ook...

Vrijdag 28 oktober

Naar huis! Fijne tijd gehad en kijken uit naar volgend jaar, tot ziens op 26 november in Holten.

Periode 18	vrijdag 28 oktober t/m vrijdag 4 november 2022
Hospitaleros:	Janine Verhaaf, Noortje Spekman, Peter Stoks, Hans Perik
Aantal pelgrims:	358

Voorafje.

De heenreis van onze hospitaleros zat op het continuüm van luxe (vliegtuig) via de auto naar Spartaans (Flixbus).

Maar gelukkig was iedereen mooi op tijd om op donderdagavond de 27ste de reisverhalen met elkaar onder het genot van een hapje en een drankje te delen.

De taxi

Noortje en Janine waren met de Flixbus gekomen, hetgeen op zich al een bijzondere ervaring was. In Parijs was de Boulevard Périphérique deels afgesloten, de bus moest daarom een omweg maken door de krochten van Parijs, door smalle straatjes waar natuurlijk aan beide kanten auto's en busjes schots en scheef geparkeerd stonden. De bijzonder vriendelijke buschauffeur verdient alle hulde voor zijn stuurmanskunst om zonder krassen die hellegang te volbrengen. Ter verhoging van de feestvreugde (?) klonk er bij een onderdoorgang bij een brug gekletter op het dak; de chauffeur meldde laconiek dat dat lege bierflesjes waren, gegooid door dronken Fransozen.

In Bayonne lieten de dames zich ophalen door Guillaume Lopepe met de taxi. Onderweg naar Roncesvalles kreeg Guillaume een oproep: er was een pelgrim gestrand bij auberge Borda; zij was uitgeput en kon niet meer verder. Guillaume belde een paar collega's maar niemand was in de gelegenheid die pelgrim op te halen. Na overleg met ons besloot hij deze pelgrim op te pikken, zodat wij een extra ritje kregen over de route Napoleon. De dame in kwestie bleek een Nederlandse, vergezeld door een Fransman die als een echte heer bij haar was gebleven. Om ons te plezieren reed hij nog 3 km verder, naar het beeld van de maagd voor een fotomomentje. Daar bleek dat de wind inderdaad ongelooflijk was, Noortje bleef wijselijk zitten in de taxi maar Janine werd finaal omvergeblazen. De terugrit hoefde niet helemaal via Saint-Jean-Pied-de-Port, Guillaume wist een doorsteek naar Arneguy. Hij vroeg nog eerst of we bang waren voor achtbanen Het was een heel smal weggetje, met tot drie keer toe steil omhoog, dan boven zo'n momentje zoals in De Baron in de Efteling als het karretje even stil hangt en je diep in de afgrond kijkt, zo'n moment waarop iedereen gaat gillen ... Niemand gilde, de Nederlandse vrouw mompelde wel dat ze zich niet lekker voelde maar Janine, voorin bij Guillaume en notoir achtbaanliefhebber, genoot met volle teugen.

De overnachting.

Nadat we op etage drie de nacht hadden doorgebracht en een uitstekende slaap ons voldoende energie gaf om de dag met volle teugen tegemoet te treden, hebben we na een lekker ontbijt in Sabina de taken onderling verdeeld. Wij hebben een gedeelde Jefe-functie zonder dat er maar eentje de echte Jefe is. Een beetje als een IJslandse democratie, zo plat als een dubbeltje. Maar of dat echt werkbaar is zal later blijken.

Toine van Moorsel

22 oktober vorig jaar is onze dierbare collega Toine van Moorsel overleden. Een wens van hem was om zijn as uit te strooien in de buurt van Roncesvalles. De plek is door zijn vrouw en dochters vorige week bepaald en groep 17, met name Tijmen, heeft de familie voortreffelijk bijgestaan bij dit diepe verlies en bijzonder moment. Zijn as is uitgestrooid boven op de Ibaneta bij de gedenksteen van Roeland. Op deze plek hebben wij vanochtend bloemen gelegd en hem herdacht.

De overdracht

Die verliep geruisloos en hulde aan groep 17 die alles spic en span achterlaat. Na de gebruikelijk gezamenlijke lunch en het afscheid van de leden van groep 17, meteen aan de bak. Nou ja, de pelgrims komen maar druppelsgewijs binnen en de wasserij wordt amper bezocht. Een van de hospitaleros heeft de derde etage al winterrijp gemaakt. Bedden op de kant, kussens erop en het desinfecteren van de toiletten. Nog even een natte dweil over de vloer en dan maar weer wachten

op een drukkere periode in 2023. Dan wordt alles weer op z'n plek gezet en weer gepoetst om het zo gerieflijk mogelijk voor de pelgrims te maken. Janine straalt weer helemaal in de Mostrador, Hans in de wasserij, Noortje loopt alle affiches weer recht te hangen, te verwijderen of te vervangen en Peter schrijft dit even tussen neus en lippen door en gaat zo weer naar beneden om de pelgrims weer welkom te heten.

De Pelgrims.

De hele middag loopt Lucio door de herberg, een Argentijn. Als hij hoort dat wij allemaal Nederlanders zijn zwelt zijn hart van trots: onze koningin Maxima is toch maar mooi een Argentijnse, en dat zullen we weten ook! Nadat hij is ingecheckt blijft hij de hele middag rondhangen in de hal; hij spreekt Spaans, Frans, Engels en Italiaans; hij ontfermt zich over een doodmoe Koreaans meisje die zonder een goede rugzak en zonder goede kleding de berg over is gekomen; zij mag vannacht in zijn thermo-ondergoed slapen. Hij vult het flesje van een uitgedroogde Italiaanse, hij helpt een Schot die het allemaal niet meer weet, kortom: hij maakt zich erg verdienstelijk. Als Janine hem gekscherend vraagt of ze een rood Hospitalero-jasje voor hem zal halen glundert hij: het is al jaren zijn droom om Hospitalero te zijn in een Spaanse Albergue. Ondertussen vertelt hij met tranen in zijn ogen hoeveel hij van zijn vrouw en zijn 11-jarige zoontje houdt, hoezeer hij ze mist ...

Een zeer vermoeide pelgrim uit Nieuw Zeeland kwam laat aanstropelen. Boven op de berg was een brandje ontstaan, waardoor hij een andere route moest nemen. Bergje op en bergje af, weg weer gevonden en dan weer kwijt. In totaal had hij 15 uren achter elkaar gelopen en was blij met zijn bed, waar hij meteen in met kleren en al in plofte en in een diepe slaap verdween.

Ook een nadere vermoeide pelgrim hing met zijn laatste energie en veel gepuf aan de Mostrador. Hij was pas om 16.00 uur uit Saint Jean-Pied-de-Port vertrokken en net voor tien binnen. Ook hij had hele stukken in het donker moeten afleggen.

Natuurlijk hebben wij allemaal wel eens menselijke driften gehad, die maar moeilijk te temmen waren. Driften voortgestuwd door ongrijpbare hormonen die al een tijdje op de loer lagen om hun slag te slaan. Jawel, hier gaat het om seks. En niet zo'n klein beetje ook. Door een geschrokken pelgrim werden we gealarmeerd dat een stel ongegeneerd de driften lieten botvieren zonder zich te bekommeren om anderen. Blind door lust spetterden zij onder de douche naar het eindpunt, dat bruusk verstoord werd doordat een oplettende hospitalero precies kon vertellen in welke douchecabine het plaats vond en meteen hard op de deur begon te bonzen onder luid geschreeuw dat dit niet "allowed" was. Vier drukke voetjes die onder de douchecabine zichtbaar waren, gingen meteen in ruststand. Ze waren gesnapt en wat nu? We hebben ze toen maar met rust gelaten en de omstanders gerustgesteld dat dit niet meer zal gebeuren, althans niet vanavond onder de douche.

Zaterdag 29 oktober

De dag begint stil, angstvallig stil. Er is in geen velden of wegen een pelgrim te zien. Totale rust in de Mostrador, totale rust bij de deur, een hospitalero zou erbij in slaap vallen, Gelukkig is daar dan het onvolprezen brandalarm wat ons tot twee keer toe weer in de benen brengt en tot actie dwingt. Controle op de tweede verdieping, waar net als op de eerste verdieping geen hond, laat staan een pelgrim te vinden is. En dan eindelijk, omstreeks 15.30 uur beginnen de pelgrims binnen te druppelen. Sommigen zijn fris en fruitig – naar later blijkt kwamen die met de taxi – anderen zijn volkomen uitgewoond. Wat blijkt er uit de verhalen van de pelgrims: zij werden tegengehouden door de Guardia Civil bij Orisson: er is brand op de berg en de pas is afgesloten. Mensen moeten terugkeren sommigen bellen een taxi, anderen lopen weer terug naar Saint-Jean-Pied-de-Port en beginnen daar aan de tocht via Valcarlos. Pelgrims hebben 35, 37 kilometer gelopen. Een Portugese

jongeman heeft als een echte galante heer de laatste kilometers de rugzak van zijn vriendin gedragen!

Ook zijn er de hele dag veel toeristen; de verkoop van Credentials loopt als een trein, en veel mensen die vragen of ze in de slaapzalen mogen kijken hetgeen vanzelfsprekend geweigerd wordt.

De hele avond blijven er pelgrims binnenkomen, waaronder een Belgisch gezin met een zoontje van 9 jaar; ook hij heeft dapper de 35 kilometer gelopen, wat een prestatie van zo'n mannetje.

Uiteindelijk hebben we bij het sluiten van de herberg 96 pelgrims in huis, iets wat in deze tijd van het jaar behoorlijk veel is.

Zondag 30 oktober 2022

Ook weer zo'n dag die volkomen in het teken staat van de toeristen. Ze komen en gaan,

stellen 100.000 vragen die ze ook in het informatiekantoorje kunnen vragen, willen souvenirs en ansichtkaarten kopen waarvoor we ze dan weer naar het souvenirwinkeltje verwijzen, willen de Albergue zien, willen een Credential kopen En dat terwijl de vermoeide pelgrims binnenstrompelen.

Het begin van de middag is heel rustig, er komen bijna geen pelgrims binnen, zelf denken we aan een rustige middag tot dat 1 van de pelgrims verteld dat de weg weer is afgesloten bij Orisson omdat de bosbrand weer is opgelaaide. Wordt het toch weer een drukke tijd na 5 uur en drukke avond.

Vandaag toch 70 pelgrims waarvan er 1 (1 jonge vrouw) in de tent achter de kerk bleef slapen, en dat heeft ze geweten, om 8 uur begint het een beetje te regenen, om kwart over 8 begint het een beetje harder te regenen en om half 9 begint het te hosen, te onweren en te knallen zoals het in de bergen tekeer kan gaan, sommige pelgrims komen om ca half 10 door en door nat terug van hun avond eten en het duurt lang voor ze allemaal "plat" zijn. Onze jonge dame komt in de morgen doodleuk in de kelder en zegt dat het wel een beetje geregend heeft maar ze had goed geslapen.

Maandag 31 oktober

Janine is de gelukkige om vroeg op te staan, Peter die het niet kan laten om ook vroeg te zijn is er ook direct bij om de pelgrims met onze Gregoriaanse muziek wakker te maken, heel rustig komen ze naar beneden, veel zonder rugzak om te gaan ontbijten, maar we laten het toe, het is niet al te druk en ze komen op tijd terug van het hotel om hun rugzak op te halen en om weg te gaan.

Om 11 uur hebben wij een afspraak met Eurne, de Prior en Marisol om een gesprek te hebben over de 20 jaar die wij hier nu samen werken, ook hebben wij een cadeau voor hun in de vorm van een

cheque die te besteden is voor nieuwe wasmachine, drogers en als er nog wat overblijft voor een scanner extra. Over die scanner wordt nog even langer gepraat omdat veel meer voeten in aarde heeft dan wij denken. Ook wordt er over gesproken wat er verkeerd gaat en wat beter kan in de toekomst, dus, werk voor de werkgroep om het uit te werken. (wordt vervolgd)

Om 2 uur beginnen voor wat we denken een rustige middag, nou vergeet het maar, 1 Franse jonge dame heeft alleen haar rijbewijs bij zich, dat kan niet, alleen wanneer ze naar Santiago gaat wandelen mag ze verder anders moet ze naar huis terug, tussen haar tranen door dat haar verteld te hebben wordt ze rustiger en krijgt gelukkig haar bed toegewezen. Poeh dat was het voor vanmiddag!

Nee dus, even later komen er vader en moeder met dochter binnen, ja je raadt het al, uit Frankrijk want daar hebben ze nu 2 weken vakantie, waarvan de dochter alleen op de telefoon een foto heeft van haar ID kaart. Marisol is nu onverbiddelijk en ze wordt niet toegelaten, buiten de Mostrador krijgen de hospitaleros die op dat moment aanwezig zijn de volle laag van de vader die niet meer voor rede vatbaar is en direct naar SJPD terug wil, ook het advies om door te lopen naar Burguete wil hij niet en wil niet verder met ons praten, Peter bemiddelt maar een Franse nee is nee en blijft nee, in de kantine met een kopje thee verdwijnen de tranen, (ook hier in overvloed) en wordt een plan gemaakt, 1 vriend uit Frankrijk haalt ze op en brengt ze naar huis terug, op zulke middagen gieren je zenuwen en emotie ook door je eigen keel, maar het is hun eigen schuld, wanneer je naar het buitenland gaat op welke manier ook moet je je ID bij je hebben en niet alleen op de telefoon. Maar uiteindelijk zijn ze met een vriendelijke lach vertrokken en bedankten zij ons voor de vriendelijke ondersteuning en de warme thee.

Een man uit Madrid komt regelmatig langs met vragen die hij al eerder heeft gevraagd, stelt ons geduld steeds op de proef tot hij eindelijk om 19.00 uur gaat eten,

Nieuwe kratjes in de Lavandería

Sticker op de bedden : een tevredenheidsonderzoek. Helaas alleen in het Spaans, en daardoor alleen door Spanjaarden kan worden ingevuld. Dus totaal niet representatief.

Dinsdag 1 november '22

De altijd vroege vogel heeft nu doorgeslapen tot even voor 8.00 uur. Wat onwennig begint hij treuzelend aan het lekkere ontbijt dat elke dag door Noortje wordt bereid. Na het poetsen, stoffen, dweilen en ordenen van de Hospitalero-jasjes, lakens en nog meer door de war liggende spullen, op naar Sabina voor een lekker kopje. Hans niet. Die gaat aan de tippel. Janine en Peter praten nog wat na over de bijeenkomst met het Colegiata.

De wens van het Colegiata is dat wij wat meer moeten doen om de pelgrims te wijzen dat zij in een Klooster toeven en niet zomaar in een gemeentelijke herberg. Nee, een echt Klooster met een kerk en kloosterlingen die willen dat wij de vermoeide pelgrims richting de kerk duwen. Een grappige ontwikkeling eigenlijk. Wij zouden moeten fungeren als een vooruitgeschoven post om zieltjes te winnen. Erg zwart/wit natuurlijk en zo'n vaart zal dit niet lopen, maar bij mij gaf het gevoel even terug te zijn naar de jaren zestig van de vorige eeuw. De kerk was toen in vele opzichten leidend in veel. De kerk van toen is niet te vergelijken met de kerk van nu. Heel veel kerken zijn verkocht of veranderd in appartementen. Kerkdiensten zijn geminimaliseerd of opgeheven. De meeste gelovigen liggen al ergens achter de begraafplaats van deze kerken. En het hoopje gelovigen dat er nog is, doet er alles aan om het geloof nog boven water te houden. Hier is het anders. De kerken zitten nog vol, de kerk is nog machtig en doet heel veel voor de lokale bevolking. De "Dons" hebben een hoog aanzien en hebben een sterk bindende functie. Zij hebben een onbeschreven hiërarchie waaraan jij je maar beter aan kan onderwerpen. Want je weet maar nooit of zij rechtstreekse lijntjes hebben met hierboven.

En in zo'n situatie komen de nuchtere Hollandse Hospitaleros klussen. Gelovig of niet, zij staan voor hun taak om de boel in de Albergue proper, beheersbaar en controleerbaar te houden. Het belangrijkste is dat wij ervaren dat de hospitaleros vriendelijke lieden zijn, met het hart op de goede plaats en die de pelgrims warm en gastvrij ontvangen. Dit is het mooiste wat de pelgrim kan overkomen na een van de zwaarste etappes. Met een open hart, welkom worden geheten. Zij willen een bed, een douche, lekker eten en daarna verdwijnen in een diepe slaap. Maar er zijn ook pelgrims die graag de pelgrimszegen willen ontvangen van een van de Dons. Onze hospitaleros vertellen wanneer en hoe zij die kunnen ontvangen.

Natuurlijk beseffen wij ons dondersgoed dat wij in het Klooster werken en dat die Dons de bandbreedte bepalen van de dienstverlening die wij aan de pelgrims kunnen bieden. Maar wij zouden geen Hollanders zijn, als wij die bandbreedte niet zouden oprekken om het de pelgrim maar naar de zin te maken. En dat zorgt voor wat ruis in de communicatie met het Colegiata.

Gelukkig hebben wij dan Marisol nog die als buffer fungeert tussen de hospitaleros en het Colegiata. Het wordt dan weer recht gestreken, maar toont vaak aan dat er toch anders wordt gedacht, gehandeld en gesproken. Maar dit houdt eenieder alert en zorgt ervoor dat de dienstverlening alleen maar beter wordt.

Maar om nu de vermoeide Pelgrims richting kerk te duwen is wellicht een brug te ver. We doen al veel voor de kerk. We doen 's-Ochtends de kapel open waar de uitgeslapen pelgrims een kruisje kunnen slaan, wijzen op de mistijden en wekken de pelgrims met klinkende Gregoriaanse muziek.

Misschien moeten wij het hier maar bij laten. Wij hebben in de Albergue om een betere verbinding met WIFI gevraagd en niet om een betere verbinding met God. Die is er al.

Na deze overpeinzingen zijn we aan de slag gegaan. Janine in de Mostrador, Hans en Peter bij de deur en Noortje in het washok. De middag sukkelt voorbij en het aantal pelgrims is ook vandaag weer gering.

Het wachten is op een groep van 14 personen, waaronder de meesten een verstandelijke beperking hebben. De leiding komt met een witte wagen vol met rolkoffers en rugzakken achter de herberg staan. We helpen met uitladen en op de eerste etage zijn 14 bedden voor hen gereserveerd. Na een paar uur komen ze aangewandeld. Jonge knaapjes en jonge freules die na 21 kilometer gelopen te hebben opgewekt binnen komen. Aandoenlijk en knap hoe de leiding met hen omgaat. Binnen korte tijd was het op de eerste etage een grote puinhoop. Koffers over elkaar, schoenen uitgeschopt,

plastic zakken in alle hoeken, slaapzaken op verkeerde bedden en verdwaasde gezichten van hen die er nu helemaal niets meer van begrijpen. Om de zaak op orde te krijgen heeft het meer dan een uur geduurd en toen stond het diner op het programma. Met verkeerde schoenen aan, jassen van een ander en nog maar niet te spreken over de stokken, rugzakken en brillen die een ander toebehoorden, vertrokken zij in stoet naar La Posada. Gehoorzaam en zonder gedoe.

Wij dachten dat zij in de nacht tot last zouden zijn van de andere pelgrims. Het gekke is wel dat wij vandaag pelgrims in huis hadden die om de een of andere reden extra aandacht vragen. Maar ja, we hadden tijd zat dus kregen zij die van ons.

Woensdag 2 november.

Vandaag ging alles vroeg van slot. De Gregoriaanse muziek galmde door het gebouw en de groep met een verstandelijke beperking ging op zoek naar de kloosterlingen die dat geweldige geluid naar voren brachten. Ze konden bijna niet geloven dat dit geluid door zo'n klein speakertje kon komen. Trouwens we hebben totaal geen last van hun gehad. Hans wel. Die werd om 5.00 uur uit zijn bed gebeld door een roker die even een nicotineshot moest hebben. Omdat de deur achter hem dichtviel moest er maar op de bel worden gedrukt. Gelukkig is hij daarna nog in slaap gevallen. De uitstroom van slapers ging geruisloos en precies op tijd ging de laatste weg.

We zijn al bezig de herberg winterrijp te maken. Etage drie en twee zijn al helemaal gepledged, voorzien van schone kussenslopen en vrijdag en zaterdag gaan we de hele boel nalopen en de bakbedden nog eens zuigen.

Vandaag lijkt het of de pelgrims uit een uitgeknepen zakje komen druppelen. Weinig druppels dus. Wel nog een bijzonder verhaal. Een lastige dame zag de vele lege bedden en wilde per se een ander bed. Wij hebben uitgelegd dat die afdeling al is schoongemaakt en dat zij alleen op haar toegewezen bed kan slapen. Echt een sputtertante die weigerde daarmee akkoord te gaan. Hans had een idee en zei dat hij nog wel een bed wist. Hij bracht haar mee naar de Sótano en zij mocht daar zelf een bed uitzoeken. Dit vond zij niks dus is zij maar lijdzaam met Hans naar haar toegewezen bed gegaan.

Een Française deelde mee dat zij claustrofobisch is en dus noodzakelijk een paar keer in de nacht uit bed moet om te roken. Haar is indringend verteld dat die ruimte haar niet gegeven kan worden en dat ze rustig in bed moet blijven liggen. Dit zal haar weinig helpen, maar gelukkig heeft Hans weer bellenwacht en zal dan weer de pineut zijn.

Een slordige Fransman kwam vermoeid aan de balie hangen en liet zich door Marisol inschrijven. Hij liet, zoals een sloddervos betaamt, een plasticzakje met heel veel papiergeld slingeren. Hans heeft hem weten op te sporen en hem gerust weten te stellen dat zijn geld gevonden is. Het grappige is dat hij niet eens wist dat hij dat verloren had. Maar dat hoort ook bij een sloddervos.

Marisol verft alles wat los en vast zit in de Camino kleuren

Donderdag 3 november 2022

Na het steeds kariger ontbijt – er zijn geen eieren meer, geen vleeswaren, geen sinaasappels en nog maar een klein beetje kaas maar gelukkig genoeg yoghurt – wordt er flink gepoetst, gedweild, gepledged en de laatste 36 kussenslopen worden gewassen. Vannacht de laatste pelgrims en we willen de herberg natuurlijk schoon achterlaten.

Het weer is totaal omgeslagen; hadden we de afgelopen week stralend zonnige dagen met heerlijke temperaturen, het is nu koud en vochtig. 's Middags begint het te regenen en de pelgrims komen als verzopen katjes binnen. Wij geven ze een warme ontvangst, nemen ze mee naar de Lavandería zodat ze daar hun natte poncho's en rugzakhoezen kunnen laten uitdroppen en begeleiden ze naar hun bed. Wij moeten de pelgrims een meer spiritueel en religieus welkom bereiden; dat is allemaal goed en wel, maar praktische raad bij doornatte spullen is ook nooit weg.

Opmerkelijke pelgrims komen bij ons binnen.

Een Hongaar die al vier maanden onderweg is en er geen genoeg van kan krijgen, een Slowaak die ook al vier maanden onderweg is maar nu een onverteerbare heimwee naar zijn geliefden heeft, waardoor hij nu zo snel mogelijk de Camino naar Santiago wenst af te raffelen.

Er kwam een stoere Australische pelgrima binnenlopen die in Lissabon was begonnen en via Santiago hier naartoe is gekomen. Morgen is het haar laatste wandel dag op de Camino en eindigt haar trip in Saint Jean-Pied-de-Port. Daarna gaat ze nog een stuk in Engeland lopen en dan over twee maanden weer terug naar Australië. Zij is arts en het beroep leunde te zwaar op haar mentale gezondheid zodat een ferme burn-out haar aan de wandel bracht. Ze voelt zich helemaal herboren en heeft na al die maanden weer voldoende energie om haar baan op te pakken.

Daarna kwam er weer een pelgrima binnen die ook vanuit Santiago helemaal tot hier was gekomen. Een 22-jarige Spaanse die de Camino opfleurde met muzikale tonen uit haar meegenomen gitaar. Via de Pyreneeën gaat ze terug naar Barcelona waar zij woont en zich daarna weer gaat bezighouden met jonge kinderen die een speciale begeleiding nodig hebben. Ook zij is een toppertje. 22 jaar, vol met idealen en de "guts" om die ook allemaal te realiseren.

Daarna werd een dame, geëscorteerd door twee politiemannen, naar binnengebracht. Zij was hier vorig jaar ook al geweest. Toen liep zij van SJPdP tot aan Logroño. Maar nu kwam ze helemaal uit België hiernaartoe gelopen en is vast van plan helemaal tot aan Finistère door te gaan. Ze was het niet echt eens dat de politie haar van de weg heeft gehaald. Maar ja, ze liep te langzaam, moest nog het zwaarste stuk naar boven doen en het werd al donker. Dus allemaal ingrediënten voor een

ongelukkige finish. Deze Belgische tante is ietwat vreemd. Een tikkeltje stoïcijns. Zij is er niet helemaal bij. Afstandelijk, afwezig en het is moeilijk om met haar een gesprek aan te gaan. Het is net alsof ze op een wolkje zit, omgeven door een mistig gebeuren.

Even later verschijnt zij in een donkere lange jurk. Je ziet haar voeten niet bewegen, waardoor het lijkt alsof een stille wind haar voortduwt. Miraculeus om te zien. Misschien toch een stille hint van boven, om te duiden dat spiritualiteit er kennelijk toch toe doet. Ach, het kan ook zo zijn dat onze gedachten op de loop gaan, omdat wij op dit moment weinig omhanden hebben. Slechts 27 pelgrims vandaag, waaronder drie fietsers die laat binnenkwamen en tijdens het sluiten kwam de laatste pelgrim van vandaag om 22.00 uur binnen. Inderdaad de allerlaatste van dit jaar die door ons is ontvangen. Hij kreeg daarom een bijzondere attractie. Een superplustienstverleningsoptie tegen een vriendelijk overnachtingstarief.

Morgen gaan wij er gelukkig weer hard tegenaan. De Herberg gaat dicht en er is nog wel wat te boenen en te regelen om het helemaal winterrijp achter te kunnen laten.

Morgen is trouwens ook het dinertje met het Colegiata en daarna gaan onze werkgroep-vrouwen huiswaarts. De mannen vertrekken zondag vroeg.

Vrijdag 4 november

De laatste dag.

Terwijl de mannen weer vroeg bij de poort staan, mogen de vrouwen uitslapen. De laatste pelgrims worden door hen uitgezwaaid. Het geeft een beetje een sentimenteel gevoel als achter de allerlaatste pelgrim de deur in het slot valt. Het is voorbij, het is over. Het jaar 2022 wordt afgesloten met een harde knal van de deur.

Vlug verzorgen de mannen het ontbijt. Vers brood met gebietste eieren van Casa Sabina en ook nog een croissantje. Jawel, de dames worden door ons in de watten gelegd, want ze hebben keihard gewerkt en een duivelsrit voor de boeg met de Flixbus. Vele uren rechttop zitten zonder te pitten lijkt ons een penitentie. Maar ook dit keer laten deze bikkels zien dat zij voor geen kleintje vervaard zijn. Het ontbijt was een gezellig slot van onze samenwerking, die een pluim verdient. Loyaal, collegiaal, creatief en actief. Een mooi team dat voorlopig niet meer als team bijeen zal komen, omdat eenieder voor volgend jaar in andere periode staat ingedeeld en omdat deze leden van de Werkgroep hier waren om de 20-jarige samenwerking met la Real Colegiata de Roncesvalles te vieren.

Het hoogtepunt van dit feest is een uitgebreide lunch in La Posada. Don Bibiano, Don Valentin, Don Jezus, Edurne, Marisol, Maribel en ook nog een nieuwe Don, waren aanwezig van de kant van het Colegiata.

En wij, Hans, Noortje, Janine en Peter, waren daar namens het Nederlands Genootschap. Vriendelijke woorden van de Don's klonken over en weer en na een kort tegenpraatje en een bedankje van Peter, werd dit gezellig samenzijn afgesloten.

De dankbaarheid vanuit het Colegiata voor onze samenwerking werd niet alleen met mooie woorden omlijst, maar er hoorde ook een taart bij en een leistenen plakkaat, waarin de 20-jarige samenwerking op beschreven staat.

Daarna stormden Janine en Noortje de taxi in die al een dik kwartier met een draaiende motor op hen stond te wachten. Zij moeten op tijd zijn voor de Flixbus in Bayonne. Terwijl Hans lobbyt voor een betere Mostrador, praat Peter nog wat na met Don Bibiano over een gezamenlijk protocol, waarin wederzijdse gedragscodes komen te staan. We krijgen een conceptje mee dat door ons nog verder moet worden uitgewerkt.

Hans en Peter gaan naar de lege en stille Herberg om te beginnen met de finale poets. Taken worden verdeeld en al snel gaan zij daaraan beginnen. Met zweet op de kop nemen zij voor het slapen nog een stukje oud stokbrood met jam. Dit was het voor vandaag.

Zaterdag 5 november

De allerlaatste dag.

Met spierpijn van de poets van de vorige dag zaten Peter en Hans vanochtend in Casa Sabina aan het ontbijt. Ook voor vandaag worden de taken verdeeld. De auto van Hans moet worden

ingepakt, de woonkamer en beide slaapkamers moeten worden geboend en Hans ontfermt zich over de technische dingen. Zoals nieuwe lichtsensoren op de begane grond en op de tweede etage in de toiletruimte bij de dames. Voor mij te technisch, maar Hans is helemaal in zijn nopjes.

In de late middag hebben wij nog van de zon op het terras genoten en is deze dag ook bijna weer voorbij. Eerst nog de lekkere bakleverworst uit Twente die door Hans wordt gebakken.

Zondag 6 november.

De aller allerlaatste dag.

Vroeg de koffers gepakt en nog een ontbijtje genuttigd in Casa Sabina die na ons bezoek ook hun deuren gaat sluiten. Het wordt karig in Roncesvalles. Casa Sabina dicht, het hotel ook en alleen blijft La Posada open waar maximaal 40 pelgrims onderdak kunnen krijgen. Maar nog elke dag hebben wij meer dan 50 pelgrims voorbij zien lopen. Het blijft aanpoten voor Marisol en ook voor Pablo die buiten zijn normale klussen ook nog de winterherberg moet schoonmaken.

We wensen hun succes en sluiten de deuren van de herberg en rijden huiswaarts.

Tot maart 2023 Roncesvalles.

